

VIRÁGJUDITGALÉRIA
www.viragjuditgaleria.hu

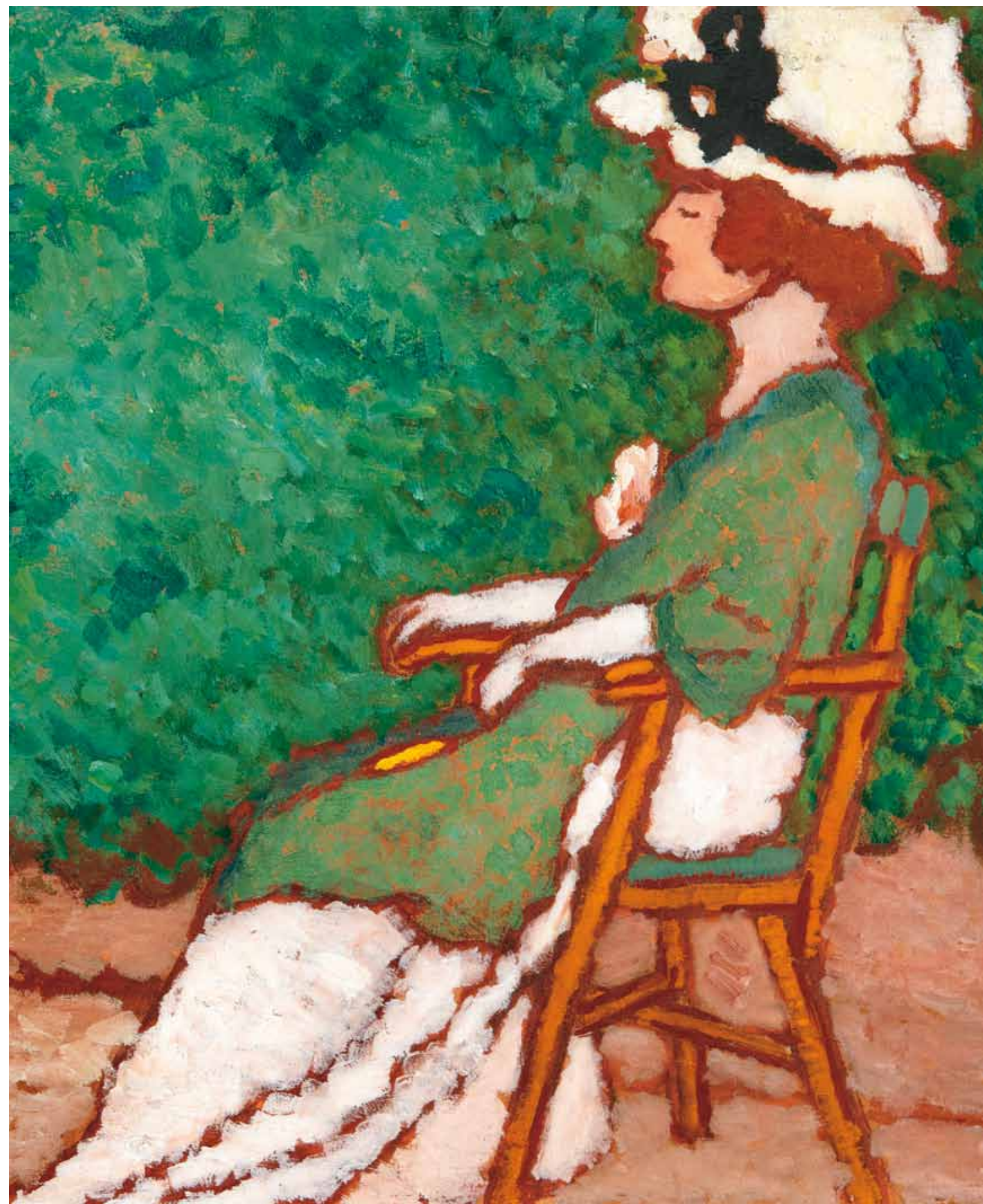
VIRÁGJUDITGALÉRIA

TÉLI AUKCIÓ 2021

VIRÁG JUDIT GALÉRIA ÉS AUKCIÓSHÁZ

68

VIRÁGJUDITGALÉRIA
www.viragjuditgaleria.hu

TÉLI AUKCIÓ 2021

VIRÁG JUDIT GALÉRIA ÉS AUKCIÓSHÁZ

VIRÁGJUDITGALÉRIA
www.viragjuditgaleria.hu

68

VIRÁG JUDIT GALÉRIA ÉS AUKCIÓSHÁZ

TÉLI AUKCIÓ 2021

VIRÁGJUDITGALÉRIA

VIRÁGJUDITGALÉRIA
www.viragjuditgaleria.hu

VIRÁGJUDITGALÉRIA
www.viragjuditgaleria.hu

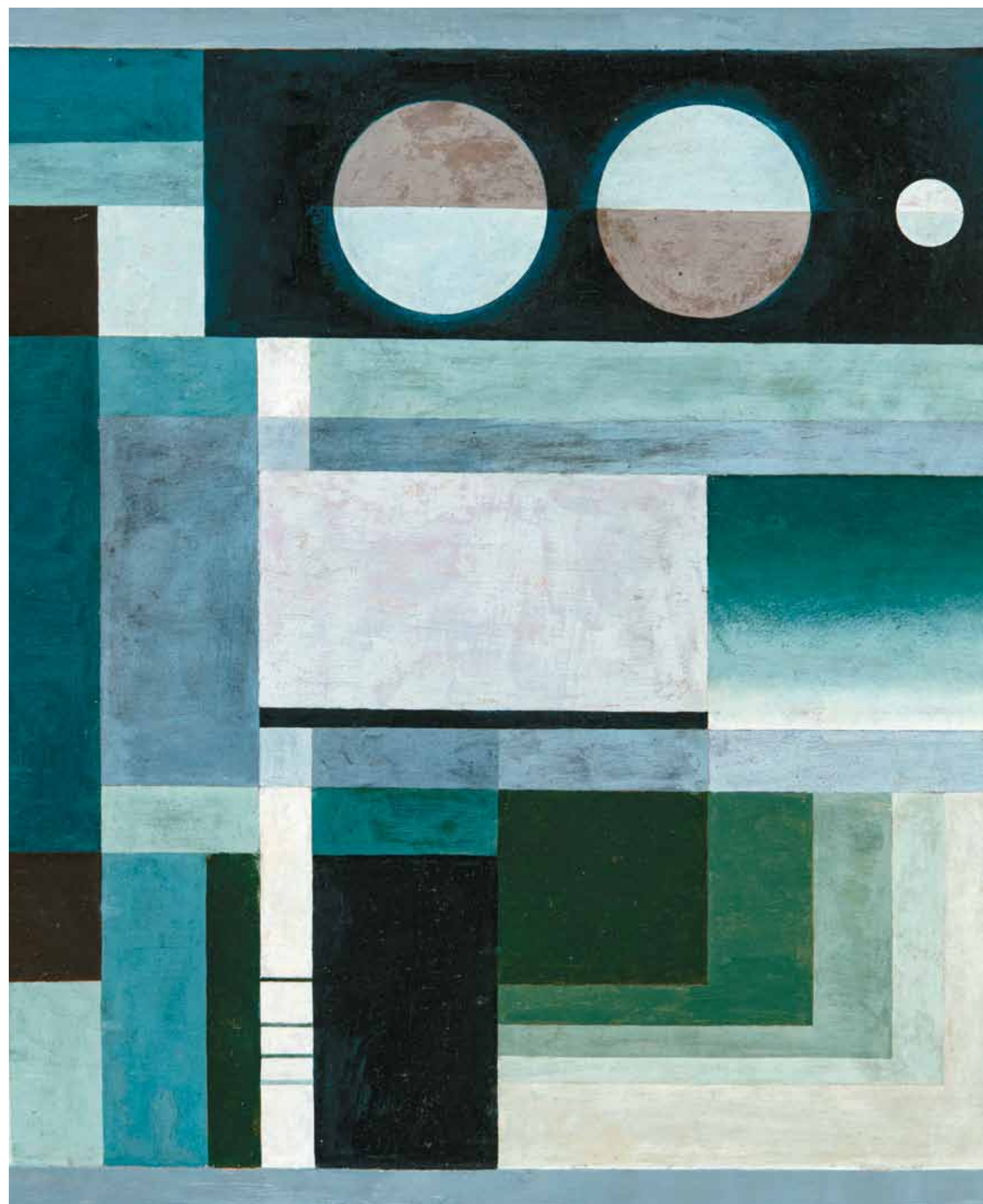
VIRÁGJUDITGALÉRIA

TÉLI AUKCIÓ 2021

VIRÁG JUDIT GALÉRIA ÉS AUKCIÓSHÁZ

68

VIRÁGJUDITGALÉRIA
www.viragjuditgaleria.hu

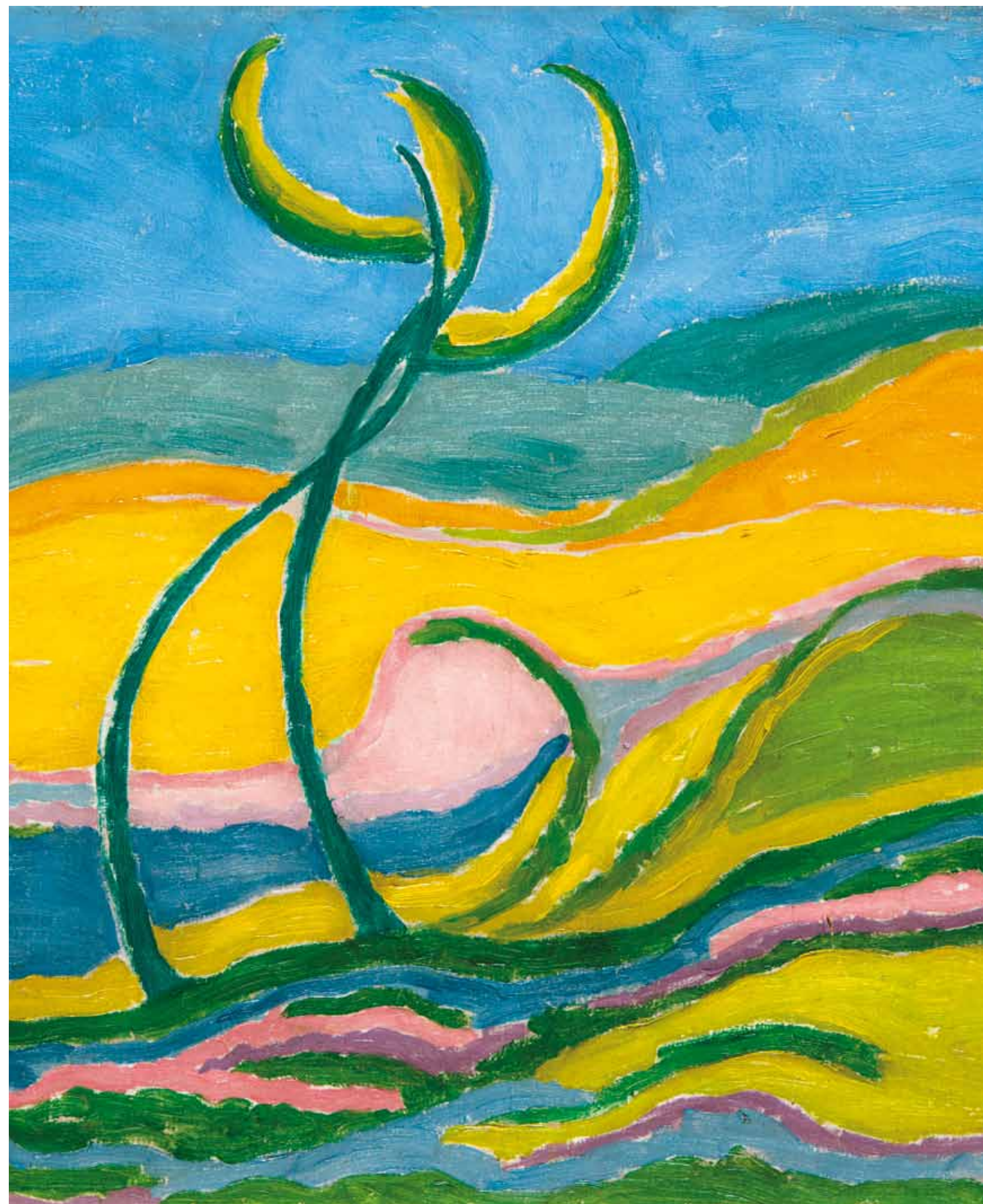
VIRÁGJUDITGALÉRIA

TÉLI AUKCIÓ 2021

VIRÁG JUDIT GALÉRIA ÉS AUKCIÓSHÁZ

68

VILÁGELSŐ VÖRÖSBOR

**CASSIOPEIA
MERLOT
2015**

CONCOURS MONDIAL
DE BRUXELLES 2021
LEGJOBB VÖRÖSBOR

JAMMERTAL BORBIRTOK

VILLÁNY

www.jbb.hu

VIRÁGJUDIT GALÉRIA

19. ÉS 20. SZÁZADI MAGYAR FESTÉSZET

PARKOLÁS | PARKING

A KONGRESSZUSI KÖZPONT PARKOLÓJÁN KÍVÜL,
A HOTEL NOVOTEL PARKOLÓJA IS ELÉRHETŐ AUKCIÓNK IDEJÉN.

APART FROM THE PARKING AREA OF THE BUDAPEST CONGRESS CENTER,
PARKING BEFORE HOTEL NOVOTEL IS ALSO POSSIBLE.

Az árverést vezeti:
KELEN ANNA

The auction is held by:
KELEN ANNA

TÉLI AUKCIÓ

2021. DECEMBER 19-ÉN (VASÁRNAP) 18 ÓRAKOR
a Budapest Kongresszusi Központban
1123 Budapest,

WINTER SALE

DECEMBER 19, 2021 (SUNDAY) AT 6 P.M.
at the Budapest Congress Center
Jagelló út 1-3.

KIÁLLÍTÁS:

2021. DECEMBER 4-18.
minden nap 10-től 18 óráig a VIRÁG JUDIT Galériában

PREVIEW:

DECEMBER 4-18, 2021
daily from 10 a.m. to 6 p.m. at the VIRÁG JUDIT Gallery

KATALÓGUS ÉS INFORMÁCIÓ

H-1055 Budapest, Falk Miksa u. 30. Tel/Fax: 36-1-312-2071, 269-4681

CATALOGUE AND INFORMATION:

E-mail: info@viragjuditgaleria.hu http:// www.viragjuditgaleria.hu

SZERZŐK ABC-SORRENDENBEN

RIPPL-RÓNAI JÓZSEF (1861-1927)
Elegáns úriasszony a kertben, (Kunffyné portréja), 1909 nyara
Elegant Lady in the Garden (Portrait of Mrs. Kunffy), Summer of 1909

BORTNYIK SÁNDOR (1893-1976)
Geometrikus kompozíció
Geometric Composition, 1925

VASZARY JÁNOS (1867-1939)
Akt Buddhával, 1926 körül
Nude with Buddha, around 1926

SCHÖNBERGER ARMAND (1885-1974)
Aktok gyümölcssel
Nudes with Fruit, 1932

KÁDÁR BÉLA (1877-1956)
Zene, 1926 körül
Music, around 1926

MATTIS TEUTSCH JÁNOS (1884-1960)
Táj, 1917 körül
Landscape, around 1917

CSONTVÁRY KOSZTKA TIVADAR (1853-1919)
Titokzatos sziget, 1903 körül
Mysterious Island, around 1903

Váza, alkonyi táj panorámanézetével, Tiffany-dekorációval, Zsolnay
Vase with Twilight Panorama of Tiffany-decor, Zsolnay, 1899

Aba-Novák Vilmos.....	35, 157	Lotz Károly.....	111
Ámos Imre.....	40, 203	Márfy Ödön.....	24, 123, 170, 198
Anna Margit.....	16, 25, 41, 65, 101	Markó Ferenc.....	48, 54, 56
B. Wellisch Margit.....	122	Markó Károly, Ifj.....	26
Balázs János.....	79, 148	Mattis Teutsch János.....	80, 124
Bálint Endre.....	180	Matzon Frigyes.....	4
Batthyány Gyula.....	93	Mednyánszky László.....	7, 121, 144, 183
Berkes Antal.....	177	Medveczky Jenő.....	136
Bernáth Aurél.....	134, 149	Mészöly Géza.....	23, 49
Biai Föglein István.....	125, 166	Molnár C. Pál.....	32, 89, 185, 200
Boldizsár István.....	37, 194	Molnár József.....	55, 138
Bornemisza László.....	12, 78	Munkácsy Mihály.....	6, 108
Bortnyik Sándor.....	71, 106	Nagy István.....	126
Bölcskey Ferenc.....	10	Nagy Oszkár.....	72, 86, 98, 140
Czene Béla.....	9, 137	Nagy Vilmos.....	131
Czóbel Béla.....	171, 204	Nemes Lampérth József.....	5
Csernus Tibor.....	29	Neogrády László.....	27
Csók István.....	74	Orbán Dezső.....	92, 132
Csontváry Kosztka Tivadar.....	42	Ország Lili.....	116
Demény Miklós.....	8, 83	Paál László.....	52
Dömötör Gizella.....	206	Pap Géza.....	189
Egry József.....	17, 22, 154	Pataky László.....	94
Fenyő György.....	14	Patkó Károly.....	59
Ferenczy Károly.....	191	Pekáry István.....	186
Ferenczy Noémi.....	31, 66	Perlrott-Csaba Vilmos.....	99, 139
Frank Frigyes.....	21	Pittner Olivér.....	85
Fried Pál.....	11	Poll Hugó.....	43, 192
Gábor Jenő.....	13, 50	Pór Bertalan.....	104
Galambos Tamás.....	190	Püttner, Josef Carl Berthold.....	207
Gedő Ilka.....	117	Reitzer Jenő és Reitzer Elemér.....	202
Glatz Oszkár.....	73	Rippl-Rónai József.....	68, 119, 127, 151, 182
Gorka Géza.....	3	Román György.....	142
Góth Móric.....	38	Scheiber Hugó.....	33, 47, 60, 87, 107, 128, 152, 164, 169, 196, 201
Gulácsy Lajos.....	112	Schönberger Armand.....	51, 141, 163, 168
Gyarmathy Tihamér.....	15, 158, 159	Schubert Ernő.....	133
Herrer Cézár.....	44, 90	Spányik Kornél.....	36
Hincz Gyula.....	28, 179	Szinyei Merse Pál.....	75
Czene Béla.....	193	Szőnyi István.....	103, 114, 155, 160
Iványi Grünwald Béla.....	91, 178	Tagyosi Rátz Péter.....	175
Jakovits József.....	64	Taubert László.....	105
Jándi Dávid.....	58, 195	Tibor Ernő.....	143
Járitz Józsa.....	82, 100	Tihanyi Lajos.....	57
K. Spányi Béla.....	53	Tornai Gyula.....	30, 188
Kádár Béla.....	62, 67, 84, 102, 115, 118, 153	Tornyai János.....	145, 184
Kádár Géza.....	174	Tóth Menyhért.....	147, 161, 172
Kern Hermann Ármin.....	95	Udvarý Dezső.....	167
Klie Zoltán.....	34	Vadász Endre.....	88, 187
Kmetty János.....	165, 173	Vaszary János.....	61, 96, 129, 146, 150, 181, 199, 205
Korda Vince.....	19	Vaszkó Ödön.....	162
Kosztka József.....	39	Vesztróczy Manó.....	18
Kövészai Kalmár Elza.....	109	Vörös Géza.....	81, 197
Kunffy Lajos.....	176	Wallehausen Zsigmond.....	156
Lakatos Artúr.....	135	Ziffer Sándor.....	20, 63, 130
Ligeti Antal.....	113, 120	Zsolnay.....	1, 2, 45, 46, 69, 70, 76, 77, 110
Litteczky Endre.....	97		

KEDVES BARÁTAINK, ÜGYFELEINK, VÁSÁRLÓINK, LÁTOGATÓINK!

Az Önök és kollégáink biztonsága számunkra a legfontosabb, ezért különös figyelemmel készülünk az őszi-téli aukciós szezonra. A szükséges óvintézkedéseket betartva mindent elkövetünk, hogy a jövőben Önök biztonságosan vásárolhassanak aukcióinkon.

A tavaszi hónapok kényszerszünete után a műtárgypiac új lendületet kapott. A nyár derekán világszerte - a körülményekhez igazítva - újra-indultak a festmény aukciók, dinamikusán, jó hangulatban és nagyon jó eredményekkel.

A kialakult új helyzetben nekünk is végig kellett gondolnunk a lehetőségeinket, és olyan új megoldásokat kellett keresnünk, amelyek garantál-

ják az Önök biztonságát és lehetővé teszik az aukciók zavartalan megrendezését.

A nagy nemzetközi aukciósházak gyakorlatának megfelelően fontos változásokat, valamint újdonságokat vezettünk be.

A személyes jelenlét korlátozása miatt a nemzetközi műkereskedelemben fontosabb szerepet kapott az online vásárlás; ezt az utat kell követnünk nekünk is.

Az aukcióinkon Önök továbbra is részt vehetnek személyesen, licitálhatnak telefonon, vételi megbízás formájában és az új **online felületünkön** is.

SZEMÉLYES RÉSZVÉTEL AZ ÁTALAKÍTOTT HELYSZÍNEEN

Közös biztonságunk érdekében a Budapest Kongresszusi Központ egy új, külső szellőztetésű légkeverő rendszert szereltetett be. A rendezők a Pátria teremben az engedélyezett 500 széket kettésével, szellősen, egymástól 1.5 m távolságra helyezik el. A Virág Judit Galéria valamennyi résztvevő számára biztosítja a maszk és kézfertőtlenítő szerek használatát.

Amennyiben Ön személyesen szeretne részt venni az aukción, kérjük, regisztráljon előre a kiállítás ideje alatt, foglalja le helyét, valamint válassza ki tárcsáját annak érdekében, hogy elkerülje az aukció előtti regisztrációt és az ezzel járó sorban állást. A kiválasztott, fertőtlenített tárcsákat már az aukciós kiállításon átadjuk Önnek. Az aukción nem kell mást tennie, mint leülni az előre kiválasztott helyére.

ONLINE RÉSZVÉTEL, AZ ÉLŐBEN KÖZVETÍTETT AUKCIÓN

A megváltozott körülményekre való tekintettel az elmúlt hónapokban egy új online aukciós felület kialakításán dolgoztunk.

Amennyiben Ön nem szeretne személyesen részt venni az aukción, a Virág Judit Galéria online aukciós felületén keresztül élőben követheti az árverést, és kényelmesen, a saját foteljában ülve, otthonról is licitálhat.

HOGYAN LEHET ONLINE VÁSÁROLNI?

LICITÁLNI CSAK REGISZTRÁCIÓ UTÁN LEHET!

Hogyan kell regisztrálni?

1. A Virág Judit Galéria honlapján kattintson a jobb felső sarokba a **Bejelentkezés** gombra.
2. Megjelenik az online aukciós felület.
3. Kattintson a **Regisztráció** gombra.
4. Adja meg személyes adatait, email címét, és jelszavát.
5. A sikeres regisztrációról emailben fog megerősítést kapni.
6. A regisztráció után a továbbiakban email címének és jelszavának megadásával a **Belépés** gombra kattintva tud belépni az online aukciós felületre.

A regisztráció során az Ön által megadott adatokat az Adatvédelmi Szabályzat szerint eljárva, bizalmasan kezeljük. Regisztrációval kapcsolatban bármilyen kérdésére szívesen válaszolunk személyesen, e-mailben, vagy telefonon.

Információk az online licitálásról:

A <https://www.viragjuditgaleria.com/hu/log-on> linken keresztül a bal oldalon található bejelentkezési adatok kitöltésével tud belépni, az aukciót az élő aukció menüpont alatt éri el. Amennyiben elfelejtette jelszavát, kérhet jelszóemlékeztetőt, vagy tőlünk is kérhet segítséget.

Az aukció során a tételek a katalógus sorrendje szerint szerepelnek. A rendszer a felső csíkban folyamatosan jelzi a tétel kezdő árát, az aktuális árat, illetve a következő licit összegét. Ha a következő licit elküldése gombra kattint, a rendszer automatikusan elküldi ajánlatát.

Az összeg alatti csíkban a rendszer zöld színnel jelzi, ha Ön a legmagasabb licitáló, és lila színnel, ha Önt túllicitálták.

A licitálás során a videó alatt látni fogja, hogy az adott licit a helyszínen, vagy online csatornán keresztül érkezett, az Ön által leadott online liciteknél a regisztrációs e-mail címe fog megjelenni az adott licitlépcső mellett (melyet természetesen csak Ön fog látni).

Az egyes tételek leütése előtt 3 kalapácsjel jelenik meg. Az első kalapács megjelenése jelzi az „előszőr”, a második kalapácsjel a „másodszor”, a harmadik kalapácsjel a „harmadszor” elhangzását. Licitálásra a 2. kalapácsjelnél van utoljára lehetőség, amikor a harmadik kalapács is megjelenik, a tétel lezárult.

Az aukció során az egyes licitek után be fogjuk mondani a nyertes licitáló tárcsaszámát is.

A **Beállítások menüpont / Tételek követése** gomb alatt meg tudja tekinteni, hogy mely tételeket sikerült megvásárolnia, és mely tételeknél érkezett magasabb összegű ajánlat.

A <https://www.viragjuditgaleria.com/hu/auctions> oldalon keresztül az egyes tételeknél lehetőség van **vételi megbízást** is rögzíteni, melyet a rendszer automatikusan kezel az árverés során.

FONTOS TUDNIVALÓ:

Regisztrálni utoljára az aukció kezdete előtt 24 órával lehet, azaz december 18-án, 18 óráig.

A Budapest Kongresszusi Központ Pátria termében Önök biztonságban vehetnek részt az aukción. Várjuk Önöket az aukciós kiállításon, az árverésen személyesen és online.

Virág Judit Galéria Csapata

1 tétel

Kancsó, forrásból ivó nőalakot formázó fogóval, Zsolnay, 1910 körül
Pitcher with Handle forming a Female figure Drinking from a Fountain, Zsolnay, around 1910

FORMATERV PLAN BY: **APÁTI ABT SÁNDOR és MACK LAJOS, 1900**

Keménycserep, ráillesztett figurával és reliefmintázattal.
 A vázatesztet márványosan összefolyó, opak eozinmázak fedik, a savmaratás tompa, selymes fényt kölcsönöz a tárgynak.

Jelzés Signed: pecsételt, körrel keretelt, öttornyos, MADE IN HUNGARY márkajelzés,
 masszába nyomott ZSOLNAY PÉCS márkajelzés, 5986 stamped, five-tower MADE IN HUNGARY trademark,
 impressed ZSOLNAY PÉCS trademark, 5986

Magasság Height: 42,5 cm, szélesség width: 25 cm
 Fazonszám Form number: 5986

Kezdő ár Starting price: 550 000 Ft / 1 571 EUR
 Becsérték: 800 000 – 1 400 000 Ft
 Estimate: 2 286 – 4 000 EUR

PÁRDARABJA ELTÉRŐ MÁZAZÁSSAL REPRODUKÁLVA PENDANT WITH DIFFERENT GLAZE REPRODUCED:

- Csenkey Éva: Zsolnay szecessziós kerámiák, Helikon Kiadó, 1992, 16. ábra
- Csenkey Éva, Gyugyi László, Hárs Éva: Zsolnay aranykora. Gyugyi László gyűjteménye száz új tárggyal, Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft., Kossuth Kiadó, 2017, 562. ábra
- Federico Santi, John Gacher: Zsolnay Ceramics – Collecting a Culture, Schiffer Publishing Ltd., 1998, 130. oldal
- PANORAMA: Applied Arts in Hungary 1896-1916, The National Museum of Modern Art, Kyoto, 1995, 178. ábra

2 tétel

Dízkancsó, bogyós, leveles díszítéssel, Zsolnay Pitcher with Ornaments of Berries and Leaves, Zsolnay, 1902

Keménycserep, plasztikus és rátett, összedolgozott díszítéssel.
 A többszínű, transzparens eozinmázás alapon a plasztikus részek savmaratott, opak, arany színű mázzal festettek.

Fazonszám Form number: 6405
 Magasság Height: 29,9 cm, szélesség width: 13,4 cm
 Jelzés Signed: domború körpecsét, masszába nyomott 6405, 55, 46 raised round stamp, impressed 6405, 55, 46

Kezdő ár Starting price: 1 700 000 Ft / 4 857 EUR
 Becsérték: 3 000 000 – 4 000 000 Ft
 Estimate: 8 571 – 11 429 EUR

PÁRDARABJA REPRODUKÁLVA PENDANT REPRODUCED:

- Csiba Mónika, Stattner Richárd: Zsolnay. A magyar szecesszió mesterművei, Elite Design Kft., 2003, 17. ábra

3 tétel

Váza, kettő halfigurával | Vase with Two Fish Figures, Géza Gorka, Nógrádverőce, 1932-1935

FORMATERV | DESIGN BY: GORKA GÉZA

Cserép, formába préselt, mintázott. Almazöld, repesztett Bidtel mázas festéssel.

Magasság | Height: 28 cm, szélesség | width: 40 cm

Jelzés | Signed: masszába karcolt Gorka | engraved Gorka

Kezdő ár | Starting price: 440 000 Ft / 1 257 EUR

Becsérték: 800 000 – 1 000 000 Ft

Estimate: 2 286 – 2 857 EUR

4 tétel

MATZON FRIGYES (1909-1986)

Léda

Faragott márvány | Carved marble, 23,5 x 45 x 31 cm

Jelezve | Signed: Matzon

Kezdő ár | Starting price: 2 000 000 Ft / 5 714 EUR

Becsérték: 3 000 000 – 5 000 000 Ft

Estimate: 8 571 – 14 286 EUR

PÁRDARABJA REPRODUKÁLVA | PENDANT REPRODUCED:

Dr. Losonci Miklós: Matzon Frigyes szobrászi életműve.

Szerk.: Koncz József, Várpalota Városi Tanács VB. Művelődési és Sport Osztálya, Várpalota, 1986, reprodukálva a könyvborítón

MATZON FRIGYES

Matzon Frigyes az emberi test felépítésének, mechanizmusának megragadása foglalkoztatja. A látványból indul ki, de módszerre az összevonás, a leegyszerűsítés, a formaelhagyás, a természet vonalainak kihangsúlyozásával, formáinak kontúrokra való felbontása. Mindeközben vonalainak kifejező harmóniája finoman, érzékenyen megmintázott aktot hoz létre. A zárt kompozíció ezáltal megmozdul, Matzon Léda testtartásában egy egész mozgatsort sűrít, szinte várjuk, hogy a mozdulat folytatódjék.

5 tétel

NEMES LAMPÉRTH JÓZSEF (1891-1924)

Külváros | Suburbs, 1921

Lavírozott tus, papír | Washed ink on paper, 20 x 36 cm
Jelezve jobbra fent | Signed above right: Lampérth József 1921. IX. 11.

Kezdő ár | Starting price: 480 000 Ft / 1 371 EUR
Becsérték: 700 000 – 1 000 000 Ft
Estimate: 2 000 – 2 857 EUR

6 tétel

MUNKÁCSY MIHÁLY (1844-1900)

Tanulmány a Krisztus Pilátus előtt című képhez (Kajafás) | Study for Christ before Pilate (Figure of Caiaphas)

Ceruza, papír | Pencil on paper, 20,5 x 16,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Munkácsy. Páris.

Kezdő ár | Starting price: 380 000 Ft / 1 086 EUR
Becsérték: 700 000 – 1 000 000 Ft
Estimate: 2 000 – 2 857 EUR

MEDNYÁNSZKY LÁSZLÓ (1852-1919)

Téli napsütés | Winter Sunshine

Olaj, vászon | Oil on canvas, 42,5 x 52,5 cm

Jelelve jobbra lent | Signed bottom right: Mednyánszky (kétszer)

Kezdő ár | Starting price: 3 600 000 Ft / 10 286 EUR

Becsérték: 6 000 000 – 8 000 000 Ft

Estimate: 17 143 – 22 857 EUR

Mednyánszky

1907. JANUÁR 9., BECKÓ

„Megfigyeltem a hóhatásokat nappal, este és éjjel. Sokkal nyugodtabb és lágyabb, mint amint én csináltam és talán látni véltem. Különösen hihetetlenül nyugodtan hat minden, még a leghatározottabb sötét is. A hó lapályának árnyalatait különösen szürke vagy kódós időben figyeltem meg. A levegő és a háttér meleg, a hó elől kissé hideg, de van valami fluktuáló, világító, úgyszólván a felület alatt rejtőző tűz. Ezt csak technikai eszközökkel, optikai csalódásokkal lehet visszaadni.

A borús vagy hideg napokon a hó sohasem hideg, sőt a félárnyékok is többnyire kissé meleg szürkét mutatnak fel. A téli tájak fő jellege a nyugalom. Egy egyszerűsítő skála mint nagy sima tónus folyik végig. A fákon és gallyakon fekvő hó jóval sötétebb, mint a többé-kevésbé vízszintes, sík hó.

Technikailag fontos, hogy hőtájak lehetőleg tiszta vászonra legyenek festve.

Főleg a levegő és a masszák nyugodt hatására kell súlyt fektetni.”

Mednyánszky László naplója

1. Havas táj tanulmányrajz – Mednyánszky László vázlatfüzetéből

8
tétel

DEMÉNY MIKLÓS (1939-2010)

Csendélet régi lámpával | *Still-life with an Old Lamp*, 1967

Olaj, vászon | Oil on canvas, 70,5 x 70,5 cm
Jelezve jobbra fent | Signed above right: Demény M 967

Kezdő ár | Starting price: 2 200 000 Ft / 6 286 EUR
Becsérték: 4 000 000 – 6 000 000 Ft
Estimate: 11 429 – 17 143 EUR

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

| Rum Attila: Demény Miklós (1939-2010). Virág Judit Galéria, 2021, 93. oldal

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

| Demény Miklós kiállítása, Virág Judit Galéria, 2021. június 11. - 2021. július 31.

9
tétel

CZENE BÉLA (1911-1999)

Lány római háttérrel | *Girl with the Background of Rome*, 1983

Olaj, farost | Oil on wood-fibre, 75,5 x 80 cm
Jelezve jobbra középen | Signed right in the middle: Czene Béla 1983.
Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Lány római háttérrel

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

10
tétel

BÖLCSKEY FERENC (1897-1976)

Vitorlások | *Sailboats, 1935*

Olaj, papírlemez | Oil on paperboard, 67,5 x 56 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Bölskey 935 Chioggia

Kezdő ár | Starting price: 200 000 Ft / 571 EUR
Becsérték: 400 000 – 600 000 Ft
Estimate: 1 143 – 1 714 EUR

11
tétel

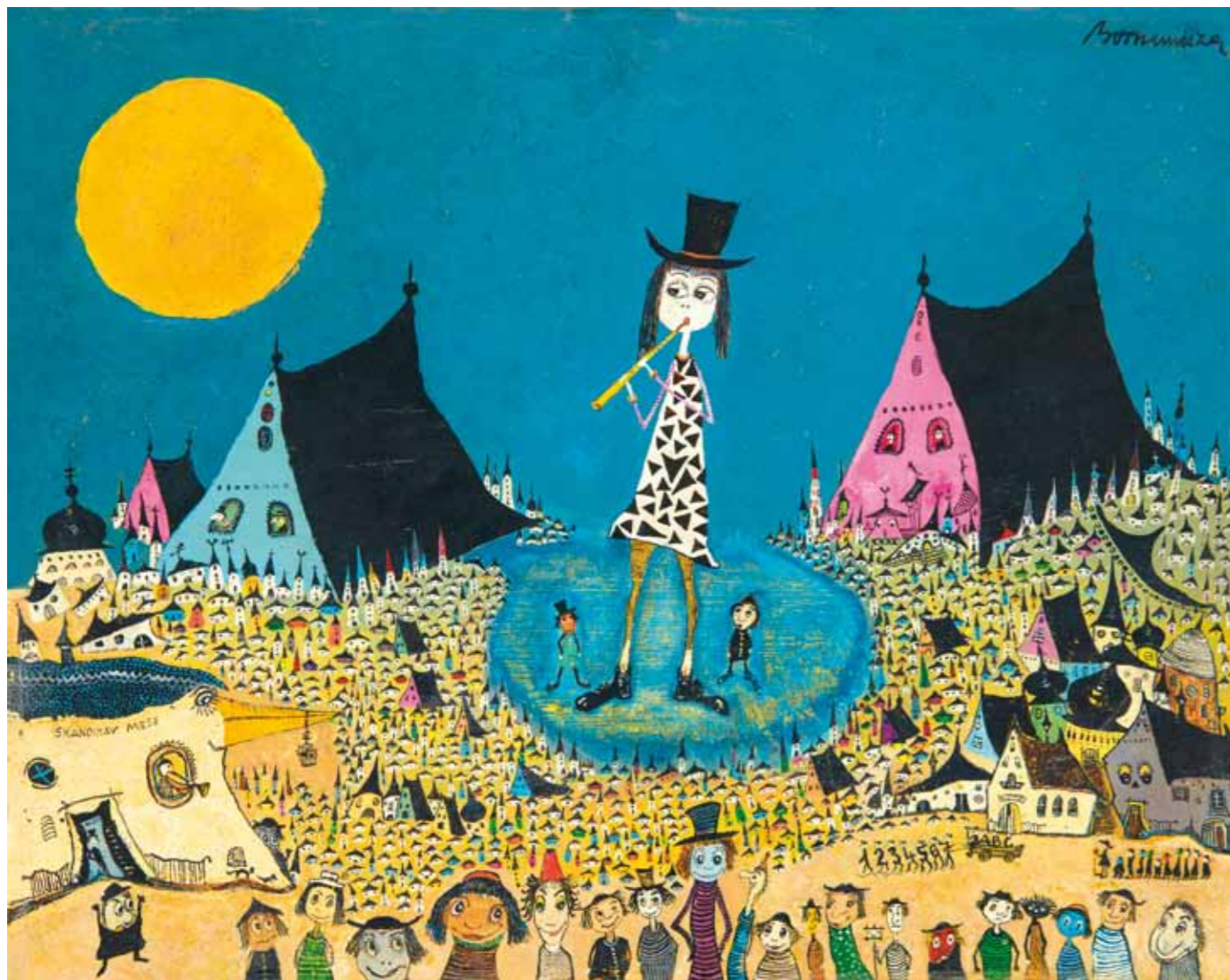
FRIED PÁL (1893-1955)

Kikötő | *Harbor*

Tempera, papírlemez | Tempera on paperboard, 60 x 69 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Fried Pál

Kezdő ár | Starting price: 480 000 Ft / 1 371 EUR
Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
Dér Tamás gyűjteményében

12 tétel

BORNEMISZA LÁSZLÓ (1910-1995)

Skandináv mese | Scandinavian Fairy Tale

Olaj, farost | Oil on wood-fibre, 40 x 50,5 cm

Jelezve jobbra fent és hátoldalon | Signed above right and on the reverse: Bornemisza

Kezdő ár | Starting price: 650 000 Ft / 1 857 EUR

Becsérték: 1 000 000 – 2 000 000 Ft

Estimate: 2 857 – 5 714 EUR

13 tétel

GÁBOR JENŐ (1893-1968)

Pierrot

Akvarell, papír | Aquarelle on paper, 31 x 43 cm

Jelzés nélkül | Not signed

Hátoldalon felirat | Inscription on the reverse:

Jence bácsi ajándéka, hogy csináljak egy párnát a minta után Gábor Artemis

Kezdő ár | Starting price: 400 000 Ft / 1 143 EUR

Becsérték: 800 000 – 1 000 000 Ft

Estimate: 2 286 – 2 857 EUR

68 | 14
aukción | tétel

FENYŐ GYÖRGY (1904-1978)

Provence-i ház | *House in Provence*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 70 x 80,5 cm

Jelzés nélkül | Not signed

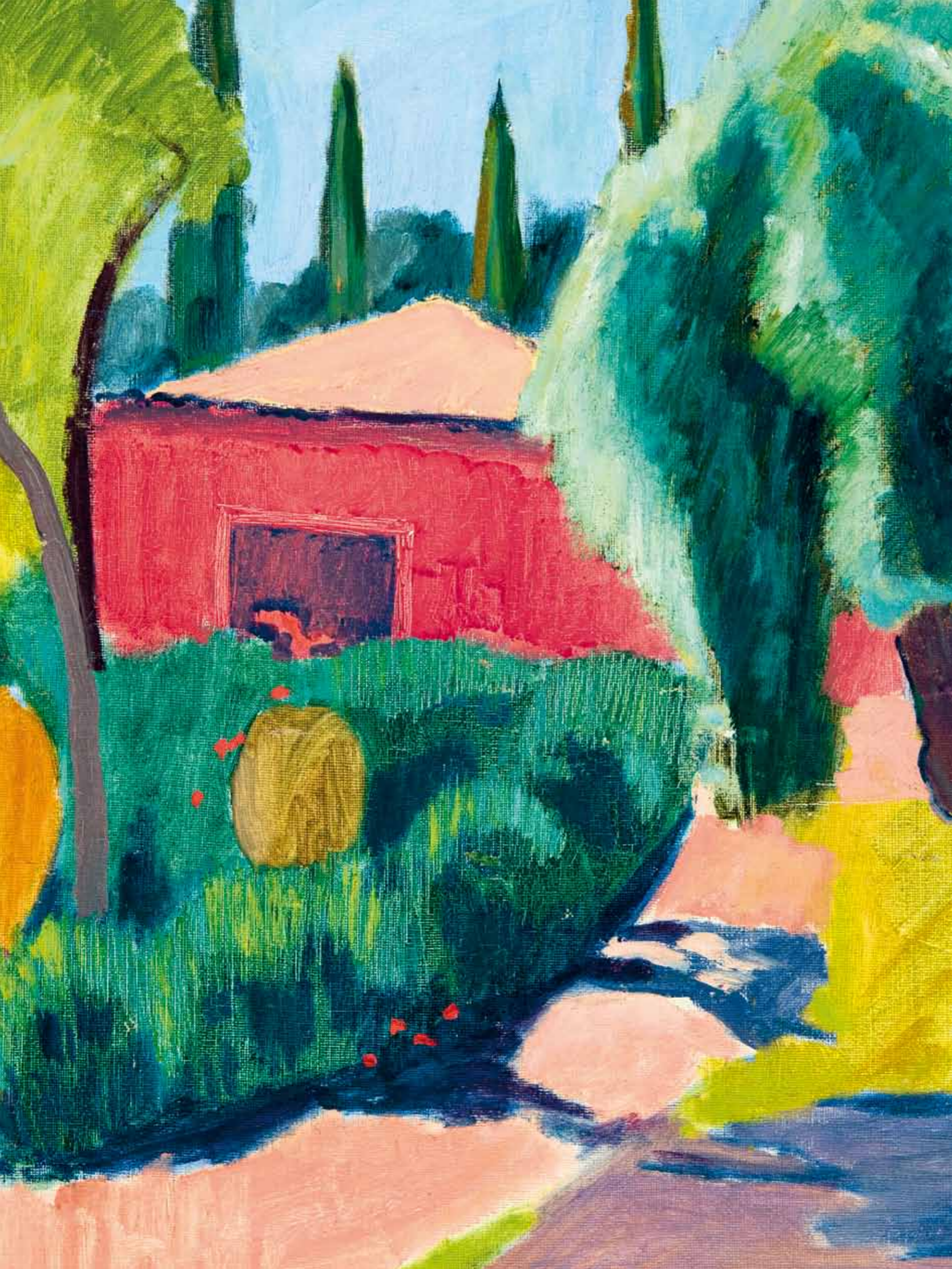
Hátoldalon | On the reverse: Fenyő György hagyatéki bélyegző | Legacy stamp

Kezdő ár | Starting price: 4 000 000 Ft / 11 429 EUR

Becsérték: 8 000 000 – 10 000 000 Ft

Estimate: 22 857 – 28 571 EUR

1. Berény Róbert:
Napsütéses villakert, 1928-1930 körül
magántulajdon

2. Andre Derain: Cassis melletti táj, 1907

3. Paul Cézanne: Provence-i ház, 1885, Indianapolis
Museum of Art, Indianapolis, Indiana

Fenyő György édesapja, a *Nyugat* című folyóirat alapító-szerkesztője, Fenyő Miksa révén egy meglehetősen szerencsés, üdítően pezsgő szellemi közegben nőtt fel. Családja közvetlen baráti társaságához tartozott a folyóirat szinte minden karizmatikus alakja; a *Nyugat* felvilágosult, humánus értékeket alapul vevő kozmopolita jellegéből pedig az következett, hogy Fenyő szoros kapcsolatba kerülhetett a korabeli progresszív szellemiségű képzőművészet meghatározó alakjaival is.

Tanulmányait a müncheni és drezdai akadémián folytatta, bár a pályáját legerősebben befolyásoló élmények Párizsban érték. Ennek fő oka

az, hogy Fenyő első mesterei, Berény Róbert és Kmetty János maguk is a cézanne-i elvekre épülő, franciás orientációt tudhatták magukénak. Életművére leginkább Cézanne, Matisse, Van Gogh művészete és az École de Paris stílusjegyei hatottak: „(...) eszményképe a párizsi művészet, az az érzékeny, nemzetközi színvilág és témakör, amelyet Párizsban élő idegen művészek alakítanak ki a nagy francia modern mesterektől megbűvölve.”¹

A *Provence-i ház* különlegessége abban áll, hogy a fenti franciás színgazdag dekorativitás mellett, Fenyő leginkább Cézanne, valamint az őt követő kubisták eredményeit összegzi. „A ma-

gát érző művészlélek keresi vonatkozásait a természettel, keresi azokat a formákat, amelyeket a maga stílusában abstrahálhat, hogy azokból összerakhassa a maga sajátos színhézését. ... ez a mély lirizmus mégsem döntő kvalitása, az ő adottságai keményebb, architektonikusabb, zártabb kifejeződésre valók, többre, mint a halk és céltalan festői álmodozás. Lírja arra lesz jó, hogy a klasszikus kultúra szigorát lágyabb és melodikusabb hangzatokkal enyhítse.”² A Fauve mesterektől örökölt oldottabb színvariációk feszes, tömör, plasztikus formákat töltenek ki a kompozícióban – és ez a szintetizáló karakter az, ami Fenyőt és művészetét a magyar modern festészeti kánon figyelemre méltó részévé emeli.

HÁRSFALVI MAGDOLNA

4. Pierre Bonnard: Nyár, 1917
Fondation Marguerite et Aimé Maeght, Saint-Paul-de-Vence

5. Pierre Bonnard: Kert, 1935 körül
The Metropolitan Museum of Art, New York

1 Fenyő György kiállítása. *Az Est*, 1938. április 3. 8.
2 Márkus László: Ferenczy Károly és Fenyő György képei. *Színházi Élet*, 1935, 40. 36-37

15 tétel

GYARMATHY TIHAMÉR (1915-2005)

Lankás partok | *Steep Shores, 1950*

Olaj, ónlemez | Oil on sheet-tin, 26,5 x 37,5 cm
 Jelezve jobbra fent | Signed above right: Gyarmathy 950 T.
 Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: 50/14 Lankás partok

Kezdő ár | Starting price: 1 800 000 Ft / 5 143 EUR
 Becsérték: 2 500 000 – 3 500 000 Ft
 Estimate: 7 143 – 10 000 EUR

16 tétel

ANNA MARGIT (1913-1991)

Örök hűség | *Eternal Loyalty*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 70 x 50 cm
 Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Anna Margit
 Jelezve vakrámán | Signed on the stretcher: Hamvas Béla emlékének Anna Margit

Kezdő ár | Starting price: 2 200 000 Ft / 6 286 EUR
 Becsérték: 3 000 000 – 4 000 000 Ft
 Estimate: 8 571 – 11 429 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
 | Hamvas Béla gyűjteményében

EGRY JÓZSEF (1883-1951)

Hableány-kikötő, 1935 körül | *Port Mermaid, around 1935*

Olajpasztell, papír | Oilpastel on paper, 70 x 100 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Egrý József Badacsony

Kezdő ár | Starting price: 20 000 000 Ft / 57 143 EUR
Becsérték: 30 000 000 – 40 000 000 Ft
Estimate: 85 714 – 114 286 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:
| Egrý József festőművész gyűjteményes kiállítása,
Budapest, Fränkel Szalon, 1936. április 5-27. (kat.: 9. *Hableány-kikötő*)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:
| Egrý József arcképe. Egrý József írásai, írások Egrý Józsefről,
szerk.: Fodor András, Budapest, Magyar Helikon, 1980. (33. kép)

Egrý József

„A látottakat ismertté, az ismerteket tudottá, a tudottakat élménnyé,
az élményeket magasztossá kell tennünk, hogy művészetet hozhassunk létre.”

(Egrý József naplójegyzete)

1. Hajózó társaság a Balatonon, háttérben a Badacsonnyal, 1931
Foto: Fortepan/Kőszegi Anna

2. Balatonyörök, háttérben a Badacsonnyal, 1941
Foto: Fortepan/Klenner Aladár

Egrý József a világháború poklából való visszatérését és az ott szerzett sérülésekből való felépülését követően, az 1910-es évek közepén került közelebbi kapcsolatba a Balatonnal. A badacsonyi katonakórházban való lábadozása során ismerkedett össze a művészetének további alakulásában döntő jelentőségű balatoni tájjal és későbbi feleségével Pauler Juliannával. 1918-ban közös otthonukat kialakítva Keszthelyen telepedtek le. Egrý ettől kezdve, élete végéig a Balaton bűvöletében élt és dolgozott. Igazi csoda és valós varázslat, amit a balatoni fény ígézetében és annak képen való rögzítésének érdekében művelt. Varázslat, ami utánozhatatlan, másolhatatlan és hamisíthatatlan. Egrý ezt művészi hitvallásnak is beillő módon így fogalmazta meg 1936-ban: „[...]A fényt mindenki elmosódónak festi. Engem a fény maga izgat. Az atmoszféra, amely architektonikus. Nálam a fény, a pára formát nyer, mint maga a figura. Betölti a teret.”

A most aukcióra kerülő remekmű szerepelt a budapesti Fränkel Szalon által 1936 tavaszán rendezett kiállításon, melyen Egrý az

elmúlt egy-másfél évben alkotott képeinek javát tárta a közönség elé. A kiállítóhely a korabeli Budapest egyik legnívósabb művészeti intézményének számított, a kiállítás katalógusának előszavát a két háború közötti időszak hazai művészetére legérzékenyebben reagáló művészettörténész, Kállai Ernő írta, a kiállító művész pedig Egrý József, a korabeli kultúra egyik legkiemelkedőbb alakja volt. Együttállásukat siker koronázta. A kiállítás képei a legnívósabb hazai magángyűjteményekbe kerültek. Egrý minden 1930-as évekbeli tárlata, melyeken legújabb műveit bemutatta, a hazai művészvilág különleges ünnepének számított. S bár a két háború közötti magyar festészet kutatása még manapság is gyerekipőben jár, mivel a modern művészettel foglalkozó művészettörténészi kapacitás jelentős részét még mindig az avantgárd vizsgálata uralja, ám lassan de biztosan, annak is eljön az ideje, hogy jogosan és ismét az őt megillető helyére kerüljön többek között Egrý József, Bernáth Aurél és Szőnyi István festészete.

Egrý két háború közötti műveiből idővel egyre több válik ismertté, kerül elő féltett magángyűjteményekből. Lassan akár már rekonstruálni is lehetne például azt az 1936-os kiállítást, melyen a *Hableány-kikötő* is bemutatásra került. A művész által alkalmazott olajpasztell technika, egészen különleges fényviszonyok rögzítésére is alkalmasnak bizonyult. A Balaton fölé boruló felhőkupola alól széles sávban előtörő fénykéve által megvilágított kis kikötő, és a benne veszteglő hajó szinte anyagtalanná olvad ebben a fényáradatban. Az előtér színes és árnyékos része tökéletes összhangba csendül az ellenfényes középtérrel és a fényzömbben szinte teljesen éterivé semmisülő háttérrel. Egrý ekkor, az 1930-as évek közepén jutott művészete legmagasabb szintjére, melyből ezt követően haláláig jottányit sem engedett. A *Hableány-kikötő* tagadatlanul Egrý egyik leggyönyörűbb tájkölteménye, melyen az őt folyamatosan foglalkoztató művészi problémájának, a fényteltett táj rögzítésének egyik legsikeresebb példája tárul a néző szeme elé.

RUM ATTILA

18
tétel

VESZTRÓCZY MANÓ (1875-1955)

Balatonboglár a Fülöp-hegyről | View of Balatonboglár from the Fülöp Hill, 1938

Olaj, vászon | Oil on canvas, 100 x 90 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Vesztróczy 1938

Kezdő ár | Starting price: 550 000 Ft / 1 571 EUR
Becsérték: 800 000 – 1 200 000 Ft
Estimate: 2 286 – 3 429 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

Paál László Társaság VI. Kiállítás, Budapest,
Nemzeti Szalon, 1941. október 19. – november 2.
(kat. 150. *Boglár a Fülöp-hegyről*)

19
tétel

KORDA VINCE (1897-1977)

Provence-i táj | Provence, 1929

Olaj, vászon | Oil on canvas, 38,5 x 46,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: V. Korda 929

Kezdő ár | Starting price: 650 000 Ft / 1 857 EUR
Becsérték: 1 000 000 – 2 000 000 Ft
Estimate: 2 857 – 5 714 EUR

ZIFFER SÁNDOR (1880-1962)

A Zazar-part Nagybányán | *Bank of Sasar in Baia Mare, 1926*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 65 x 80 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Ziffer Sándor 1926

Kezdő ár | Starting price: 5 000 000 Ft / 14 286 EUR

Becsérték: 8 000 000 – 10 000 000 Ft

Estimate: 22 857 – 28 571 EUR

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVA | PRESUMABLY EXHIBITED:

- Az Ernst Múzeum LXXXVIII. Csoporkiállítás, Budapest, 1927. február (kat.: 66. *A Zazarpart Nagybányán*, olajf. 400.-)

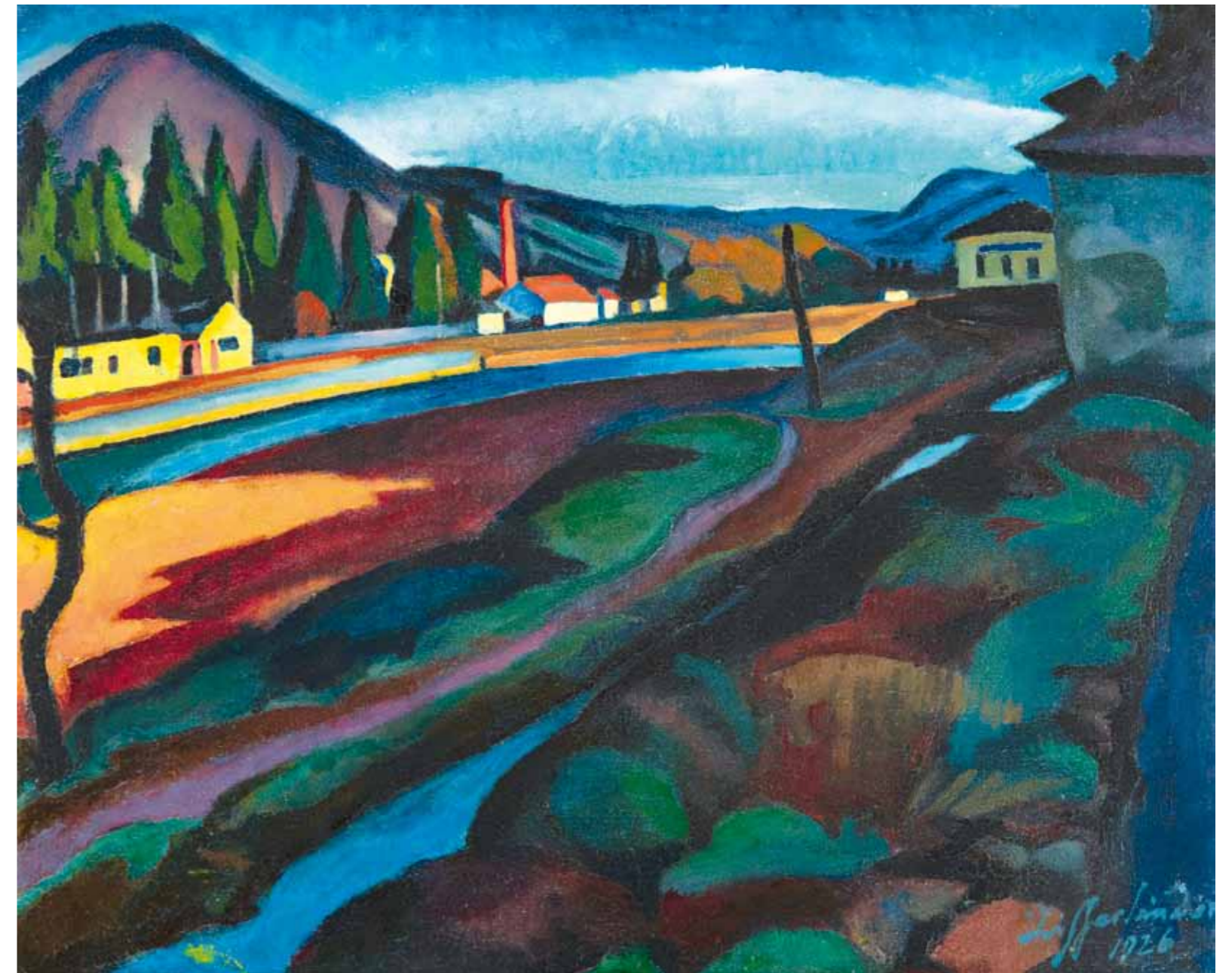
KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

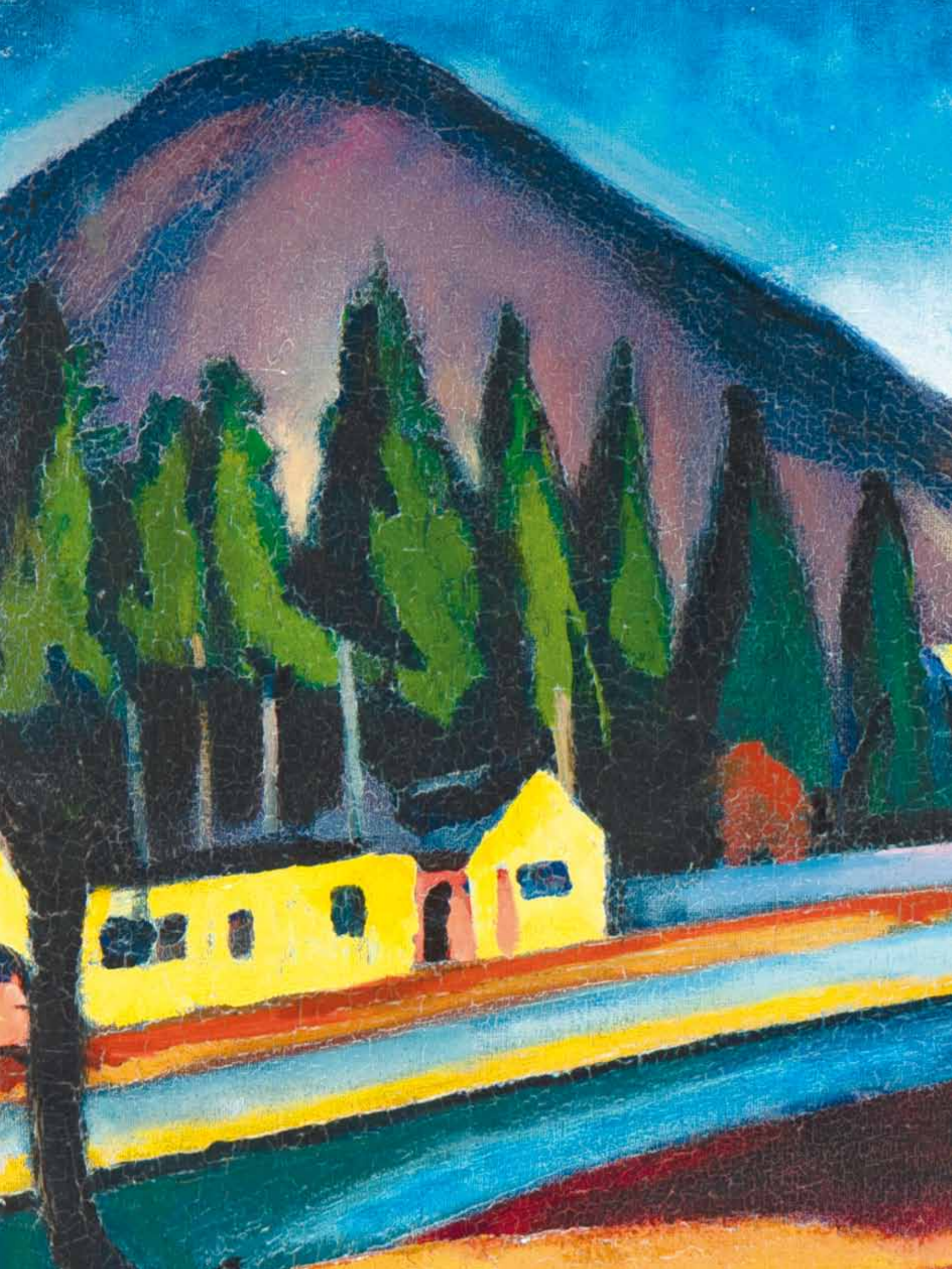
- Ziffer Sándor gyűjteményes kiállítása, Nagybánya, Tartományi Múzeum, 1957. május (kat.: 17.)
- Sándor Ziffer-expozíció retrospektívá (Sándor Ziffer-a retrospective exhibition), Regional Museum, Baia Mare, 1957. augusztus

Ziffer Sándor

A „KERET”

Keret alatt Ziffer Sándor életének 1926-os eseményeit és körülményeit értem és vázoló, Borghida István 1980-ban megjelent monográfiája alapján. Ziffer 1918 őszén tért vissza Nagybányára, művészi indulásának színhelyére. Ekkor már olyan jelentős alkotónak számított, aki, ha szerényen is, de megélt művészetéből, képeit pedig a gyűjtők egyenesen a műterméből vásárolták meg. A híres művésztelepet alapító mesterek közül, ekkor már csak Thorma János maradt Nagybányán, rajta kívül pedig egy jelentős művész akadt még a városban, Ziffer. Egy konzervatív és egy progresszív mester közül választhatott a művésztelepre ekkoriban érkező fiatal. Bár Ziffer nem kimondottan simulékony, ellenben kifejezetten konfliktuskereső alkat volt, szakmai hitele olyan erősnek bizonyult, hogy a folyamatos személyi ellentétek dacára, 1926-ban a nagybányai Szabadiskolát vezető három mester közé választották. „Ziffer szenvedélyes pedagógus és örömmel tanít. Van olyan nap, hogy száz növendéknek kell korrigálnia. Ez azt jelenti, hogy mindössze néhány találó megjegyzésre szorítkozhat, s csak a különösebb, érdekesebb esetekkel foglalkozhat hosszabban. Hallatlan összpontosítást igényel, figyelembe véve, hogy Ziffer képtelen felületes munkára, állandóan a legnagyobb feszültségben tartja önmagát és növendékeit, ahogy annak idején Hollósy is tette, amikor neki korrigált. Ez a túlhajszolt idegmunka annyira kimeríti, hogy a tanítás után napokig nem képes festeni.” (Borghida, 1980, 45-46.) Ziffer egy évig bírta ezt a megfeszített tempót, majd különböző személyes és szakmai okok miatt, kénytelen volt félreállni Mikola András és Krizsán János útjából. Tanítványokat ezentúl is vállalt, de csak magánúton és közös megegyezéssel. A Szépművészeti Iskolává alakult Szabadiskola a legkitűnőbb és művészileg leghitelesebb mesterét vesztette el személyében.

1. Nagybánya, Rákóczi-tér

A KÉP

Az 1926-os évből viszonylag kevés Ziffer-mű ismert, melynek elsőrendű oka a komolyan vett pedagógusi munkával járó kimerültség volt. Ami viszont ebben az évben mégis megszületett, az szinte mind kivétel nélküli remekmű. Ziffer 1926 őszén Berlinbe utazott harminchárom újabb képének társaságában. A nagyhírű Gurlitt Kunsthandlung helyiségeiben állította ki műveit, mely művészkrökbén komoly elismerésnek számított. Az 1880 és 1942 között működött galéria többek között olyan művészeknek biztosított hírnevet, mint Arnold Böcklin, Wilhelm Leibl, Hans Thoma és Max Liebermann. A Max Pechstein kollekciónál váltó Ziffer-tárlat kiváló kritikát kapott Berlinben, mely hazai elismertségét is jelentősen fokozta. Nincs rá konkrét adat, de lehetséges, hogy a most aukcióra kerülő nagybányai részlet is szerepelt a berlini kiállításon. 1927 februárjában a budapesti közönség is megcsodálhatta Ziffer újabb műveit, aki Aba-Novák Vilmos, Patkó Károly és Kelemen Emil barátaival közösen állított ki az Ernst Múzeumban. Kárpáti Aurél ezt írta Ziffer ekkor bemutatott műveiről, melyek között legnagyobb valószínűséggel *A Zazar-part Nagybányán* is szerepelt: „Ziffer Sándor dekoratív hatású nagybányai motívumai a régebben megismert vérbeli koloristára vallanak. A natúrát leegyszerűsítve, redukált formákba zárta, hűvös-lágy színek ragyogásában, üdén és frissen tükrözik egyéni előadású képei.” A tárlattal foglalkozó többi kritikus is kiemelte Ziffer új képeinek egyszerűsége törekvését, nagyvonalúságát, dekorativitását, de legfőképp mélyre hangolt és erőteljes színvilágát. A fennmaradt művek alapján levonható következtetés szerint, Ziffer számára a viszonylag kevés elkészült mű dacára, az 1926-os év művészileg kifejezetten sikeresnek bizonyult.

RUM ATTILA

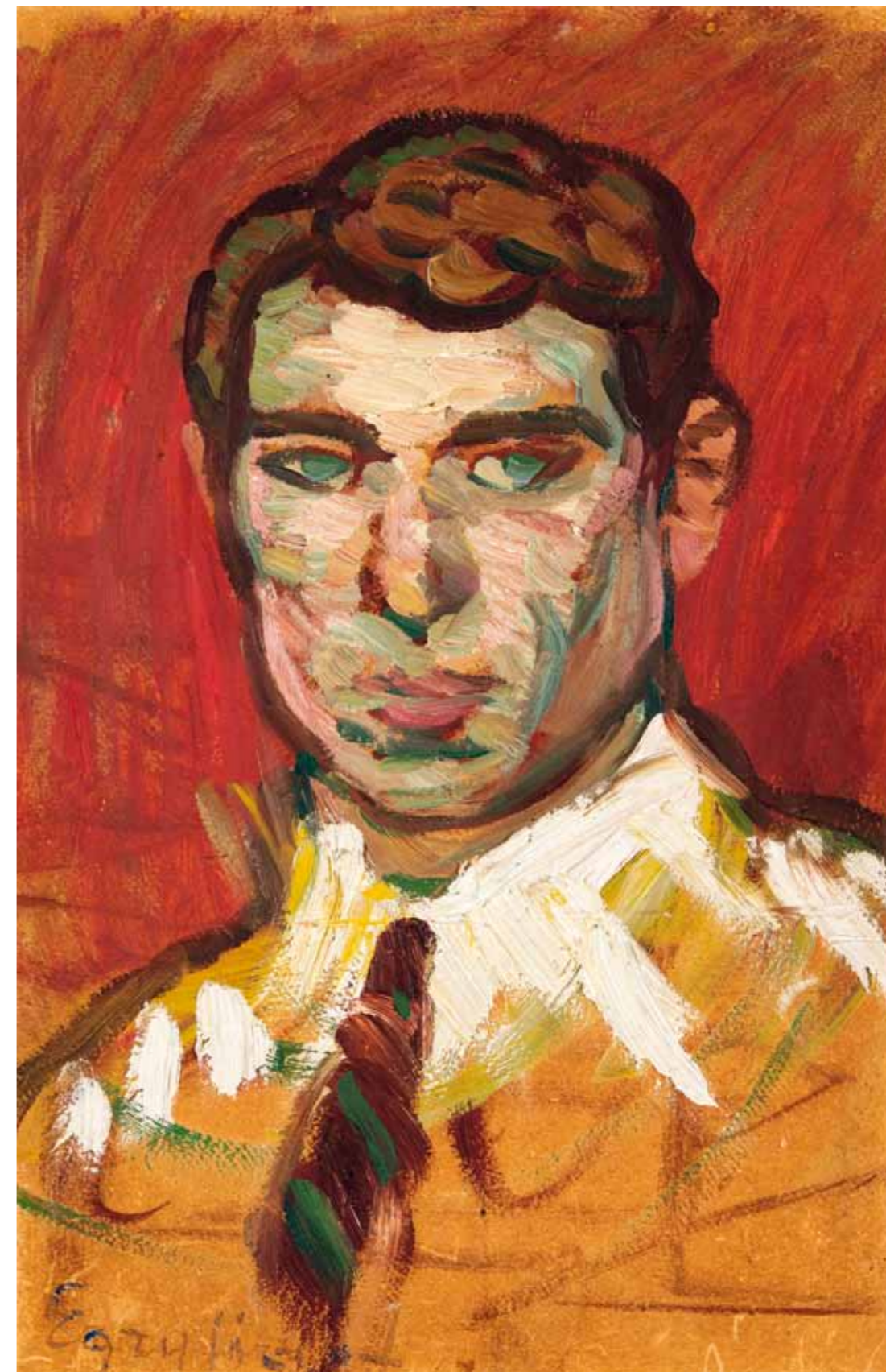
21
tétel

FRANK FRIGYES (1890-1976)

Kalapos önarckép | *Self-portrait with Hat, 1946*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 50,5 x 39,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: 1946 Frank Frigyes

Kezdő ár | Starting price: 380 000 Ft / 1 086 EUR
Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

22
tétel

EGRY JÓZSEF (1883-1951)

Önarckép | *Self-portrait*

Olaj, papírlemez | Oil on paperboard, 49 x 32 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Egry József
Hátoldalon | On the reverse: Tanulmányrajz | Study

Kezdő ár | Starting price: 600 000 Ft / 1 714 EUR
Becsérték: 1 000 000 – 1 500 000 Ft
Estimate: 2 857 – 4 286 EUR

MÉSZÖLY GÉZA (1844-1887)

Udvaron | *Backyard*

Olaj, fa | Oil on wood, 67 x 38 cm
Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 3 600 000 Ft / 10 286 EUR
Becsérték: 5 000 000 – 8 000 000 Ft
Estimate: 14 286 – 22 857 EUR

AUKCIONÁLVA | AUCTIONED:

| BÁV 56. Képaució, 173. tétel (1981) (*Tanyasi udvar* címmel)

24
tétel

MÁRFFY ÖDÖN (1878-1959)

Teraszon | *On the Balcony*

Akvarell, papír | Aquarelle on paper, 37 x 50 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Márfy Ödön

Kezdő ár | Starting price: 950 000 Ft / 2 714 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

25
tétel

ANNA MARGIT (1913-1991)

Cirkuszban | *In the Circus, 1936*

Tempera, papír | Tempera on paper, 62 x 49 cm
Jelezve balra fent | Signed above left: Anna Margit 1936

Kezdő ár | Starting price: 2 000 000 Ft / 5 714 EUR
Becsérték: 4 000 000 – 5 000 000 Ft
Estimate: 11 429 – 14 286 EUR

26 tétel

MARKÓ KÁROLY, IFJ. (1822-1891)

Hegyvidéki táj | *Mountain View, 1889*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 35 x 52,5 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: C. Markó 889

Kezdő ár | Starting price: 1 600 000 Ft / 4 571 EUR

Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft

Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

27 tétel

NEOGRÁDY LÁSZLÓ (1896-1962)

Téli Tátra | *Snowy Tatra*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 60,5 x 81 cm

Jelezve balra lent | Signed bottom left: Neogrady László

Kezdő ár | Starting price: 400 000 Ft / 1 143 EUR

Becsérték: 800 000 – 1 000 000 Ft

Estimate: 2 286 – 2 857 EUR

28 tétel

HINCZ GYULA (1904-1986)

Keletkezés II. | *Formation II*, 1972

Olaj, vászon | Oil on canvas, 110 x 90 cm

Jelezve balra lent | Signed bottom left: Lillának sok hálaival, Hincz Gyula 983. 11. 11. HGY

Jelezve vakrámán | Signed on the stretcher: Hincz Keletkezés II. 1972

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 428 EUR

Becsérték: 3 000 000 – 4 000 000 Ft

Estimate: 8 571 – 11 429 EUR

29 tétel

CSERNUS TIBOR (1927-2007)

Mozdony | *Locomotive*

Olaj, kollázs, vászon | Oil, collage on paper, 39 x 78 cm

Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Tibor Csernus

Kezdő ár | Starting price: 1 000 000 Ft / 2 857 EUR

Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft

Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

ÉLETMŰ-JEGYZÉKSZÁM | OEUVRE CATALOGUE NR.: INV/0062/09/09/2007

TORNAI GYULA (1851-1928)

Aranytemplom Amritszárban | *Golden Temple in Amritsar, 1905-1906*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 133 x 100 cm

Jelezve balra lent | Signed bottom left: Tornai Gy.

Kezdő ár | Starting price: 2 000 000 Ft / 5 714 EUR

Becsérték: 4 000 000 – 6 000 000 Ft

Estimate: 11 429 – 17 143 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

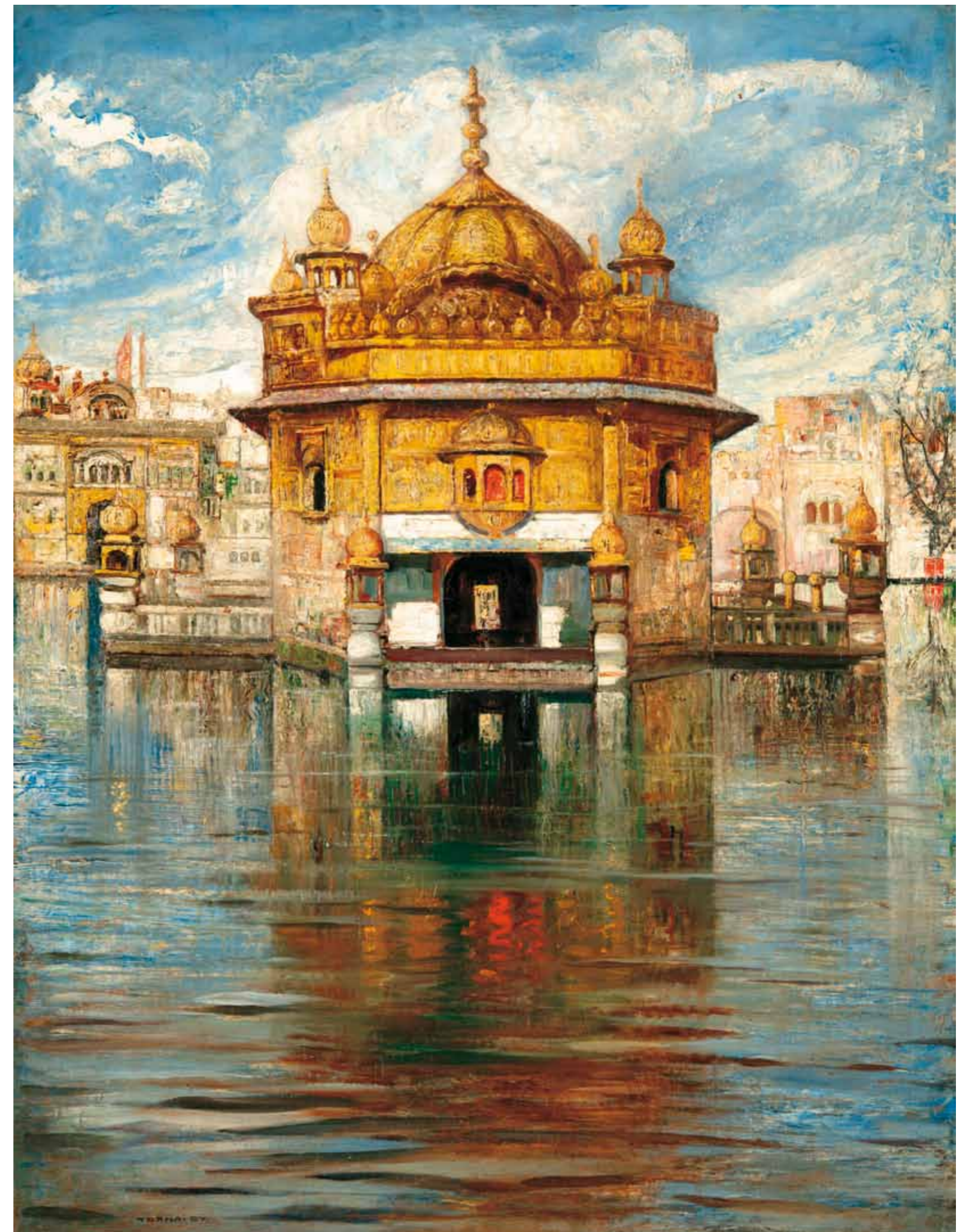
- Kunstsalon Emil Richter, Dresden, 1907. szeptember 14-27. (kat. n.)
- Japán és India. Tornai Gyula külön kiállításának katalógusa, Budapest, Műcsarnok, 1909. október, (kat. 123. *Aranytemplom Amritszárban*)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

- Szalon Ujság, 1909, 20. szám, 6. oldal (*Az aranytemplom*)
- Japán és India. Tornai Gyula külön kiállításának katalógusa, Budapest, 1909, o. n.
- Kósa István: Az MKB Bank Galériája. Tornai Gyula – a Kelet szenvedélyes festője, Szalon, 2011/4, 37. oldal

1. *Aranytemplom, Amritszár, India*

31
tétel

FERENCZY NOÉMI (1890-1957)

Délidő : Noon

Tempera, pauszpapír : Tempera on tracing-paper, 22 x 49 cm
Jelzés nélkül : Not signed

Kezdő ár : Starting price: 260 000 Ft / 743 EUR
Becsérték: 400 000 – 600 000 Ft
Estimate: 1 143 – 1 714 EUR

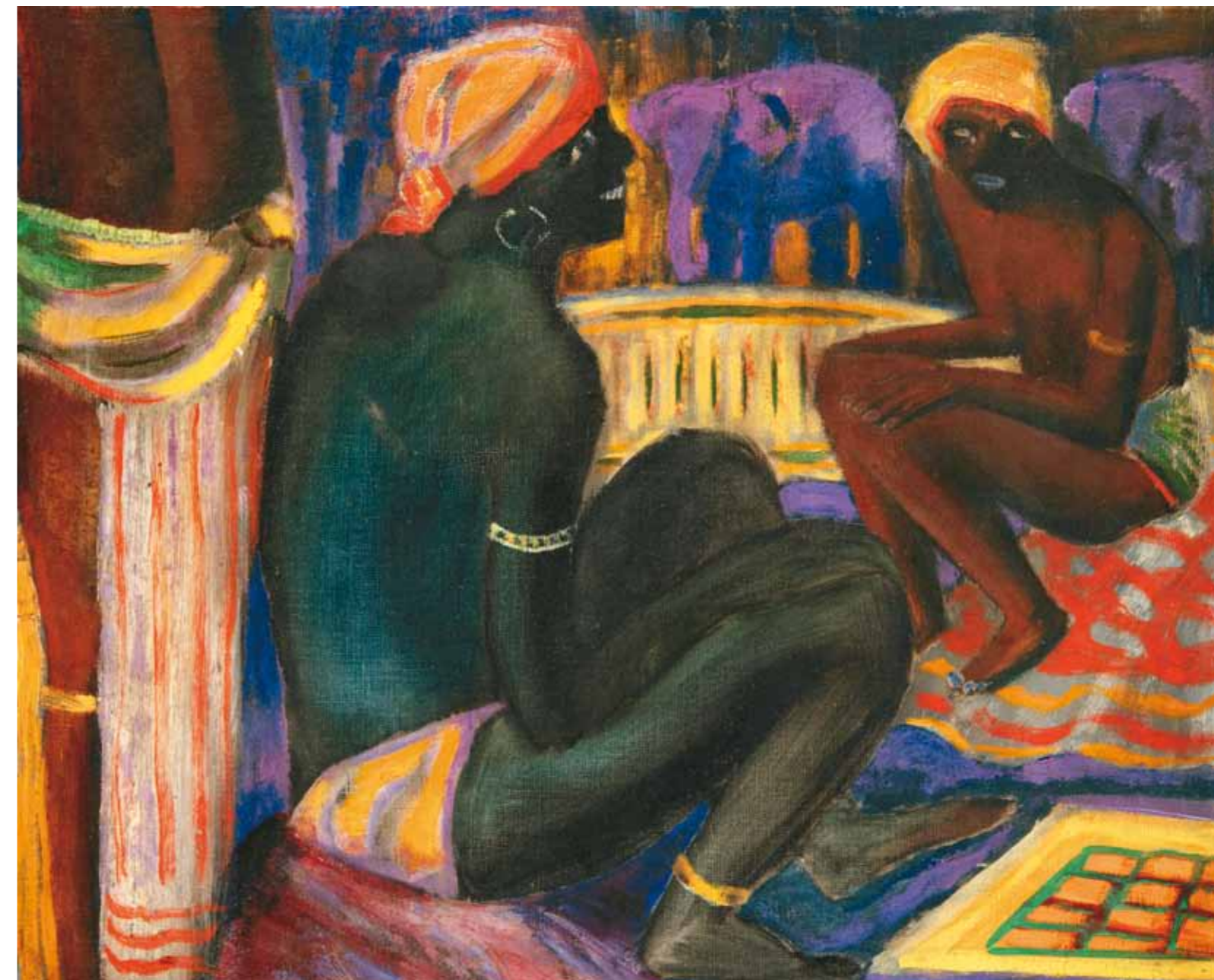
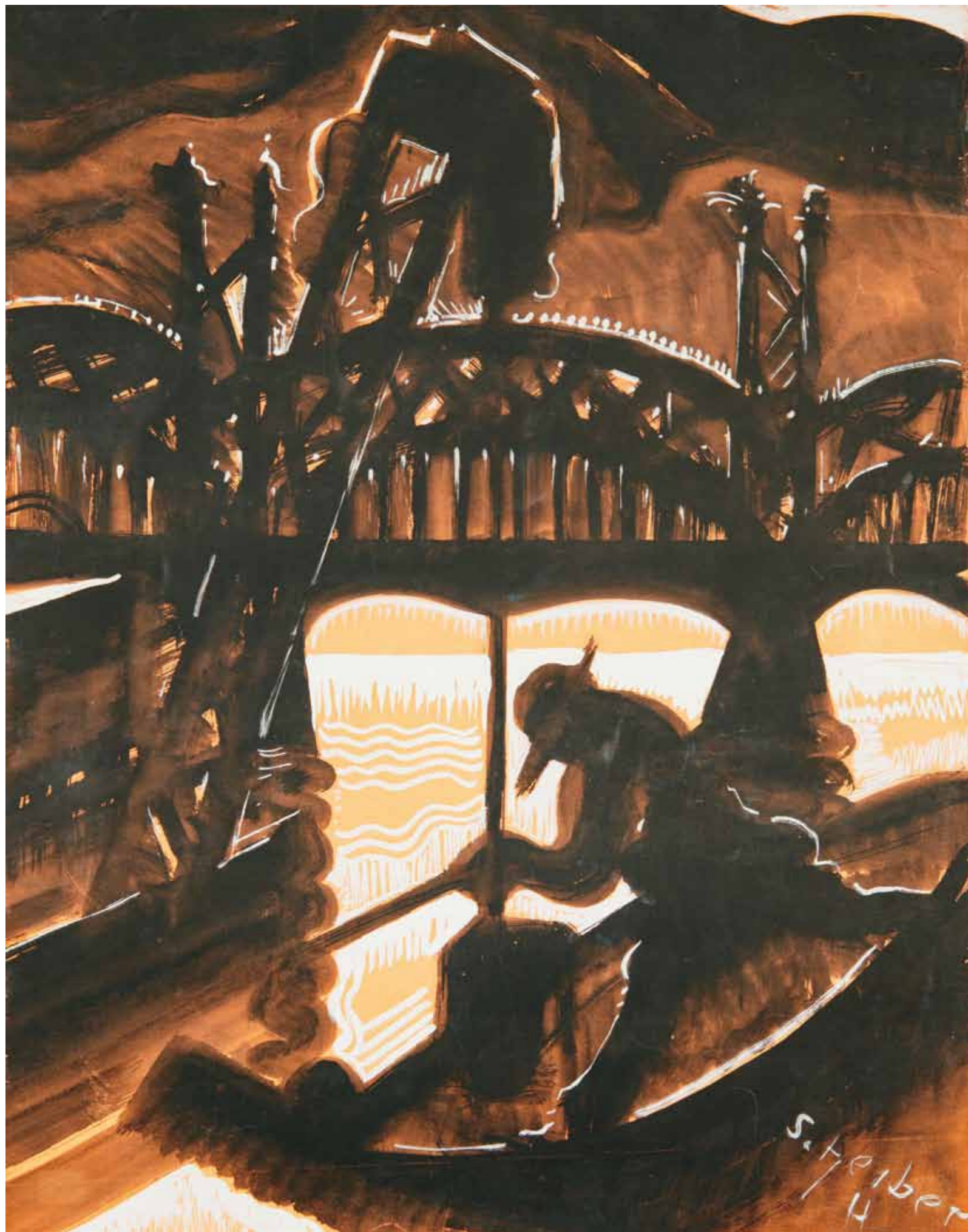
32
tétel

MOLNÁR C. PÁL (1894-1981)

Triptichon : Triptych

Olaj, fa : Oil on wood, 33 x 9,5 cm; 34 x 19 cm; 33 x 9,5 cm
Jelzve középen lent : Signed bottom center: MCP

Kezdő ár : Starting price: 950 000 Ft / 2 714 EUR
Becsérték: 1 500 000 – 2 500 000 Ft
Estimate: 4 286 – 7 143 EUR

33 tétel

SCHEIBER HUGÓ (1873-1950)

Csónakázó | Rowing-man

Gouache, fedőfehér, papír | Gouache, white cover on paper, 59,5 x 47,5 cm
Jelzve jobbra lent | Signed bottom right: Scheiber H.

Kezdő ár | Starting price: 2 000 000 Ft / 5 714 EUR
Becsérték: 3 000 000 – 5 000 000 Ft
Estimate: 8 571 – 14 286 EUR

34 tétel

KLIE ZOLTÁN (1897-1992)

Keleti jelenet | Oriental scene

Olaj, vászon | Oil on canvas, 65 x 80 cm
Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 1 100 000 Ft / 3 143 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

ABA-NOVÁK VILMOS (1894-1941)

Kocsmaudvaron, Szolnok | Pub Backyard, Szolnok, 1932

Tempera, falemez | Tempera on wood-fibre, 50,5 x 61,5 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Aba-Novák – 32. Szolnok.

Kezdő ár | Starting price: 10 000 000 Ft / 28 571 EUR
Becsérték: 16 000 000 – 20 000 000 Ft
Estimate: 45 714 – 57 143 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

| Aba-Novák, a „barbár zseni”, Debrecen, MODEM Modern és Kortárs Művészeti Központ, 2008. április 21. – július 6. (kat.: 124.)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

| Molnos Péter: Aba-Novák, a „barbár zseni”, Népszabadság Könyvek, 2008, 102. kép
| Bozsán gyűjtemény. A könyvet szerkesztette és kiadja a Bozsán család.
Pauker nyomda Kft., Budapest, 2010, 34. oldal

ABA-NOVÁK 32

Idősebb Markó Károly a 18-19. századi akadémikus festészeti metódus szerint, a viszonylag részletes alárajzot követően a képsík egyik oldalán elindulva, szép aprólékos módon kifestette a vászon vagy fatábla rendelkezésre álló felületét. Döbbenetes látni a valamely okból félbehagyott művek esetében, hogy a kép egy részén teljesen és tökéletesen kidolgozott, míg máshol csupán a később rendszeren láthatatlanná váló pentimentók jelennek meg.

A 19-20. század fordulóján, Paul Cézanne volt az a művész, akivel a túlszabályozott rendszerű akadémikus festészetet vál-

tó modernizmus elkezdődött. Mivel Cézanne sosem tájat, portrét vagy csendéletet, hanem mindig és kizárólag KÉP-et festett, ebből következően művészi alapállásának szerves része volt az a gondolat, hogy a képet annak bármely alakulási fázisában késznek lehet nyilvánítani, vagyis abba lehet hagyni, ha a kompozíció minden részlete éppen és pontosan egyensúlyba került. Ez azt is jelenti, hogy munkamódszere szerint Cézanne mindig a készülő kép egész felületén egyszerre dolgozott, minden motívumot egymáshoz folyamatosan viszonyítva fejlesztett, addig a pontig, amikor azt végül befejezett-

nek érezte. Aba-Novák Vilmos is hasonló módszert alkalmazott, azzal a különbséggel, hogy őt már az sem zavarta, ha egy korábbi, időközben más színnel elfedett színfolt transzparens módon, a befejezetlenség látszatát keltve itt-ott látható marad. A látszólag véletlenül otthagyott motívum alkalmazása, Henri Matisse „találmánya” volt a tízes évek első felében. A korábban aprólékos precizitással kidolgozott, ún. szép felszín helyett, Matisse már sokkal inkább a festőileg izgalmas felület létrehozására törekedett. „A módszer lényege az, hogy az egymás fölé festett vagy éppen visszatörölt színrétegek-

ből és kontúrokból szándékosan mindig megőriz – más szóval »otthagyta« (a spontaneitás látszatát keltve) – annyit, hogy az egymást követő fázisok egyidejű bemutatásában egyszerre válik láthatóvá a honnan hová folyamata” – írta le Matisse alkotói módszerének egyik fontos összetevőjét Kemény Gyula restaurátor, a „Magyar Vadak” művészetét feldolgozó kiállítás katalógusában. Aba-Novák pontosan ezt a Matisse-i módszert követte és alakította a saját igényei szerint temperaképein, az 1930-as évek elejétől.

Aba-Novák 1932-ben huzamosabb időt töltött a szolnoki művésztelepen. A tízes

évek elején már dolgozott itt Fényes Adolf irányításával, de az akkor elsajátított olajfestést időközben felváltotta a fiatal festőnövendékből pedig nagybetűs Mesterré vált. Legkedveltebb festői témái a falusi hétköznapiak és ünnepek, a csárda, a kocsmá, a vurstli és a vándorcirkuszok világa volt, bármilyen helyszín, ahol pezsegve forr az élet. Ez az intenzív életérzés Aba-Novák festői technikájában is megnyilvánult, mint azt a most aukcióra kerülő szolnoki kocsmajelenete is ékesen bizonyítja. A festmény egészen különleges betekintést enged a művész képalakítási módszerébe. A látszólag he-

venyészve feldobott színfoltok, a tárgyak, épületek és a kép szereplőinek pár villámgyors, de metszően pontos vonallal kijelölt formái, a „spontaneitás látszatát keltve”, de pontosan a helyükön vannak. Egészen egyedülálló az a biztonság és magabiztosság, ahogy Aba-Novák uralta az elé táruló látványt, és ahogy abból képet varázsolt. Kocsmaudvaron témájú kompozícióján átsüt kendőzetlen őszintesége, valamint őszerejű művészi képességeit kordába szorítani tudó zsenialitása. Igazi remekmű.

RUM ATTILA

36 tétel

SPÁNYIK KORNÉL (1858-1943)

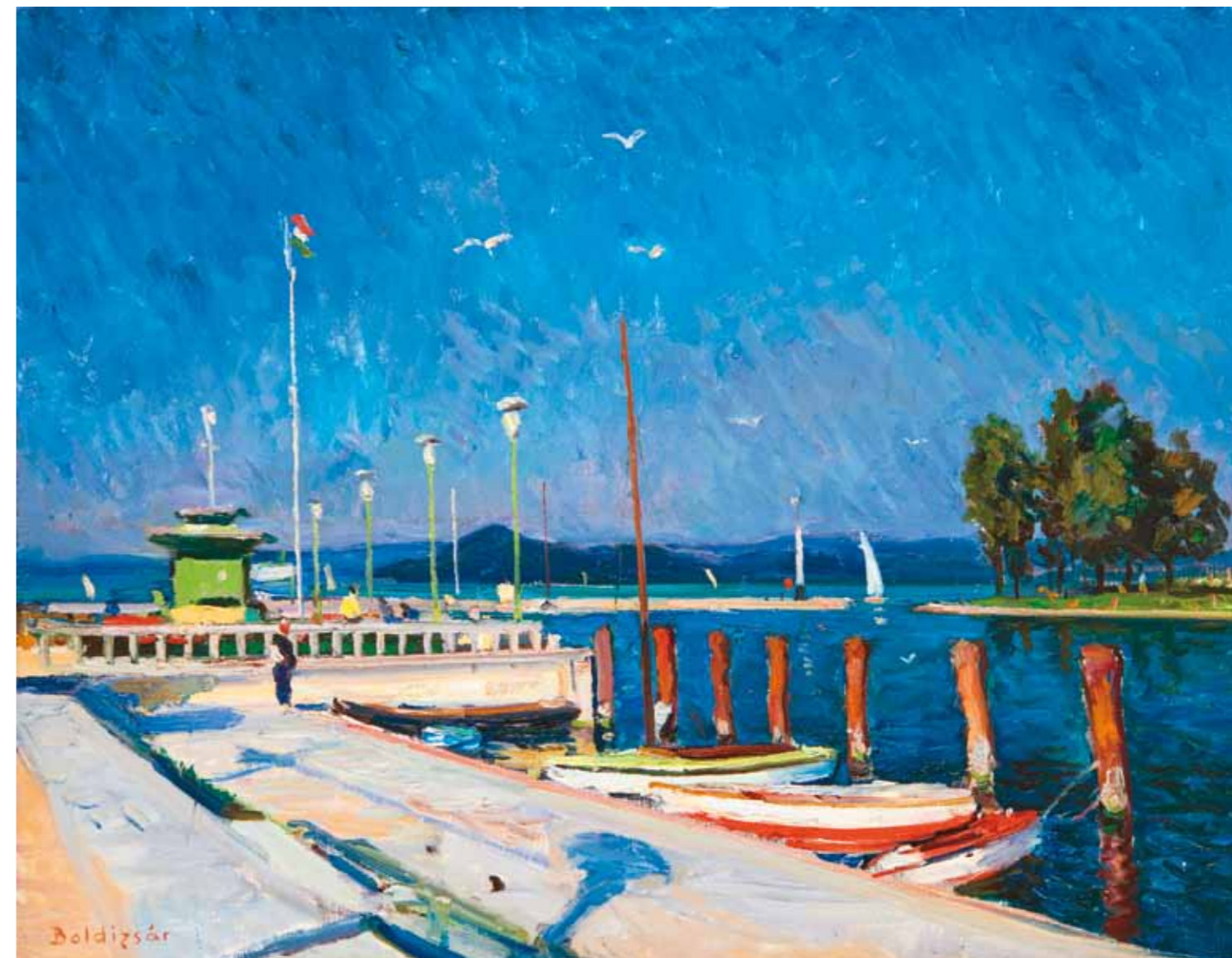
Szamárhegyen (Pozsony) | On the Szamárhegy (Bratislava), 1910

Olaj, fa | Oil on wood, 20,5 x 29 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Spányik C.

Kezdő ár | Starting price: 320 000 Ft / 914 EUR
Becsérték: 500 000 – 700 000 Ft
Estimate: 1 429 – 2 000 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

| A Pozsonyi Képzőművészeti Egyesület XXIII. Kiállításán,
Pozsony, Bellevue, 1910. május 15-29. (kat. 107. *Szamárhegyen*)

37 tétel

BOLDIZSÁR ISTVÁN (1897-1984)

Balatonföldvár

Olaj, vászon | Oil on canvas, 70,5 x 91 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Boldizsár

Kezdő ár | Starting price: 600 000 Ft / 1 714 EUR
Becsérték: 800 000 – 1 000 000 Ft
Estimate: 2 286 – 2 857 EUR

GÓTH MÓRIC (1873-1939)

Delft nyáron | Summer in Delft, 1916

Olaj, vászon | Oil on canvas, 56,5 x 73,5 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Góth M 916

Kezdő ár | Starting price: 4 400 000 Ft / 12 571 EUR
Becsérték: 5 000 000 – 8 000 000 Ft
Estimate: 14 286 – 22 857 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

• Góth Móric Gyűjteményes Kiállítása.
Nemzeti Szalon, Budapest, 1918. április (100. tétel *Delft nyáron* címmel)

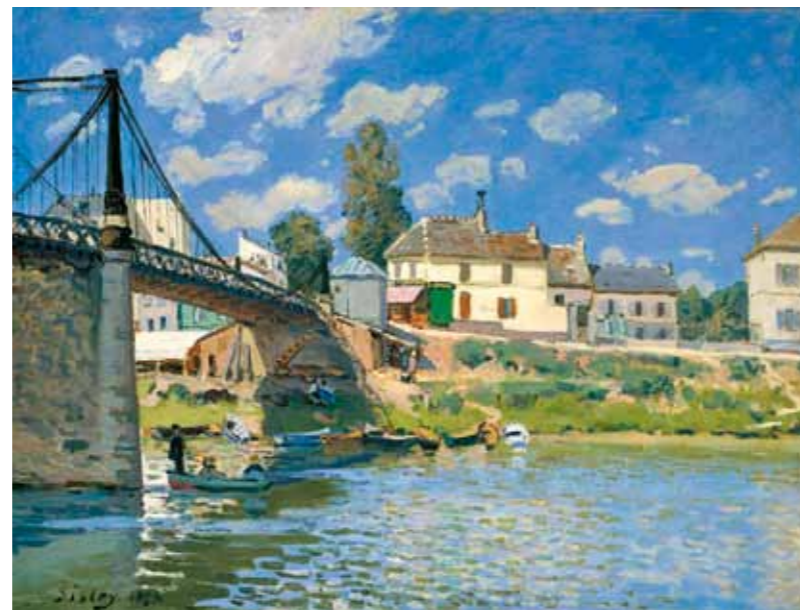
Góth Móric 1894-ben jogi tanulmányait hátrahagyva Hollósy Simon híres müncheni festőiskolájához csatlakozott. Hollósy tanítványait elsősorban az akadémizmussal való szakítás vonzotta. Emellett Courbet realizmusa, Bastien-Lepage zsánerképei, és az ezekben már-már megjelenő plein-air festészet jellegzetes vonásai is nagy hatással voltak az iskola tanulóira. A naturalizmus számukra nemcsak a hivata-

losan elfogadott művészet ellen való lázadást jelképezte, hanem egy érzelmi kérdést, sajátos művészeti hitvallást jelentett.¹ A festőiskola 1896-ban Nagybányára költözött a nemzeti magyar művészet alapjainak megteremtése érdekében. „Kiszálltunk Pesten. Pénzünk nem igen volt. Ligeti Miklósnál, várbazári műtermében hálunk meg vagy tizen. A deszkapadló volt az ágyunk, poros szőnyeg a takarónk... Másnap reggel meg-

fürödtünk a Rác-fürdőben s vidáman utaztunk tovább Nagybányára. Hamarosan otthon éreztünk magunkat... A nagybányai három nyár, a plein-air iskola volt alapvetője munkám irányának”² – írta Góth nagybányai tartózkodásáról. Jegyzeteiből következtetve 1896, 1898, és 1899 nyarat töltötte Nagybányán, ahol elsősorban portrékat és tájképeket festett.

1. Gustave Caillebotte: Part és híd Argenteuil-ban, 1882 magántulajdon

2. Alfred Sisley: A Villeneuve-la-Garenne-i híd, 1872 Met, New York

3. Góth Mór: Delfti kanális magántulajdon

4. Claude Monet: Amszterdami kanális, 1874 magántulajdon

5. Delfti kanális

6. Delft, 1900-1905

1898-ban, a nagybányai festők második kiállításán a Régi Múcsarnokban egy olajképe szerepelt (*Interieur Nr 71*), mely később kijutott egy müncheni kiállításra is, és a sajtó azonnal felfigyelt rá. Festésmódját a Pesti Hírlap a reneszánsz nagymesterekéhez hasonlította. A művésztelepen kialakult jellegzetes nagybányai stílus – naturalizmus hatása, a táj központba helyezése, illetve az impresszionizmus egy sajátos színgazdag, plasztikus iránya – alapozta meg Góth Mór unikális festészetét. „[...] Mór

nem mélyült el igazán a legújabb irányzatokban, figyelmét főleg az impresszionizmus megértésére fordította. Gyors, egymás mellé helyezett ecsetvonások jelentek meg ugyan az ő művein is, s Van Gogh-on kívül most már Cézanne is lebilincselte. Mindez nem vezetett a neo- vagy poszt-impresszionizmus irányába, viszont elmélyítette Góth impresszionizmusának analitikus, olykor absztrakció felé hajló karakterét. Ebben az értelemben nem meglepő, hogy impresszionizmusa néhányszor már az expresszionizmus jeleit mutatta.”³

Az 1900-as évek elején a Góth család számos utat tett Franciaországba, Belgiumba és több holland városba (Amszterdam, Heeze, Delft). 1914-ben éppen egy belgiumi nyaralás közben, az I. világháború kitörése után a család a semleges Hollandiába menekült, és Domburgban telepedett le. Góth világnézetén jelentősen tárgítottak a belgiumi és hollandiai utazásai, hiszen ekkor ezen területek művészeti élete egy szín- és formagazdag, egymást követő kísérletek terepe volt.⁴ Hollandiában megismerkedett a

Hágai Iskolával, Roland Laryvel, Castle Keith-tel, és Jan Harm Weijnsszel. Góth elkezdett a Magyarországon is elterjedt témák (tájkép, tanya, paraszti életből merített ihleték) és a francia és belga motívumok világos árnyalatainak vegyítésével foglalkozni.

A most aukcióra kerülő *Delft nyáron* szerepelt Góth 1918-as, a Nemzeti Szalonban rendezett gyűjteményes kiállításán. A delfti kanálist ábrázoló festmény tökéletesen illett a kiállított

impresszionista, melankolikus hangulatú tájképek közé. A nyári holland táj lombkoronái és a benne megjelenő alakok egymás mellé applikált kék, rózsaszín, zöld opálos színfoltokból és színvonalakból állnak össze. A színek és formák szuggesztív kezelése és a spontán, oldott ecsetkezelés egy impresszionisztikus hatásban gazdag képet eredményeznek. A festményen erőteljesen érzékelhető a nagybányai iskola természetrajongása, és ezzel együtt a holland kultúra hatása is.

ERDÉLYI REBEKA

- 1 Francisca van Vloten: Kegyetlenül szép örökség. A magyar-holland Góth művészcsalád. Széphalom Könyvműhely, Budapest, 2000, 16. oldal
- 2 Francisca van Vloten: Kegyetlenül szép örökség. A magyar-holland Góth művészcsalád. Széphalom Könyvműhely, Budapest, 2000, 17. oldal
- 3 Francisca van Vloten: Kegyetlenül szép örökség. A magyar-holland Góth művészcsalád. Széphalom Könyvműhely, Budapest, 2000, 16. oldal
- 4 Francisca van Vloten: Kegyetlenül szép örökség. A magyar-holland Góth művészcsalád. Széphalom Könyvműhely, Budapest, 2000, 51. oldal

1. Koszta József műtermében

KOSZTA JÓZSEF (1861-1949)

Lány tyúkkal, 1920 körül | Girl with Hen, around 1920

Olaj, karton | Oil on cardboard, 62 x 42,5 cm

Jelezve jobbra közepén | Signed right in the middle: Koszta

Kezdő ár | Starting price: 3 200 000 Ft / 9 143 EUR

Becsérték: 4 000 000 – 6 000 000 Ft

Estimate: 11 429 – 17 143 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

| Ceglédi II. Múzeumi Hét kiállítása, Cegléd, Kossuth Múzeum, 1961. október, kat. n.

KOSZTA J

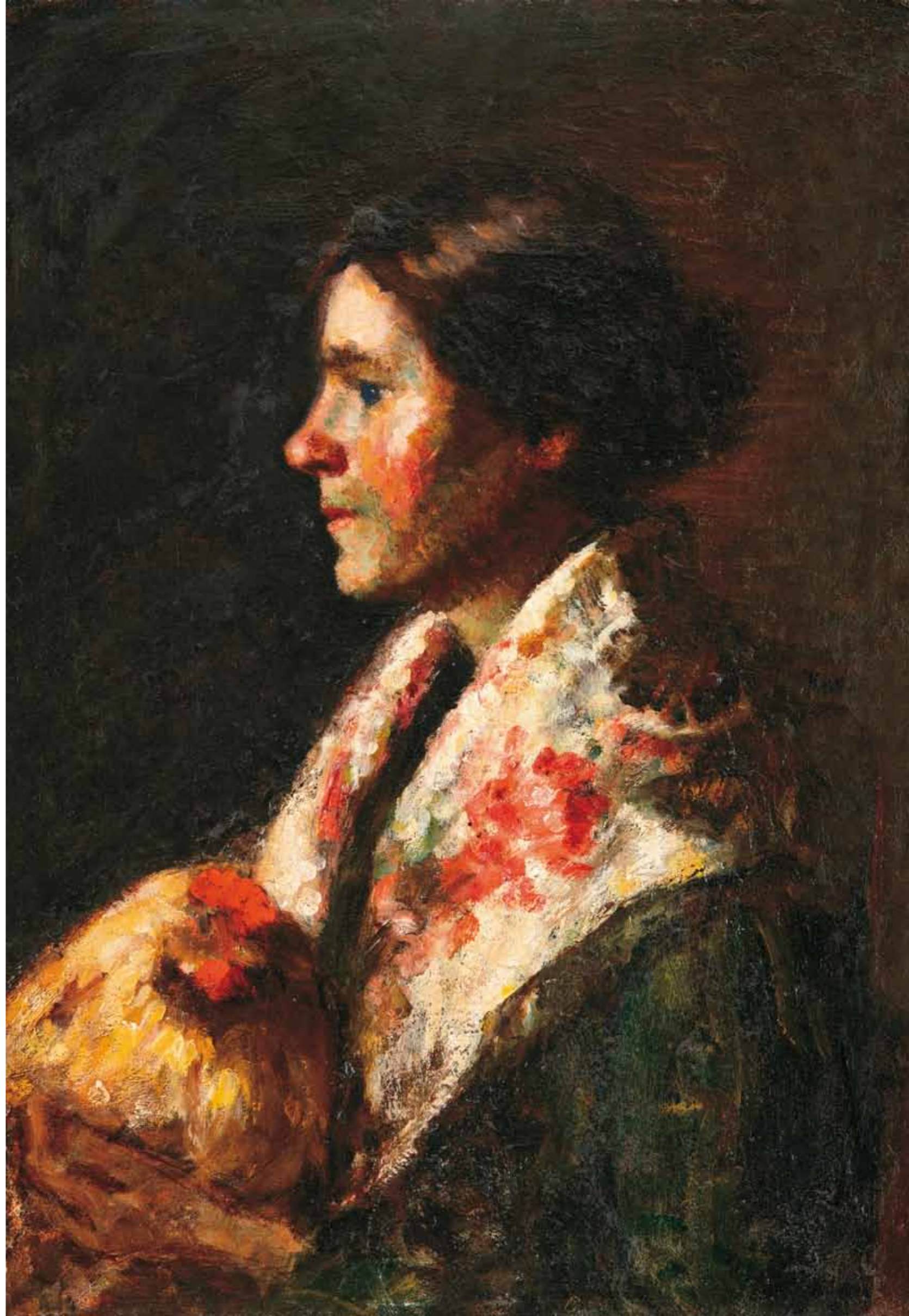
A parasztsaládból származó Koszta József hiába kezdte művészi pályáját a bécsi, majd folytatta a müncheni Képzőművészeti Akadémián, és hiába járt Párizsban az 1910-es évek elején, a nagyvárosi létforma és az izmusok kavalkádja csak egészen halvány nyomokat hagyott az életművében. Alapos technikai tudását, melyet a legkiválóbb osztrák, német és magyar mesterek irányítása alatt szerzett, később kizárólag itthon, a szentesi tanyavilágban kamatoztatta. Koszta már az 1890-es évek végétől rendszeres kiállítója volt a műcsarnoki tárlatoknak, de a szórványos állami vásárlások és ösztöndíjak után, az igazi közönségsikert csak ötvenhat évesen, a budapesti Ernst Múzeumban rendezett gyűjteményes kiállításával sikerült kivívnia. Portréival és a szentesi táj részleteit ábrázoló, témájukat tekintve nem túlságosan széles skálájú képeivel, valami olyan elementáris erőt sikerült megfogalmaznia a magyar néplé-

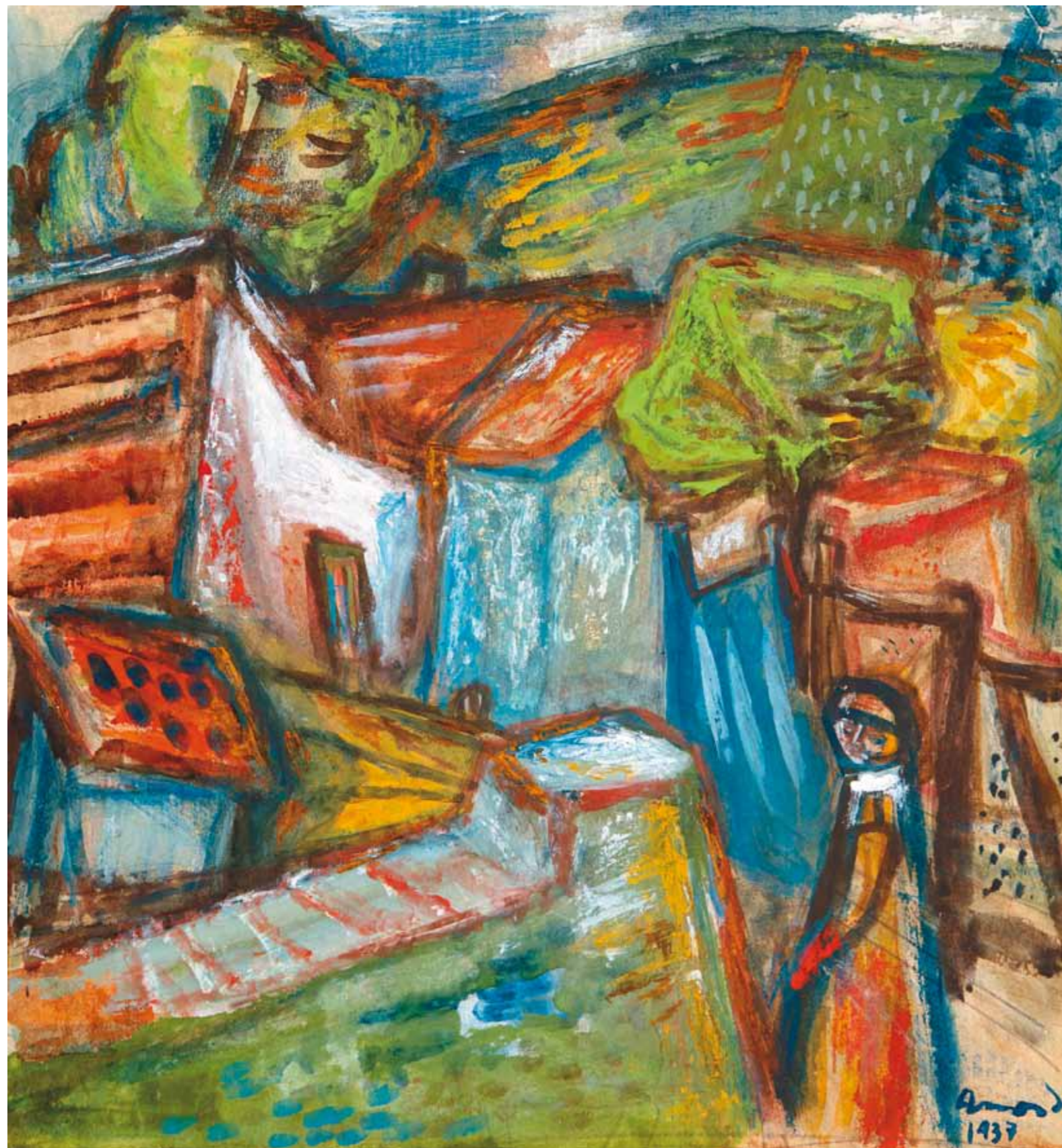
lek mélyrétegeiről, melyre a művészvilág ezzel egyenrangú intenzitással reagált. Koszta képei a legmagasabb fokú festői minőséget addig ismeretlen intenzitással hozták közös nevezőre az alföldi tanyavilág kiragadott részleteivel és szereplőivel. Koszta világképében, külön és egyéni univerzumában minden és pontosan a helyén van. A magyar rögválóságot sikerült olyan szintizta költészettel, festékbe álmódott poézissel ábrázolnia, mely nem csupán a két háború közötti Magyarországon, de a magyar festészet külföldi bemutatkozásai során is egyöntetű sikert aratott.

Koszta női képmásairól, melyek inkább típusokat jelenítenek meg, mint konkrét szemlélyeket, Szinyei Merse Anna így fogalmazott: „Koszta művészetének jelentős vonulatát képezik az Annuskát, illetve a környezetéből kiválasztott parasztlányokat, asszonyokat ábrázoló, bensőséges megközelítésű festmények. Nem nevezhetők

portrénak, amint ahogy zsánerképnek sem: a festő címadásaival is fontosnak tartotta jelezni, hogy egy bizonyos lelkiállapot vagy egy köznapisituáció megragadása volt a célja. [...] A lírai hangulatú, egyszerűséget, tisztaságot sugárzó képek az évek múltával szépséges sorozattá álltak össze.” Ennek a sorozatnak gyönyörűsége darabja a most aukcióra kerülő *Lány tyúkkal* című kép is. A sötétbe hajló, dominánsan vörösés-barna színvilágú ábrázolást Koszta a kintről beáramló verőfény benti reflexeiben felcsattanó fehérekkel varázsolta dinamikus, festői fény-árnyék problémákat felvető, és azokat nagyvonalú ecsetkezeléssel megoldó kompozícióvá. A hímzett kendőbe öltözött modell, mintha csak a mesebeli aranytojást tojó tyúkot tartaná ölében, ezzel emelve a valóság fölé, valóban ünneplő az amúgy teljesen hétköznapi jelenetet.

RUM ATTILA

40
tétel

ÁMOS IMRE (1907-1944)

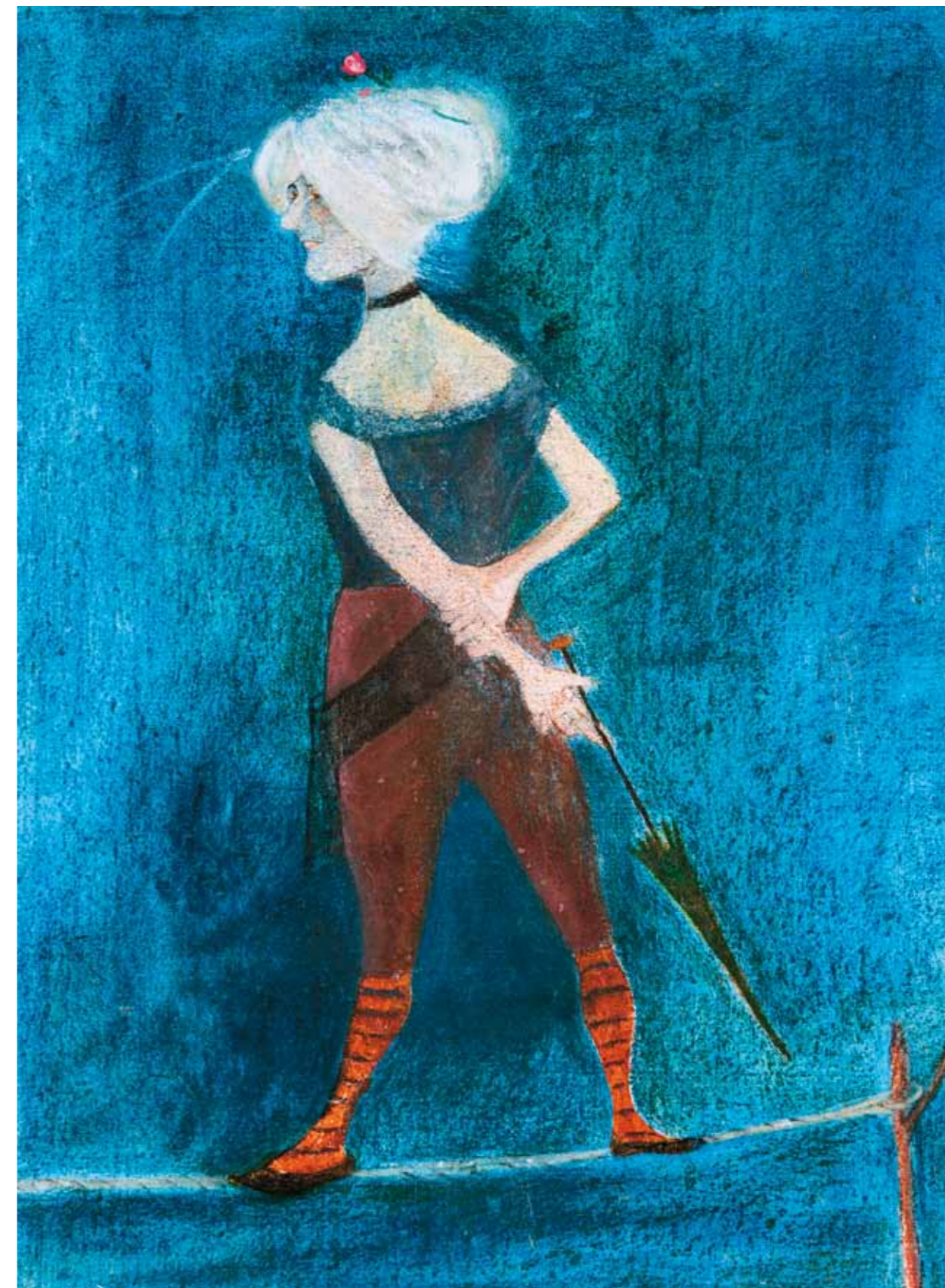
Szentendre, 1937

Akvarell, gouache, papír | Aquarelle, gouache on paper, 31 x 29 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Ámos I. 1937

Kezdő ár | Starting price: 1 600 000 Ft / 4 571 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

| Petényi Katalin: Ámos Imre.
Corvina Kiadó, Budapest 1982, 48. kép, 103. oldal

41
tétel

ANNA MARGIT (1913-1991)

Francia táncosnő | *French Dancer*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 41,5 x 32 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Anna Margit
Hátoldalon felirat | Inscription on the reverse: Anna Margit Francia táncosnő

Kezdő ár | Starting price: 1 600 000 Ft / 4 571 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

CSONTVÁRY KOSZTKA TIVADAR (1853-1919)

Titokzatos sziget, 1903 körül | *Mysterious Island, around 1903*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 35 x 50 cm

Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 160 000 000 Ft / 457 143 EUR

Becsérték: 300 000 000 – 450 000 000 Ft

Estimate: 857 143 – 1 286 714 EUR

PROVENIENCIA | **PROVENANCE:**

1998-ig Gerlőczy Péter tulajdona

KIÁLLÍTVA | **EXHIBITED:**

- A modern magyar festészet legszebb képei, Kieselbach Galéria, Budapest, 2003
- Kedvenceim, KOGART Ház, Budapest, 2004
- Remekművek – Válogatás a Kovács Gábor-gyűjteményéből. Csikász Galéria, Veszprém, 2006
- Remekművek – Új válogatás a Kovács Gábor Gyűjteményből. KOGART Ház, Budapest, 2006
- Állandó kiállítás. Janus Pannonius Múzeum, Pécs, 2006
- Remekművek – válogatás a Kovács Gábor Gyűjteményből. Városi Képtár, Orosháza, 2007
- Remekművek – Válogatás a Kovács Gábor-gyűjteményből. Erdei Ferenc Kulturális és Konferencia Központ, Kecskemét, 2008
- A Kovács Gábor Gyűjtemény – Válogatás a magyar festészet remekeiből. REÖK, Szeged, 2008
- A magyar festészet mesterművei a Kovács Gábor-gyűjteményből. Miskolci Galéria Városi Művészeti Múzeum, Miskolc, 2009
- Csontvárytól Kondorig – Modernista festészet a Kovács Gábor Gyűjteményben. Városi Művészeti Múzeum, Győr, 2011
- A magyar festészet modernista törekvései a 20. század első felében – Válogatás a Kovács Gábor Gyűjteményből, Bolgár Szépművészetek Nemzeti Múzeuma, Szófia, 2012
- Markó, Munkácsy, Csontváry... A 19. század magyar festésze a Kovács Gábor Gyűjteményben. Dornay Béla Múzeum, Salgótarján, 2013
- A Magányos Cédrus – Csontváry Génusza, Budavár, Honvéd Főparancsnokság, Budapest, 2015

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | **EXHIBITED AND REPRODUCED:**

- Spiritualitás a 20. századi magyar művészetben. Sopronbátfalvi Pálos-Karmelita Kolostor, Sopronbátfalva, 2010, 7.
- Csontváry 163. Csontváry-képek Erdélyben. Csiki Székely Múzeum, Csíkszereda, 2016, 75.
- Złoty Wiek. Malarstwa Wegierskiego (The Golden Age of Hungarian Painting) 1836-1936. Kovács Gábor Art Foundation – Muzeum Narodowe w Krakowie, Kraków, 2016, 122.

REPRODUKÁLVA | **REPRODUCED:**

- Kieselbach Tamás: Modern magyar festészet 1892-1919. Budapest, 2003, kép: 247.
- Bellák Gábor: Egy ismerős ismeretlen. Csontváry festményéről, a Titokzatos szigetről. Artmagazin, 2013. 5. 26.
- A Kovács Gábor Gyűjtemény. Vince Kiadó, Budapest, 2004, 195.
- Veszprémi ünnepi játékok műsorfüzete. 2006. augusztus 2-6.
- Csontváry: Szerelem. Budapest, Kieselbach Galéria, 2006, 18.
- Vasárnapi Hírek. 2008. július 27. 16.
- Molnos Péter: Csontváry. Legendák fogságában. Budapest, Népszabadság könyvek, 2009, kép: 45.
- Kieselbach Galéria falinaptára. 2011. szeptember

AUKCIONÁLVA ÉS REPRODUKÁLVA | **AUCTIONED AND REPRODUCED:**

- BÁV 42. Képaució, 53. tétel (1977) (*Titokzatos sziget* címmel)

A FESTMÉNYRŐL KÜLÖN KIADVÁNY KÉSZÜLT | THERE IS AN EXTRA BOOKLET ABOUT THIS PAINTING

43 tétel

POLL HUGÓ (1867-1931)

Csónak a folyóparton | *Boat on the Riverside*

Pasztell, papír | Pastel on paper, 25 x 32,5 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Poll. H

Kezdő ár | Starting price: 280 000 Ft / 800 EUR
Becsérték: 400 000 – 600 000 Ft
Estimate: 1 143 – 1 714 EUR

44 tétel

HERRER CÉZÁR (1868-1919)

Vitorlások | *Sailboats*

Olaj, papírolemez | Oil on paperboard, 51 x 55,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Herrér C.

Kezdő ár | Starting price: 650 000 Ft / 1 857 EUR
Becsérték: 1 000 000 – 2 000 000 Ft
Estimate: 2 857 – 5 714 EUR

PROVENIENCIA | **PROVENANCE:**
| Dér Tamás gyűjteményében

45 tétel

Váza, figurális, ezüstözött ón montírozással, Zsolnay – Osiris, 1900 körül
 Vase with Figural, Silver-plated Tin-mounting, Zsolnay – Osiris, around 1900

FÉMMONTÍROZÁS-KIVITEL | EXECUTION OF THE TIN-MOUNTING:
 KUNSTGEWERBLICHE METALLWARENFABRIK ORION, MÜNCHEN

DEKOR ÉS KIVITEL | DESIGN AND EXECUTION: ZSOLNAY

Keménycserep, márványosan összefolyó opak eozinmázakkal festett vázatest igen ritka, figurális fém montírozással.

Fazonszám | Form number: 2386

Magasság | Height: 19,5 cm, szélesség | width: 10,5 cm

Jelzés | Signed: masszába nyomott OSIRIS, 2386 | impressed OSIRIS, 2386

Kezdő ár | Starting price: 700 000 Ft / 2 000 EUR

Becsérték: 1 000 000 – 1 500 000 Ft

Estimate: 2 857 – 4 286 EUR

46 tétel

Váza, alkonyi táj panorámanézetével, Tiffany-dekorációval, Zsolnay
 Vase with Twilight Panorama of Tiffany-decor, Zsolnay, 1899

Keménycserep, kontúrozott, a vörös területeken Tiffany-technikájú festés, opak és transzparens eozinmázakkal.

A fényesen hagyott kontúrok és belső rajzolatok kivételével savmaratott, irizáló felületű.

Fazonszám | Form number: 5652

Magasság | Height: 25,5 cm, szélesség | width: 13 cm

Jelzés | Signed: domború körpecsét, masszába nyomott M, 5652, 20 | raised round stamp, impressed M, 5652, 20

Kezdő ár | Starting price: 2 400 000 Ft / 6 857 EUR

Becsérték: 3 600 000 – 4 800 000 Ft

Estimate: 10 286 – 13 714 EUR

SCHEIBER HUGÓ (1873-1950)

Táncolók, 1932 körül | *Dancers, around 1932*

Gouache, papír | Gouache on paper, 66,5 x 52,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Scheiber H.

Kezdő ár | Starting price: 7 500 000 Ft / 21 429 EUR
Becsérték: 14 000 000 – 18 000 000 Ft
Estimate: 40 000 – 51 429 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

- egykor Dr. Neményi Bertalan,
- majd Eisenberger Jenő (Bécs) gyűjteményében

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVA | PRESUMABLY EXHIBITED:

- Prima Mostra Nazionale d'Arte Futurista, Roma, Palazzo del Sindacato Ingegneri, Piazza Adriana, 1933. október 28. – november 4.

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:

- Glanzlichter aus einem Jahrhundert – Biedermeier bis Jugendstil in Österreich – Ungarn aus der Sammlung Eisenberger, Wien, Erzbischöfliches Dom- und Diözesanmuseum, 2000. szeptember 2. – december 2., 73.o.
- Száz év ragyogás. Osztrák-Magyar festészeti kiállítás. Eisenberger Jenő gyűjteménye – Bécs, Budapest, Károlyi Palota Kulturális Központ, 2001. június 15. – augusztus 30., 20.o. (kat.: 66. *Táncolók*)
- Lust auf Kunst. Die Sammlung Jenő Eisenberger – Stimmungsimpressionismus, Jugendstil, Moderne, Wien, Historischen Museums der Stadt Wien, 2002. október 24. – 2003. március 2., 211.o. (kat.: 7.1.12.)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

- Haulisch Lenke: Scheiber Hugó, Budapest, Serpent Kiadó, 1995 (104. kép)
- Die Sammlung Eisenberger, Hrsg. G. Tobias Natter, Wien, 1998, 179.o. (*Tanzende*)
- Molnos Péter: Scheiber Hugó, Budapest, Kossuth Kiadó – MNG, 2015, 56.o. (40. kép)
- Molnos Péter: Scheiber Hugó, Festészet a jazz ritmusában, Budapest, Kieselbach Galéria, 2014, 159.o.

„A magyar Scheiber Hugó korunk egyik legnagyobb festője”

(F. T. Marinetti, 1933)

Filippo Tommaso Marinetti a futurizmus egyik élharcosa, az 1930-as évek első felében több alkalommal is járt Budapesten. Előadásokat tartott, partikon vett részt, csillogott a korabeli celebvilágban. „Marinetti zömök fekete alakjára jól emlékeznek nálunk Budapesten is. A harmincas évek elején az Akadémia meghívására nálunk járt és bent a pódiumon szavalta el »Drinapoly bombázása« című híres – egyesek szerint hírhedt – versét, amelyben az ágyúdörgés, gépfegyver kattogás, a »hurrá« csatakiáltások és más hangutánzó zajok váltogatták egymást” – írta 1944-ben az *Új Idők* Marinetti halálhírét közlő cikkében. Scheiber Hugó egyik legnagyobb külföldi sikere pedig épp a futurista vezérrel történt termékeny félreértés következményeként jött létre, 1933 utóján. Marinetti harmadik budapesti útja során, egy kocktélpartin ismerkedett meg Scheiberrel személyesen, de műveivel már jóval korábban is találkozhatott a *Der Sturm* folyóiratban közölt reprodukciókon és a Sturm Galéria húszas évekbeli berlini kiállításain. A találkozót római kiállításra való meghívás követte augusztusban, mely a nyomorúságos anyagi körülmények között élő Scheibert rendkívül nehéz helyzetbe sodorta. A művész a zsidó hitközséghez fordult segítségért, amely végül biztosította számára az utazás költségeit. Scheiber

1. Gino Severini: Táncosok a La Pigalle-ban, 1912

2. Gino Severini: Táncosnő, 1912

magával vitt huszonnégy képe külön termet kapott a római futurista tárlaton; a megnyitó alkalmával Marinetti *Az olasz és a magyar futurizmus* címmel előadást tartott, melyben Scheibert a mozgalom magyar vezéréként mutatta be a közönségnek. A római újságok mellett a hazai lapok is terjedelmes beszámolókat közöltek az eseményről, Scheiber Rómában bemutatott műveiből pedig Marinetti nyolcat visszatartott az állandó futurista galéria számára. Mindezt Scheiber hatalmas nemzetközi sikerként könyvelhette el, teljes joggal. Konkrét bizonyíték nincs rá, de feltehető, hogy a most aukcióra kerülő *Táncolók* is szerepelhetett ezen az 1933-as római kiállításon.

A *Táncolók* hátoldalán egy rendkívül érdekes szöveg, a „Dr Neményi Bertalan tulajdona, nem eladó” autográf felirat olvasható. A hitelesnek tűnő írás arról tanúskodik, hogy a kép egykor Dr. Neményi Bertalan (1879-1947), az Egyesült Izzó jogtanácsosának gyűjteményében volt. Neményi a két háború közötti hazai műgyűjtés különleges alakjaként ismert, aki magyarországi viszonylatban egészen egyedülálló gyűjtemény birtokosa volt. Kollekcijában szépen megfértek egymás mellett hazai és külföldi művészek, Egon Schiele, Edvard Munch, Csontváry, Ferenczy Károly és Szinyei Merse Pál olajképei, Rippl-Rónai pasztelljei, és egy döbbenetes darabszámú és minőségű grafikai gyűjtemény, melyben Klimt, Kokoschka, Klee, Toulouse-Lautrec, Matisse, Modigliani, Kandinszkij, Dix, Grosz, Feininger művei mellett, szinte minden jelentős külföldi és hazai modern mestertől megtalálhatóak voltak remekművek. A gyűjtemény legnagyobb részét a szovjet csapatok rabolták el, akik 1945 elején nem csupán a náciaktól, de kulturális értékeinek jelentős részétől is megszabadították Magyarországot. Mravik László kutatásai szerint, a Neményi-gyűjtemény több mint kétszázhusz műtárgya került ekkor a Szovjetunióba. A gyűjtő azonban kollekcijának nem minden darabját helyezte „biztonságba” budapesti bankokban, így néhány, az egykori gyűjtemény részét képező műalkotás, azóta is fel-felbukkan a műkereskedelemben. A *Táncolók* hátoldalán szereplő felirat szerint, Scheiber műve is ezek közé a ritka darabok közé tartozik.

A *Táncolók* tagadhatatlanul Scheiber legjobban sikerült alkotásainak egyike. Az 1930-as évek budapesti báltermeinek világát megidéző kompozíció, szorosan köthető ahhoz a kultúra minden területét meghódító art deco stílushoz és életérzéshez, mely az 1920-as évek közepi felbuklásától, egészen az 1940-es évekig domináns volt Európában és a tengerentúlon egyaránt. A század első évtizedeiben feltűnt expresszionizmus, futurizmus és kubizmus sikeresen olvadt össze egy, az addigaknál sokkal gazdagabb lehetőségeket és variációkat kínáló, ízig-vérig modern ösztömvéseti stílusba, mely art deco, vagy más néven Jazzmodern Styl néven vonult be a köztudatba. Scheiber *Táncolókja* ennek a jellegzetes dekoratív modernizmusnak a mintapéldája és kimagaslóan minőségű remeke.

RUM ATTILA

48
tétel

MARKÓ FERENC (1832-1874)

Piros ruhás lány | *Girl in a Red Dress*, 1864

Olaj, vászon | Oil on canvas, 24 x 18,5 cm

Jelzve balra lent | Signed bottom left: Markó F 1864

Kezdő ár | Starting price: 320 000 Ft / 914 EUR

Becsérték: 500 000 – 800 000 Ft

Estimate: 1 429 – 2 286 EUR

49
tétel

MÉSZÖLY GÉZA (1844-1887)

Patakparton | *Brookside*

Olaj, fa | Oil on wood, 26 x 19,5 cm

Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 2 000 000 Ft / 5 714 EUR

Becsérték: 3 000 000 – 4 000 000 Ft

Estimate: 8 571 – 11 429 EUR

AUKCIONÁLVA ÉS REPRODUKÁLVA | AUCTIONED AND REPRODUCED:

| BÁV 47. Képaució, 193. tétel (1978) (*Vízfordó nő* címmel)

50
tétel

GÁBOR JENŐ (1893-1968)

Ebédzünet | *Lunch Break*, 1931

Akvarell, papír | Aquarelle on paper, 73 x 43,5 cm
Jelezve jobbra fent | Signed above right: Gábor J. 1931

Kezdő ár | Starting price: 380 000 Ft / 1 086 EUR
Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

51
tétel

SCHÖNBERGER ARMAND (1885-1974)

Család | *Family*, 1928

Gouache, papír | Gouache on paper, 58 x 42 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Schönbberger A. 1928

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
Dér Tamás gyűjteményében

PAÁL LÁSZLÓ (1846-1879)

Tájkép juhokkal, Radvány, 1869. augusztus | *Landscape with Sheep, Radvány, August 1869*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 84,5 x 68,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Paál László.1869.

Kezdő ár | Starting price: 18 000 000 Ft / 51 429 EUR
Becsérték: 30 000 000 – 40 000 000 Ft
Estimate: 85 714 – 11 4286 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
| egykor Dr. Horváth Géza tulajdonában (1927)

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:
| Országos Magyar Képzőművészeti Társulat Műtárlata, 1870, (kat. n.)
| Országos Magyar Képzőművészeti Társulat, Magyar Táj- és Életkép Kiállítás, Budapest, Múcsarnok, 1927. január – február (kat. 26. *Erdő szélén - Tájkép*)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:
| Országos Magyar Képzőművészeti Társulat, Magyar Táj- és Életkép Kiállítás katalógusa, Budapest, 1927, o. n. (*Tájkép*)
| Magyar Művészet, 1927/1, 10. oldal (*Erdő szélén*, Dr. Horváth Géza úr tulajdona)
| Művészeti Szalon 1930/8-9-10. szám, 7. oldal (*Tájkép juhokkal* címen)
| Bényi László: Paál László, Budapest, Képzőművészeti Kiadó, 1979, (kat. 5.)
| Bényi László: Paál László, Budapest, Képzőművészeti Kiadó, 1983, (kat. 8. *Birkanyó*, 1869 címmel)

L. de. Paál

1. Jean-Francois Millet: *Boglyák ősszel, 1873*

2. Constant Troyon: *Legelő tehenek, 1850-es évek*

3. Camille Corot: Tópart, 1865 körül magántulajdon

4. Charles Daubigny: Villerville melletti táj, 1874

Lázár Béla rendkívüli forrásértékű Paál László-monográfiájában olvasható, hogy a fiatal művész 1868-ban szerzett betegségéből felépülve, a következő év elején már ismét a bécsi társasági élet egyik kedvenceként látogatott bálókba, járt színházakba és műkiállításokra. Nyáron a berzovai családi fészekbe való hazatérését követően, barátaival nagy kirándulásokat tett a Maros menti erdőkben. Paál még ezen a nyáron „váratlan meghívást kap a gróf Károlyi családnak, hogy Radványban tanítsa rajzolni a grófkisasszonyokat. A meghívást elfogadja és augusztus havát ott tölti. A tanítás napi 2-3 óráját foglalja le, a többi időben szorgalmasan dolgozott. A hegyes-völgyes vidék érdeklődésének középpontja most is. »A vidék – írja nővérének – igen hasonlít a miénkhez, csak hogy nincs szemem előtt a szép szőke Maros, nincsenek oly erdők, mint nálunk, oly közel.« Az erdő szeretetének első megnyilatkozása. Szeptemberben a grófi család Svájcba utazott, ő ezalatt Tátrafüredre ment...” (Lázár, 1929, 53.)

Paál tehát 1869 nyarán Radványban dolgozott, itt festett műveinek száma az idő szűköségét és a művész munkamódszerét is figyelembe véve, semmiképp sem lehetett 3-4 olajképnél több. A most aukcióra kerülő képpel egyidőben született és azonos műcsoportba tartozó Paál-művek száma tehát igen csekély. Párdarabjai az *Erdő belseje* (1869, MNG), a *Falusi ház* (1869, MNG) és a *Domboldalon* (1869, mgt.). Ez mindössze négy mű, melyek közül kettő már közgyűjteményben található. Lázár feljegyzései szerint Paál 1869-ben alkotott képei közül kettőt kiállított az őszi pesti műtárlaton. „1868-ban résztvett a pesti tárlaton kartonjaival, amelyek azonban nem keltek el. 1869-ben már olajfestményekkel vett részt, Radványi parkrészt s egy *Tájkép* címűekkel (kér az előbbiért 80, az utóbbiért 250 forintot), de ezekből sem kél el egyik sem.” (Lázár, 1929, 53.) A képméretes és a megadott árak összevetése alapján, a nagyobb

értékű és így méretében is tekintélyesebb, már említett *Erdő belseje*, (90 x 62,5 cm, MNG), és a most felbukkant *Tájkép juhokkal* (84,5 x 68,5 cm) valamelyike esetleg azonosítható az 1869-ben nyilvánosan bemutatott *Tájképpel*. Ennél azonban, a mű történetére vonatkozó és azonosítását szolgáló források nyom is található.

Szintén Lázár említi, hogy 1869-től a fiatal művész rendkívül szorító anyagi körülmények közé került, akit családja a továbbiakban már nem tudott támogatni. „A telet tehát kihúzta valahogy, de tavasz felé már tarthatatlan volt az állapota és folyamodott a képzőművészeti társulathoz elélegért, mert helyzete oly nyomasztó – írja –, hogy az előleget nem nélkülözheti. Május 2-án meg is kapja és ez évben ismét két képet állít ki. Egy *Berzova* és egy *Tájkép juhokkal* címűt. (Kér az előbbiért 200, az utóbbiért 250 frtot). Ez utóbbi képre vonatkozóan kapja *Telepy Károlytól*, az *Országos Magyar Képzőművészeti Társulat* akkori titkárától a következő levelet: »Tekintetes Paál László úrnak, A folyó hó 9-én egybegyűlt jury, a T. uraságod által beadott 250 frt-ra tartott, 858. sz. alatti nagy darab tájképet 180 frt-ért, a VI. sorsolásra szintén megvételre ajánlta, szíveskedjék engem forduló alkalommal értesíteni, hogy ezen árban megnyugszik-e? Tisztelettel *Telepy Károly* s. k. titkár, Pesten, 1870. évi VI/10.« *Persze, hogy megnyugodott*” – kommentálta ezt nem csekély iróniával Lázár Béla. (Lázár, 1929, 55-56.) A Lázár által említett és Paál által 1870-ben kiállított *Berzova* teljes bizonyossággal azonosítható a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményében lévő, *Falusi ház* (1869) címen leltárba vett képpel; a *Tájkép juhokkal* pedig épp ilyen megalapozottan egyeztethető a most aukcióra kerülő művel. Ezzel a kutatás számára eddig ismeretlen, a művész által adott eredeti képcímek is ismertté váltak.

„Van Gogh-nak egy többször idézett mondaságában szerepel az a megindult magabaszállás, melyet a festő akkor érez, ha a természet tökéletes

alkotásából újat akar létrehozni. Ezt a szinte szent áhítatot a természet fensége előtt, ezt az ihletes megindulást, melynek teljes katarziszt majd a kép adja meg, senkinél se érezzük olyan mértékben, mint Paálnál. Ebből fakad képeinek komoly monumentálisága. Hiányzik belőle minden idegenből kölcsönzött pátosz, minden deklamálás és póz. A természet pátoszáat ragadja meg, ebben találja meg élményeinek ekvivalensét s kielégülését” – fogalmazta meg Zádor Anna művészettörténész azt a gondolatot, melyet Paál László művészetének méltatói így vagy úgy, de egymással mindenkor összecsengő módon hirdettek. S bár Paál festészetének java a francia képzőművészetnek is része, mivel képeinek jelentős számú remekét Barbizonban alkotta meg (halálát követően képei a francia barbizoni mesterek, Daubigny, Dupré és Diaz műveiként is feltűntek), de a székegy származású festő első inspirációit szülőföldje tájain barangolva szerezte, tehát művészi alapállása elvitathatatlanul hazai élményekben gyökerezik. Paál első pillanatra puritán egyszerűségű, ám eszköztárát tekintve rendkívül összetett, és mesterien átgondolt festészete joggal tart igényt az európai jelzőre. René Jullian a párizsi Sorbonne egyetem professzora úgy fogalmazott, hogy Paál „művészetét alapvetően romantikus és úgy gondolom, hogy ebben megtalálható a magyar szellemiség lényegének kifejezése; annak a magyar géniusznak, melyet más festők is feltárnak számunkra, de még egyszerűbben talán a zeneköltők. Paál László ily módon egyik legautentikusabb bizonyossága azoknak a művészi kapcsolatoknak, amelyek gyakran kötötték össze – még a középkortól kezdődően – Magyarországot és Franciaországot.”

Paál László csodálatos, és tragikusan rövid művészpályája pontosan azokkal az említett korai képeivel indult, melyek egyik ritka és gyönyörű darabja az eredeti címén *Tájkép juhokkal*.

RUM ATTILA

53 tétel

K. SPÁNYI BÉLA (1852-1914)

Lápos táj | Marshy Land

Olaj, vászon | Oil on canvas, 74 x 59,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: B. von Spányi München

Kezdő ár | Starting price: 2 000 000 Ft / 5 714 EUR
Becsérték: 3 500 000 – 5 000 000 Ft
Estimate: 10 000 – 14 286 EUR

AUKCIONÁLVA | AUCTIONED:
| BÁV 70. Képekaukción, 164. tétel (1986) (*Mocsaras táj gölyővel* címmel)

54 tétel

MARKÓ FERENC (1832-1874)

Olasz tánc | Italian Dance, 1858

Olaj, vászon | Oil on canvas, 63,5 x 89,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Marko Feri Pesten 1858

Kezdő ár | Starting price: 2 000 000 Ft / 5 714 EUR
Becsérték: 3 000 000 – 4 000 000 Ft
Estimate: 8 571 – 11 429 EUR

AUKCIONÁLVA ÉS REPRODUKÁLVA | AUCTIONED AND REPRODUCED:
| BÁV 28. Képekaukción, 182. tétel (1972) (*Olasz táj táncosokkal* címmel)
| BÁV 72. Képekaukción, 147. tétel (1987) (*Olasz táj táncosokkal* címmel)

55

tétel

MOLNÁR JÓZSEF (1821-1899)

Táj vízimalommal | Landscape with Watermill

Olaj, papírlemez | Oil on paperboard, 49 x 32 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Molnár J.

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

56

tétel

MARKÓ FERENC (1832-1874)

Piknik | Picnic, 1862

Olaj, vászon | Oil on canvas, 79 x 100,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Markó F. 1862

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

AUKCIONÁLVA | AUCTIONED:
| BÁV 43. Képaució, 124. tétel (1977) (*Szénagyűjtők pihenője* címmel)

TIHANYI LAJOS (1885-1938)

Szécsénykovácsi kastély (Szécsénykovácsi nyár) | Castle of Szécsénykovács (Summer in Szécsénykovács), 1913

Olaj, vászon | Oil on canvas, 60 x 62,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Tihanyi L. 1913 Szécsénykovácsi

Kezdő ár | Starting price: 12 000 000 Ft / 34 286 EUR
Becsérték: 20 000 000 – 24 000 000 Ft
Estimate: 57 143 – 68 571 EUR

Tihanyi

1. Tihanyi Lajos

ÉLETMŰ-JEGYZÉKSZÁM | OEUVRE-CATALOGUE NUMBER: 228.

- In.: Majoros Valéria Vanília: Tihanyi Lajos. A művész és művészete. Monument-Art, Budapest, 2004

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

- egykor a Kovács Gábor gyűjteményben,
- majd magángyűjteményben

FELTEHETŐLEG KIÁLLÍTVA | PRESUMABLY EXHIBITED:

- Tihanyi Lajos kollektív kiállítása. MA szerkesztősége, Budapest, 1916, katalógus: 26. (*Szécsénykovácsi kastély* címmel)

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

- Remekművek – Új válogatás a Kovács Gábor Gyűjteményből, KOGART Ház, Budapest, 2006. október 13. – december 1.
- A Kovács Gábor Gyűjtemény – Válogatás a magyar festészet remekeiből, REÖK, Szeged, 2008. július 25. – szeptember 20.
- Csontvárytól Kondorig – Modernista festészet a Kovács Gábor Gyűjteményben, Városi Művészeti Múzeum, Győr, 2011. április 13. – augusztus 7.

- A magyar festészet modernista törekvései a 20. század első felében – Válogatás a Kovács Gábor Gyűjteményből, Bolgár Szépművészetek Nemzeti Múzeuma (Bolgár Nemzeti Galéria), Szófia, 2012. október 11. – december 2.
- A tavasz ébredése – A modern magyar festészet születése a századelőn, KOGART Kiállítások Tihany, Tihany, 2013. június 9. – október 27.
- A Kovács Gábor Gyűjtemény Munkácsytól Tóth Menyhértig, Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ, Hódmezővásárhely, 2016. május 22. – július 31.

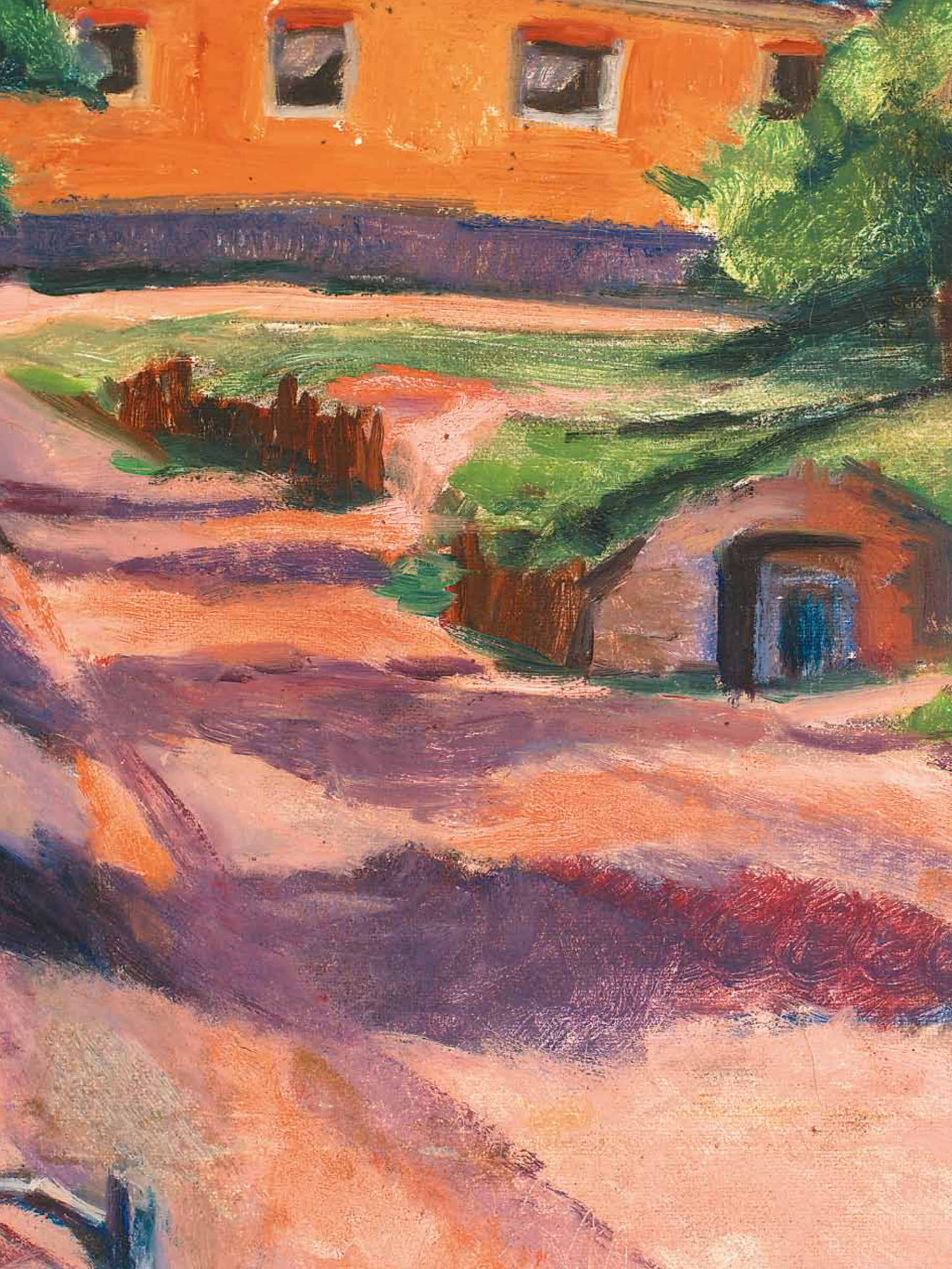
KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:

- A nyolcak. Szerk.: Markója Csilla – Bardoly István. Janus Pannonius Múzeum, Pécs, 2010, katalógus: 414.
- Tihanyi Lajos – Egy bohém festő Budapesten, Berlinben és Párizsban, KOGART Ház, Budapest, 2012. április 20. – augusztus 20. katalógus: 6

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

- Modern magyar festészet 1892–1919. Szerk.: Kieselbach Tamás. Kieselbach Galéria, Budapest, 2003, 748. kép
- Majoros Valéria Vanília: Tihanyi Lajos. A művész és művészete. Monument-Art, Budapest, 2004, 21. kép
- Artkalauz. 2012. március-július, II. évfolyam, 1. szám, 13. oldal

2. Tihanyi Lajos: Tájkép, Körtvélyesi kastélypark, 1912 magántulajdon

1918-ban, a MA szerkesztőségében – Tihanyi egyetlen, még életében megrendezett magyarországi kiállításán – a Szepességben és a Balatonfelvidéken készült képeit is bemutatta a művész.

Annak ellenére ragaszkodott e darabok kiállításához, hogy Kassák kizárólag arcképeit preferálta. A vita elmérgesedett, és a megnyitó előestéjén Kassák titokban a tájképeket – köztük feltehetőleg a Szécsénykovácsi kastélyt is – a szerkesztőség szűk, ablak nélküli előtéri helységébe „számúzta”.

A vita részleteit Szélpál Árpád Kassák munkatársának visszaemlékezéseiből ismerjük, aki maga is közreműködője volt az önálló kiállítás megrendezésének:

„A következő kiállítástól Kassák anyagi sikert remélt, egyben a kiállítóhelyiség fémjelzését várta.

– Ez olyan kiállítás lesz, amelyről egész Pest beszélni fog. Már hetek óta tárgyalt Tihanyi Lajossal. Nem volt könnyű dolga. ...

– Nem érti? – kiabálta Kassák Tihanyi fülébe.

– A maga portréi jobbak, mint Kokoschkáéi, de a tájképeit túlhaladta az idő.

– Maga nem ért a művészethez! – üvöltötte Tihanyi.

– Ezek a tájképek nem ide valók.

– Azt én döntöm el. ...

– Csak holnap akasztunk – mondta »végül Kassák

– K.G.« Tihanyinak, és még aznap este, a munkatársak segítségével, saját ízlése szerint felakasztotta a képeket. Valamennyi tájkép az ablaktalan előszobába került ...”

Nem csoda, hogy Bölöni György, akinek Tihanyi képeinek értékelése volt a feladata, a MA hasábjain szellemesen megkerülte a két „makacs” vitáját: *„Tihanyi portrét csinál akkor is, amikor tájképeket fest, éppúgy a lényeges s különleges vonásokat facsarja ki belőle, mint egy arcból!”*

Kétségtelen azonban, hogy a szerző a balatoni, valamint a szepességi, és így részben a szécsénykovácsi tájkép alapján jellemezte a fiatal festő művészetét:

„Miótán soha sem azt keresi, ami általánosít és hasonlítóvá tesz, mintha mindig csupa rendkívüli tájat lát-na meg, pedig csak festői fantáziája teszi őket idáig nem látottakká és különösekké. Ugyanebben a tájban más ezeket a jelenségeket nem látná, ő pedig kikutatja a legkiemelkedőbb motívumot. Néha, mintha nem is ember, hanem egy kis sátán ülne a staffelei előtt.

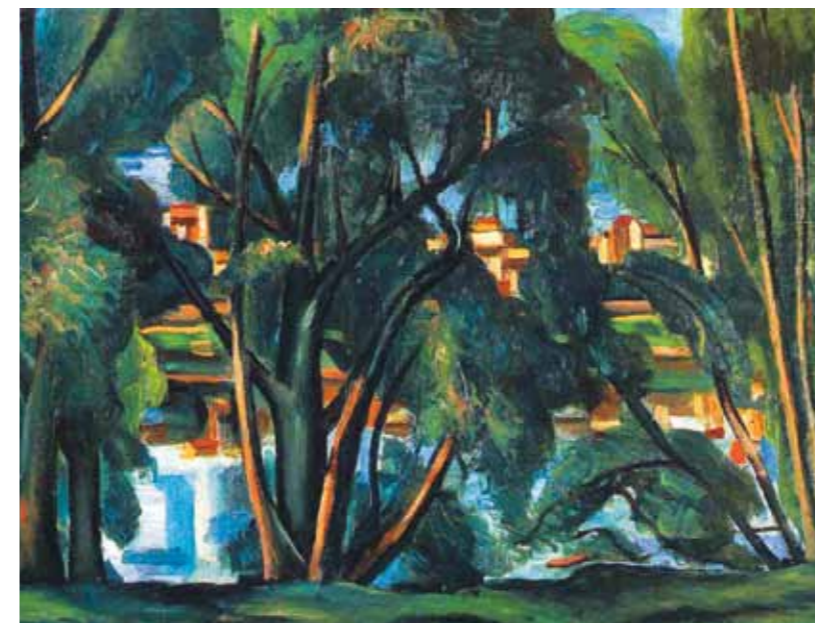
A természetes birkózik benne a természet felettivel. Démonikus.”

3. Tihanyi Lajos: Erdős táj Szepesi, 1913, lappang

4. Tihanyi Lajos: Esti táj Szécsénykovácsi, 1913, lappang
5. Tihanyi Lajos: Cséplőgépes tájkép, 1913, lappang

6. André Derain: Fák a Szajna partján, 1912, Staatsgalerie Köln, Köln

7. Georges Braque: L'Estaque-i viadukt, 1907, Minneapolis Institute of Arts, Minneapolis

„A tájkép műfaja sokkal közelebb állt a festő érdeklődéséhez az 1910-es években. Ez a téma dominált rendre azokon a kiállításokon is, melyeken részt vett az évtized elején.”

A Nyolcak 1911-es tárlatán hat festményéből négy volt tájkép, míg a társaság 1912-es utolsó kiállításán hét tájrészlet szerepelt. Az évtized folyamán két tájképciklust is készített. Az első a világháborút megelőző esztendőkből született, szlovákiai – felvidéki – tájképekkel.

A háború alatt keletkezett a második, benne Balaton-felvidéki tájrészletekkel. Az előbbi ciklus feltehetőleg Pór Bertalan, valamint az ugyancsak a Nyolcak köréhez tartozó, s velük együtt kiállító Lesznay Anna barátságához köthető, akit 1912-ben meglátogattam művész Körtevényesen.

A felvidéki barangolások során a trencsényi, szomolnokai, körtvélyesi képek mellett öt festmény készült Szécsénykovácsiban az 1913-as évben. Négy közülük még ma is lappang, míg az ötödik, a Szécsénykovácsi kastély csak alig két évtizede ismert a szélesebb közönség előtt. Felek György így értékelte ekkoriban Tihanyi tájképfestését: „Összefoglalás a jellemzőség értelmében, a jellemző jelek kiemelésére, ez művészi hitvallása és van benne elég erő, egészség, hogy ezáltal ne szegényítse el műveit, hanem →

8. André Derain: Le Sausset, 1915, Städtische Kunsthalle, Mannheim

megmarassa bennük a teljességet. [...] Az erőteljes szintézis, a jellemzőség keresése jó értelemben megkeményíti tájképeit. A karfán támaszkodni lehet, a fák bizvást szemébe nézhetnek a viharok, a kavicsok az úton csikorognának a lépések súlya alatt.”

Tihanyi preferenciái nyomán, a tájképek uralták az 1918-as kiállítást – legalábbis tételzámban. Hasonlóan a portrékhoz, ezek a darabok is a festő konstruktív szemléletét tükrözték. Bölöni éles szemmel látta meg, hogy az arcokhoz hasonlóan, a táj látványát is kimeríthetetlen szerkezetbe kényszeríti a festő. A kompozicionális megoldások, a képkivágás, a nézőszög szokatlansága, a rendkívüli színgazdagság, a fény-árnyék ellentétek bravúros játéka, a motívumok vertikálisainak és horizontálisainak változatossága teszik ezeket a darabokat, és így a Szécsénykovácsi kastélyt is oly látványossá. A magasra emelt horizont, az út és az azt övező fasor merész rövidülése, valamint az összetartó vertikális erővonalakat lezáró kastély motívuma által alkotott dinamikus konstrukcióra „feszülnek” fel a táj motívumai. „Mértani figurák egyszerűségére esnek vissza a formák s minden tárgy egy mértani alak lappangó figuráját ölti fel. Nem kubizmus ez, hanem a formák jelentőségének felismerése, a testek térben való elhelyeződésének és a tárgyak hármasságának problémája; az élő valóságot zárt formák közé terelő tektonikus művészet.”

KASZÁS GÁBOR

58 tétel

JÁNDI DÁVID (1893-1944)

Nagybányai táj | *Landscape of Baia Mare, 1926*

Pasztell, papír | Pastel on paper, 32,5 x 48 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Jándi D 926

Kezdő ár | Starting price: 480 000 Ft / 1 371 EUR
Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
| Dér Tamás gyűjteményében

59 tétel

PATKÓ KÁROLY (1895-1941)

Nagybánya látképe | *View of Baia Mare, 1924*

Akvarell, papír | Aquarelle on paper, 28 x 37 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Patkó 1924.

Kezdő ár | Starting price: 500 000 Ft / 1 429 EUR
Becsérték: 800 000 – 1 000 000 Ft
Estimate: 2 286 – 2 857 EUR

60 tétel

SCHEIBER HUGÓ (1873-1950)

Parkban | *In the Park*

Gouache, pasztell, papír | Gouache, pastel on paper, 69,5 x 49,5 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Scheiber H.

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 400 000 – 3 600 000 Ft
Estimate: 6 857 – 10 286 EUR

61 tétel

VASZARY JÁNOS (1867-1939)

Dunakorzó, 1930-as évek második fele | *Danube Promenade, second half of the 1930s*

Pasztell, papír | Pastel on paper, 43,5 x 62 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Vaszary J.

Kezdő ár | Starting price: 1 800 000 Ft / 5 143 EUR
Becsérték: 3 000 000 – 4 000 000 Ft
Estimate: 8 571 – 11 429 EUR

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVA | PRESUMABLY EXHIBITED:

Vaszary János Emlékiállítás, Budapest, Gróf Almásy-Teleki Éva Művészeti Intézete (volt Ernst Múzeum), 1940. március 3-17. (kat. 112. *Dunakorzó*, pasztell, jelezve lent jobbra: Vaszary J. Özv. Vaszary Jánosné úrnő tulajdona, eladó)

KÁDÁR BÉLA (1877-1956)

Kalapos nő gyümölcstálla, 1936 körül | Lady in a Hat with Fruit Bowl, around 1936

Gouache, papír | Gouache on paper, 71 x 50 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Kádár Béla

Kezdő ár | Starting price: 5 500 000 Ft / 15 714 EUR
Becsérték: 8 000 000 – 10 000 000 Ft
Estimate: 22 857 – 28 571 EUR

KÁDÁR
BÉLA

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

- egykor Eisenberger Jenő gyűjteményében,
- a Kovács Gábor gyűjteményben,
- majd magángyűjteményben

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

- Remekművek – Válogatás a Kovács Gábor-gyűjteményéből, Csikász Galéria, Veszprém, 2006
- Remekművek – Új válogatás a Kovács Gábor Gyűjteményéből, KOGART Ház, Budapest, 2006. október 13. - december 1.
- Remekművek - válogatás a Kovács Gábor Gyűjteményéből, Városi Képtár, Orosháza, 2007. április 21. - június 21.
- A Kovács Gábor Gyűjtemény – Válogatás a magyar festészet remekeiből, REÖK, Szeged, 2008. július 25. - szeptember 20.
- A magyar festészet mesterművei a Kovács Gábor-gyűjteményből, Miskolci Galéria Városi Művészeti Múzeum, Miskolc, 2009. június 11. - július 26.
- Csontvárytól Kondorig – Modernista festészet a Kovács Gábor Gyűjteményben, Városi Művészeti Múzeum, Győr, 2011. április 13. - augusztus 7.
- A magyar festészet modernista törekvései a 20. század első felében – Válogatás a Kovács Gábor Gyűjteményéből, Bolgár Szépművészetek Nemzeti Múzeuma (Bolgár Nemzeti Galéria), Szófia, 2012. október 11. - december 2.
- A Kovács Gábor Gyűjtemény Munkácsytól Tóth Menyhértig, Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ, Hódmezővásárhely, 2016. május 22. - július 31.

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

- Die Sammlung Eisenberger. Szerk.: G. Tobias Nattler. Wien, 1998, 169. oldal
- Gergely Mariann: Kádár Béla. Melankolikus utazás. Mű-Terem Galéria, Budapest, 2002, 184. oldal, 190. kép
- Remekművek dr. Rajna József és Rajna Mária gyűjteményéből. Virág Judit Galéria, Budapest, 2018, 111. oldal

Kádár Béla az 1920-as években leginkább külföldön, Bécsben, Berlinben és New Yorkban szerepelt kiállításokon, előbb vált ismertté külföldön, mint itthon. Az 1930-as években azonban már ismét Budapesten dolgozott.

Amerikában látta az art deco térhódítását az építészetben és az alkalmazott grafikában, ekkor készült képein már az új korszak dekoratív hatása érvényesül. A korábbi évek erőteljes

expresszionizmusát finom, lírai ábrázolás váltotta fel. Gyöngyház tónusú, selymes felületű, figurális kompozícióin elegáns nők stilizált figurái jelennek meg. A körvonalalaiban megrajzolt, áttetsző formák mellett gyakori motívumok a bravúrosan megfestett finom szövésű csipkék, a kecsesen ívelt vázák és gyümölcösstálak. Kádár hűvös, visszafogott erotikát sugárzó női aktjai magyarországi pályafutása legsikeresebb korszakát hozták el. 1933-ban, hosszú idő után

először mutatkozott be új képeivel az Ernst Múzeumban Budapesten. A katalógust jegyző Lázár Béla szerint „Kádár Béla e tizenöt év alatt megteremtette a maga egyéni világát, a maga eredeti művészetét, mely csupa zene és álom. Elmosódó plaszticitásával belerogtat abba az álomvilágba, melyben titokzatos színek titokzatos figurákkal élnek, hullámzanak és elmerülnek.”

KELEN ANNA

68 | 63
aukción | tétel

ZIFFER SÁNDOR (1880-1962)

A református templom Nagybányán | *The Protestant Church in Baia Mare*

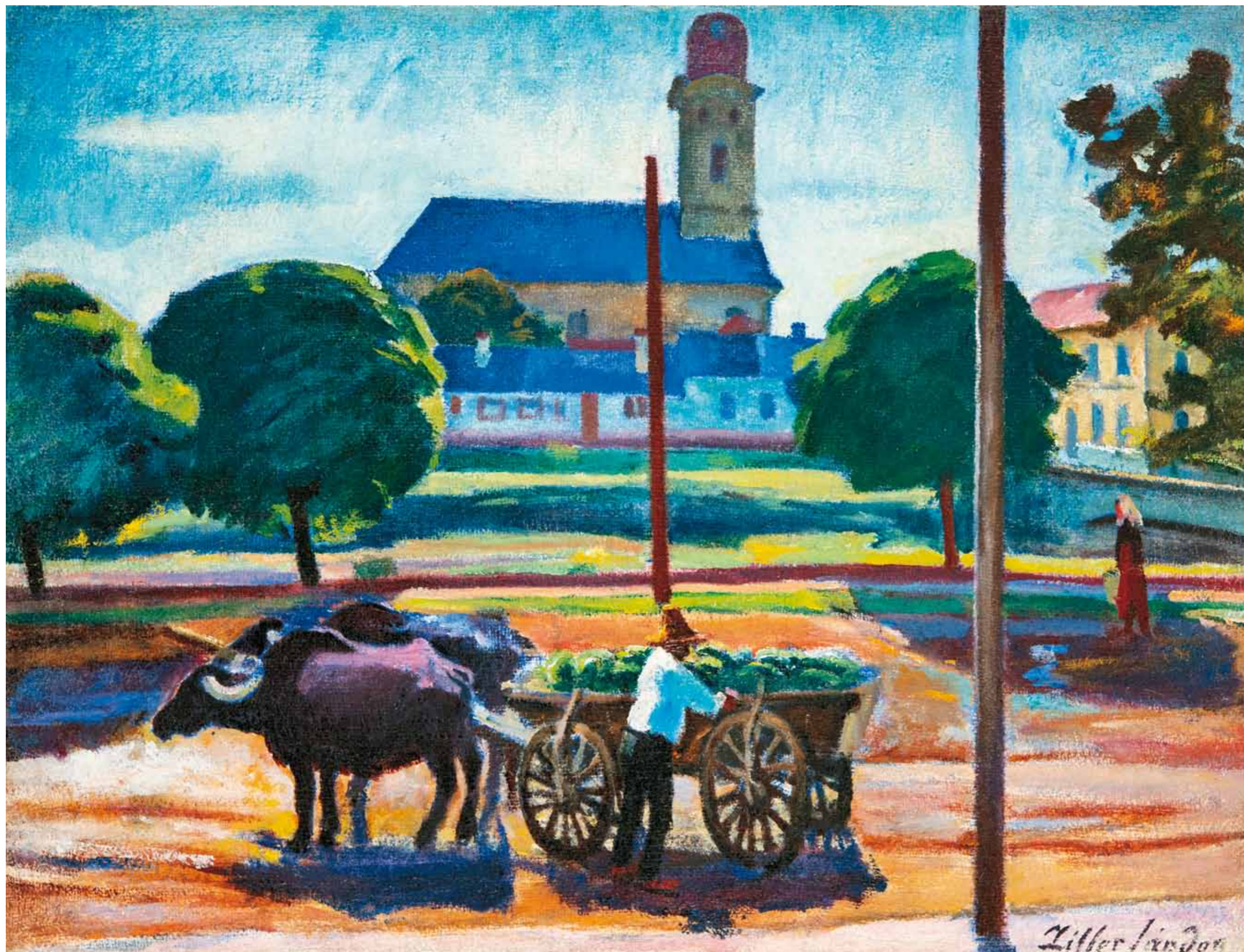
Olaj, vászon | Oil on canvas, 60,5 x 80 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Ziffer Sándor

Kezdő ár | Starting price: 4 000 000 Ft / 11 429 EUR

Becsérték: 6 000 000 – 8 000 000 Ft

Estimate: 17 143 – 22 857 EUR

Ziffer Sándor

64
tétel

JAKOVITS JÓZSEF (1909 - 1994)

Dalí torzó szoknyában | *Dalí-style Torso in a Skirt*

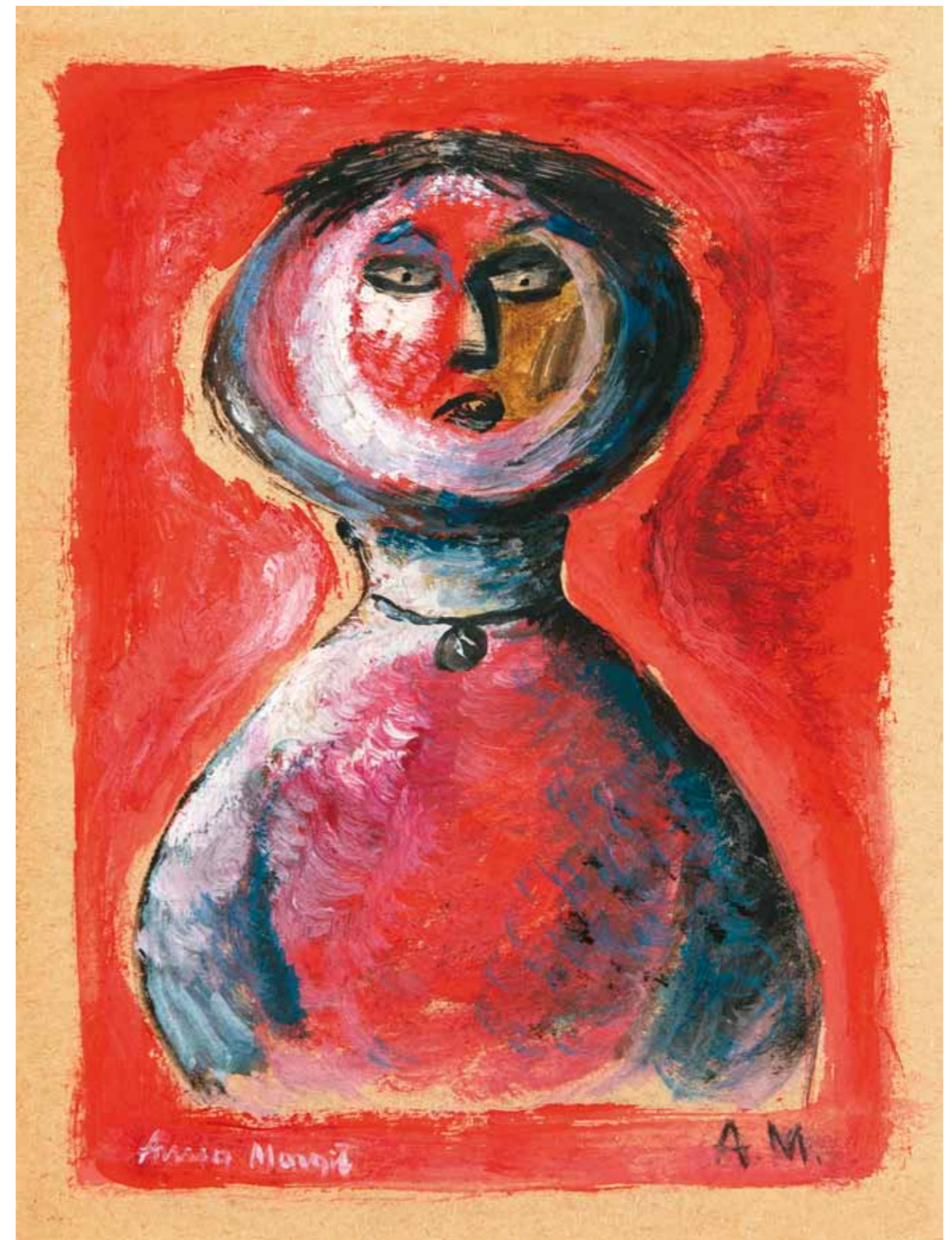
Ceruza, papír | Pencil on paper, 31,5 x 21,5 cm

Hátoldalon autográf felirat | Autograph inscription on the reverse: Dalis torzó szoknyában

Kezdő ár | Starting price: 180 000 Ft / 514 EUR

Becsérték: 300 000 – 500 000 Ft

Estimate: 857 – 1 429 EUR

65
tétel

ANNA MARGIT (1913-1991)

Bábu | *Puppet*

Tempera, karton | Tempera on paper, 17 x 13 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: A. M.

Jelezve balra lent | Signed bottom left: Anna Margit

Kezdő ár | Starting price: 190 000 Ft / 543 EUR

Becsérték: 300 000 – 500 000 Ft

Estimate: 857 – 1 429 EUR

66
tétel

FERENCZY NOÉMI (1890-1957)

Anya gyermekével | *Mother with Child*

Gouache, papír | Gouache on paper, 61,5 x 45 cm
Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 1 400 000 Ft / 4 000 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
Dér Tamás gyűjteményében

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:
Rendkívüli művek, rendkívüli időkben,
Várfoke Galéria, 2020.06.25 - 2020.07.25.

67
tétel

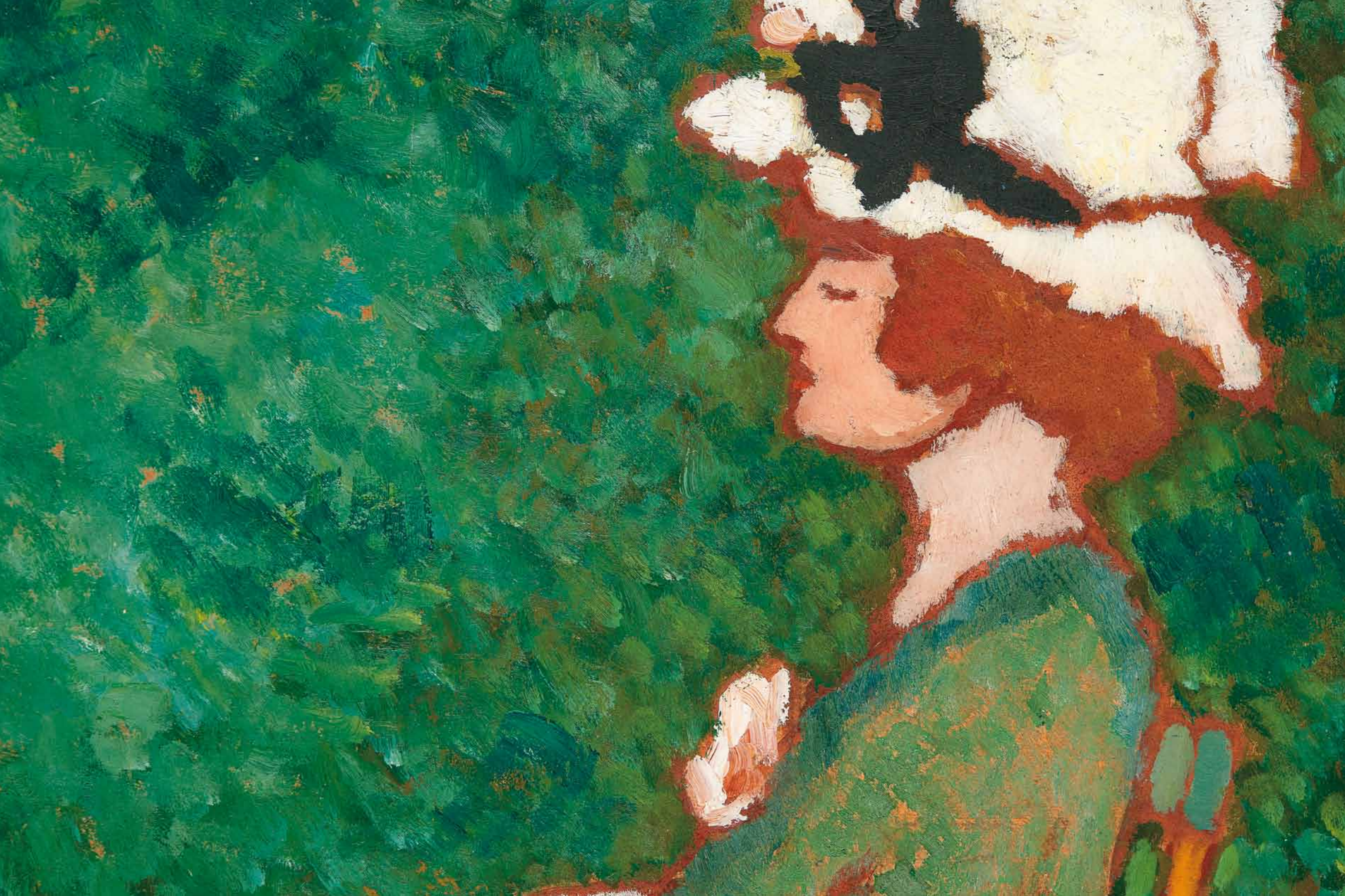
KÁDÁR BÉLA (1877-1956)

Lányka portré | *Portrait of a Girl*

Gouache, papír | Gouache on paper, 52 x 38,5 cm
Jelzve jobbra lent | Signed bottom right: Kádár Béla

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
Dér Tamás gyűjteményében

RIPPL-RÓNAI JÓZSEF (1861-1927)

Elegáns úriasszony a kertben, (Kunffy né portréja), 1909 nyara | *Elegant Lady in the Garden (Portrait of Mrs. Kunffy), Summer of 1909*

Olaj, papírolemez | Oil on paperboard, 49 x 69 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Rónai

Hátoldalon autográf felirat | Autograph inscription on the reverse: Elegáns úriasszony a kertben (Empyr kalap)

Kezdő ár | Starting price: 44 000 000 Ft / 125 714 EUR

Becsérték: 90 000 000 – 130 000 000 Ft

Estimate: 257 143 – 371 429 EUR

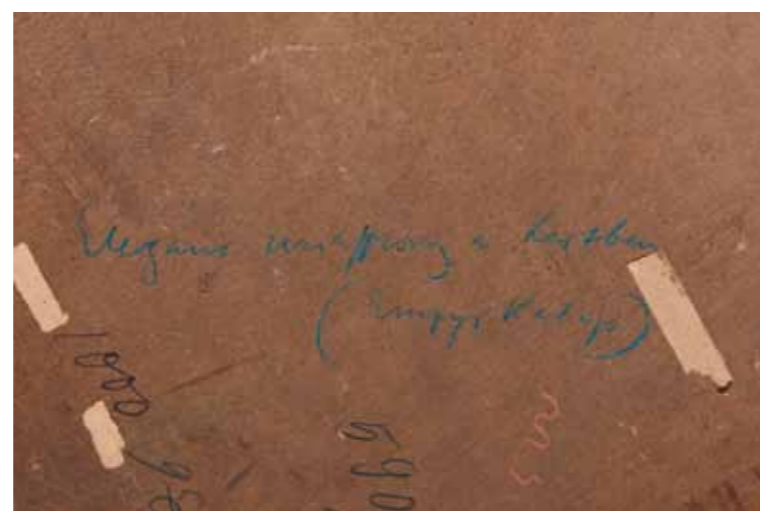
KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

Balatoni Képkiallítás, Nemzeti Szalon Művészeti Egyesület, 1948. május 8-18., kat.: 91 (*Balaton mellett* címen)

Rónai

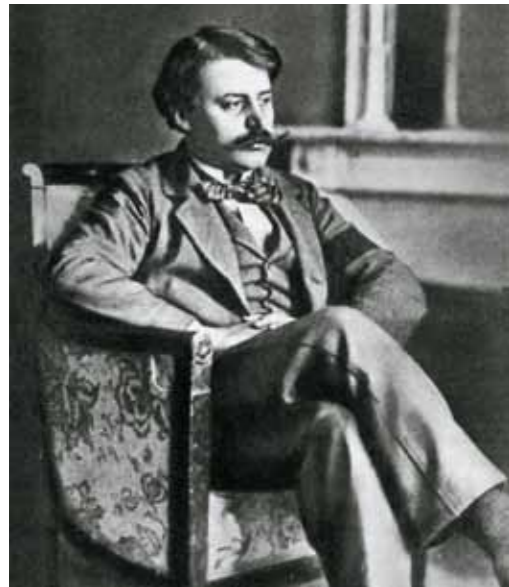

1. A kép hátoldalán található kiállítási cédula

2. A kép hátoldala

RIPPL-RÓNAI ÉS KUNFFY – BARÁTSÁG ÉS KÉPEK

3. Rippl-Rónai József 1902 körül

Rippl-Rónait fiatal kora óta szoros barátság fűzte Kunffy Lajoshoz. A két festő életútja összefonódott, hiszen nemcsak szülővárosuk volt közös, hanem mindketten hosszú éveket töltöttek egyidőben Párizsban. Nyaranta is rendszeresen együtt látogattak haza „Kaposba,” illetve Somogytúrra.

„Ezen a nyáron! jött haza hosszú évek után Rippl-Rónai is szülei látogatására. Őt is meghívtam. Élveztük Paris után a falusi nyugalmat és a park árnyas pihenőit [...] A nyarakat franciaországi megtelepedésem alatt is általában mindig Magyarországon töltöttük. 1905-től kezdve, amikor Somogytúron nyári tartózkodásra saját otthonunkban berendezkedtünk, ide megjött Józsi nyaranta hosszabb időre.”² Míg Rippl-Rónai 1902-ben végleg hazatelepe-

dett szülővárosába, Kunffy Párizsban maradt családjával, azonban levélben továbbra is tartották a kapcsolatot.

„Először is gratulálok édes Lajosom a sikereidhez. Sok szépet hallottam rólad, dolgaid felől. Adjon Isten kitartást és folytonos munkakedvet. Én, kis feleségemmel letelepedtem Kaposban, kis fehér viskókban, ahol minden a sok virág, sok más kedves dolog, emlék mosolyog ránk. [...] A festésért, mint mindig rajongtam – tétlenül ritkán vagyok. Jöjj haza minél előbb, hogy megmutathassuk egymásnak dolgainkat. [...] Isten veled – kedves Nődnek, akit még nem volt szerencsém személyesen megismerni, add át így is tiszteletemet és üdvözetemet. Igaz híved és régi barátod”³ – írta Rippl-Rónai 1903. november 23-án Kaposvárról Kunffynak Párizsba. Rippl-Rónai ekkor 43 éves volt.

6. Tiller Ella

7. Kunffy 1901-ben

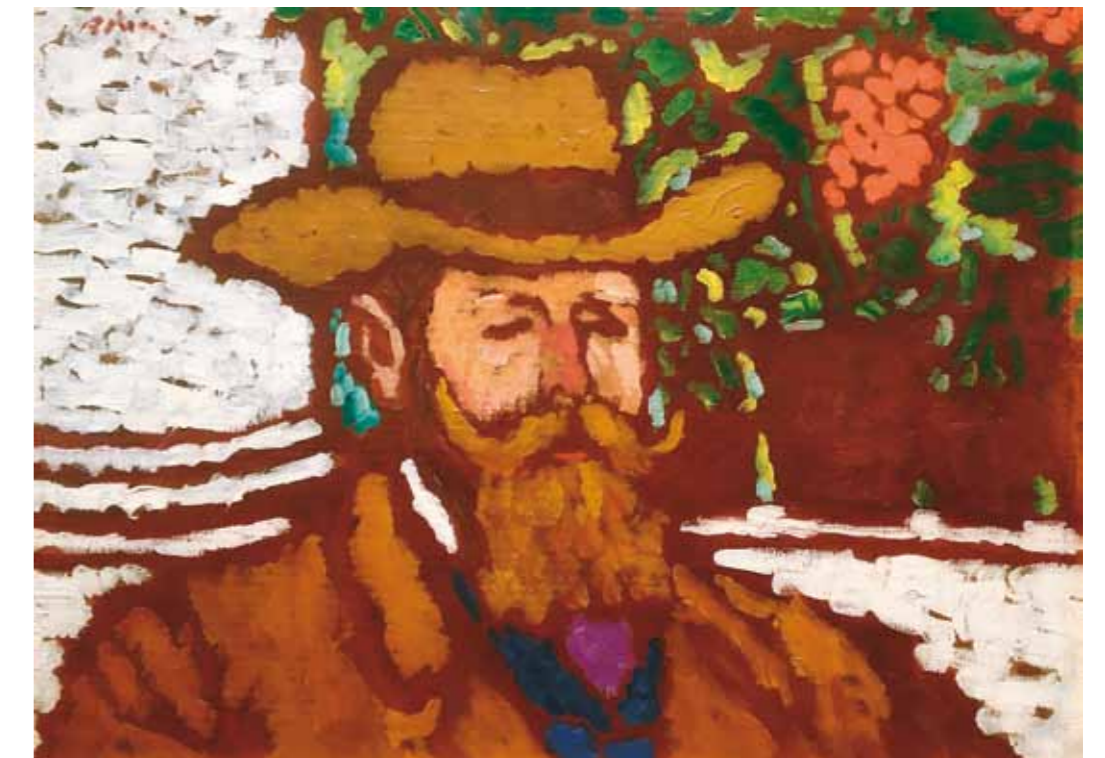
4. Esküvői csoportkép Rippl-Rónai Ödönnel a Fő utcai kertben

5. Kunffy műterme Somogytúron, 1904 az oszlopnál öccse, sógornője, és Ella asszony a gyermekekkel

8. Rippl-Rónai József: Férji szőke szakállal, Kunffy Lajos festőművész képmása, 1910 körül

9. Rippl-Rónai József: Kunffy Lajos festő, 1910 Magántulajdon

A levélben említett, a Fő utca 58. alatt található földszintes, négyszobás, nagy kerttel körülvett, fehérre meszelt „viskó” hat éven át adott ott-hont a művésznek és feleségének. Rippl-Rónai nagy munkakedvvel dolgozott: új, termékeny alkotói korszakában sorra születtek a saját otthonát és környezetét ábrázoló, bensőséges, ún. „otthon képek”, amelyek láttán megismerhetjük a festő családját, rokonságát, valamint barátait egyaránt.

Az 1906-os esztendő fordulópont volt a festő életében. A Könyves Kálmán Szalonban megrendezett kiállítás, majd az azt követő aukció sikere nagy anyagi biztonságot teremtett a művésznek. Ennek, és Kunffy élelmességének köszönhetően, 1908 őszén Rippl-Rónai megvásárolta a kaposi dombon álló, tágas, minden kényelmet kielégítő Róma-villát. Kunffy így ír erről visszaemlékezésében: „A reggeliző asztalnál ültünk, és én mindjárt kiszámítottam, hogy Józsinak nagyon érdemes volna ezt megvenni. Igen romantikusan fekszik, festői szempontból is nagyon megérett az árát. Brandt

őrnagy Róma nevezetű villáját elárverezték, de ha ő ráigér 10 %-ot még az övé lehet. Terminushoz lévén kötve a ráigérés, nehogy elmúlassza, lóháton küldtem az igenlő táviratát Lellére, mert ekkor még nem volt táviróhivatal Túron. Ez a vétel nagy örömet szerzett neki. 8, vagy 10 hold föld is volt hozzá, úgy-hogy Józsiéknak minden megteremt, még a boruk is. Utóbb szobrokkal is díszítette a szépen befásított parkot és ideális művésztthon lett, szép kilátással Kaposvárra, amiről sok képet festett.”⁴

A két festő kapcsolata Rippl-Rónai Róma-villába való költözésének idején még szorosabbá vált, melyről az ekkor készült barátság-képek, azaz az egymásról, és feleségeikről festett portrék tanúskodnak. Rippl-Rónai a portrékon kívül többször megfestette Kunffy somogytúri kastélyát, a kastélykertet, Kunffy pedig a kertjében alkotó Rippl-Rónait. Az „együtt festés” egyik kedves példája Kunffyék hároméves kisfiáról, Zitánról készült portré. „...kijött hozzám Rónai Józsi kollégám is, és ő is dolgozott. Tetszett neki, ahogy fiamat egy nagy fotelbe ültettem, piros almával a kezében és ezt ő is megfestette.”⁵

Rippl-Rónai kedves, sokszor megfestett modellje Kunffy Lajos felesége, Tiller Ella volt.

„Feleségemről, aki szívesen pózolt neki, egész képsorozatot festett. Ezeket talán mind, Nemes Marcell, az ismert műgyűjtő vásárolta meg. Honoráriumot is kapott ezért feleségem; egyik bájos portréját neki ajándékozta. Feleségem nagyon megszerette Józsi jó kedélyéért, zamatos magyar beszédéért. Ocskay becenevet is kapott tőle. Abban az időben játszották a Vígszínházban az »Ocskay brigadéros«-t Herczeg Ferentől, ennek megszemélyesítőjére emlékeztette Rónai. Pózolása közben mulatságos jelenet játszódott le. Feleségem úgy dél felé megkérdezte: »Mondja Ocskay, pózoljak tovább, vagy kimehetnék most a konyhára megnézni, hogy jó lesz-e az ebéd?« Egy új szakácsnénk volt és feleségem még nem volt meggyőződve tudományáról. Józsi nagy dilemmában volt, mert nagyon bele volt mélyedve munkájába, gondolkodott és végül kibökte: »Hát menjen kérem a konyhába!« Nemcsak a szépet szerette Józsi, de a jót is, különösen az ételekben.”⁶

10. Kunffy Lajos: Fiam almával, 1904
Kunffy Lajos Emlékmúzeum

11. Rippl-Rónai József: A Kunffy gyerek, 1904

12. Kunffy Lajos: Kunffyné pálmaházban
Magántulajdon

13. Kunffy Lajos: Zongorázó nő, 1906
Kunffy Lajos Emlékmúzeum

14. Kunffy Lajos: Feleségem, 1909
Kunffy Lajos Emlékmúzeum

A MODELL – TILLER ELLA

Kunffy 1901-ben vette feleségül a zongoraművész Tiller Ellát, és még abban az évben Párizsba költöztek. A művelt és szellemes, az irodalomban és festészetben jártas, a grafológia iránt is élénken érdeklődő Ella, a párizsi művészeti élet közkedvelt alakja lett. A Kunffy szalonban megrendezett pompás estélyeken Ella a zongorajátékával bűvölte el a vendégeket. Kunffy Lajos öccse, Kunffy Károly így emlékezett a házaspárra: „Lajos bácsi mélyen szerelmes volt feleségébe, Tiller Ellába, aki vagyonos bécsi családból származott. Az asszony humora, kedvessége és szépsége legendás volt. Lajos bácsi és szép felesége Ella, közelebbi barátságba került Clemenceau-

val, aki Franciaország elnöke lett. [...] Barátaik közé tartozott Jászi Oszkár, aki több levelet írt Kunffy Lajosnak és Ellának. Olyan pletyka is járta, hogy Ellának afférja volt Jászival. Mivel Kunffy és Ella házasságának nagy szerelem és mélyes barátság adott szolid alapot, az ilyen érzelmi kalandok nagylelkűen nem voltak észrevéve – mindkettőjük által. Az a tény, hogy Kunffy feleségét megfestette, amint zongorázik és mögötte áll vagy Jászi Oszkár vagy Sauer Emil, elmélyülten nézve, ezt a nagylelkűséget dokumentálja. Mindkét úr abban a hírben állt, hogy Ella megajándékozta őket figyelmével. Sauer Emil egy nagyszerű zongoraművész volt, attól függetlenül, hogy volt-e Ellával »affaire de coeur«. A nagy

zongoraművész leánya, Sauer Éva zongorára tanította Lajos bácsi és Ella néni egyetlen fiát, Zoltánt. Természetesen azt suttozták, hogy Lajos bácsi nagyra becsülte Évát. A családi és baráti kör Zoltánt csak Zitán, néven ismerte, és én is csak ezen a néven tudok rá gondolni. Ugyancsak nagy koncert – zongorista volt a huszadik század elején Ticharich Zdenka, aki a pletyka szerint szintén Lajos bácsival egy »affaire de Coeur« volt. Azokban az időkben a diszkrét szerelmi ügyek, amiket mindkét házastárs akceptált, társadalmilag úgyszintén »megengedhetőek« voltak.”⁷

15. Kunffy Lajos: Rippl-Rónai fest somogytúri kertemben, 1905
Kunffy Lajos Emlékmúzeum

16. Kunffy Lajos: Rippl-Rónai feleségemmel a somogytúri kertemben, 1905
Kunffy Lajos Emlékmúzeum

Az „empry kalapot” viselő, profilban megfestett elegáns hölgy, Tiller Ella zongoraművész.

Kunffy feleségét ábrázoló képek közül jelenleg három pasztell és két olajképet ismerünk. A két nagyobb méretű pasztellkép a Kaposvári Rippl-Rónai Múzeum, illetve a Magyar Külkereskedelmi Bank tulajdonában van, a harmadik kisebb darab pedig lappang, csak egy fekete-fehér fotón láthatjuk.

A két olajfestményen, jelen képünkön, valamint az *Úrinő rózsaszín napernyővel* című festményen Ella ugyanazt a zöld ruhát és nagy fehér kalapot viseli. A két festmény mérete azonos, hátoldalukon autográf feliratok láthatóak: *Elegáns úriasszony kertben, (empry kalap), illetve Zöld kendős nő a virágos verandán.*

A két kép helyszíne is megegyezik, Kunffyné somogytúri kastélyának a verandája, illetve a kertje. Ella képünkön abban a kerti székben ül,

amely *A Túri ház és udvara vörös nádszékekkel* című lappangó képen látható.

A túri udvarház a hozzátartozó négyholdas birtokkal és majorokkal 1888-tól volt a Kunfi család tulajdonában, utóbb a kiválóan gazdálkodó földbirtokosok nemesi címet kaptak, és nevüket somogytúri Kunffy-ra változtatták. A festőművész 1905-ben kapta meg apjától a házat és a birtokot, melyhez 1909-ben műtermet épített.

Rippl-Rónai a képet a Kunffy birtokon festette, minden bizonnyal 1909 nyarán, az ún. kukoricás korszak kezdetén. A hordozó vastag lemezpapír, melynek sienai barnája helyenként kitetszik a barna kontúrokkal övezett, élénk tiszta színekkel kitöltött felület alól. Ezt a megoldást Rippl-Rónai 1907-től kezdődően használta rendszeresen kompozíciós eszközként.

A redukált térbe helyezett festmény csendet és

nyugalmat áraszt, azonban a részletek és faktúra, a szorosan egymás mellé helyezett festékfoltok rendkívül izgalmassá, és mozgalmassá teszik a művet, melyet Rippl-Rónai jellemzően egy ülésben festett meg.

„*En az egyszerre festés szépségében és erejében teljesen bízom. Fő törekvésem mindig az, hogy bármit, bármily méretben – már amint ez fizikailag lehetséges – egyszerre, mint piktor-nyelven mondani szokás: egy ülésre fessek meg. [...] Az egyszerre festés fogalmába az egyenlő módon való festésmódot is belefoglalom. Ez a készülő mű minden részének egyforma stádiumban való tartása, illetőleg befejezése.*”⁸

A tüzes színekkel megfestett merész kompozíció a Kunffy-ciklus hiányzó láncszeme, mely egy, a Magyarországon a 70-es években külszolgálatot teljesítő angol diplomata gyűjteményében volt ezidáig.

17. Rippl-Rónai József:
Kunffy Lajosné rózsás kalapban, 1909
Lappang

18. Rippl-Rónai József:
A Túri ház és udvara
vörös nádszékekkel, 1909
Lappang

A RIPPL-RÓNAI MŰVEKET FELSOROLÓ KIÁLLÍTÁSI KATALÓGUSOKBAN A KÖVETKEZŐ KUNFFYNÉT ÁBRÁZOLÓ KÉPEK SZEREPELNEK:

- *Nagykalapos dáma*, Rippl-Rónai József retrospektív kiállítása, Művészház, 1911, kat.: 36
- *Kunffyné virágos kalapban*, Ernst Aukció, 1933, kat.: 59
Valószínűleg ezen a két címen ugyanaz a festmény szerepelt. Kaposvári Rippl-Rónai Múzeum tulajdona
- *Úrinő rózsaszín napernyővel*, Nemzeti Szalon, M.I.É.N.K II. 1909, kat.: 127, magántulajdon
- *Kunffyné rózsás kalapban*, Rippl-Rónai József retrospektív kiállítása, Művészház, 1911, kat.:20,
- *A magyar művészet úttörői*, Múcsarnok, 1932, kat.: 102, Ernst Aukció 1934, kat.: 90, Rippl-Rónai József emlékkiállítás, Ernst Múzeum, 1937, kat.: 92
- *Kunffy Lajosné*, Ernst Múzeum, CLXII.
- *Kunffyné kis kalapban*, Ernst Aukció, 1933, kat.: 66
- *Kunffyné*, Rippl-Rónai József emlékkiállítás, Ernst Múzeum, 1928, kat.:180, MKB tulajdona

írta: VIRÁG JUDIT

1 MKCS-C-1-36/483
2 in.: Horváth János: Kunffy Lajos művészete
3 Rippl-Rónai levele Kunffy Lajosnak Kaposvár, Fő utca 58/a 1903. nov. 23.
4 in.: Horváth János: Kunffy Lajos, A somogytúri Kunffy Emlékmúzeum katalógusa (Kaposvár, 2005)
5 in.: Id 2
6 Horváth János: Kunffy Lajos - A somogytúri Kunffy Emlékmúzeum katalógusa (Kaposvár, 2005)
7 in.: Molnos Péter: Karikatúra 1. Kieselbach Galéria
8 Rippl-Rónai József emlékezései, <https://mek.oszk.hu/06900/06913/06913.htm>

19. Rippl-Rónai József:
Úri nő napernyővel a virágos verandán, Kunffyné, 1909
Magántulajdon

20. Rippl-Rónai József: Elegáns úriasszony a kertben, (Kunffyné portréja), 1909

21. Rippl-Rónai József: Kunffyné virágos kalapban, Nagykalapos dáma, 1909
Rippl-Rónai Múzeum, Kaposvár

22. Rippl-Rónai József: Kunffyné, 1909
MKB Bank gyűjteménye

69

tétel

Plasztika, Krisztus-fej, Zsolnay | Statuette, Head of Christ, Zsolnay, 1899

TERV | DESIGN BY: APÁTI ABT SÁNDOR

Keménycserep, opak és transzparens, selyemfényű eozinmázak.

Fazonszám | Form number: 5464

Magasság | Height: 20,5 cm, szélesség | width: 25,5 cm, mélység | depth: 12,7 cm

Jelzés | Signed: masszába nyomott ZSOLNAY PÉCS márkajelzés, 5464, valamint a tárgy hátoldalán ABT 99 | impressed ZSOLNAY PÉCS trademark, 5464 and ABT 99 caption on the back of the object

Kezdő ár | Starting price: 700 000 Ft / 2 000 EUR

Becsérték: 1 500 000 – 2 500 000 Ft

Estimate: 4 286 – 7 143 EUR

PÁRDARABJA REPRODUKÁLVA | PENDANT REPRODUCED:

Csenkey Éva, Gyugyi László, Hárs Éva: Zsolnay aranykora. Gyugyi László gyűjteménye száz új tárggyal, Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft., Kossuth Kiadó, 2017, 549. ábra

70

tétel

Virágedény két füllel, plasztikus napraforgókkal, Zsolnay | Plant-holder with two Handles and Sculpturesque Sunflower decor, 1898-99

TERV | DESIGN BY: KAPÁS NAGY MIHÁLY

Keménycserep, plasztikus díszítés és magas tűzű majolikamáz festés.

Fazonszám | Form number: 5744

Magasság | Height: 31 cm, szélesség | width: 28 cm

Jelzés | Signed: masszába nyomott ZSOLNAY PÉCS márkajelzés, 5744, 36 | impressed ZSOLNAY PÉCS trademark, 5744, 36

Kezdő ár | Starting price: 2 000 000 Ft / 5 714 EUR

Becsérték: 3 400 000 – 5 000 000 Ft

Estimate: 9 714 – 14 286 EUR

PÁRDARABJA REPRODUKÁLVA | PENDANT REPRODUCED:

Csenkey Éva, Gyugyi László, Hárs Éva: Zsolnay aranykora. Gyugyi László gyűjteménye száz új tárggyal, Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft., Kossuth Kiadó, 2017, 617. ábra
 Federico Santi, John Gacher: Zsolnay Ceramics – Collecting a Culture, Schiffer Publishing Ltd., 1998, 111. oldal
 PANORAMA: Applied Arts in Hungary 1896-1916, The National Museum of Modern Art, Kyoto, 1995, 216. oldal

BORTNYIK SÁNDOR (1893-1976)

Pihenők, hátoldalon: Falu | *People Resting, on the reverse: Village, 1918*

Akvarell, lavírozott tus, papír | Aquarelle, washed ink on paper, 31,5 x 22,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Bortnyik 18

Kezdő ár | Starting price: 7 500 000 Ft / 21 429 EUR
Becsérték: 14 000 000 – 20 000 000 Ft
Estimate: 40 000 – 57 143 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
| egykor Patkó Imre gyűjteményében

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:
| Bortnyik Sándor emlékkiállítás, Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 1977. március – június, kat.: 190. (*Emberek tájban*, 1918 címmel)
| Konstruktív geometrikus törekvések Kassáktól napjainkig. bauMax-x, 1997. szeptember 11. – október 31.

← *A Pihenők c. kép hátoldala*

Bortnyik munkásságának indulása az 1913-1918 közötti évekre esik, azokra a vészes idők, amely sok magyar alkotó pályáját megtörte, kényszerleállásra, vagy addigi művészetének átértékelésére készítette. 17 évesen került fel Budapestre a Szavoly-gyárba, majd rövidesen jelentkezett Rippl-Rónai József és Kernstok Károly szabadiskolájába. Itt ismerte meg, többek között, Szilágyi Jolánt, Novotny

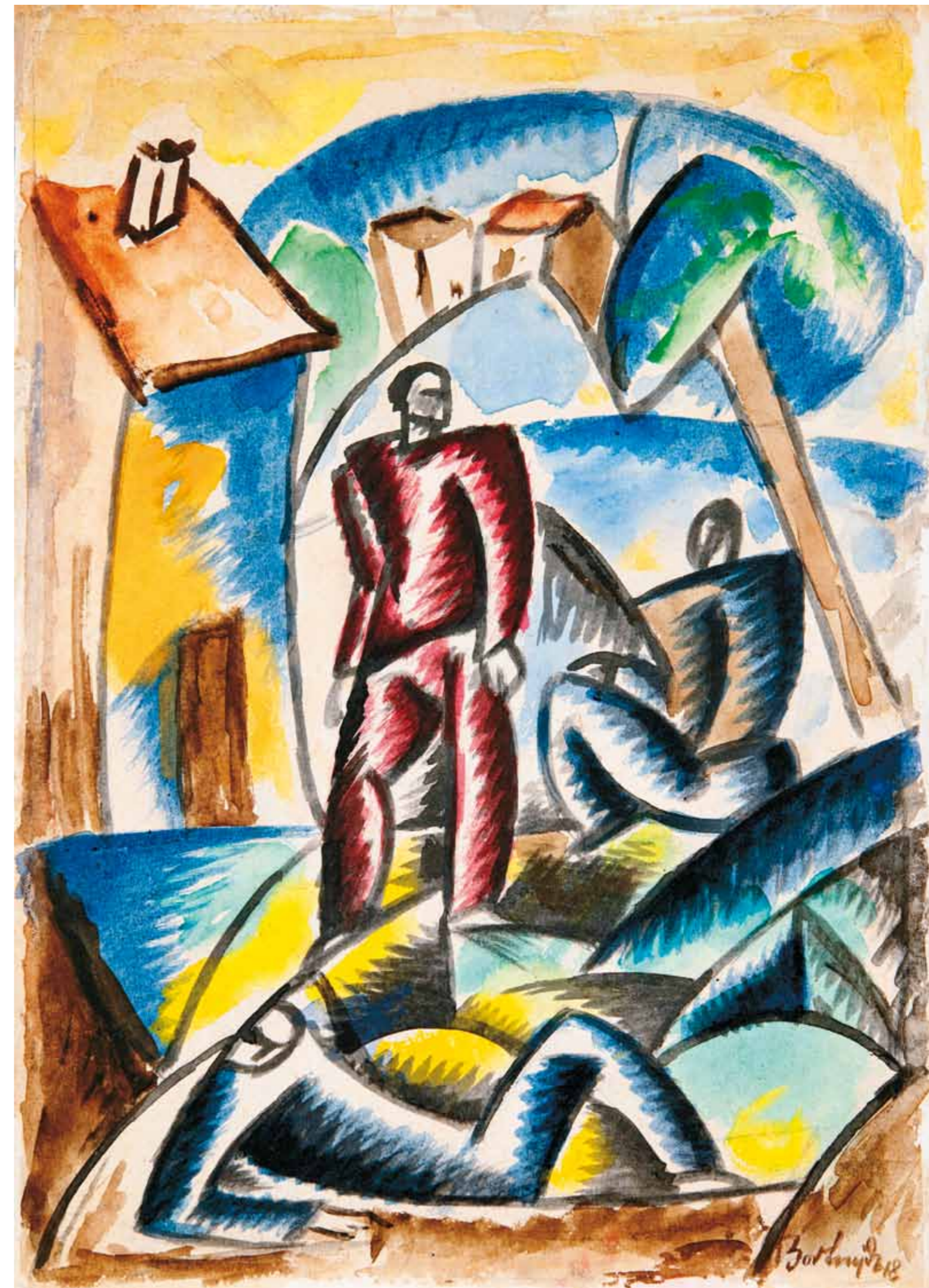
Emilt, Derkovits Gyulát és Mattis Teutsch Jánost. Az I. világháború elején bianco-plakátok készítéséből tartotta fent magát, első munkáját az Újság című lapnak adta el, a következőt már a világhírű Zwack unicum vásárolta meg. Először tárlaton az, *Akik a krumplira várnak* című művével szerepelt a Nemzeti Szalonban 1917 májusán, és az év végén már Kassák Lajos hozza le a MA folyóiratában az első Bortnyik-linóleummmetszetet.

Ezekből az évekből rendkívül kevés mű maradt meg, a festmények többsége még nem került elő, azok a rajzok és akvarellek alapján, amelyeket ismerünk, Kernstok hatása érződik, és a hol szecessziós, hol kubista vagy expresszionista vonalvezetésű kompozíciókkal való kísérletezés. Valamint kiviláglik, hogy Bortnyikot már ekkor is a szociálisan érzékenyebb témák érdekelték. Kassák és a MA folyóirat köré csoportosuló

1. Uitz Béla: *Kompozíció a Halászkok témájára*, 1920
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

2. Uitz Béla: *Gyárrészlet (boltíves képmezőben)*, 1919
magántulajdon

1. Pablo Picasso: Fa, 1907
Picasso Museum, Párizs

4. Georges Braque: Ház Estaque-ban, 1908
Kunstmuseum Bonn, Bonn

aktivisták közelébe, a forradalmi hevület, a ten-
ni vágyás nyilvánvalóan felgyorsította a fiatal
művész beérését, aki 1918-ra „már mint kész
és önálló festő áll előttünk”.² Az emberalakok
és tárgyi motívumok egyszerűsödnek, mérta-
nibbá válnak, a térbeliség csökken, megszűnik
a természeti hűség. Borbély László szerint a
bécsi emigrációig tartó két évben Bortnyik két
irányban kísérletezik: az egyik egy álomszerű,
„neoprimitív” ábrázolásmód, amely Chagall és
Kandinszkij festészetével volt rokon. Elek Ar-
túr írja róluk, hogy Bortnyik „szántszándékkal
furcsa-primitív képei fiatalosan szemébe nevetnek
minden konvenczióknak, de színerő és a komponálás
iránt való érzék áruódik el bennük”.³ Ide sorolha-
tók a *Tájkép vonattal és vörös fákkal* (1918) és
a *Tájkép* (1917), a *Festő* (1918) című grafikák,
valamint 2008-ban felbukkant *Falu* (1918) című
olajkép, ami jelenleg az egyetlen ismert fest-
mény a hat közül, amellyel Bortnyik a MA 1918
őszi III. Demonstratív kiállításán szerepelt, va-
lamint az egyetlen, amely a „primitív” stílushoz

köthető. A másik egy sokkal gyümölcsözőbb
iránynak tűnt Bortnyik későbbi művészetét fi-
gyelembé véve, amelyet Borbély a kubisztikus,
expresszionisztikus ábrázolásmóddal jellemez.⁴
Az átmenetet jelzik a két irány között Újvári Er-
zsi verseihez készült illusztrációk, mint az *Erő-
szak* című grafika, ahol a kép középpontjában
lévő főszereplő pár háromszögre és félkörcik-
kekre bontott alakját, kaleidoszkópszerűen kör-
beveszik a falusi életből vett motívumok (disz-
nó- és csirkeölés kellékei, falusi házak, a bíró
sötét alakja). Egyértelmű Chagall hatása mind a
témát, mind a kép narratív szálát és szürrealitá-
sát tekintve.

Másféleképpen, de a most szereplő *Pihenők*
(1918) című akvarell, és a hátoldalán lévő dom-
bok közötti falvat ábrázoló tusrajz is az átmeneti
képekhez sorolható. Mindkét kép centrális kom-
pozícióba rendezett, amely Bortnyikot ebben az
időszakban igencsak foglalkoztatta. Már elhagy
minden történeti elemet, csak a legfontosabbak
maradnak, azok is utalásszerűen. A képfelületet

kubisztikusan feltördeli a térbeliség rovására,
megjelenik a jellegzetes fésűs vonalkázás, és a
formákat a kompozíció hatásossága érdekében
megnyújtja és -görbíti. Tudatosan használ már
munkásmozgalmi szimbólumokat, és ezeket
beépíti a képbe. Ilyen a vörös szín, amely a körön
belül a három, majdnem szabályos háromszög-
kompozícióba rendezett alak közül egyedül a
középső, az aktív figura sajátja, de ilyen a fa-
alakjában megjelenő kalapács, amely helyzeté-
ből adódóan, mintha lecsapni készülne az alatta
pihenő ülő férfira. A *Pihenők* folytatása lehetne
a *Vörös zászló* (1918) vagy a *Kommunista köztár-
saság* (1918) linómetszetek, amelyek immáron
városi környezetben, expresszív, túlzó mozdul-
atokkal ábrázolt, monumentálisnak tűnő figurái
a forradalomra buzdítanak. Patkó Imre újságíró,
a kép egykori tulajdonosa személyesen ismerte
Bortnyik Sándort, nívós gyűjteményében más, a
művész első önálló korszakában készült dara-
bok is voltak, amelyek egy része a győri Xantus
János Múzeumhoz került.

FÖLDES LÉNA

1 Olyan reklámplakát, amelyet előre megterveznek és a cég neve utólag kerül rá.
2 Borbély László: Bortnyik Sándor korai művésze. In: *Művészettörténeti Értesítő* 1969/1., 47.
3 Elek Artúr: A „MA” csoport művészei. In: *Újság* 1918. szeptember 15., 12.
4 Borbély László: Bortnyik Sándor korai művésze. In: *Művészettörténeti Értesítő* 1969/1., 47-48.

NAGY OSZKÁR (1883-1965)

Szikkázó tél | *Sparkling Winter*

Olaj, papírlemez | Oil on paperboard, 72,5 x 65,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Nagy Oszkár

Kezdő ár | Starting price: 5 000 000 Ft / 14 286 EUR
Becsérték: 7 500 000 – 10 000 000 Ft
Estimate: 21 429 – 28 571 EUR

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:

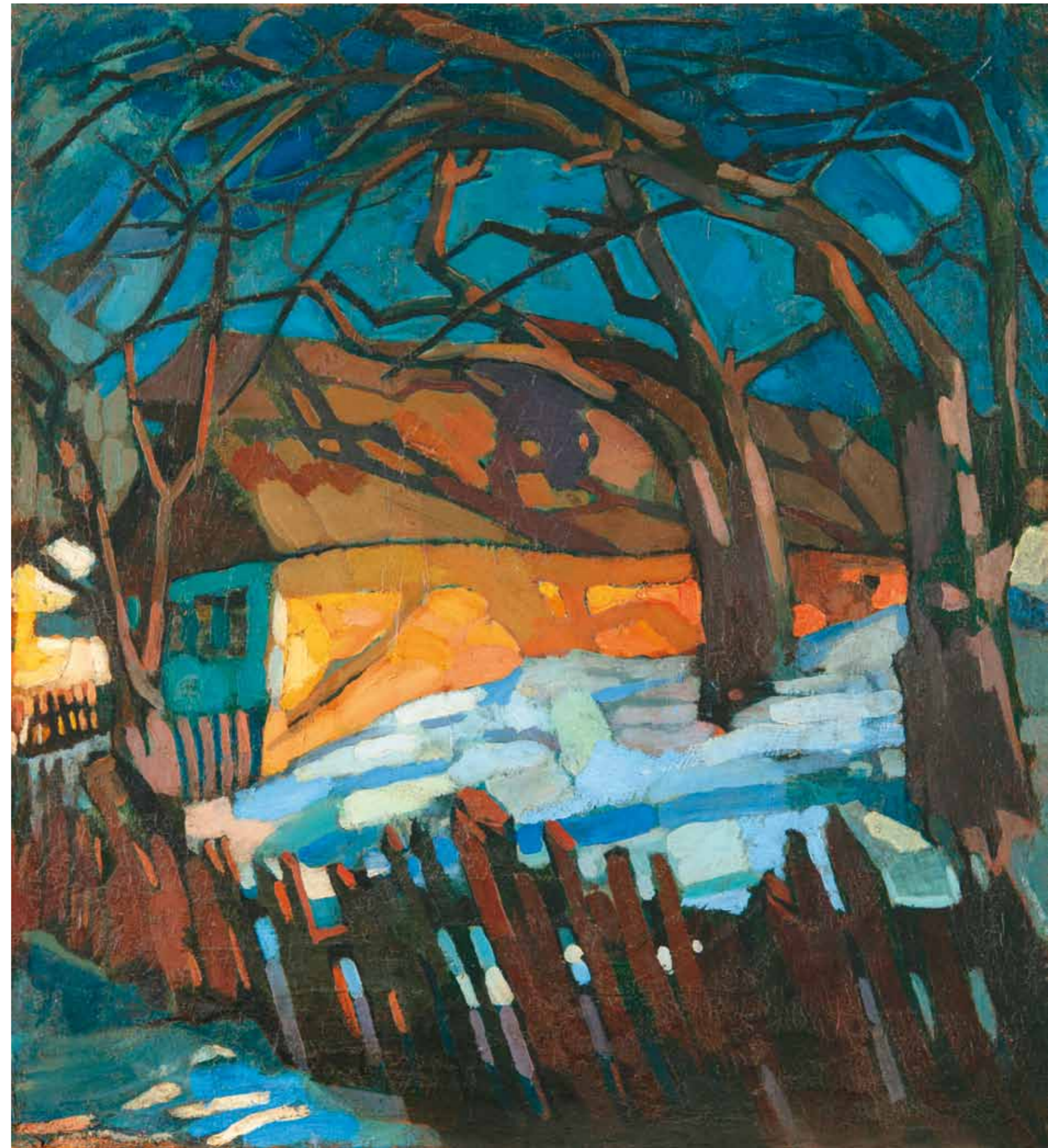
Best of Múterem. Szerk.: Virág Judit-Törő István. Mű-Terem Galéria, Budapest, 2008, kat.: 46.

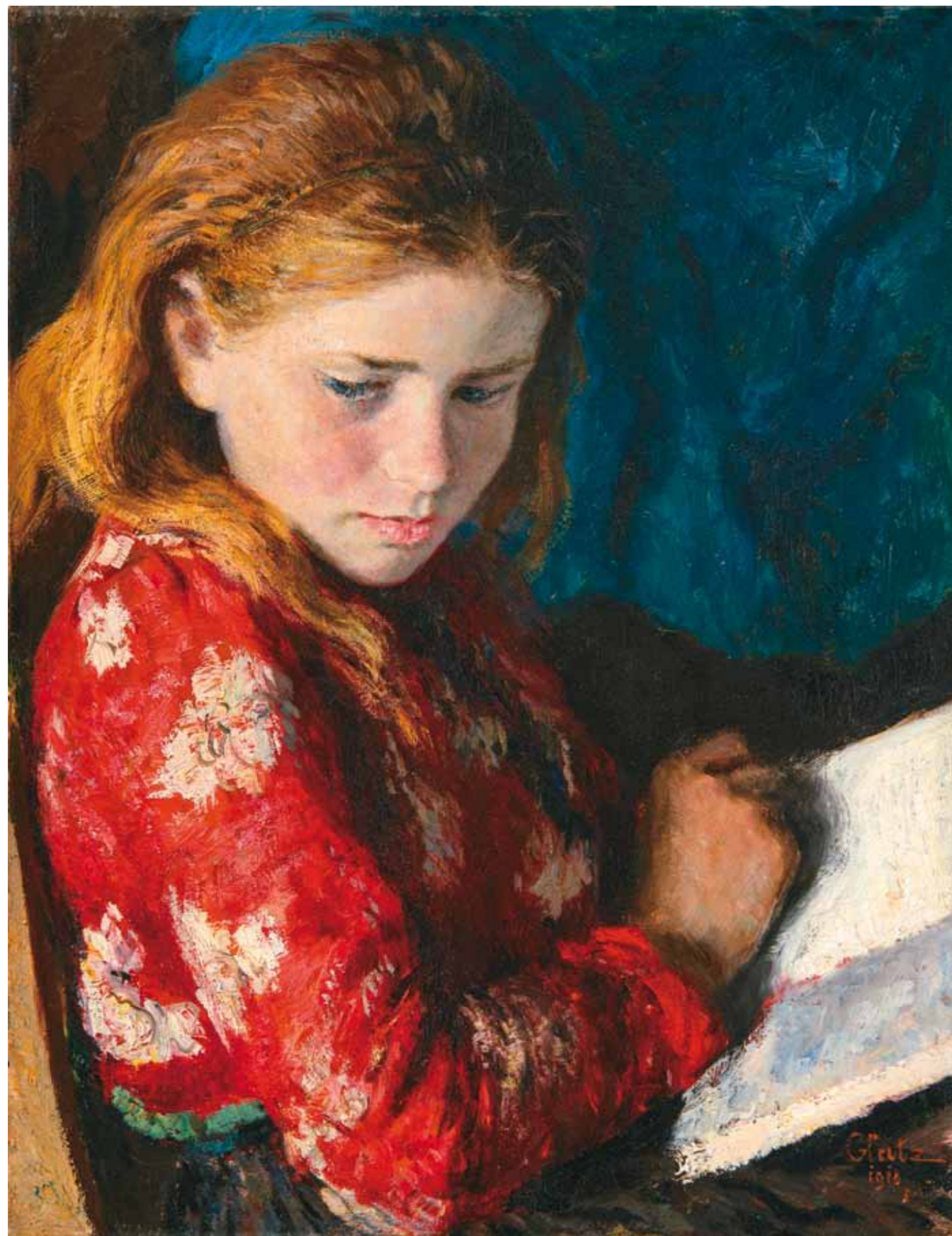

1. Henri Manguin: *Le Mas à Saint-Tropez*, 1905

2. André Derain: *Landscape at Cassis*, 1907

73
tétel

GLATZ OSZKÁR (1872-1958)

Olvasó lány | *Girl Reading*, 1918

Olaj, vászon | Oil on canvas, 45,5 x 35 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Glatz 1918

Kezdő ár | Starting price: 320 000 Ft / 914 EUR

Becsérték: 500 000 – 700 000 Ft

Estimate: 1 429 – 2 000 EUR

74
tétel

CSÓK ISTVÁN (1865-1961)

Nő íróasztalnál | *Woman at Desk*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 61 x 50,5 cm

Jelezve balra lent | Signed bottom left: Csók I. B. P.

Kezdő ár | Starting price: 1 000 000 Ft / 2 857 EUR

Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft

Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

1. Julien Vallou de Villeneuve: Fekvő akt, 1860 körül
Metropolitan Museum of Art, New York

2. Gustave Courbet: Nő papagájjal, 1866
Metropolitan Museum of Art, New York

3. Camille Corot: Fekvő nimfa, 1859
Musée d'Art d'Histoire, Genf

4. Arnold Böcklin: Nimfa és Szatír, 1871
Philadelphia Museum of Art, Philadelphia

5. Gustave Courbet: Fekvő akt, 1866
magántulajdon

SZINYEI MERSE PÁL (1845-1920)

Akt A pacsirta változatához, 1900-1903 körül | *Nude for a Variant of Skylark, around 1900-1903*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 80 x 95 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Szinyei

Kezdő ár | Starting price: 15 000 000 Ft / 42 857 EUR
Becsérték: 20 000 000 – 30 000 000 Ft
Estimate: 57 143 – 85 714 EUR

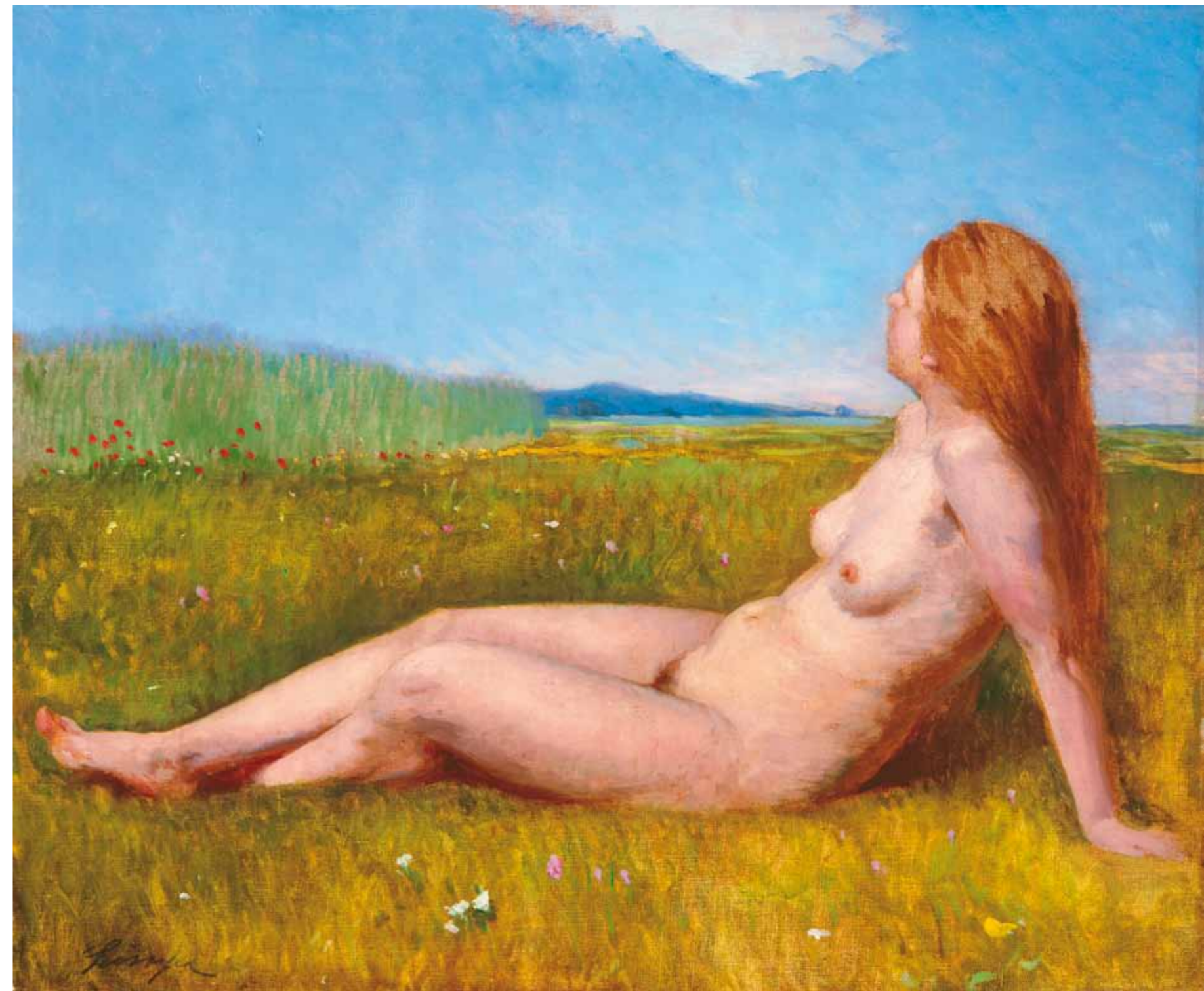
ÉLETMŰ-KATALÓGUSSZÁM | OEUVRE-CATALOGUE NUMBER: 171.
In.: Szinyei Merse Anna: Szinyei Merse Pál élete és művészete.
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest – Corvina Kiadó, Budapest, 1990

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
korábban Szinyei Merse Rózsi tulajdonában,
majd Wertheimer Károly és Dr. Preisich Hugó gyűjteményében

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:
A magyar festészet rejtőzködő csodái I. – Válogatás magyar magángyűjteményekből.
Mű-Terem Galéria Budapest, 2004. október 16. – november 13., 67. oldal

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:
Végvári Lajos: Szinyei Merse Pál. Képzőművészeti Kiadó, Budapest, 1986, katalógus: 69.
Szinyei Merse Anna: Szinyei Merse Pál élete és művészete.
Magyar Nemzeti Galéria – Corvina Kiadó, Budapest 1990, katalógus: 171.

Szinyei

„DIRECT A TERMÉSZET UTÁN”

Szinyei Merse Pál tíz éves „hallgatás” után 1894-ben fogott újra ecsetet. Önletrajzában (harmadik személyben) így számolt be döntéséről: „Végre elszánta magát s 1894-ben befejezte a »Rococot«, az »Oculit« s a »Patakot«, ezeket a téli tárlatra egy kis tájképskizzel együtt felküldte, mely képek kedvezően fogadtattak, sőt az »Oculi« ő felsége által meg is vásároltatott. – Ezen siker által felbátorodva Szinyei újra hozzá látott a festéshez és pedig

szigorúan direct a természet utáni ábrázoláshoz.” Szinyei és a korszak hazai nagymestereinek elképzelése a természet utáni „direct” ábrázolásról azonban sokban eltért a mai közvélekedéstől. Bár hallgatása után tájrészletei már egyértelműen a természetben készültek – „Szakítanom kellett régi eljárásommal, s neki ültem vásznammal ki, directe a természetnek; csak ez frissíthet fel, csak innen nyerhetek új erőt” –, zsánerfigurái-

hoz továbbra is tanulmányfotókat, vázlatokat használt, s alakjait rendszerint a táj befejezése után a műteremben festette fel a vászonra. Ez a gyakorlat egyáltalán nem volt szokatlan a korszak festői körében. Így dolgozott többek között Gustave Courbet is, aki bár festészetében a valóság csorbítatlan érvényre juttatására törekedett, mégsem látott kivétlenül a fotó utáni műtermi munkában.

„A Pacsirta azonban mégsem hasonlít egyik előzményhez sem, újszerű kompozíció, amelyet rajzokban értelt ki. Gondos fű- és akttanulmányokat készített, részben még Jernyén. Mednyánszky László közbenjárásával megtalálta az elképzeléseinek megfelelő aktmodellt és megújult munkakedvvel látott hozzá a kép megvalósításához, éppen akkora méretű vásznon, mint a Majálisé. A kép elkészítése erőpróba volt számára, bizonyítani akarta maga és mások előtt képességeit, tehetségét.”

Forrás: Végvári Lajos: Szinyei Merse Pál 1845-1920, Képzőművészeti Kiadó, 1986, 71-72. oldal

6. Fotótanulmány A pacsirtához, 1882 körül

7. Szinyei Merse Pál: A pacsirta, 1882 Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

AZ ÚJ PACSIRTA

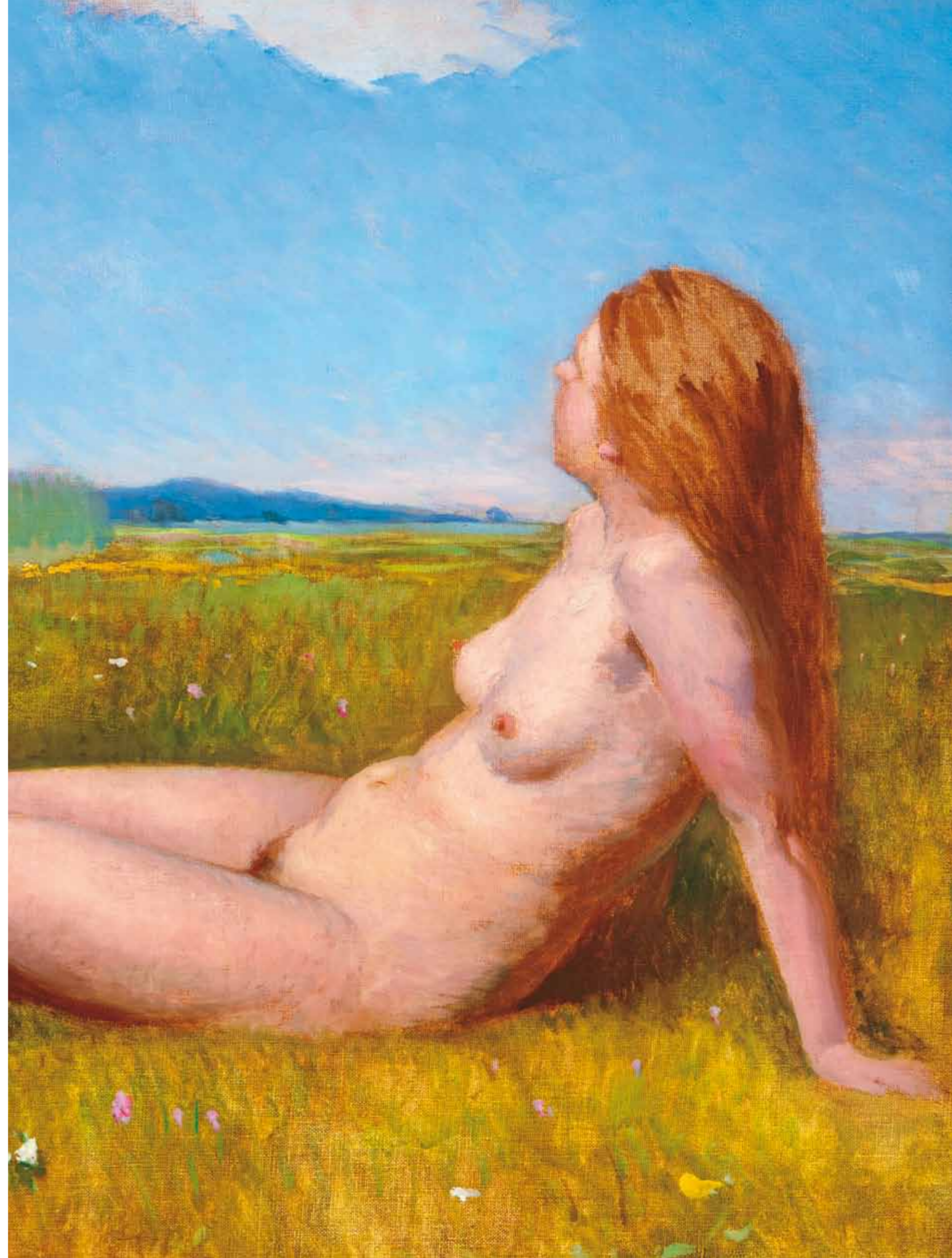

8. Edouard Manet: Reggeli a szabadban, 1863 Louvre, Párizs

Az újrakezdés éveiben friss, oldott tájképei mellett – *Pipacsos mező, 1896, Falu alatt, 1897, Reggel, 1900* – figurális témák is foglalkoztatták Szinyeit. A felszabadult tájfestés – mellyel sikert-sikerre halmozott a budapesti kiállításokon – nem elégítette ki újra fellángoló művészi ambícióit. Eltökélttségének egyik hajtóereje volt, hogy legfőbb sérelme a *Majális* 1873-as bukása után közel 20 évvel végre elégtételt vett a müncheni közönségen. Az 1901-es nemzetközi kiállításon – a régi csalódás színhelyén – átütő sikert aratott az újra beküldött képpel. A zsűri nagy arannyal tüntette ki az alkotást, ami kellő módon kárpótolta a mestert minden addig elszenvedett sérelméért. Sőt a siker magabiztos-

sággal töltötte el, olyannyira, hogy a Pacsirta-téma újbóli megfestését tervezte. Az új Pacsirta azonban soha nem készült el, de az itt bemutatott akt jelzi festészetének új eredményeit: szemben a Pacsirta tájban kissé esetlenül ható női aktjával, az 1903 körül készült változaton Szinyei már képes szoros egységbe szervezni a figura és a táj motívumát. Feltételezhető ugyan, hogy a munka során most sem a tájban festette meg alakját, a reflexszínek használatának tökéletesítése, a testen és környezetében játszó fény-árnyék hatások könnyed kezelése azonban olyan egységbe fogják táj és alak kettősét, mely kései tájképeinek méltó párjává avatják e ritka, alakos plein-air alkotást.

KASZÁS GÁBOR

76

tétel

Váza, japonzáló dekorral, Zsolnay | Vase with Japanese Decor, Zsolnay, 1925

DEKORTERV | DESIGN BY: SIKORSKINÉ ZSOLNAY JÚLIA

Keménycserép, vörös eozinmáz alapon magas tűzű, színes mázas festéssel.
A vázatest egészén megjelenik a japán lakkművészet technikai és motivikus jellegzetességének hatását keltő vörös alap a ráfestett többrétegű, színes mázas díszítéssel.

Fazonszám | Form number: 871
Magasság | Height: 34,2 cm, szélesség | width: 15 cm
Jelzés | Signed: masszába nyomott ZSOLNAY PÉCS márkajelzés, 871, 480.
Máz alatti késsel, saját kézírással „ZSJ 1925 Grasgrün Orange Gelb Kobalt” és a festékek többnyire olvashatatlan kódszámai | impressed ZSOLNAY PÉCS trademark, 871, 480. Blue handwritten caption under the glaze „ZSJ 1925 Grasgrün Orange Gelb Kobalt” with illegible code numbers of paints.

Kezdő ár | Starting price: 900 000 Ft / 2 571 EUR
Becsérték: 1 300 000 – 1 700 000 Ft
Estimate: 3 714 – 4 857 EUR

77

tétel

Hengerváza, plasztikus, liliomos díszítéssel, Zsolnay, 1898 körül | Cylinder Vase ornamented with statuesque Lilies, Zsolnay, around 1898

Keménycserép, laposan kidomborodó virágmotívummal. Színes, opak és transzparens eozinmáz festésű, savmaratott.

Fazonszám | Form number: 5288
Magasság | Height: 33 cm, átmérő | diameter: 9 cm
Jelzés | Signed: festett, pontkörös márkajelzés és 349, masszába karcolt 5288 | painted, dotted trademark, 349 and carved 5288

Kezdő ár | Starting price: 750 000 Ft / 2 143 EUR
Becsérték: 1 200 000 – 1 800 000 Ft
Estimate: 3 429 – 5 143 EUR

78

tétel

BORNEMISZA LÁSZLÓ (1910-1995)

Mesebeli táj | *Fairy Tale Land*

Olaj, farost | Oil on wood-fibre, 10 x 15 cm
Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 120 000 Ft / 343 EUR
Becsérték: 200 000 – 300 000 Ft
Estimate: 571 – 857 EUR

79

tétel

BALÁZS JÁNOS (1905-1977)

Álom | *Dream*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 62,5 x 96 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Balázs János töredékes

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

MATTIS TEUTSCH JÁNOS (1884-1960)

Női alak, 1928-1932 körül | *Female Figure, around 1928-1932*

Fekete lakk, fa | Black lacquer, wood, Magasság | height: 38 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: MT

Kezdő ár | Starting price: 7 500 000 Ft / 21 429 EUR
Becsérték: 12 000 000 – 18 000 000 Ft
Estimate: 34 286 – 51 429 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

- Kelemen Dezső (Arad),
- majd Éber Miklós gyűjteményében

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

- Mattis Teutsch János. Remekművek egy magángyűjteményből. Szerk.: Szegedi Merse Pál, Virág Judit Galéria, Budapest, 2020, kat.: 73
- Szabó Júlia: Máttis Teutsch János. Corvina Kiadó, 1983 Budapest, 65. kép

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

- Mattis Teutsch János kiállítása, Virág Judit Galéria, 2021. június 11. – 2021. július 31.

MT

„Az 1920-as és 1930-as évek fordulóján készített szobraim meztelen, megnyújtott női alakokat láthatunk, szinte csak sziluettként. A festményekhez hasonlóan ezek az alakok nem rendelkeznek egyéniséggel, hanem az »új ember« archetipikus ábrázolásai. Az álló, térdeplő és hátrafelé dőlő női alakok mintha kimerevített modern táncmozdulatokat jelenítenének meg. Mattis Teutsch szobrai szemben a konstruktív formai jellegzetességekkel bíró festményekkel, az art deco könnyedségét árasztják magukból. Dekorativitásukat erősíti kivitelük is: a szobrokat Mattis Teutsch meggyfából faragta, felületüket teljesen simára polírozta, és sötét lakkal kezelte.”

Szeredi Merse Pál: Remekművek egy magángyűjteményből Mattis Teutsch János, Virág Judit Galéria, Budapest, 2020, 139. oldal

VÖRÖS GÉZA (1897-1957)

Csendélet | Still-life

Olaj, vászon | Oil on canvas, 100,5 x 75,5 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Vörös Géza

Kezdő ár | Starting price: 4 000 000 Ft / 11 429 EUR
Becsérték: 6 000 000 – 8 000 000 Ft
Estimate: 17 143 – 22 857 EUR

„Vörös Géza a KÚT, majd az UME egyik legszorgalmasabb kiállítóművésze volt a két háború közt – a progresszív polgári festőkhöz kapcsolódott. Életének jelentős részét Franciaországban töltötte: ez kitűnik képeiből is. Legjobb korszaka a harmincas évekre tehető. Hosszasan lehetne elemezni a különféle hatásokat képein a Faures-ok tiszta színekre épített színvilágától Modigliani sajátos vonalvezetéséig; mindezt egybeforrasztja művészetében. A látott világtól sohasem szakad el – azt a kép síkjára redukálja. Művészetére a csendes szemlélődés jellemző; műveiből nagy halk tételek ízeseen épített világa tárul elénk.”

Vörös Géza emlékkiállítás a Műcsarnok kamaratermében, Élet és Irodalom, 1961

1. Fernand Léger: Csendélet, 1922
Guggenheim Museum Bilbao

2. Henri Matisse: Csendélet lopótökkel, 1916
Barnes / Knight Foundation online gyűjtemény

82
tétel

JÁRITZ JÓZSA (1893-1986)

Tökszüret | Pumpkin Harvest

Olaj, vászon | Oil on canvas, 65 x 81,5 cm

Jelezve balra fent | Signed above left: Járity

Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Járity Józsa 65*80, Tökszüret

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR

Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft

Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

83
tétel

DEMÉNY MIKLÓS (1939-2010)

Ünnep | Feast, 1998

Olaj, vászon | Oil on canvas, 110 x 90 cm

Jelezve jobbra fent | Signed above right: Demény M. 998

Jelezve vakrámán | Signed on the stretcher: Demény Miklós Ünnep 110x90 olaj

Kezdő ár | Starting price: 1 500 000 Ft / 4 286 EUR

Becsérték: 2 500 000 – 3 500 000 Ft

Estimate: 7 143 – 10 000 EUR

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

| Rum Attila: Demény Miklós (1939-2010). Virág Judit Galéria, 2021, 15. és 139. oldal

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

| Demény Miklós kiállítása, Virág Judit Galéria, 2021. június 11. - 2021. július 31.

| Demény Miklós Emlékkiállítás, Sümeg, 2015

A tulajdonos a kép eladásából származó bevételt az MH EK Honvédkórház Hévízi Mozgásszervi Rehabilitációs Intézet javára ajánlja fel.

KÁDÁR BÉLA (1877-1956)

Zene, 1926 körül | Music, around 1926

Olaj, vászon | Oil on canvas, 72,5 x 93,5 cm
Jelezve jobbra fent | Signed above right: Kádár Béla

Kezdő ár | Starting price: 55 000 000 Ft / 157 143 EUR
Becsérték: 90 000 000 – 140 000 000 Ft
Estimate: 257 143 – 400 000 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
| egykor a Bozsán gyűjteményben

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:
| Berlin - Budapest 1918-1928. Képzőművészeti kapcsolatok a két város közt.
Virág Judit Galéria, Budapest, 2016, katalógus: 215.

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:
| Bozsán gyűjtemény. A könyvet szerkesztette és kiadja a Bozsán család.
Pauker nyomda Kft., Budapest, 2010, 45. oldal

KÁDÁR
BÉLA

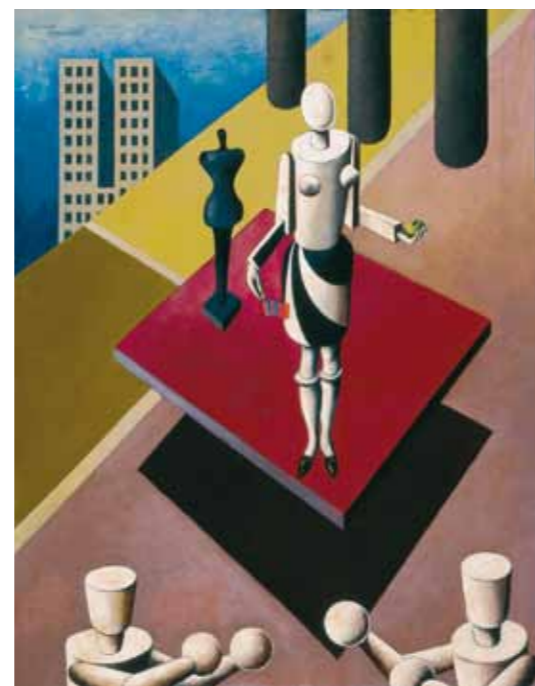
1. Kádár Béla: Nő macskával, 1926
magántulajdon

2. Péri László: Szoba, 1921
Yale University Art Gallery

3. Bortnyik Sándor: Az új Éva, 1924
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

Kádár Béla Kassák Lajos ajánlólevelével érkezett 1921-ben Berlinbe, és kereste fel az avantgard művészet fellegrárájának számító Der Sturm galériát, valamint annak vezetőjét, Herwarth Waldent. A legendás galerista jól jövedelmező és prosperáló kapcsolatot alakított ki magyar művészekkel – Kádár mellett például Moholy-Nagy Lászlóval, Scheiber Hugóval és Mattis Teutsch Jánossal –, 1923-ban és 1924-ben több alkalommal biztosított számukra kiállítási lehetőséget, valamint a galériával azonos nevű folyóiratban is több alkalommal publikálta

rajzaikat. Kádár termékeny művész volt, az említett időszakban a Sturm egyik meghatározó művészevé lépett elő. Ahogyan Gergely Mariann, a festő monográfiája összefoglalta: Kádár a korábbi évek „expresszív rajzmodorát egy jóval szelídebb, dekoratívabb ábrázolásmóddal cserélte fel. Az intenzív érzelmek erőteljes grafikai lenyomatai helyett egy gazdag fantáziavilág mesés környezetében megelevenedő álmokképeivel mutatkozott be. A romantikus hangvételű, népmesei hangulatot idéző, elbeszélő jelenetek mellett ugyanakkor – noha kisebb számban – olyan formaproblémákra

koncentráló, autonóm festői értékeket felmutató, elvont kompozíciók is megjelennek, amelyek éppen az illusztratív szemlélettől távolodó, tiszta festőiesség kibontakozása felé mutattak”.¹

Kádár fogékony volt a korszak valamennyi stílusirányzatára, és pontosan ismerte az 1920-as évek berlinjének nemzetközi „erőviszonyait”. Egy kései interjúból kiderül, hogy szorgalmasan gyűjtötte és tanulmányozta a Der Sturm valamennyi kiadását, egészen a folyóirat 1932-es megszűnéséig.² Így akkor is biztosítva volt szá-

4. El Lisszickij: Proun 1 C, 1919
Museu Thyssen-Bornemisza, Madrid

5. Kurt Schmidt: Színpadi részlet a „Mechanikus balett”-hez, 1923

mára a folyamatos inspiráció, ha éppen nem tartózkodott Berlinben. Ő maga is több alkalommal szerepelt a folyóiratban: 1924-ben a januári, februári és júliusi számokban, majd 1926 áprilisában a Sturm címlapján is Kádár munkája volt látható.

Hogy milyen sikeres volt Kádár Berlinben, jól jelzi, hogy „ő volt az egyetlen a magyar Sturm-kiállítások között, aki ténylegesen elnyerte a gyűjteményt gyarapító Nell Walden tetszését: az első kiállításról nem kevesebb, mint tíz képet vásárolt meg.”³ Kádár berlini tartózkodásai során, valamint a Sturm folyóirat rendszeres olvasójaként minden bizonnyal figyelemmel követte a Bauhaus tevékenységét. Az 1926 körül készült képeinek térszerkezete kifejezetten Bortnyik Sándor műveinek, illetve Oskar Schlemmer mechanikus

színpad kísérleteinek ismeretéről tanúskodnak. Bortnyik 1924-es kiállításáról írt kritika kiemeli a „geometrikus térben elhelyezett, próbababaszzerű (Mannequin) alakokkal gazdagított figurális alkotásokat.”⁴ Ez a leírás akár Kádár képéről is szólhatna.

A most aukcióra kerülő Zene háttére nagyon hasonlít a néhány éve Amerikából hazakerült Concertina (1926) vagy éppen az Angliából felbukkant Nő macskával (1926) c. képeire. Ezt a „white cube” típusú, letisztult háttérrel kizárólag az 1926-os évben alkalmazta, így a festmény datálása is egyértelmű. Ebből az évből, amikor kifejezetten ezt a háttérrel használja, talán 4-5 festményt ismerünk jelenleg. Az erőteljes térbeliség, a geometriai formákon alapuló képszerkezet, valamint az avantgárd színházakból

ismert marionett-bábuk erősen emlékeztetnek a Bauhaus mechanikus színpadára. Szemben a korábbi évek expresszív-konstruktivista irányultságú képeivel, itt nem a mozgás és a dinamika, hanem egyfajta időtlenség teremt meg a kép különleges atmoszféráját.

Kádár sikerének titka, hogy tökéletes érzékkel vegyítette korának uralkodó, progresszív stílusirányzatait a saját gondolataival. Egyszerre nemzetközi és magyar. A most aukcióra kerülő, kiemelkedő kvalitású festményen főként a Bauhaus formanyelvét használja, de a zenei motívum és a macska alakja tesz igazán személyessé és jellegzetessé. Kádár szerette a zenét, ő maga is zongorázott, életművét pedig végigkísérik a különféle hangszereken játszó, muzsikáló figurák.

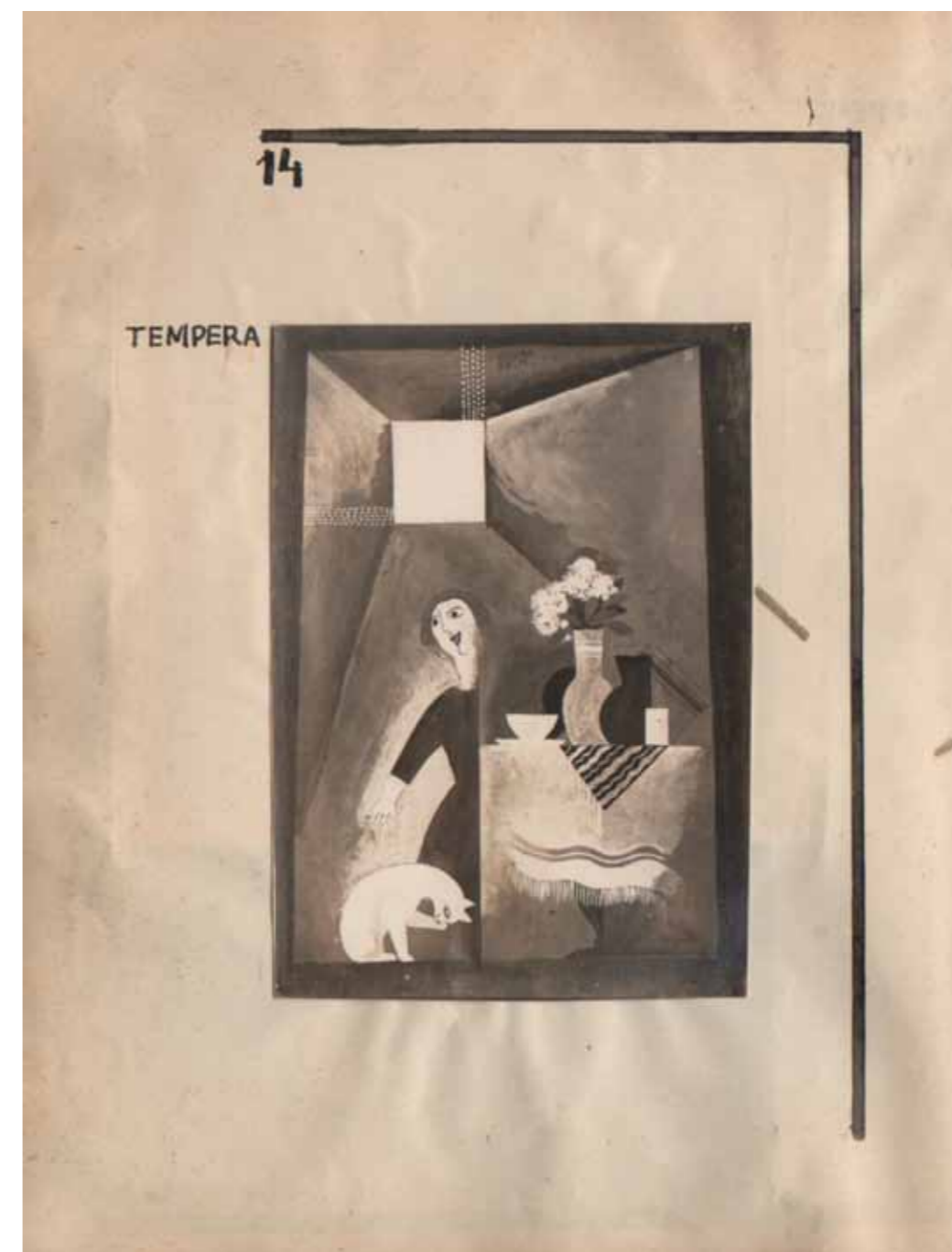
KELEN ANNA

6. Weininger Andor: Figurák az Absztrakt revü című darabhoz, 1926
Theatermuseum, Köln

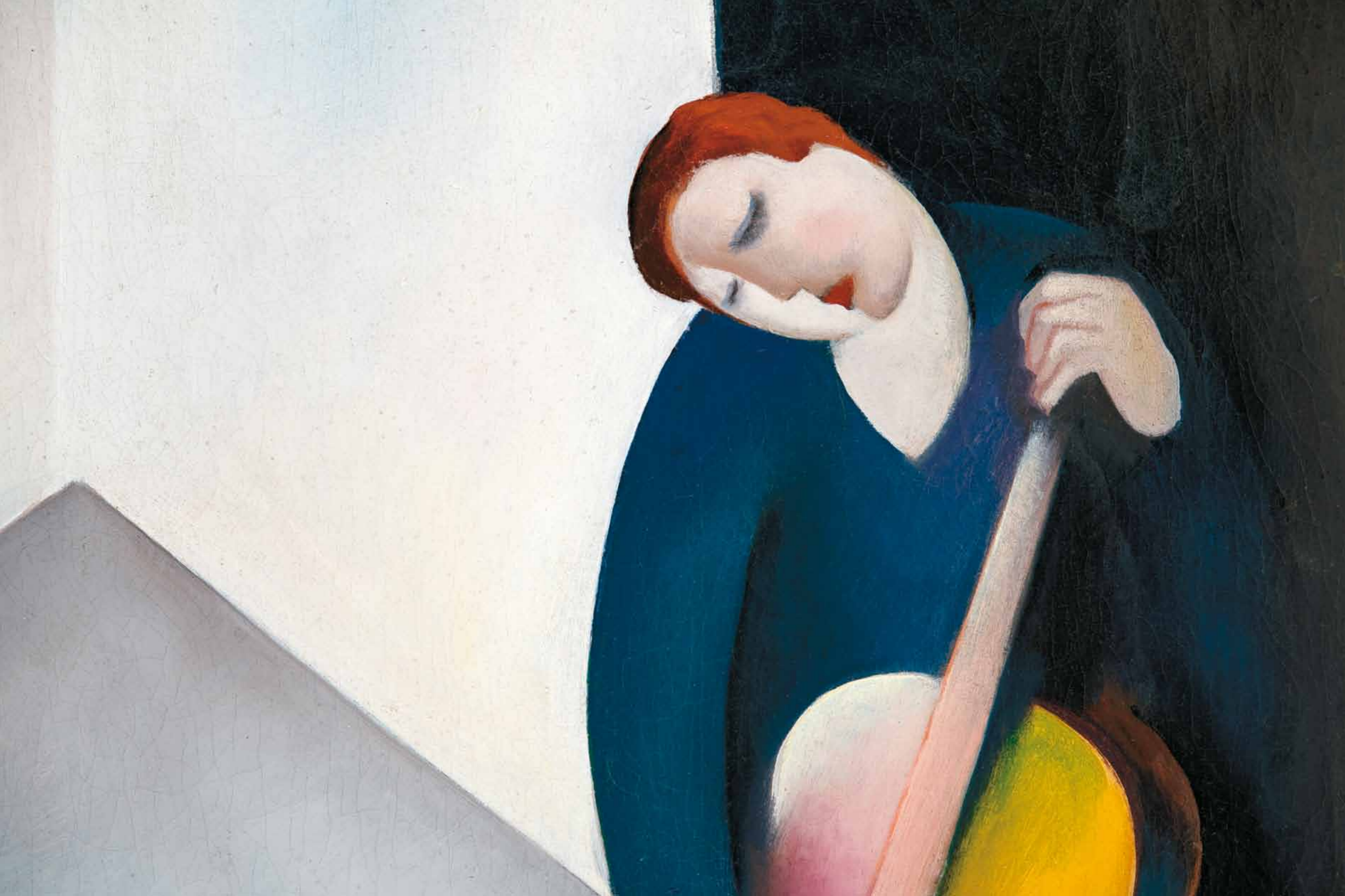

7. Oskar Schlemmer: Figurák a szekrényben, 1922
MoMA, New York

8. Kádár Béla: Kompozíció macskával, 1926
lappang

1 Gergely Mariann: Melankolikus utazás. Kádár Béla. Budapest, Mű-Terem Galéria, 2002, 41.
2 Melanie Fisher: Heritage, Modernity and the Image of the Horse in the Art of Béla Kádár. Acta Historiae Artium 35. (1990-1992). 74.
3 Szeredi Merse Pál: Kádár Béla és a Walden-gyűjtemény. In: Berlin-Budapest 1919-1933. Budapest, Virág Judit Galéria, 2016, 123.
4 Szeredi Merse Pál: A Sturm konstruktivista fordulata. In: Berlin Budapest 1919-1933. Budapest, Virág Judit Galéria, 2016, 105.

185 tétel

PITTNER OLIVÉR (1911-1971)

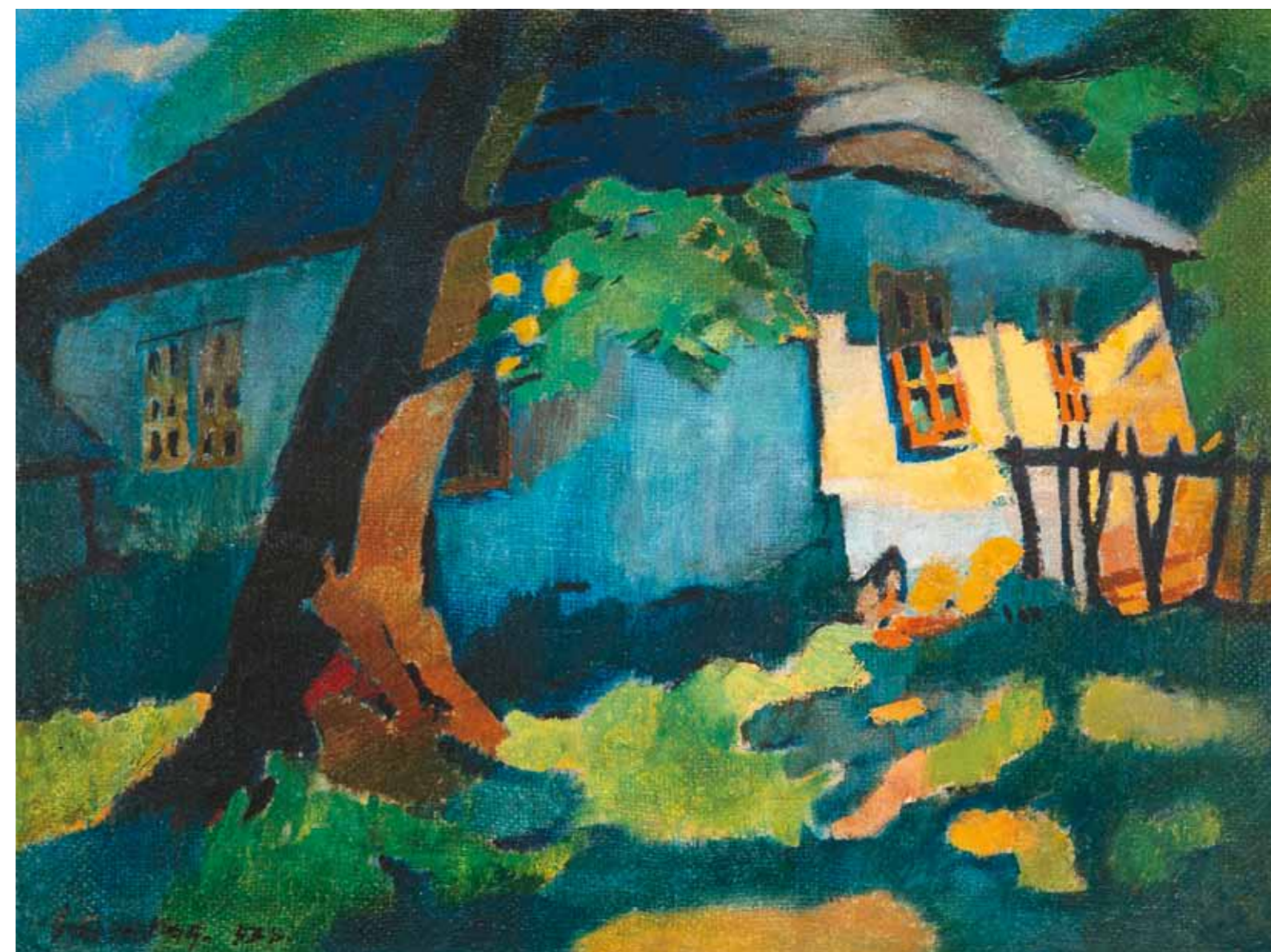
Malomárok ■ *Mill-ditch*

Pasztell, karton ■ Pastel on cardboard, 36 x 41 cm
Jelezve jobbra lent ■ Signed bottom right: Pittner.

Kezdő ár ■ Starting price: 360 000 Ft / 1 029 EUR
Becsérték: 700 000 – 1 000 000 Ft
Estimate: 2 000 – 2 857 EUR

KIÁLLÍTVA ■ EXHIBITED:

■ Kiállítás Pittner Olivér műveiből. Mű-Terem Galéria, Budapest,
1998. november 20. – december 5., kat. nélkül

186 tétel

NAGY OSZKÁR (1883-1965)

Napsütötte ház ■ *Sunlit House, 1938*

Olaj, vászon ■ Oil on canvas, 61 x 80 cm
Jelezve balra lent ■ Signed bottom left: Nagy Oszkár 938

Kezdő ár ■ Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

SCHEIBER HUGÓ (1873-1950)

Cirkusz | Circus

Olaj, vászon | Oil on canvas, 69 x 59 cm

Jelezve középen lent | Signed bottom center: Scheiber H.

Kezdő ár | Starting price: 10 000 000 Ft / 28 571 EUR

Becsérték: 18 000 000 – 22 000 000 Ft

Estimate: 51 429 – 62 857 EUR

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

Bozsán gyűjtemény.

A könyvet szerkesztette és kiadja a Bozsán család,
Pauker nyomda Kft., Budapest, 2010, 61. oldal

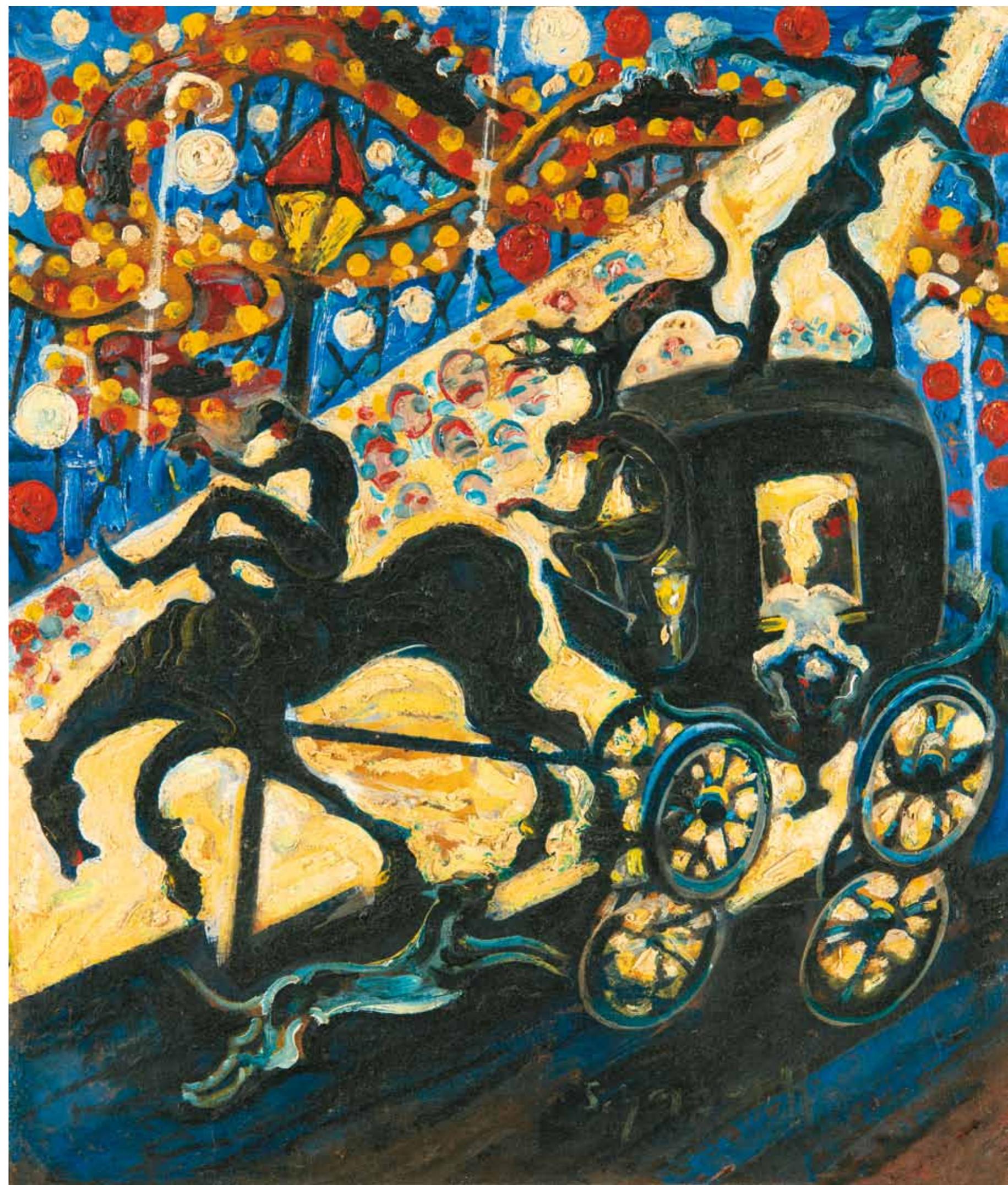

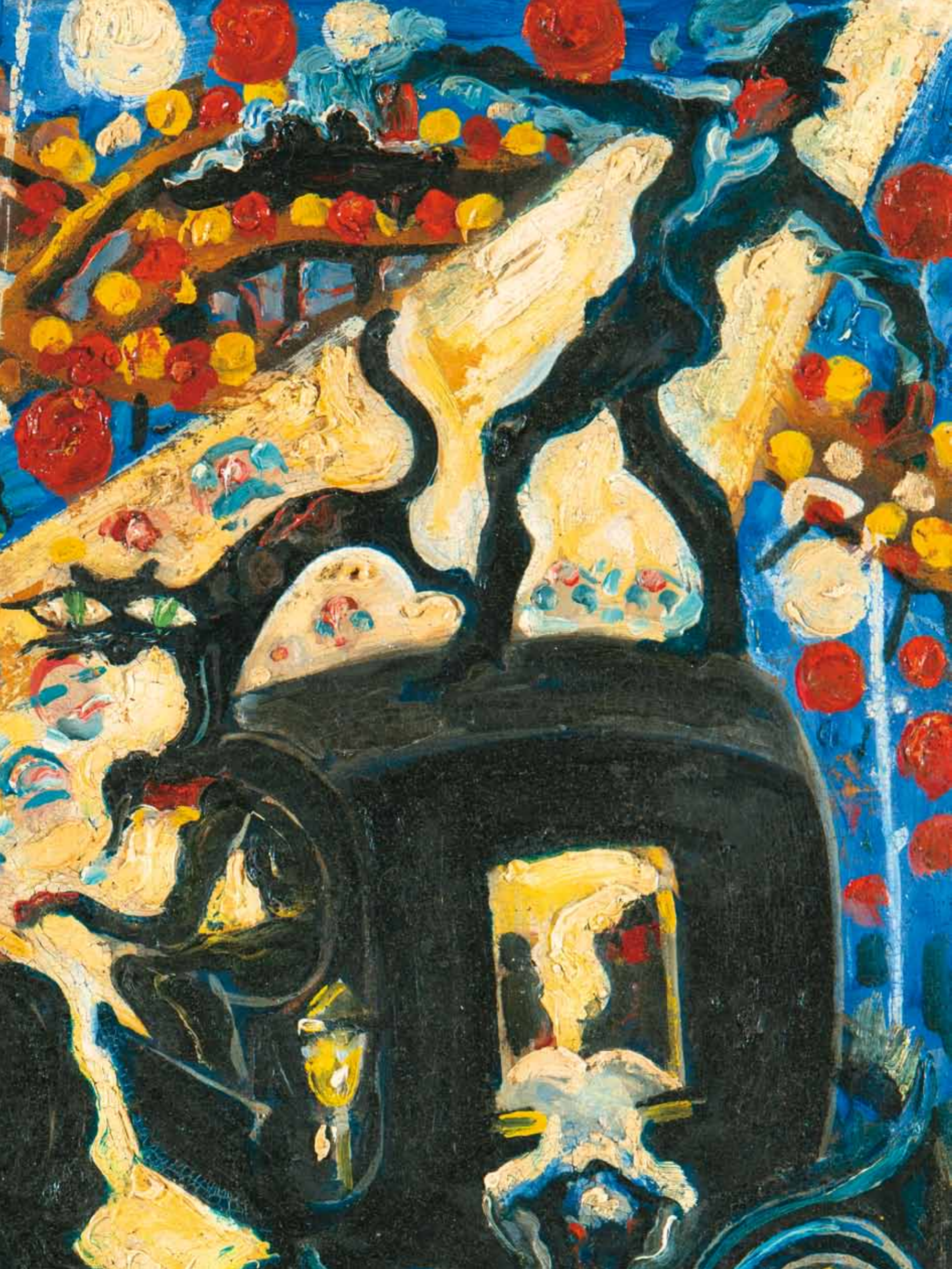
1. Scheiber Hugó: Cirkusz, 1925 körül magántulajdon

Scheiber Hugó számára az 1920-as évek elején készült festményei kiemelkedő sikereket hoztak, melyek nemcsak idehaza, de nemzetközi szinten is ismertté tették a festő nevét. 1920 tavaszán egy csoportos kiállításon több képével is megjelent a Nemzeti Szalonban, egy évvel később pedig Kádár Bélával együtt a Max Hevesi szalonban állított ki, de az igazi áttörést az 1922-es októberi kiállítása eredményezte a Váci

utca 11/b félemeleti helyiségében, a Belvedere Szalonban. A kiállításon 34 festménye és 61 grafikai műve került megtekintésre, melyeken a korabeli kritikusok szerint Scheiber „ecsetje és rajzkrétája mögött egy falstaffi lélek erejét és mély kedélyességét érezzük, s művei izmos, egészséges szemléleti megalapozáson túl egy korlátlan, minden szabályt és hagyományt szétrobbantó temperamentumot látunk”¹ Hamarosan a legendás Der

Sturm Galéria egyik visszatérő kiállítója lett, melyet a londoni és a New York-i bemutató, illetve Marinetti és az olasz futuristák római meghívója követett. Ebben a korszakban alkotott képeit a súlyos ecsetkezelés, expresszív, élénk színekben gazdag, erős kontúrozású, szinte reliefszerű kompozíciók jellemzik. Festményeire felvitt zsíros olajfesték Max Liebermann, Max Slevogt és Lovis Corinth anyaghasználatát idézi, miköz-

2. Scheiber Hugó: Utcai forgatag magántulajdon

3. Salvador Dalí: Santa Creus Festival in Figueras (The Circus), 1921 magántulajdon

ben a vásznain tobzódó foltok és formák, a felhalmozott matéria és sok apró, különálló, íves ecsetvonás gazdagítja kompozícióit.² 1923-24 körül költözött Berlinbe, ahol a portrérajolás mellett számos nagyobb, reprezentatív olajképet is festett, vagy ezeknek a későbbi kidolgozásához készített vázlatokat. Scheiber az expresszionizmus, majd a futurizmus irányzata felé fordította érdeklődését; széles síkokra bontott motívumok, tisztán vezetett kontúrok, leegyszerűsített vonalvezetés és élesen világító színek domináltak munkáin.³ A német főváros hatására kedvelt témájává vált a metropolisz pezsgő világa, és annak szokványos helyszínei – a berlini Lunapark, bál- és orfeumjelentek, circuszi produkciók, sportaréna, városi forgatag stb. –, melyeket ebben az időben többnyire olajképeken rögzített. *„Nincs kín és nincs probléma az ő művészi világában, csak pezsdítő, hahotázó szencziációk vannak. Ő rájött arra, hogy kár a nagy gözért és főleg kár a tépelődésért. A világ szép ahogy van, különösen a világvárosban: a cikkázó, röplő, zúgó, süvöltő, visító, sikongó, tolakodó, törekedő, villámló és nyilaló jelenségek sokrétű ritmusa; madárcsörszerű topánka, durrogó palack, hullámszélű*

*táncszoknya, metsző reflektor, mázoltképű bohóc, csilingelő bendzsó, gyorsaság, melytől szétfeszülnek a kocsiablakok, doboló léptek, hasító kacsintás, fűlő energiák. [...] Képei olyanok, mint egy világváros angolparkja. Izgató, szórakoztató, agresszív és ellenállhatatlan⁴ – írta Scheiber műveiről Rabinovszky Márius az 1929-es, Tamás Galériában megrendezett kiállításáról. A most aukcióra kerülő *Cirkusz*, Scheiber kedvelt nagyvárosi témáit ötvözi. Édesapja munkája miatt Scheibernek már gyermekkorában olyan élményekben volt része – a bécsi Práter bódéinak díszítése –, amelyek miatt a cirkusz, a vidámpark dinamikus világának megörökítése életműve meghatározó részévé vált. A kép középpontjában lévő lovaskocsin megjelenő expresszív, nyújtott alakokra és a nagy szemű macskára egy, a jobb felső sarokból átülően érkező reflektorfény világít rá. A háttérben a gépies tömegben elmosódott figurák mögött húzódó hullámvasút a nyugtalan nagyváros nyüzsgését idézik. Az élénk, pasztózus festmény egy különösen meghatározó darabja Scheiber expresszionista és futurista jellemvonásokat hordozó 1920-as években készített olajképeinek.*

ERDÉLYI REBEKA

4. Marc Chagall: The Circus, 1964 magántulajdon

5. Umberto Boccioni: The Laugh, 1911 MoMA, New York

1 Molnos Péter: Scheiber Hugó. Festészet a Jazz ritmusában. Kieselbach Galéria, Budapest, 2014, 55. oldal
 2 Molnos Péter: Scheiber Hugó. Festészet a Jazz ritmusában. Kieselbach Galéria, Budapest, 2014, 56. oldal
 3 Molnos Péter: Scheiber Hugó. Festészet a Jazz ritmusában. Kieselbach Galéria, Budapest, 2014, 104. oldal
 4 Rabinovszky Márius: Scheiber Hugó képei és Borkos Birman szobrai. Nyugat, Budapest, 1929, 6. szám

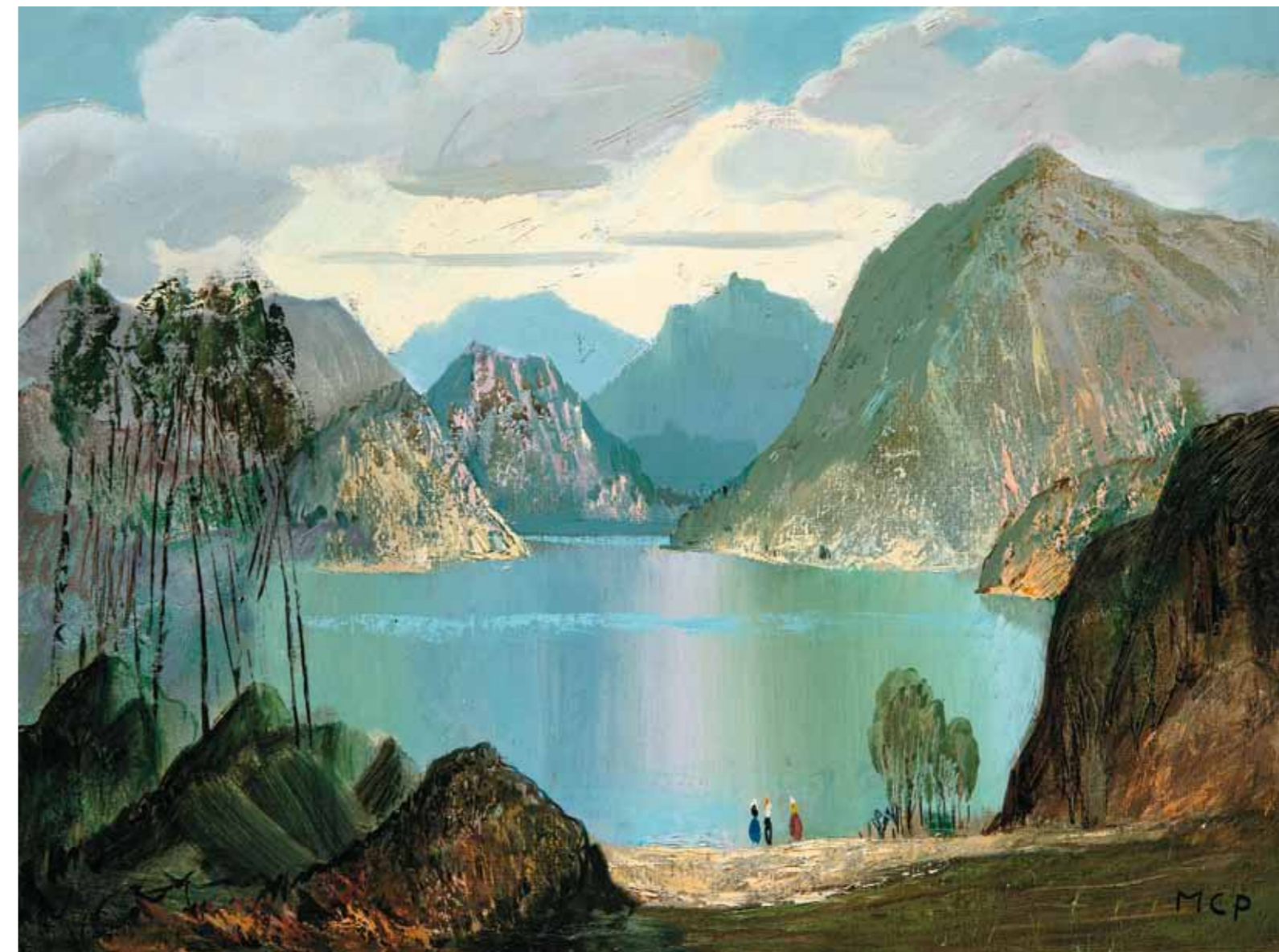
88 tétel

VADÁSZ ENDRE (1901-1944)

Tisza-part | *Bank of Tisza*

Tempera, fa | Tempera on wood, 49,5 x 58,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Vadász Endre

Kezdő ár | Starting price: 650 000 Ft / 1 857 EUR
Becsérték: 1 000 000 – 2 000 000 Ft
Estimate: 2 857 – 5 714 EUR

89 tétel

MOLNÁR C. PÁL (1894-1981)

Tópart | *Lakeside*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 59 x 78 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: MCP

Kezdő ár | Starting price: 850 000 Ft / 2 429 EUR
Becsérték: 1 000 000 – 2 000 000 Ft
Estimate: 2 857 – 5 714 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
| Dér Tamás gyűjteményében

90 tétel

HERRER CÉZÁR (1868-1919)

Velence 🇮🇹 Venice

Olaj, vászon 🇮🇹 Oil on canvas, 37 x 48 cm
Jelezve jobbra lent 🇮🇹 Signed bottom right: Herrer C.

Kezdő ár 🇮🇹 Starting price: 320 000 Ft / 914 EUR
Becsérték: 500 000 – 700 000 Ft
Estimate: 1 429 – 2 000 EUR

91 tétel

IVÁNYI GRÜNWALD BÉLA (1867-1940)

Velence, 1930-as évek 🇮🇹 Venice, 1930s

Olaj, vászon 🇮🇹 Oil on canvas, 43 x 53,5 cm
Jelezve jobbra lent 🇮🇹 Signed bottom right: Iványi Grünwald Béla (kétszer)

Kezdő ár 🇮🇹 Starting price: 3 000 000 Ft / 8 571 EUR
Becsérték: 4 000 000 – 6 000 000 Ft
Estimate: 11 429 – 17 143 EUR

68 | 92
aukción | tétel

ORBÁN DEZSŐ (1884-1987)

Gyümölcscsendélet | Still-life with Fruits

Olaj, fa | Oil on wood, 46,5 x 61 cm

Jelezve balra lent | Signed bottom left: Orbán

Kezdő ár | Starting price: 5 000 000 Ft / 14 286 EUR

Becsérték: 10 000 000 – 15 000 000 Ft

Estimate: 28 571 – 42 857 EUR

Orbán

BATTHYÁNY GYULA (1887-1959)

Vízfordók, 1933 körül | Water-bearers, around 1933

Olaj, vászon | Oil on canvas, 81 x 106 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Batthyány

Kezdő ár | Starting price: 12 000 000 Ft / 34 286 EUR
Becsérték: 15 000 000 – 20 000 000 Ft
Estimate: 42 857 – 57 143 EUR

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

Molnos Péter: Gróf Batthyány Gyula az elveszett Magyarország festője.
Népszabadság Könyvkiadó, Budapest, 2007, kat.: 59

Batthyány

1. Görögország, Korfu, 1900
Fotó: Fortepan / Zichy

2. Batthyány Gyula: Dalmát tengerparti táj, 1933 körül
magántulajdon

3. Batthyány Gyula: Arcok és álarcok, 1934
magántulajdon

„Az arisztokratának mindig s mindenben a szépséget kell szolgálnia” – nyilatkozta egy 1943-ban készült interjúban Batthyány, akinek egész életprogramját átítatta az a könnyedség, szépség és elegancia, mely művészetében gazdag, csapongó fantáziával és ösztönös dekoratív érzékkel párosulva manifesztálódik. Víziószerű, szimbolista ihletettségű festészetének sajátos, a szecesszió síkszerű dekorativitását és a manierizmus antiklasszicista és antinaturalista ábrázolásmódját ötvöző stílusa összetéveszt-

hetetlenül egyéni ízü, melyet T. Ridovics Anna ekképpen jellemez: „Szimbolizmus-szecesszió-art deco vonalán ívelő művészete bizonyos módosulásokkal mindvégig megőrizte magányos, jellegzetesen batthyánys jegyeit: az érzékeny, intellektuális attitűdöt, az erősen kontúros rajz vonalvezetését, a nyújtott, karcsú, gyakran expresszív torzított figuratípusokat, a síkornamentikává oldott dekoratív térfelfogást”

Az arisztokrata életmód kiemelt fontosságú részét képező, tudás- és élményszerzésre

egyaránt kiváló utazások Batthyány életében is meghatározó szerepet töltek be. „A hajó még mozdulatlan áll. Tele vagyok úti készséggel, türelmetlenséggel. [...] Szédítő gyorsasággal váltakoznak a habok színei – sötétzöld, kék, indigó, rozsdaveres, rózsaszín, arany –, és hirtelen mint káprázatos tűzmadár, a vizekből felmerül a nap. Pár pillanat alatt áttűzesít mindent, a szigetek áttetsző szivárványból izzó arannyá válnak, a tenger olvasztott rézzé” – írja úti jegyzeteiben a művész. Orientális témák iránti vonzódása többször is

egzotikus utazásokra, a letűnt korok helyszíneinek felkeresésére sarkallta, s sokszínű motívumokkal, látomászerű emlékképekkel gazdagodva látott neki hazatérte után a munkának. Az 1933-as Ernst Múzeumbeli tárlatán bemutatott, a nyolchetes földközi-tengeri utazását felelevenítő 40 műve között minden bizonnyal a most árverésre kerülő festmény is szerepelt. A Vízfordók c. alkotást Batthyány mediterrán utazásélménye ihlette – a fényárban úszó tengeröblöt körülölelő kopár magaslatokon pár fős

csoportosulásokban a helybeli nők a fejükön, míg a férfiak a szamaraikra aggatott tározókban vizet cipelnek. „Az én asszonyalakjaim nyugtalanító egyének, akiknek sohasem a csinoságát, hanem egyéni bizarrságát hangsúlyozom.” – A kép előterének jobb oldalát egy monumentális, a festő női ideálját megtestesítő magas, vékony repoussoir figura uralja, és a termélység érzetét megteremtve a tekintetet a mögötte rézsútosan ágaskodó kecses agavé virágára, s ezáltal a benyúló tengeröblökre tereli. A tobzódó, tekervés-

nyes vonalornamentika örvénylése életre kelti a sziklás, dombos tájat, és gyűrött drapériaként borítja a szikkadt talajt. A kontúrszerű vonalvezetést a szivárványszerű színek strukturálják és ruházzák fel többletjelentéssel. Batthyány festményén egyedülálló módon jelenik meg a tájképbe ágyazott életkép, a megfáradt vízfordók mint közös sűjűet a táj ábrázolás fennkölt, dekoratív köntösébe bújtatva.

TÓTH NÓRA

94
tétel

PATAKY LÁSZLÓ (1857-1912)

Kacér leány | *Coquettish Girl*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 63,5 x 110,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Pataki L

Kezdő ár | Starting price: 1 000 000 Ft / 2 857 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

95
tétel

KERN HERMANN ÁRMIN (1838-1912)

A botanikus kedvenc virága | *The Botanist's Favourite Flower, 1891*

Olaj, fa | Oil on wood, 68,5 x 47 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Kern H
Hátoldalon autográf felirat | Autograph inscription on the reverse: Botanikers Lieblingsblume - 91 - KH

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

AUKCIONÁLVA ÉS REPRODUKÁLVA | AUCTIONED AND REPRODUCED:
| BÁV 49. Képaució, 116. tétel (1979) (*Borkóstoló* címmel)

VASZARY JÁNOS (1867-1939)

Akt Buddhával, 1926 körül | *Nude with Buddha, around 1926*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 98 x 81 cm
Jelezve balra fent | Signed above left: Vaszary J.

Kezdő ár | Starting price: 50 000 000 Ft / 142 857 EUR
Becsérték: 80 000 000 – 120 000 000 Ft
Estimate: 228 571 – 342 857 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

Vaszary János magángyűjteményekben.
Virág Judit Galéria, Budapest, 2015. március 28. – 2015. április 25.

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:

Best of Mű-Terem. Virág Judit Galéria, Budapest, 2007, 115. oldal
Vaszary János gyűjteményes kiállítása. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2007. október 18. – 2008. február 10. (kat. 141)
Párizs-Budapest 1890-1960 – Képzőművészeti kapcsolatok a két város között. Virág Judit Galéria, Budapest (187. tétel)

Vaszary J.

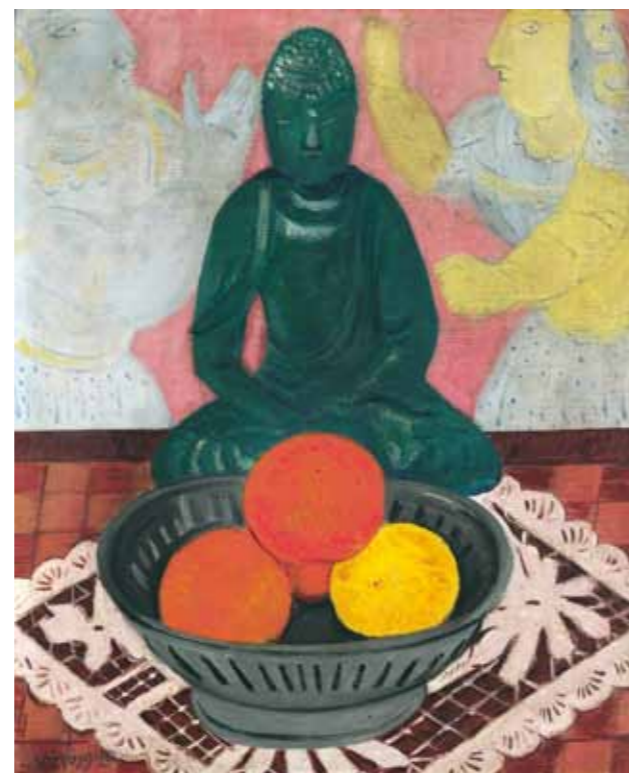
A Buddha-tematika Vaszary János művészetében többértelmű, több forrásból eredeztethető, és egyaránt több irányból megközelíthető. Jegyzetfüzeteiből is tudjuk, hogy Vaszary már az 1910-es párizsi útja során behatóan tanulmányozta az egyiptomi, a görög és a keleti (asszír, japán, kínai, indiai) művészeteket. Lenyűgözte őt az európai látásmódtól eltérő felfogás- és ábrázolásmódjuk, hogy ezek az archaikus művek egészen egyszerűen, tömören voltak képesek

a lényegét megfogni, és a karaktert akár monumentális méretekben visszaadni. Különösen érdekelték a mozgás és táncmozdulatok, amelyek egyik forrása a Buddha- és Siva-szobrok. Ezeknek a tanulságait rögzítette a Magyar Nemzeti Galéria tulajdonában lévő *Szintetikus vonalak* (1910-1911) című sorozatában. Ugyanakkor a kortárs művészetek – főként Matisse, Picasso, valamint Rippl-Rónai és a Nyolcak – hatása is nyomon követhető ezeken a vázlatokon, amely-

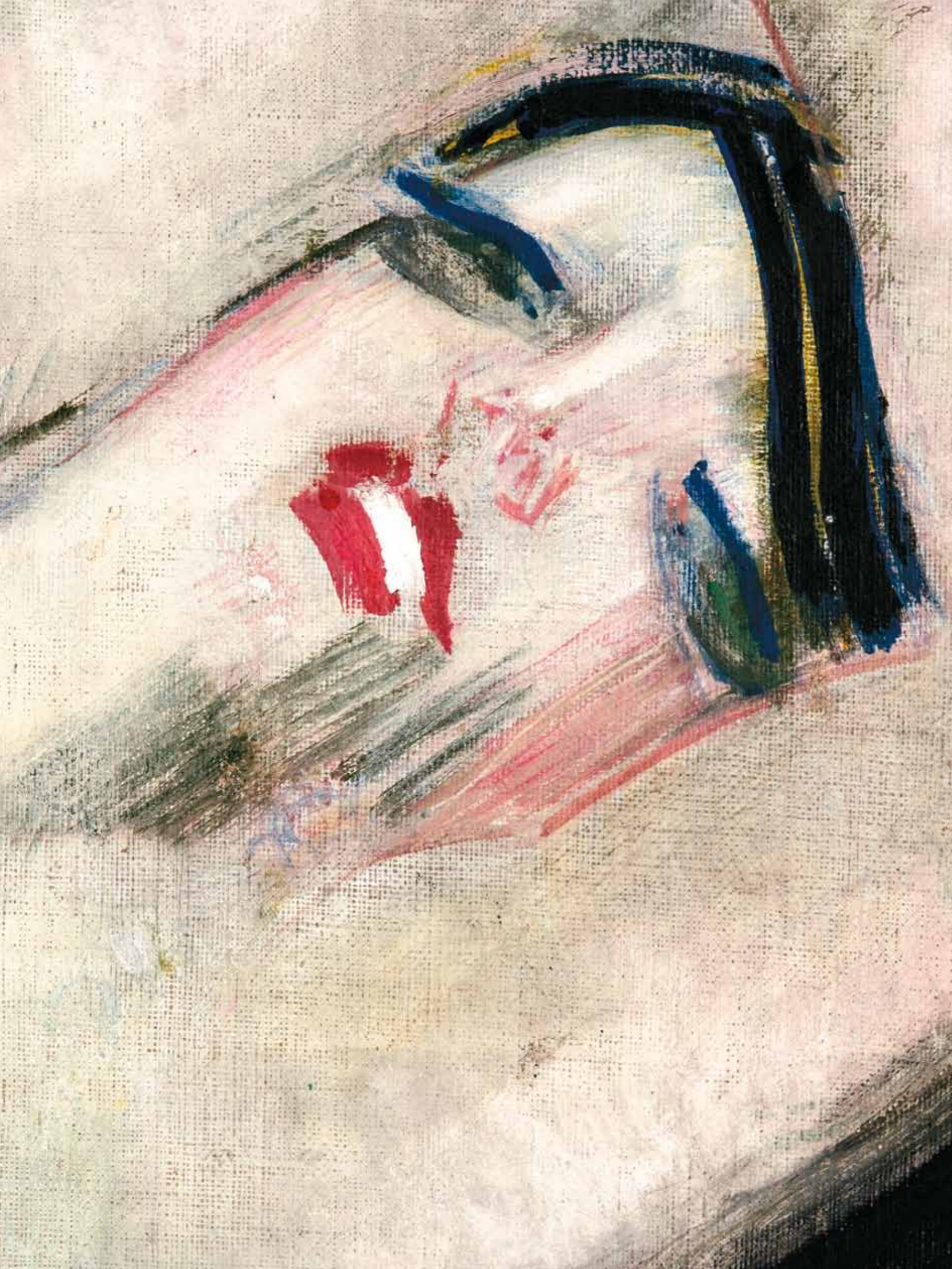
re olyan jelenségek utalnak, mint: a rajz előtérbe kerülése; a stilizálás; az erős kontúrozás; az alakok ösztönös, lendületes megformálása, akár az arányok torzításával; a dekorativitás stb. 1920 körül a feketével alapozott csendéleteken feltűnnek a Buddha-szobrok. A barokk festészet szívesen helyezett el olyan motívumokat, tárgyakat az ún. Vanitas-csendéleteken, amelyek morális tartalmakat, intelmeket hordoztak. A kubisták pedig nem pusztán megfestették

1. Csók István: Nirvána magántulajdon

2. Vörös Géza: Csendélet Buddhával magántulajdon

3. Léonard Tsuguharu Foujita: Akt, 1922
Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris, Párizs

4. Nicholas Kalmakoff: Nő Buddhával, 1912 körül
magántulajdon

az afrikai vidékről származó törzsi maszkokat, szent ereklyéket, hanem az igazán tehetségesek felismerték bennük a sajátjuktól és a tanultaktól eltérő (világ)látásmódot, majd alkalmazták azt a kompozícióban, a színhasználatban, a vonal- és téralkotásban, perspektívában. Vaszary keleti tárgyú csendéletei (pl. *Csendélet Buddha-szoborral*, 1920; *Sárga virágok Buddha-szoborral*, 1920 körül; *Virágcsendélet Bonc-alakal*, 1930 körül) egyfelől reflektálnak a korabeli divatra. Halász Gábor a Nyugatban 1926-ban a következőket írja: „A modern ember a háború előtt a legkülönbözőbb élményeket hajszolta: művészi, esztétikai, életérzéseket ápolt és növelt nagyra lelkében. A háború utáni generáció egyetlen nagy, a fentieket is magábaölelő élményre vágyik: a vallásos hitre. [...] Szereti átélni a megtérés hangulatát és nem törődik a hit tartalmával. Egyben türelmetlen is, céljai a legnagyobbak. Nem ér rá vallásosnak lenni, de szívesen lenne misztikus”.¹ A keleti vallások, a miszticizmus és a különböző okkult tanítások az 1910-es, 1920-as évektől igen nagy népszerűségnek örvendtek egész Európában, különösen a polgári értelmiség körében. Az otthonok megszokott dísz tárgyai közé Buddha- és Siva-szobrok, vagy buddhista szerzetesek szobrai kerültek. Vaszary ilyen irányú képei ezt az urbánus miliőt, a korszak egzotikum iránti fogékonyságát mutatják, és Csók István buddha-csendéleteihez (pl. *Kis Buddha szobor képe*, 1914; *Keleti oltár a festő műtermében*) állnak a legközelebb. Itt kevésbé van Buddhának szimbolikus jelentése, valóban csak tárgyként

működik, hatása esetleg a kompozícióra lehet. Az *Akt Buddhával* (1926 körül) azonban már egy újabb képtípust és egy újabb gondolati síkot jelenít meg, amellyel, hogy Vaszaryhoz hűen, egyesíti magában a fentebb leírtakat is. A sajátosan félreértelmezett keleti kultúrákhoz gyakran társították a csábítást, titokzatosságot, bódulatot, erotikát, ugyanakkor idegensége miatt félelemmel is tekintettek rájuk (ld. Mata Hari alakja). A Rákóczi úton található híres Bárdi parfüméria a harmincas években az alábbi reklámszöveggel árulta népszerű termékét, a Kharma kölnit: „A kelet misztikuma, a nyugat rafináltsága”.² A szlogen akár Vaszary *Kelet és Nyugat* (1925) című festményének mottója is lehetne. Itt a Buddha, és a mellette látható ruhátlan női alak már szimbolikus szerepet kapnak. A fekete finom árnyalataival megfestett figura egyszerre jelképezi az idegen kultúrát, a misztikumot, zárt tömegével és szoborszerűségével az állandóságot, és festői szemmel a tónust. Míg a frivol nő bőrének érzéki, rózsaszínes fehérjével testesíti meg a Nyugatot, modernségével a haladást, a pillanatnyiságot, végül festőileg a vonalat. Vaszary azt írta naplójában, hogy „A Nyugat: csupa aktivitás, tevékenység; a Kelet: lemondás, belenyugvás, passzivitás”.³ Valóban, a képen a nő nyúl jobb kezével Buddha irányába, testével viszont távolodik tőle. Viszonyuk itt még kiegyenlített, noha két külön és ellentétes világot jelenítenek meg, amelyek között a kapcsolat „érintőleges”. László Gyula úgy értelmezi a képet, mint ami kísérelt a „magyar művészet tartalmá”-nak meghatároz

zására. Vagyis szerinte Vaszary – voltaképpen a bartóki gondolat csapágyán haladva – Kelet és Nyugat találkozásában, szintézisében vélte felfedezni a magyar festészet jövőjét (és múltját).⁴ Vaszary azonban ennél világpolgárabb volt, és párosításában profanzál és univerzalizál, vagyis az, hogy Buddha személyét egy csábító nő mellé helyezi, inkább az École de Paris japán festőivel (pl. Toshio Bando, Tsugouharu Foujita) rokon gondolat, akik műveiken felrúgva a szigorú tradíciókat a keresztény mitológiát ötvözték a japán művészettel. És mivel Japán évszázadokig el volt zárva a világ elől, így ebben a gesztusban a globalizáció egyik sajátos megnyilvánulását lehet felfedezni.

Az *Akt Buddhával* (1926 körül) című kép háttérében mintha a földgömb sejlene fel a nyugati és keleti kontinenseket összekötő Csendes-óceánnal. Ezzel erősítve az érzetet, hogy a későbbi festményekhez (pl. *Morfinista*, 1930; *Női akt tollfejdíszsel*, 1930 körül) hasonlóan egy álomszerű, delírium állapotbeli jelenettel van dolgunk. Ezért a *Kelet és Nyugattal* szemben, itt mintha a lebegő Buddha-szobor édesgetné magához az alatta fekvő, alvó alakot. Vaszary ekkora már áttért a fehér alapozásra, így a vastag festékréteg helyett vékonyan és rendkívül könnyedén helyezi a színeket a vászonra. A korábbi ellentétet enyhíti, a káprázatszerűséget pedig erősíti azzal, hogy Buddha feketéből, szinte homogén kék színűre váltott, valamint az arányok megváltoztak, alakjával a kép majdnem 2/3-át elfoglalja.

FÖLDES LÉNA

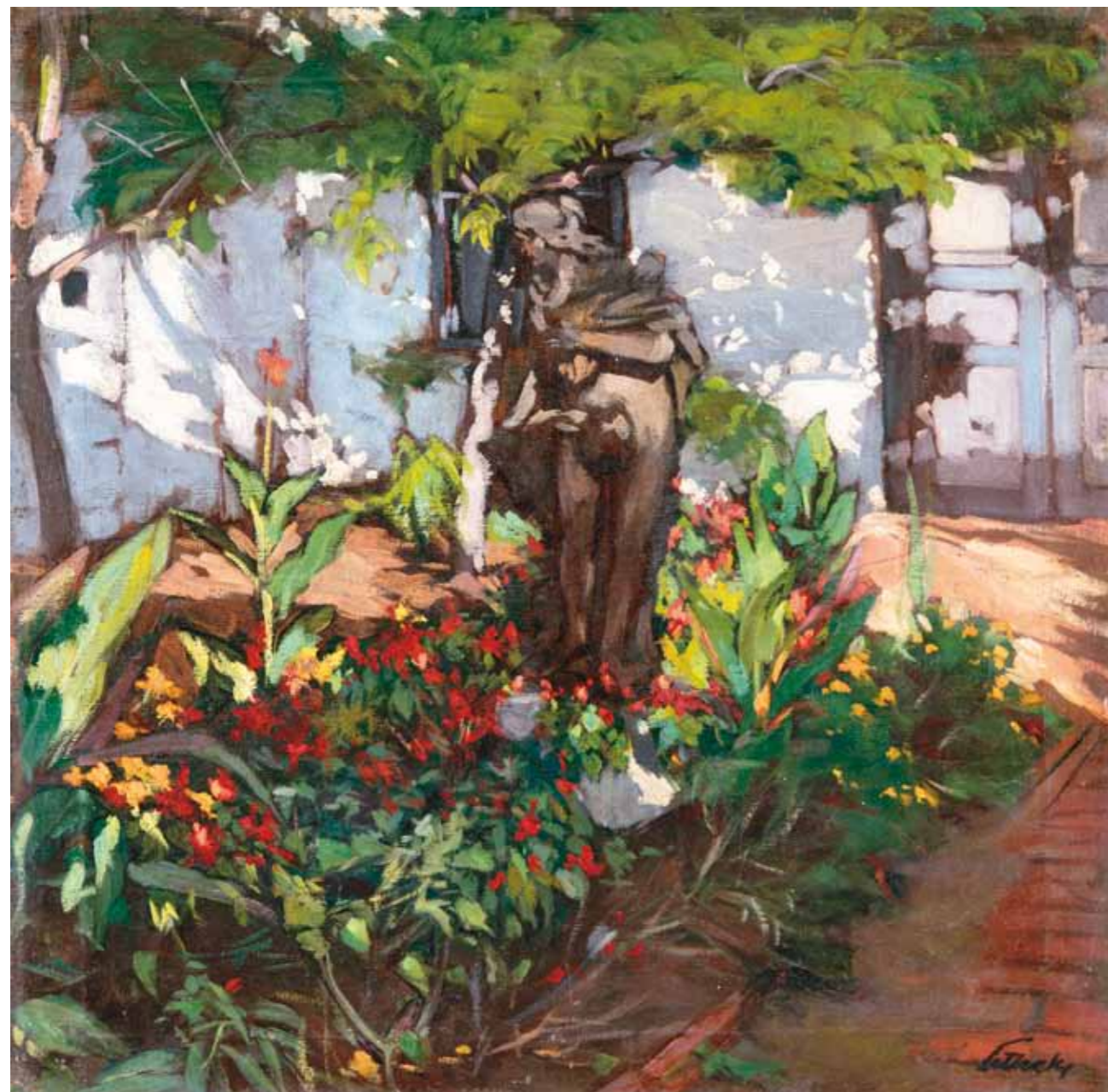
¹ Halász Gábor: Vallásosság és élménykeresés. In: *Nyugat* 1926/B., 790.

² Pesti tudat-korrajz a Távol-Keletről. In: https://hvg.hu/hvgmuerto/20180202_Pesti_tudatkorrajz_a_TavolKeletről

³ idézi: Vaszary János naplója. In: *Pesti Napló* 1939/104. sz., 33.

⁴ Különös módon, László Gyula az 1967-es cikkében épp a „téma” felbuknását kifogásolta a műben, ami által a kép szerinte túl didaktikus lett. ld. László Gyula: Vaszary János emlékezete. In: *Művészet* 1967/12., 13 - 15.

197

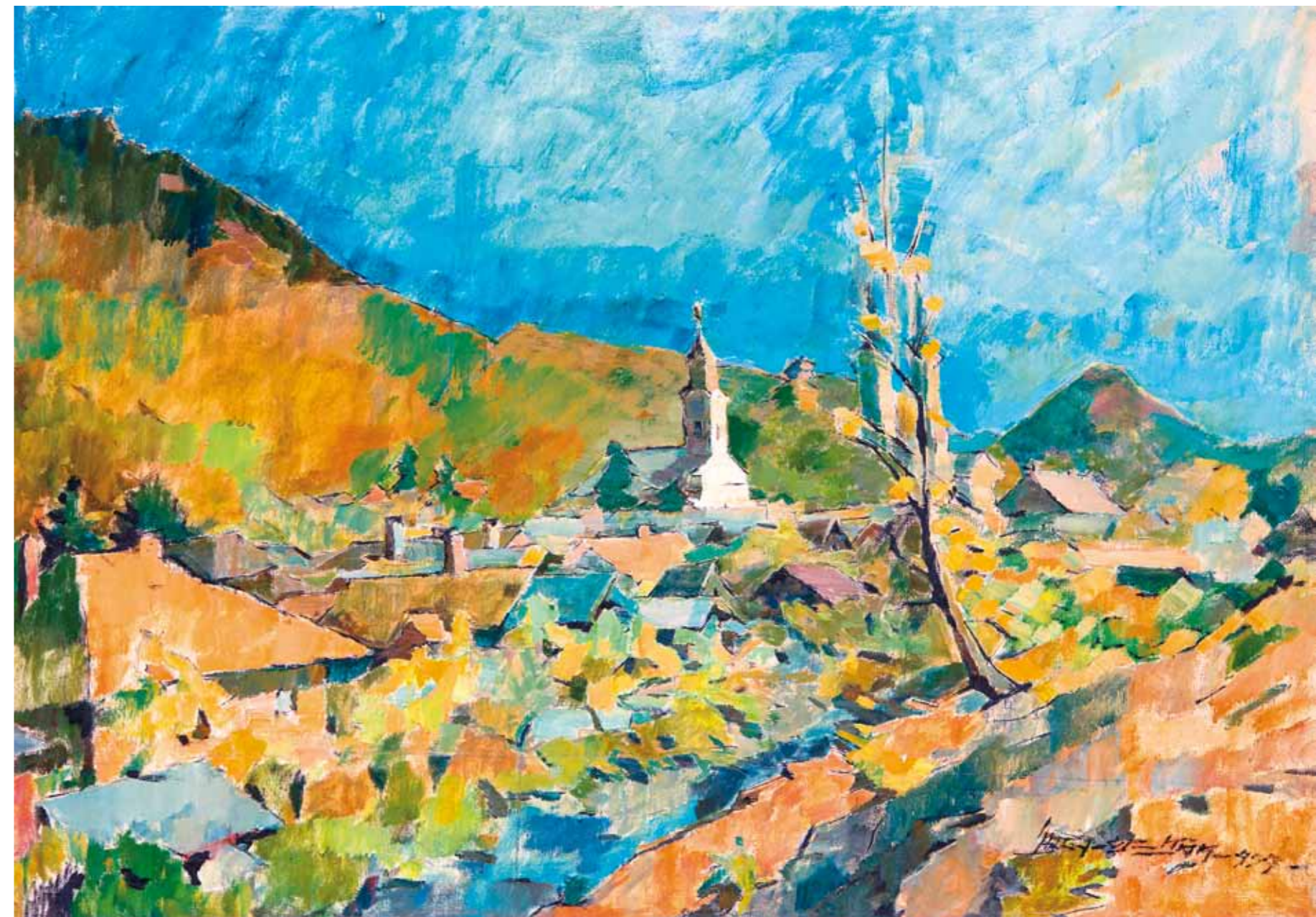
tétel

LITTECZKY ENDRE (1880-1953)

Mi kertünkben | *In our Garden*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 56,5 x 56 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Litteczky

Kezdő ár | Starting price: 420 000 Ft / 1 200 EUR
Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

198

tétel

NAGY OSZKÁR (1883-1965)

Nagybányai látkép | *View of Nagybánya (Baia Mare), 1959*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 68,5 x 98 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Nagy Oszkár 959

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

PERLROTT-CSABA VILMOS (1880-1955)

Nagybányai részlet, 1920-as évek második fele | *View of Baia Mare, second part of the 1920s*Olaj, vászon | Oil on canvas, 76,5 x 76,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Perlrott Csaba V.Kezdő ár | Starting price: 9 000 000 Ft / 25 714 EUR
Becsérték: 14 000 000 – 18 000 000 Ft
Estimate: 40 000 – 51 429 EUR

„Nagybányáról indult, azokban a daliás időkben, amikor Ferenczy, Iványi-Grünwald, Réti, Thorma és társaik Hollósy vezérlete alatt először vonultak fel diadalmasan Budapestre – tüntető fűtty közepette – s íme alkotó ereje teljességében éri meg a nagybányai művészetnek, magyar nemzeti hagyományá' dicsőülését” – írta Rózsa Miklós, Perlrott 1937-es gyűjteményes kiállításának katalógusába. Nagybánya folytonosan vissza-visszatérő állomásnak bizonyult Perlrott számára. 1903-ban itt indult művészpályáján, még a Nagybányai Szabad Festőiskola növendékeként, előbb Iványi-Grünwald Béla, majd Ferenczy Károly irányításával. Kiváló művészek kiváló tanítványa vált belőle. Pár évvel később már a korszak egyik legnagyobb francia mestere, Henri Matisse akadémiján tanult Párizsban. „Egy festő egyénisége abban a harcban alakul ki, melyet más festők egyénisége ellen folytat” – biztatta Matisse saját útjuk megtalálására tanítványait. Perlrott a korszak lehető legtisztább művészi forrásából merítve fejlődött és vált a modern magyar festészet egyik legjelentősebb

alkotójává. Nagybánya később, az 1920-as, 1930-as években is inspirációul szolgált számára, 1924-től egy teljes évtizedig újra, minden nyáron jelentős időt töltött a magyar festészet történetében oly fontos szerepet játszó erdélyi városkában. A most kiállított városrészlete is ebben az időszakban, Perlrott művészi erejének teljében, az 1920-as évek második felében született. Perlrott ekkor már sikerrel olvasztotta be művészetébe a fauve és kubista hagyományt, képei összetéveszthetetlen stílusukkal jelölték ki helyét a modernizmus élvonalában. Perlrott nagybányai részletén a templom és az őt körülvevő házak, valamint a közöttük elötörő vegetáció szinte egymásba fonódó, élő, együtt lélegző organizmusként mutatkozik. Mint azt Bálint Aladár írta egykor a Nyugatban: „mély tűzben égő színek zsarátnoka szinte élőlényekké varázsolja az épületeket”. Az itt bemutatott mű kiválóan reprezentálja Perlrott 1920-as évek második felében beérett nagyvonalú, európai viszonylatban is kiemelkedő kvalitásokkal büszkélkedő festészetét.

RUM ATTILA

1. Nagybánya látképe, 1920-as évek

100
t é t e l

JÁRITZ JÓZSA (1893-1986)

Akrobaták | *Acrobats*

Olaj, vászon papírlémezen | Oil, canvas on paperboard, 35 x 27 cm
Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 260 000 Ft / 743 EUR
Becsérték: 400 000 – 600 000 Ft
Estimate: 1 143 – 1 714 EUR

101
t é t e l

ANNA MARGIT (1913-1991)

Zizike (Epilógus) | *Zizike (Epilogue)*, 1983

Olaj, vászon | Oil on canvas, 60,5 x 30,5 cm
Jelzve jobbra fent | Signed above right: Anna Margit 1983
Jelzve hátoldalon | Signed on the reverse: Cím: Zizike 1983 "Epilógus" v. o.

Kezdő ár | Starting price: 1 800 000 Ft / 5 143 EUR
Becsérték: 2 500 000 – 3 500 000 Ft
Estimate: 7 143 – 10 000 EUR

KÁDÁR BÉLA (1877-1956)

Koncert (Házi koncert), 1935 körül | *Concert (Concert at Home), around 1935*

Gouache, papír | Gouache on paper, 92 x 118,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Kádár Béla

Kezdő ár | Starting price: 12 000 000 Ft / 34 286 EUR
Becsérték: 18 000 000 – 24 000 000 Ft
Estimate: 51 429 – 68 571 EUR

KÁDÁR
BÉLA

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

- Remekművek – Új válogatás a Kovács Gábor gyűjteményből, KOGART Ház, Budapest, 2006
- Remekművek – válogatás a Kovács Gábor gyűjteményből, Városi Képtár, Orosháza, 2007
- A Kovács Gábor gyűjtemény – Válogatás a magyar festészet remekeiből, REÖK, Szeged, 2008
- Csontvárytól Kondorig – Modernista festészet a Kovács Gábor gyűjteményben, Városi Művészeti Múzeum, Győr, 2011
- A magyar festészet modernista törekvései a 20. század első felében – Válogatás a Kovács Gábor gyűjteményből, Bolgár Szépművészetek Nemzeti Múzeuma (Bolgár Nemzeti Galéria), Szófia, 2012
- A Kovács Gábor gyűjtemény Munkácsytól Tóth Menyhértig, Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ, Hódmezővásárhely, 2016

FELTEHETŐLEG KIÁLLÍTVA | PRESUMABLY EXHIBITED:

- Kádár Béla festményei és Gádor István kerámiái, Tamás Galéria, Budapest, 1935 (*Koncert* címen)

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:

- A Storm in Europe: Béla Kádár, Hugó Scheiber and Der Sturm Gallery in Berlin, Ben Uri Gallery-The London Jewish Museum of Art, London, 2003, katalógus: 25. Múzeum - Körút. Válogatás 150 év magyar festészetéből. Szerk.: Fertőszögi Péter. Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest, 2007, 127. kép
- Złoty Wiek. Malarstwa Węgierskiego (The Golden Age of Hungarian Painting) 1836–1936, Teksty (Texts): Andrzej Szczerski, Gábor Bellák, György Szücs, Kovács Gábor Art Foundation - National Museum in Krakow, Krakow, 2016, 149. oldal

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

- Élet és tudomány, 1989. 12. 8.
- Die Sammlung Eisenberger. Szerk.: G. Tobias Nattler. Wien, 1998, 163. oldal
- Gergely Mariann: Kádár Béla. Melankolikus utazás. Mű-Terem Galéria, Budapest, 2002, 183. oldal, 189. kép
- Kieselbach Tamás: Magyar zene és kép. Corvina Kiadó, Budapest, 2006, 102. oldal
- Zempléni Múzsza, 2013/3, 97. oldal
- Gergely Mariann: Kádár Béla. Magyar Nemzeti Galéria - Kossuth Kiadó, Budapest, 2015, 49. kép

Kádár Béla az 1920-as években komoly nemzetközi sikereket ért el. Herwarth Walden pártfogoltjaként rendszeres kiállítási lehetőséget kapott az avantgárd művészet fellegvárában, a berlini Der Sturm galériában.¹ Itt figyelt fel rá Katherine S. Dreier, a New York-i Societé Anyonyme elnöke, aki azért utazott Berlinbe, hogy anyagot gyűjtsön egy leendő kiállításhoz a Brooklyn Múzeumba, melynek célja a nemzetközi modern festészet bemutatása volt.

A magyarokat Moholy-Nagy László, Péri László, Huszár Vilmos és Scheiber Hugó mellett Kádár Béla képviselte. A sikeres bemutatkozót újabb kiállítás követe 1928-ban, ahol Kádár már személyesen is részt vett, majd egy teljes évet töltött Amerikában. A korszak nagy izmusait, a konstruktivizmus és a kubizmus formai megoldásait is alkalmazó, letisztult művészetét a korabeli kritika és a közönség is elismeréssel fo-

gadta. Néhány remekműve így csupán az utóbbi években került újra haza, míg nagyobb részük amerikai magángyűjteményekben, illetve közgyűjteményekben, többek közt a rangos Yale University of Art tulajdonában található. Az Amerikában hódító art deco újabb stílusfordulatot eredményezett a festészetében. A korábbi évek erőteljes expresszionizmusát finom, lírai ábrázolás váltotta fel, az art deco dekorativitását ötvözve a harmincas évek másik nagy stílusirányzatával, a novecento klasszicizmusával. Gyöngyháztónusú, selymes felületű figurális kompozícióin elegáns nők stilizált figurái jelennek meg. A körvonalaiiban megrajzolt, áttetsző formák mellett gyakori motívumok a finom szövésű csipkék, a kecsesen ívelt vázák és gyümölcsöstálak. Kádár visszafogott erotikát sugárzó női aktjai magyarországi pályafutása legsikeresebb korszakát hozták el. 1933-ban, hosszú idő után először mutatkozott be új ké-

peivel az Ernst Múzeumban Budapesten. A katalógust jegyző Lázár Béla szerint „Kádár Béla e tizenöt év alatt megteremtette a maga egyéni világát, a maga eredeti művészetét, mely csupa zene és álom. Elmosódó plaszticitásával beleringat abba az álomvilágba, melyben titokzatos színek titokzatos figurákkal élnek, hullámanak és elmerülnek.”

Kádár Béla életművét végigkíséri a klasszikus zene iránti rajongása. A muzsika szeretetében a művész teljes családja osztozott, a közös kamarazenélések inspirálták zenei témájú képeit. Jelen festményt feltehetően 1935 februárjában mutatta be a Tamás Galériában. A korabeli sajtó a *Koncertet* emelte ki, mint az egyik legsikeresebb darabot: „Kádár Béla új képein teljes kialakultságában látjuk a festőnek néhány éve óta oly következetesen kiépített irányát. [...] Legjobb munkái a hármas női akt, és a zongorázó, gordonkázó, hegedülő alakok függőleges kompozíciója”².

KELEN ANNA

¹ Gergely Mariann: Kádár Béla. Melankolikus utazás. Mű-Terem Galéria, Budapest, 2006
² Két kiállítás. Pesti Hírlap, 1935. február 12. 35. sz. 13.

103

l t é t e l

SZŐNYI ISTVÁN (1894-1960)

A zebegényi köszörűs | *Grinder of Zebegény*

Akvarell, gouache, papír | Aquarelle, gouache on paper, 35,5 x 50,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Szőnyi I.

Kezdő ár | Starting price: 180 000 Ft / 514 EUR
Becsérték: 300 000 – 500 000 Ft
Estimate: 857 – 1 429 EUR

104

l t é t e l

PÓR BERTALAN (1880-1964)

Felvidéki család házak előtt | *Family from the Highlands in front of Houses, 1907*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 71,5 x 84,5 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Pór B 1907.

Kezdő ár | Starting price: 2 400 000 Ft / 6 857 EUR
Becsérték: 5 000 000 – 7 000 000 Ft
Estimate: 14 286 – 20 000 EUR

FELTEHETŐLEG KIÁLLÍTVA | PRESUMABLY EXHIBITED:

| Pór Bertalan kiállítása. Könyves Kálmán Szalon, Budapest, 1911, kat.: 22. vagy 34. számon

68 | 105
aukción | t é t e l

TAUBERT LÁSZLÓ (1966)

Odüsszeusz és Pénélopé | Odysseus and Penelope

Carrarai márvány | Carrara marble, Magasság | Height: 90 cm, 80 cm

A Pénélopé szobor – Jelezve alul | Signed below: TL

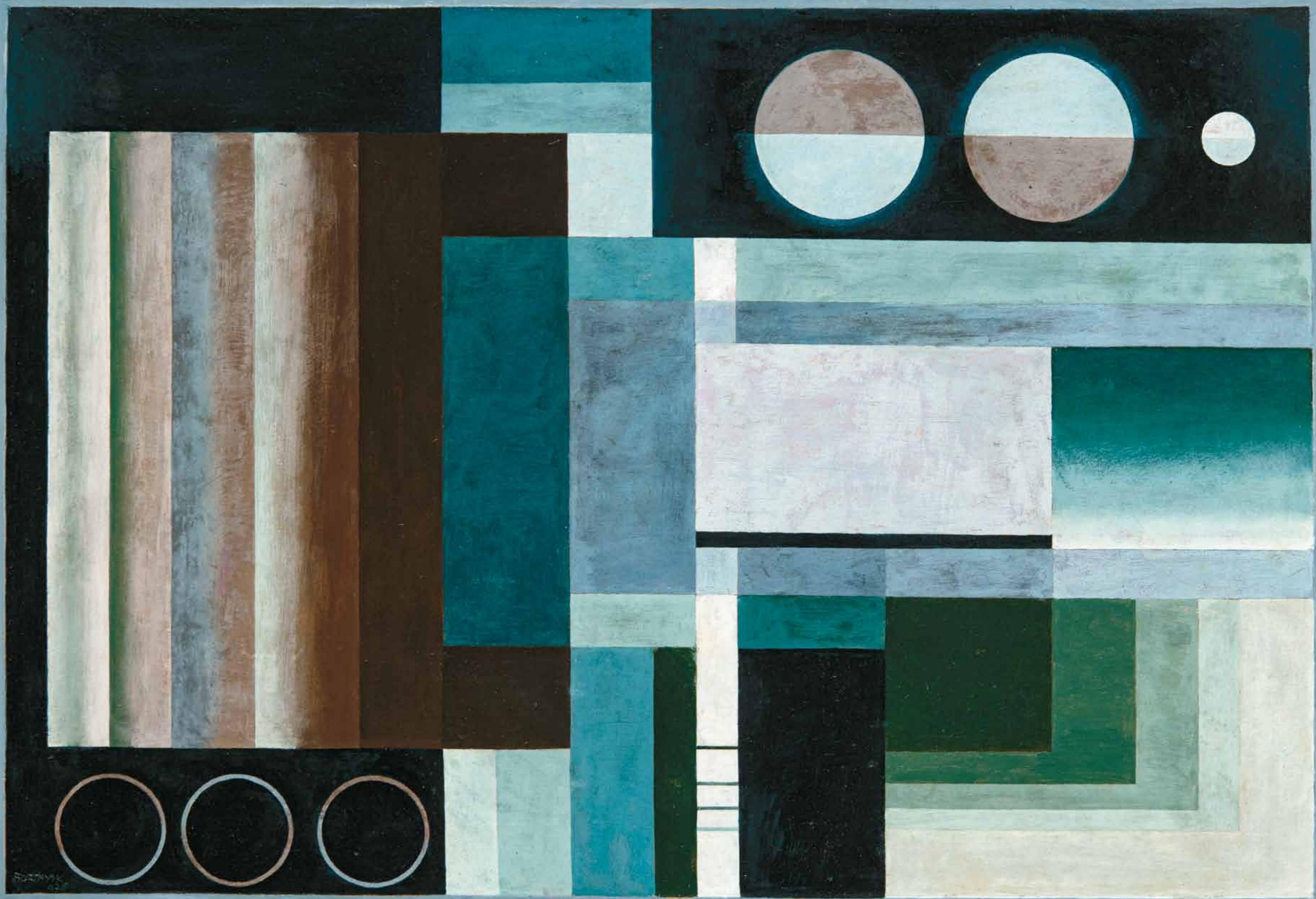
Az Odüsszeusz szobor – Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 1 600 000 Ft / 4 571 EUR

Becsérték: 3 000 000 – 4 500 000 Ft

Estimate: 8 571 – 12 857 EUR

BORTNYIK SÁNDOR (1893-1976)

Geometrikus kompozíció | *Geometric Composition, 1925*

Olaj, papírlemez | Oil on paperboard, 46 x 65,5 cm

Jelezve balra lent | Signed bottom left: Bortnyik 925

Kezdő ár | Starting price: 75 000 000 Ft / 214 286 EUR

Beccsérték: 130 000 000 – 170 000 000 Ft

Estimate: 371 429 – 485 714 EUR

PROVENIENCIA | **PROVENANCE:**

egykor a Bozsán-gyűjteményben

KIÁLLÍTVA | **EXHIBITED:**

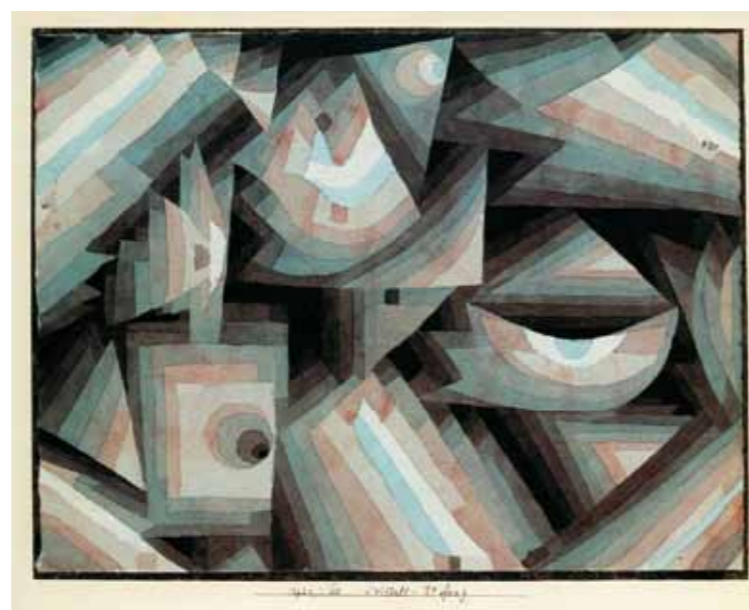
- Rationale Spekulationen: konstruktivistische Tendenzen in der europäischen Kunst zwischen 1915 und 1930. Ausgewählt aus deutschen Privatsammlungen. Städtisches Museum Abteiberg, Mönchengladbach, Németország, 1972. október 1. – november 26. (kat. 40)
- Ungarische Avantgarde in der Weimar Republik. Neue Galerie Kassel, 1986. november 9. – 1987. január 1. / Museum Buchum, 1987. január 10. – 1987. február 15. (226. kép)
- Konstruktivistische Internationale: 1922-1927, Utopien für eine Europäische Kultur. Kunstsammlung Nordrhein-Westfalen, Düsseldorf, 1992. május 30. – augusztus 23.; Staatlichen Galerie Moritzburg, Halle, 1992. szeptember 13. – november 15. (7.kép)
- Die neue Wirklichkeit – Abstraktion als Weltentwurf. Wilhelm Hack Museum, Ludwigshafen, 1994. október 9. – 1995. január 29. (231. oldal)

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | **EXHIBITED AND REPRODUCED:**

- Schöne Tage im Hause Dexel - Das Gästebuch - Walter Dexel zum 100 Geburtstag. Galerie Stolz, Köln, 1990. február-április (146. kép)
- Farbige Rhythmen: Europäische Avantgarde 1910-1930. Galerie Stolz, Berlin, 2002. június (14. oldal)

REPRODUKÁLVA | **REPRODUCED:**

- Borbély László: Bortnyik Sándor korai művészete. In: Művészettörténeti Értesítő 1969/1., 66. oldal (34. kép, *Kompozíció 1923* címmel)
- Modern Magyar Festészet 1919-1964.* szerk.: Kieselbach Tamás, Budapest, 2004. (82. kép)
- Bozsán gyűjtemény.* A könyvet szerkesztette és kiadja a Bozsán család, Budapest, 2010, 53. oldal

1. Paul Klee: *Az ősz hírnöke*, 1922
Yale University Art Gallery, New Haven, USA

2. Paul Klee: *Crystal Gradation* ('Kristályos fokozatok'), 1921
Öffentliche Kunstsammlung Basel, Basel

A Tanácsköztársaság bukása után számos művész, köztük Bortnyik Sándor is kénytelen volt elhagyni az országot, így Kassákkal és a MA egész szerkesztőségével Bécsbe költözött. Az első év még a régi kísérletek folytatásának tekinthető, erről tanúskodnak a bécsi MA-ban megjelenő líróleümmetszetei, de az ekkor készült olajképei is. Bortnyik 1921 májusában ugyanitt megjelentette grafikai *Mappáját*, amelyet Kassák a konstruktivizmus programadó alkotásának tartott, rajta dolgozta ki képarchitektúra-elméletét. Mindkettő előzménye természetesen az orosz avantgárd, főként El Liszickij és Lev Malevics addigi munkássága és programjai, amelyek egyik közös fő gondolata, hogy a művészet a kollektív társadalom ügyét szolgálja. Mindez lényegében festésre készítette Kassákot, aki a bécsi években

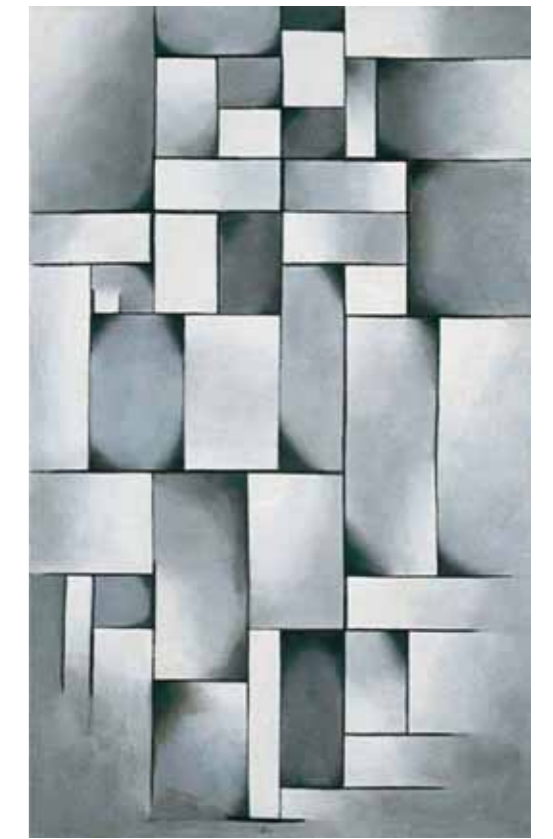
próbálta ki először ezen a területen magát, és fordítva, Bortnyik elméleti érdeklődése is mélyült, számos cikke jelent meg ekkoriban. „*A kép nem ábrázol semmit. Bekapcsolódik a mindenségbe és formáiban az új világ harmóniáját igyekszik megteremteni. Tehát kollektív. [...] A képnek nem a természet külső megjelenési formáira kell emlékeztetnie, hanem azt a harmóniát kell kifejeznie, azt az eszmei és tárgyi kollektivitást, ami a kozmoszban minden életjelenség, minden tárgy között megvan. Ha nincs meg, a képnek kell megteremteni, illetve a művészetnek*” – írja a Nyugatban 1921-ben.¹ Feltehetően a „másik területére való átlépés” okozta feszültség, valamint az absztrakt festészettről való nézetkülönbség is szerepet játszott abban, hogy Bortnyik és Kassák összeveszett, majd útjaik elváltak 1922-ben. Ezután készült

olajképe, amin a korábbi grafikai előtanulmányához (ld. *Mester és tanítványai*, 1921) képest már igencsak szatirikusan ábrázolja Kassákot mint prófétát.

Bortnyik már eleve tovább akart állni Bécsből: először, hogy Berlinbe menjen, és Moholy-Nagy Lászlón keresztül találkozzon Herwarth Waldennel, valamint bízva abban, hogy Der Sturm galériájában bécsi képeit kiállítja; onnan pedig Párizsba készült. A tárlat megvalósult, sőt olyan sikeres lett, hogy Walden az egész anyagot megvásárolta, majd továbbadta egy svéd műgyűjtőnek.² A párizsi tervről azonban Bortnyik lemondott, amikor Molnár Farkas meghívta a weimari Bauhausba 1922 őszén, ahol végül két évre ott ragadt. Nem csatlakozott az iskolához, de személyesen is megismerke-

3. Weinger Andor, Bortnyik Sándor, Forbát Alfréd és Breuer Marcel
Bortnyik weimari műtermében, 1924. augusztus

4. Theo van Doesburg: Szürke kompozíció, 1919
Peggy Guggenheim Collection, Velence, Olaszország

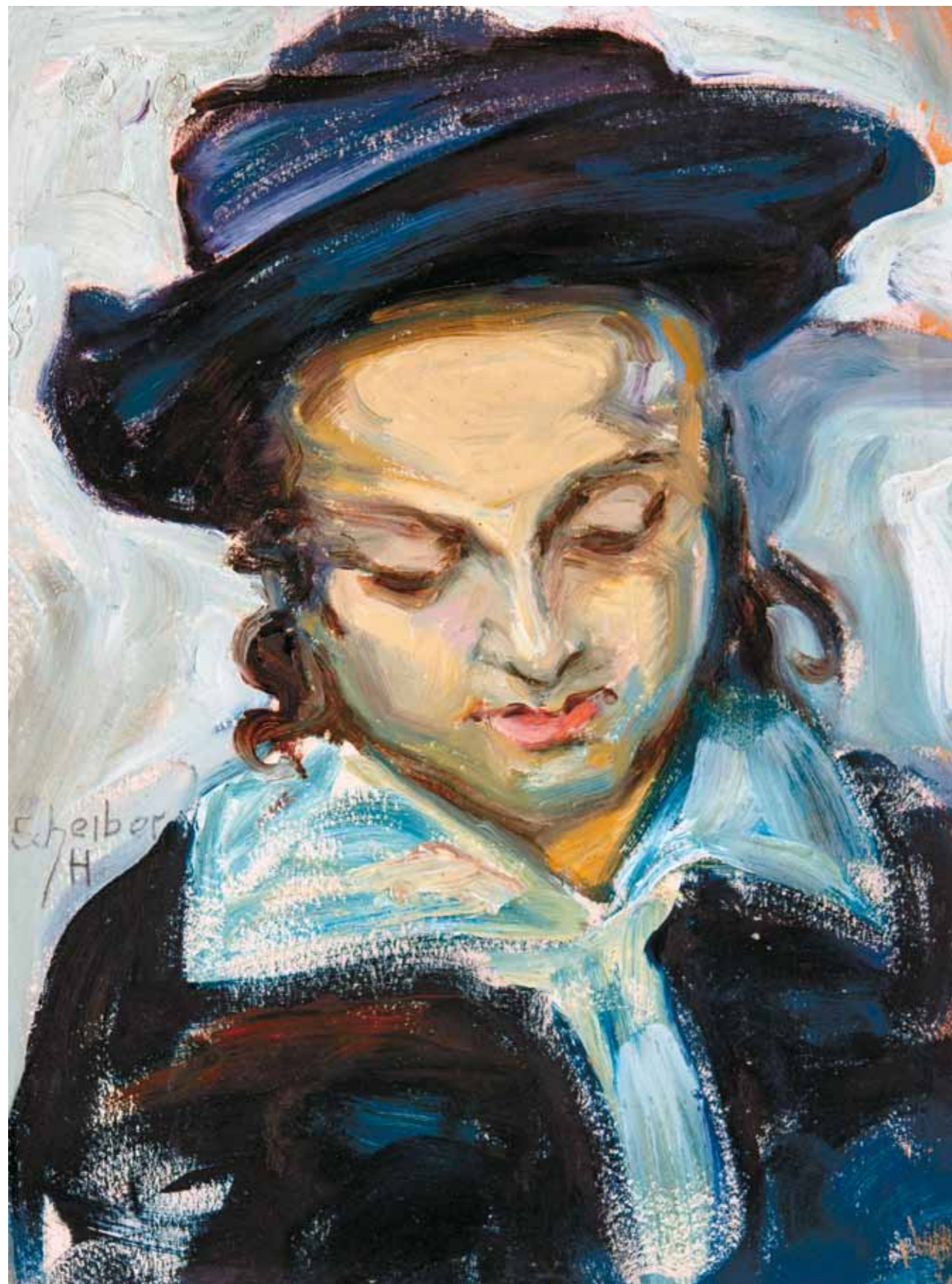
dett a Bauhaus legfontosabb képviselőivel (pl. Theo van Doesburg; Paul Klee; Kurt Schwitters), és számos olyan új hatás érte, amelyet beépített művészetébe. Forbát Alfréd így jellemezte Bortnyik korabeli festését: „rövid absztrakt, tárgy nélküli periódus után tovább kísérletezett, térbeli testekkel és korongokkal teli képeket festett, melyeket a következő periódusában emberi figurákkal egészített ki”.³ Majdnem pontosan két évrő, hogy Weimárba érkezett, Bortnyik Kassára ment, hogy legújabb műveit egy önálló kiállítás keretében bemutassa, majd 1925 elején a bécsi magyar nagykövetségen kérvényezte, hogy Budapestre visszajöhessen. A választ – ahogy egy korabeli Pesti Naplóban megjelent cikk írja – nem várta meg, és az év márciusában már az Andrássy úti Mentor Könyvkereskedésben szerepelt körülbelül húsz képe.⁴ Nincs könnyű dolga egy művészettörténésznek

Bortnyik Sándor műveinek rekonstruálásakor: egyfelől, mert az 1913–1918 között készült művek nagy része megsemmisült vagy eltűnt; az emigráció éve alatt pedig a legtöbb külföldi magángyűjteményekbe került. A hatvanas-hetvenes években Nyugat-Európában rendezett nagyszabású avantgárd kiállításokon felbukkanó, jellemzően absztrakt Bortnyik-művek a szakmán túl magára a művészre is revelációként hatottak. Hiszen Bortnyik az ötvenes években megtagadta korai, ma már legjelentősebbnek tartott korszakát az absztrakcióellenes ideológia nevében. Másfelől, ha az előbbi nehézségek nem állnának fent, az 1925 előtti korszak alkotásainak sorrendjének felállítására akkor is bonyolult feladat, mivel Bortnyik sokszor egy időben egyszerre több stílusban is dolgozott. Ez lehet az oka, hogy jelen festményünket, hol 1923-ra, hol 1925-re teszik. Borbély László, aki

1967-es, Bortnyik korai művészetéről szóló tanulmányában az előbbi dátummal reprodukálja festményünket, ezt írja róla: „1923 elején készült kompozíciója csupa egymás mellett és egymást többszörösen fedő horizontális és vertikális téglalapból, illetve hat körből áll. A lila, kék, zöld és okkeres mértani foltok azonban igen messze vannak a bécsi Album munkáitól. Képén a legpontosabb kiszámítottság érvényesül: a Mondriánék által alkalmazott aranymetszés [...] segítségével határozza meg egyszerű alapformáinak helyét, biztosítja a kép statikáját”.⁵ A Geometrikus kompozíció másik forrása Paul Klee 1921 és 1923 között készült akvarell-sorozata, amelyben a művész a másodlagos színek fény-árnyék hatását vizsgálta, ahogy az átmenetek elcsúsztatásával, átfedésekkel, a növekvő és csökkenő formák dinamikus viszonyba rendezésével azok térbeli mozgás hatását keltik a statikus háttérrel szemben.

FÖLDES LÉNA

1 Bortnyik levele Hevesy Ivánnak. In: *Nyugat* 1921/16., 1286–1287.
2 Hajdu István: Beszélgetés Bortnyik Sándorral. In: *Kritika* 1876/8., 19.
3 Idézi: Gassner, Hubertus (szerk.): *Wechselwirkungen. Ungarische Avantgarde in der Weimarer Republik*. Kassel 1987. 348.
4 A cikk szerint Bortnyikot 1926-ban majdnem kitoloncolták az országból, mert útlevelet még nem kapta meg. Erről ld. Pesti Napló 1926. április 27.
5 Borbély László: Bortnyik Sándor korai művészetéről. In: *Művészettörténeti Értesítő* 1967/1., 65.

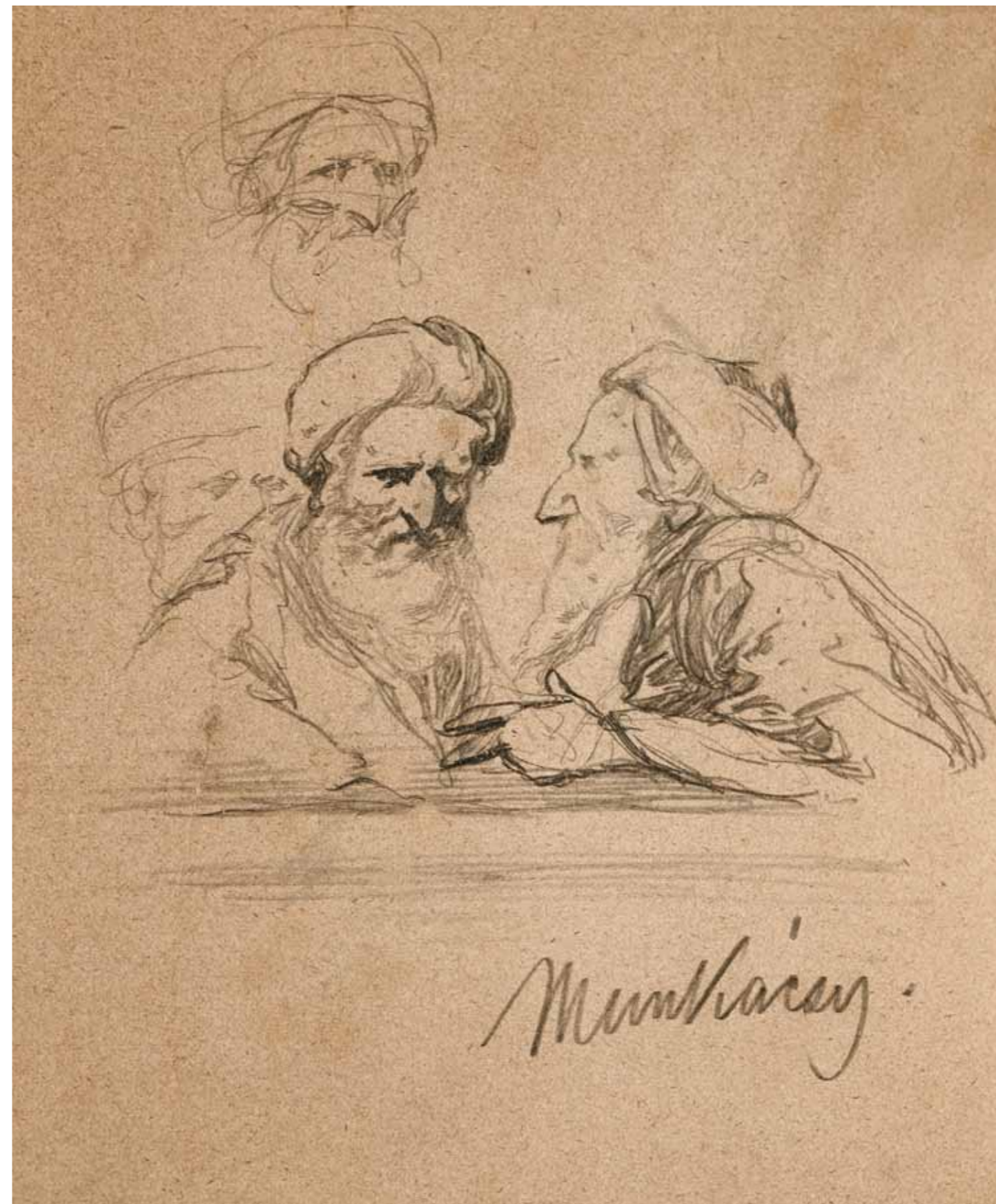
107
t é t e l

SCHEIBER HUGÓ (1873-1950)

Pajeszos kisfiú | *Little Boy with Earlocks*

Olaj, papír | Oil on paper, 25,5 x 20 cm
Jelezve balra középen | Signed in the middle left: Scheiber H

Kezdő ár | Starting price: 380 000 Ft / 1 086 EUR
Becsérték: 600 000 – 1 000 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 857 EUR

108
t é t e l

MUNKÁCSY MIHÁLY (1844-1900)

Tanulmány a Krisztus Pilátus előtt című képhez | *Study for Christ before Pilate*

Ceruza, papír | Pencil on paper, 21 x 17 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Munkácsy.

Kezdő ár | Starting price: 380 000 Ft / 1 086 EUR
Becsérték: 700 000 – 1 000 000 Ft
Estimate: 2 000 – 2 857 EUR

A Bécsben született Kövesházi Kalmár Elza kettős identitását jól jelzi, hogy egyaránt kiállított a bécsi és budapesti tárlatokon. 1902-ben meghívták a torinói Nemzetközi Iparművészeti kiállításra, amelyre öt műtárgyat küldött, köztük a bronzból készült *Ökörfejes vázát*. A darab, a századelő magyar iparművészetét kiválóan ismerő Kiss Horváth László neves gyűjteményébe került. Kövesházi gyönyörűen megmintázott szecessziós vázájának közismert analógiája Telcs Ede *Váza Faun-fejjel* című munkája.

109

tétel

KÖVESHÁZI KALMÁR ELZA (1876-1956)

Ökörfejes váza, 1900 körül | *Vase with Bullheads, around 1900*

Bronz | Bronze, magasság | height: 17,5, szélesség | width: 28 cm
Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 1 800 000 Ft / 5 143 EUR
Becsérték: 3 000 000 – 5 000 000 Ft
Estimate: 8 571 – 14 286 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
| egykor Kiss Horváth László gyűjteményében

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:
| Nemzetközi Iparművészeti Világkiállítás, Torinó, 1902. május 10. – november 10.
| Karácsonyi Kiállítás, Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1903. december 13.

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:
| Czako Elemér: A torinói kiállítás. Magyar Iparművészet, 1902/3., 127. oldal
| Caterina Franchini: Women's Creativity at the International Exhibition of Modern Decorative Art (Turin, 1902), Res Mobilis Revista internacional de investigación en mobiliario y objetos decorativos Vol. 4, n°. 4, 2015, Fig. 2.

110

tétel

Tulipánkehely, Zsolnay, 1900 körül | *Tulip Chalice, Zsolnay, around 1900*

TERV FELTEHETŐEN | DESIGN PRESUMABLY BY: RIPPL-RÓNAI JÓZSEF

Keménycserep, plasztikus díszekkel. Opak és transzparens, színes eozinmázakkal festve, a zöld területeken savmaratással.
Magasság | Height: 18,5 cm, szélesség | width: 8,9 cm
Jelzés | Signed: domború körpecsét, masszába nyomott M, 5869, 20 | raised round stamp, impressed M, 5869, 20
Fazonszám | Form number: 5869

Kezdő ár | Starting price: 2 000 000 Ft / 5 714 EUR
Becsérték: 3 000 000 – 4 000 000 Ft
Estimate: 8 571 – 11 429 EUR

PÁRDARABJA REPRODUKÁLVA | PENDANT REPRODUCED:
| Csiba Mónika, Stattner Richárd: Zsolnay. A magyar szecesszió mesterművei, Elite Design Kft, 2003, 89. ábra
| Hungarian Ceramics from the Zsolnay Manufactory, 1853 - 2001, The Bard Graduate Center for Studies in the Decorative Arts, Design and Culture, New York, 2002. július 17. – október 13. Csenkey Éva, Steinert Ágota: Hungarian Ceramics from the Zsolnay Factory, Yale University Press, New Haven and London, 2002, 64. ábra

111
t é t e l

LOTZ KÁROLY (1833-1904)

Testvérek | Siblings, 1861

Olaj, vászon | Oil on canvas, 56 x 42 cm
Jelezve jobbra fent | Signed above right: Lotz K 1861

Kezdő ár | Starting price: 1 300 000 Ft / 3 714 EUR
Becsérték: 2 400 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 6 857 – 8 571 EUR

112
t é t e l

GULÁCSY LAJOS (1882-1932)

Férfiportré monoklival | Portrait of a Man with Monocle

Olaj, vászon, papírlémezen | Oil, canvas on paperboard, 50,5 x 40 cm
Jelezve jobbra középen | Signed right in the middle: Gulácsy

Kezdő ár | Starting price: 5 000 000 Ft / 14 286 EUR
Becsérték: 7 000 000 – 9 000 000 Ft
Estimate: 20 000 – 25 714 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

- | A művész ajándéka beregszászi első fokú unokatestvérének, Gulácsy Margitnak (férjezett nevén Horváth Mihálynénak) a festő ottléte alkalmából;
- | később a Horváth-család tulajdonában.

LIGETI ANTAL (1823-1890)

Esztergom látképe | *View of Esztergom, 1883*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 78 x 121 cm

Jelezve balra lent | Signed bottom left: Ligeti A. 1883.

Kezdő ár | Starting price: 8 000 000 Ft / 22 857 EUR

Becsérték: 12 000 000 – 18 000 000 Ft

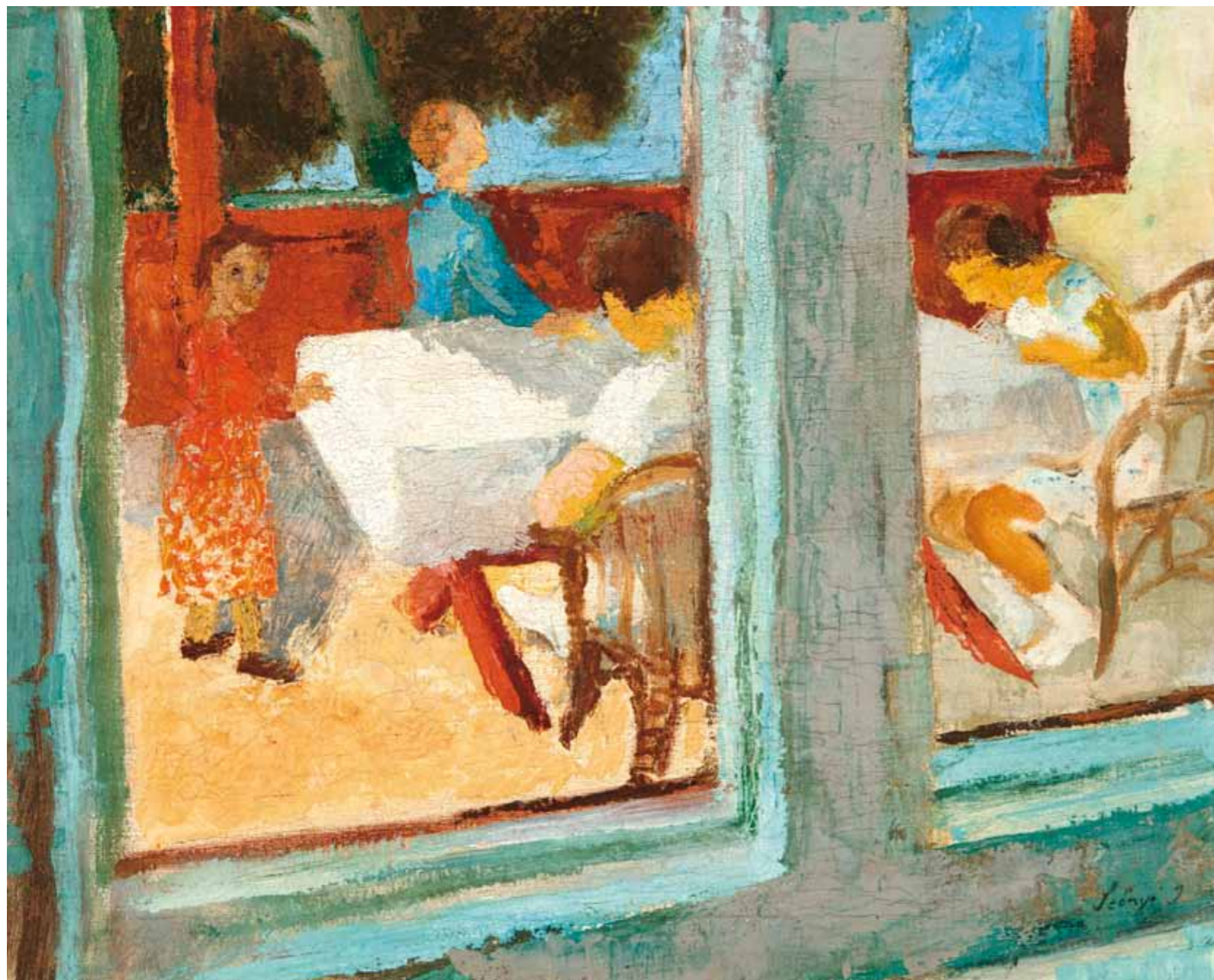
Estimate: 34 286 – 51 429 EUR

AUKCIONÁLVA ÉS REPRODUKÁLVA | AUCTIONED AND REPRODUCED:

| BÁV 67. Képaució, 92. tétel (1985) (*Esztergom látkép* címmel)

Ligeti A.

114 t é t e l

SZÓNYI ISTVÁN (1894-1960)

Beszélgetők (Pihenők) | Chatting (Rest), 1934

Tempera, vászon | Tempera on canvas, 41 x 51 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Szónyi I.

Kezdő ár | Starting price: 2 800 000 Ft / 8 000 EUR
Becsérték: 4 000 000 – 6 000 000 Ft
Estimate: 11 429 – 17 143 EUR

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVA | PRESUMABLY EXHIBITED:

| Szónyi István festőművész gyűjteményes kiállítása, Budapest, Szépművészeti Kiállítások helyiségeiben, 1935. január 19. – február 6. (kat. 24. *Beszélgetők*, 300.-)

115 t é t e l

KÁDÁR BÉLA (1877-1956)

Asszonyok | Women

Tus, akvarell, papír | Ink, aquarelle on paper, 19,5 x 31,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Kádár Béla

Kezdő ár | Starting price: 300 000 Ft / 857 EUR
Becsérték: 500 000 – 800 000 Ft
Estimate: 1 429 – 2 286 EUR

116

tétel

ORSZÁG LILI (1926-1978)

Agyagváros | City of Clay, 1968

Olaj, papír | Oil on paper, 35 x 30 cm
Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:

Shadon on Stone. The Art of Lili Ország.
Hungarian National Gallery, Budapest,
16 December 2016 – 26 March 2017, 278. oldal

117

tétel

GEDŐ ILKA (1921-1985)

Bohócok | Clowns, 1985

Olaj, tempera, papír | Oil, tempera on paper, 19,5 x 22 cm
Jelzés nélkül | Not signed
Hátoldalon | On the reverse: Hagyatéki pecsét | Legacy stamp

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

Gedő Ilka (1921-1985) kiállítása, Budapest, Műcsarnok, 1987. április 16. – május 17.

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

Hajdu István – Bíró Dávid: Gedő Ilka művészete (1921-1985)
Oeuvre katalógus és dokumentumok, Budapest, Gondolat Kiadó, 2003, 149. kép.

KÁDÁR BÉLA (1877-1956)

Falusi jelenet, 1923 körül | Village Scene, around 1923

Gouache, papír | Gouache on paper, 44 x 59 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Kádár Béla

Kezdő ár | Starting price: 20 000 000 Ft / 57 143 EUR
Becsérték: 35 000 000 – 50 000 000 Ft
Estimate: 100 000 – 142 857 EUR

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

Bozsán gyűjtemény.
A könyvet szerkesztette és kiadja a Bozsán család,
Pauker nyomda Kft., Budapest, 2010, 49. oldal

KÁDÁR
BÉLA

Az 1920-as években Kádár Béla a legendás berlini Der Sturm galéria művésze volt. Vezetője, Herwarth Walden kiváló érzékkel és remek szemmel kutatta fel Közép- és Kelet-Európa tehetséges, progresszív művészeit, hogy bemutatkozási lehetőséget ajánljon nekik híres galériájában, valamint a hozzá kapcsolódó folyóiratban. Walden kitűnő ízléssel keverte az egyes izmusokat, a Der Sturm kiállítói közé tartoztak

a német expresszionizmus, kubizmus, valamint az orosz konstruktivisták ismert és népszerű művészei, többek között Vaszilij Kandinszkij, Oskar Kokoschka, Albert Gleizes, Marc Chagall, Moholy-Nagy László és Kádár Béla. A Sturmiban szerepelni hatalmas elismerés és egyben lehetőség is volt a korszak művészeinek, Walden pártfogásának révén nívós gyűjtőkkel, mecénásokkal, és jelentős közintézmények vezetőivel

kerülhettek kapcsolatba. Kádárt is így fedezte fel a két neves amerikai kurátor, Katherine S. Dreier és Christian Brinton, akik 1926-ban ajánlottak számára kiállítási lehetőséget a New York-i Brooklyn Múzeumban. Ezt követően Kádár számos amerikai nagyvárosban rendezhetett kiállítást, így előbb vált ismertté Berlinben és Amerikában, mint itthon, Budapesten. A nemzetközi sikereknek köszönhetően az élet-

1. Heinrich Campendonk: Férfi, ló, tehén, 1918

2. Franz Marc: A sárga tehén, 1922
Solomon R. Guggenheim Museum, New York

3. Kádár Béla: A béke anyala, Philadelphia Museum of Art, Philadelphia Egykor Christian Brinton gyűjteményében.

4. Kádár Béla: Jelenet tehenekkel, 1923 Reprodukálva a Periszkóp magazin 1925-ös számában.

mű számos izgalmas darabja külföldön talált vevőre, amelyek csupán az elmúlt években – gyakran hosszas kutatómunka után – bukkantak fel hosszú évtizedes lappangás után. Kádár sikerének titka „egyszerre nosztalgikus és korszerű stílusában rejlik. A magyar folklór sematizált motívumait jól kódolható képi rendszerré alakítja, és úgy szól az érzelmekhez, hogy közben számol a modern látványhoz szokott közönség formaérzékeléssel” – írja a festő monográfusa, Gergely Mariann. 1922-1926 között készült ciklusának karakteres formavilágát Marc Chagall és Heinrich Campendonk képei inspirálták. Mesészerű képein a falusi élet szereplői és hétköznapi eseményei jelennek meg. A most aukcióra kerülő festmény két további változatban is ismert, fel-

tehetően olyan nagy népszerűségnek örvendett a berlini vevők közt, hogy bár apró eltérésekkel, de Kádár több alkalommal is megfestette. Az egyik változat reprodukciója – *Jelenet tehenekkel* (1923), az avantgárd szellemiségű Periszkóp folyóiratban jelent meg 1925-ben, míg a másik – *A béke anyala* (1925) Kádár jó barátja és mecénása, a neves amerikai kritikus, Christian Brinton tulajdonából került a Philadelphia Museum of Art gyűjteményébe. A most aukcióra kerülő *Falusi jelenet* egy rendkívül népszerű, szellemes és dekoratív remekmű, Kádár húszas évekbeli festészetének kiemelkedő darabja, az egyetlen a három képből, amely magyarországi magángyűjteménybe került. Úgy tűnik, hogy a virágokat szimatoló bika ked-

ves figurája nem csak a német, amerikai és magyar vásárlóközönséget nyugozta le. Az amerikai Indianapolis Star újságírója egy cikkében arra az izgalmas következtetésre jutott, hogy Walt Disney Kádár bikáiról mintázhatta saját, világhírűvé vált rajzfilmfiguráját, Ferdinándot, egész pontosan azt a jelenetet, ahogyan a bika a virágokat szagolja. Ez az a festmény, amely Brinton gyűjteményében volt, és melynek reprodukcióját közölték is a cikk illusztrációjaként.¹

Jelen tanulmány nem kíván állást foglalni ebben a kérdésben, de tény, hogy 1937-ben Kaliforniában is ki volt állítva az említett festmény, így akár tényleg mintául szolgálhatott az egy évvel későbbi, világhírű rajzfilmfigurához.

KELEN ANNA

5. Ferdinánd, a bika. Walt Disney rajzfilmfigurája, 1937

¹ „It strikes me that Walt Disney may have been helped to his clever idea of picturing the bull Ferdinand, while smelling the sweet posies. Disney surely must have seen Bela's interpretative design in which romantic steers bend low beneath the large-eyed angel and smell the sweet posies.” The Indianapolis Star, 1943. January 3.

119 tétel

RIPPL-RÓNAI JÓZSEF (1861-1927)

Fürdőzők a siófoki parton | *Bathers on the Beach in Siófok*

Pasztell, papír | Pastel on paper, 30,5 x 40 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Rónai

Kezdő ár | Starting price: 4 000 000 Ft / 11 429 EUR
Becsérték: 6 000 000 – 8 000 000 Ft
Estimate: 17 143 – 22 857 EUR

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

Bozsán gyűjtemény.
A könyvet szerkesztette és kiadja a Bozsán család,
Pauker nyomda Kft., Budapest, 2010, 39. oldal

120 tétel

LIGETI ANTAL (1823-1890)

Sziklás tengeröböl | *Rocky Bay, 1856*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 17 x 28,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Ligeti A. 1856

Kezdő ár | Starting price: 900 000 Ft / 2 571 EUR
Becsérték: 1 200 000 – 2 000 000 Ft
Estimate: 3 429 – 5 714 EUR

AUKCIONÁLVA ÉS REPRODUKÁLVA | AUCTIONED AND REPRODUCED:

BÁV 41. Képaució, 166. tétel (1976) (*Tájkép* címmel)

MEDNYÁNSZKY LÁSZLÓ (1852-1919)

Tengerszem | Tarn

Olaj, vászon | Oil on canvas, 78 x 107 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Mednyánszky

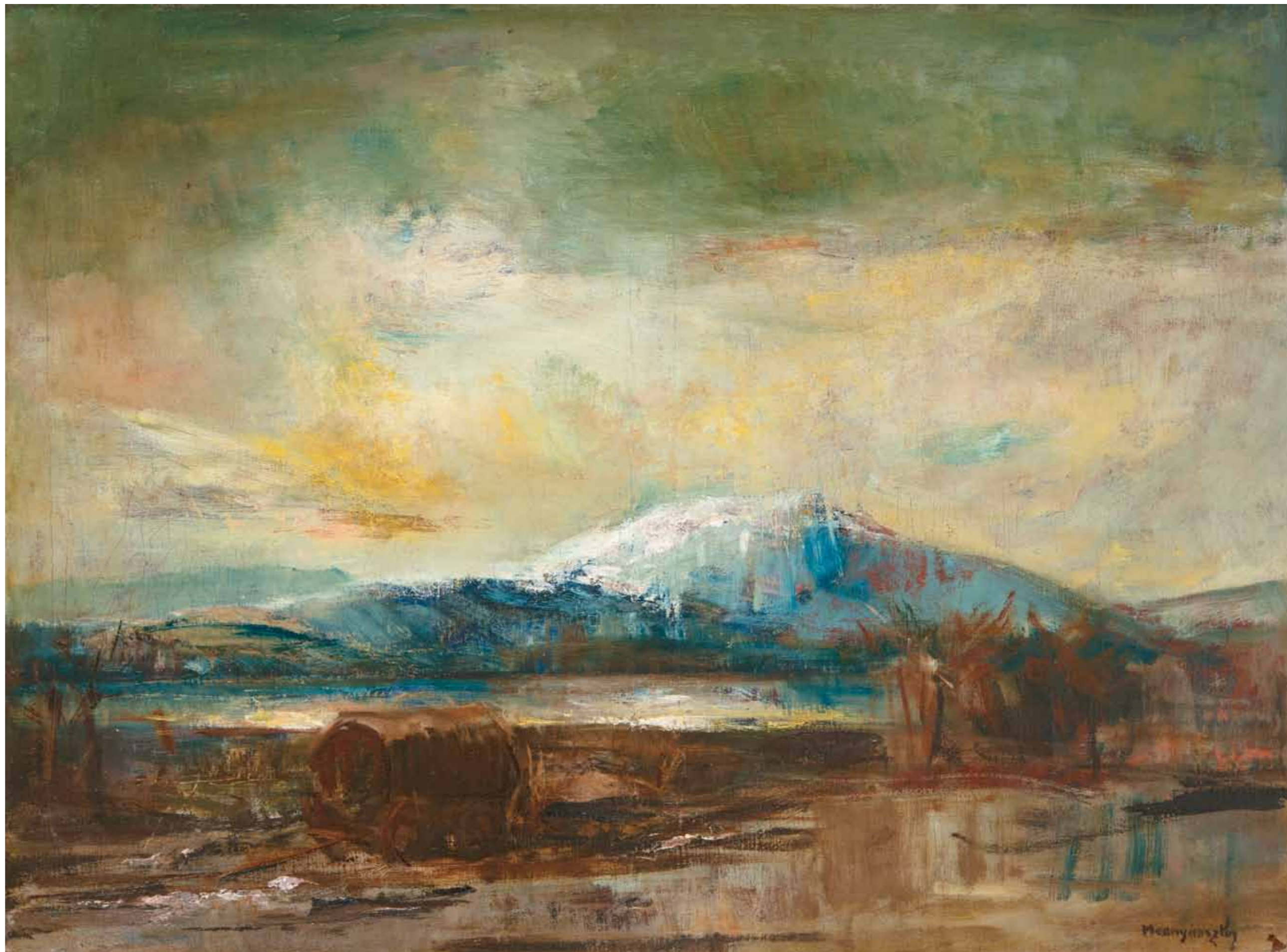
Kezdő ár | Starting price: 11 000 000 Ft / 31 429 EUR
Becsérték: 16 000 000 – 22 000 000 Ft
Estimate: 45 714 – 62 857 EUR

AUKCIONÁLVA ÉS REPRODUKÁLVA | AUCTIONED AND REPRODUCED:
| BÁV 43. Képaució, 129. tétel (1977) (Tengerszem címmel)

Mednyánszky

„Felséges esti világitás: sárga ég, egy tüzes veres felhő. A víz gyönyörű volt: zöldes arany. Sötétedett, de még mindig világitott a nyugati ég. Egy rakás vízió jött. Láttam képzeletemben érdekes alakokat és jeleneteket a szürkület félhomályában. Ez az igazi figurális kép, ami nekem való. [...] Holnap, ha szép lesz az idő, elmegyek a hegyekbe barangolni és rajzolni. [...] Ma ismét jutottam új adalékhoz művészet tekintetében, különösen este. Ezen félhomály és esti pompa ismét helyes irányba terelt. A tegnapelőtti – mondhatom – vívmányokat ezen mai gyönyörű est kiegészítette. A nagy harmonikus összhang, amelyre ébredtem az utóbbi napokban megjött, a további meghatározása azáltal, hogy láttuk azon hangulatot, amelyben ezen általános összhang a legmegkapóbb módon nyilvánul.”

1908. január 18.
Mednyánszky László feljegyzései 1877-1918.
Válogatás a festő kiadatlan naplőfeljegyzéseiből.
Szerk.: Szücs György, Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2003, 115. oldal

B. WELLISCH MARGIT (1892 - ?)

Lány mandolinnal (Nő gitárral), 1930 körül | *Girl with Mandolin (Woman with Guitar), around 1930*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 90 x 80 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: B. Wellisch M.

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
| Dér Tamás gyűjteményében

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:
| „AME” (Alkotó Művésznők Egyesülete) első kiállítása.
Nemzeti Szalon, Budapest, 1931. június (18. tétel *Nő gitárral* címmel)

1. Vörös Géza: *Pettyes ruhás nő, 1933*
magántulajdon

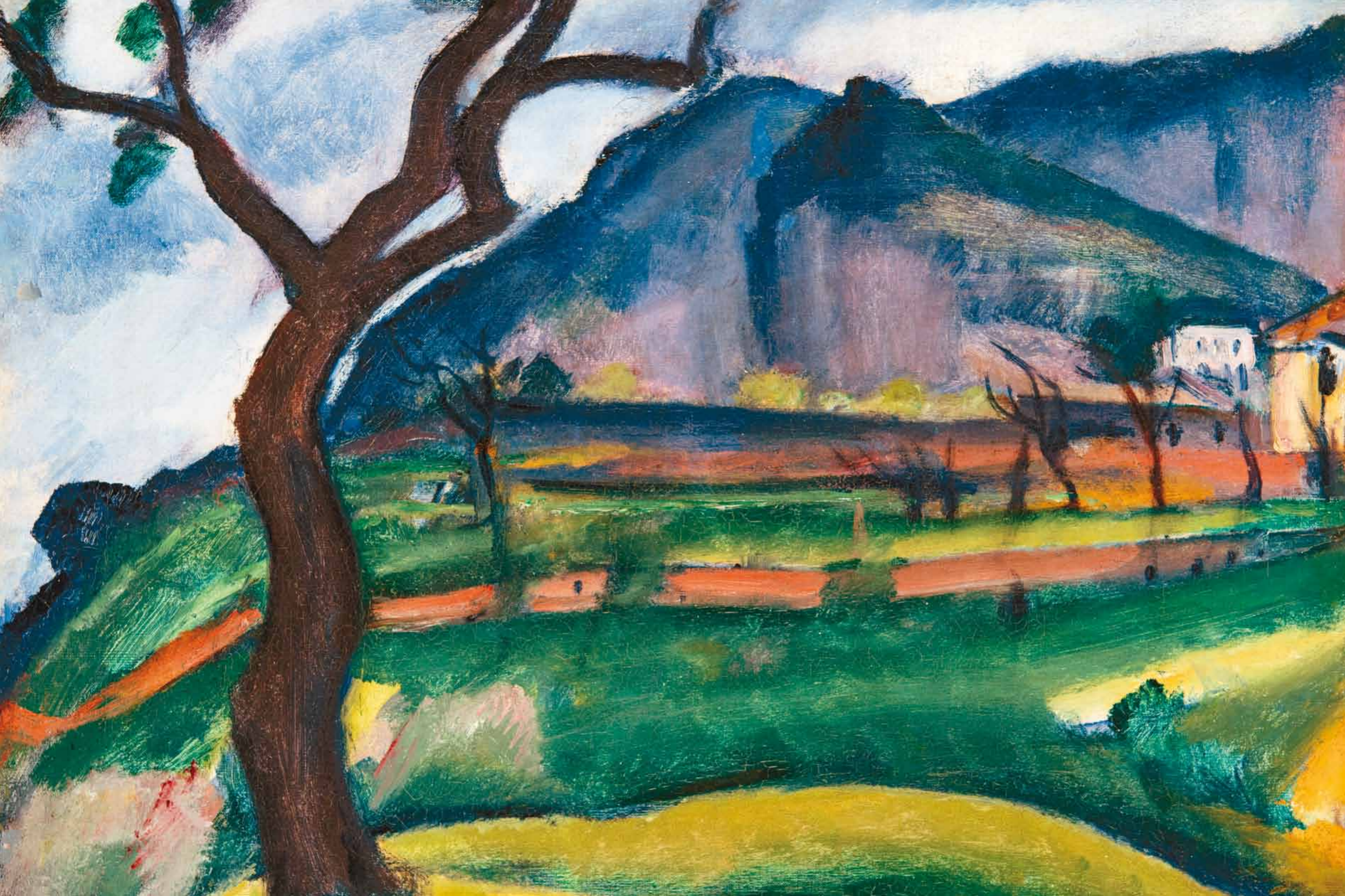
Wellisch Margit igazi művészcsaládban született Budapesten. Apja, Wellisch Alfréd, híres építész volt, Budapest századfordulós fellendüléséhez kapcsolódó közel 250 épület fűződik a nevéhez. Az ifjú művésznő az 1913-14-es tanévben a Képzőművészeti Főiskola hallgatója volt, s már 1915 szeptemberében bemutatkozott egy tájképével a Nemzeti Szalon őszi kiállításán. 1918-ban a nagybányai szabadiskola növendéke lett, majd egy időre eltűnt a hazai közéletből, feltehetően külföldön vészelte át a forradalmakat. Legközelebb 1926-ban állított ki még leánynevén, majd 1931-től már Brabéczné Wellisch Margit néven szerepelt a Nemzeti Szalon és az Ernst Múzeum tárlatain. Ez utóbbi helyen 1935 októberében gyűjteményes kiállítása nyílt, melynek katalógusában Lázár Béla a következőket írta festészetéről: „Mily meglepetés, komoly törekvésű művészetet látunk, egy rendszer világos képét, a dekoratív művészeti irányban való megnyilatkozást. Itt nincsenek kétségek. A hermelines előrehajló lány a maga fehér harmóniájában: egység. A csipkeshokonyás lány, a maga érdekes hullámvonalával, tiszta vonaljáték. A női fejek arcélei kifejező erejűek. A fiatal asszony az életet élesen látja és erős marokkal tudja színbe és vonalba foglalni. Mindent, ami körülveszi, a virágokat, az alakokat nem a maguk helyi színeiben adja vissza, de transzponálja egy eleve elképzelt hangsorba, mint ahogy azt a nagy dekoratív művészet belső törvényszerűségei megkövetelik.” Wellisch portrékat, tájakat és csendéleteket festett, de fő témája mindvégig az emberi, ezen belül is a női alak volt. Dekoratív képmásainak kitűnő példája a *Lány mandolinnal*, mely az Alkotó Művésznők Egyesületének bemutatkozó kiállításán, *Nő gitárral* címen szerepelt 1931-ben.

A kép festésmódja a hazai példák közül Vörös Géza festészetével áll szoros rokonságban, Wellisch stílusa hasonlóan dekoratív, tiszta színekkel operáló, egymástól határozott kontúrokkal elválasztott színfoltokból építkező. L'art pour l'art művészete mentes minden szándékolt szimbolikától vagy politikai állásfoglalástól, leginkább az École de Paris hazai irányához kapcsolódott.

A kép festésmódja a hazai példák közül Vörös Géza festészetével áll szoros rokonságban, Wellisch stílusa hasonlóan dekoratív, tiszta színekkel operáló, egymástól határozott kontúrokkal elválasztott színfoltokból építkező. L'art pour l'art művészete mentes minden szándékolt szimbolikától vagy politikai állásfoglalástól, leginkább az École de Paris hazai irányához kapcsolódott.

RUM ATTILA

MÁRFFY ÖDÖN (1878-1959)

Tájkép fával, 1920 körül | Landscape with Tree, around 1920

Olaj, vászon | Oil on canvas, 54 x 65 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Márffy Ödön

Kezdő ár | Starting price: 5 500 000 Ft / 15 714 EUR
Becsérték: 8 000 000 – 10 000 000 Ft
Estimate: 22 857 – 28 571 EUR

OEUVRE-JEGYZÉK SZÁM | OEUVRE-CATALOGUE NR.: 5.8.1.2

In: Rockenbauer Zoltán: Márffy. Életmű-katalógus, Maklár Artworks Kft., Budapest, 2006, 366. oldal

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

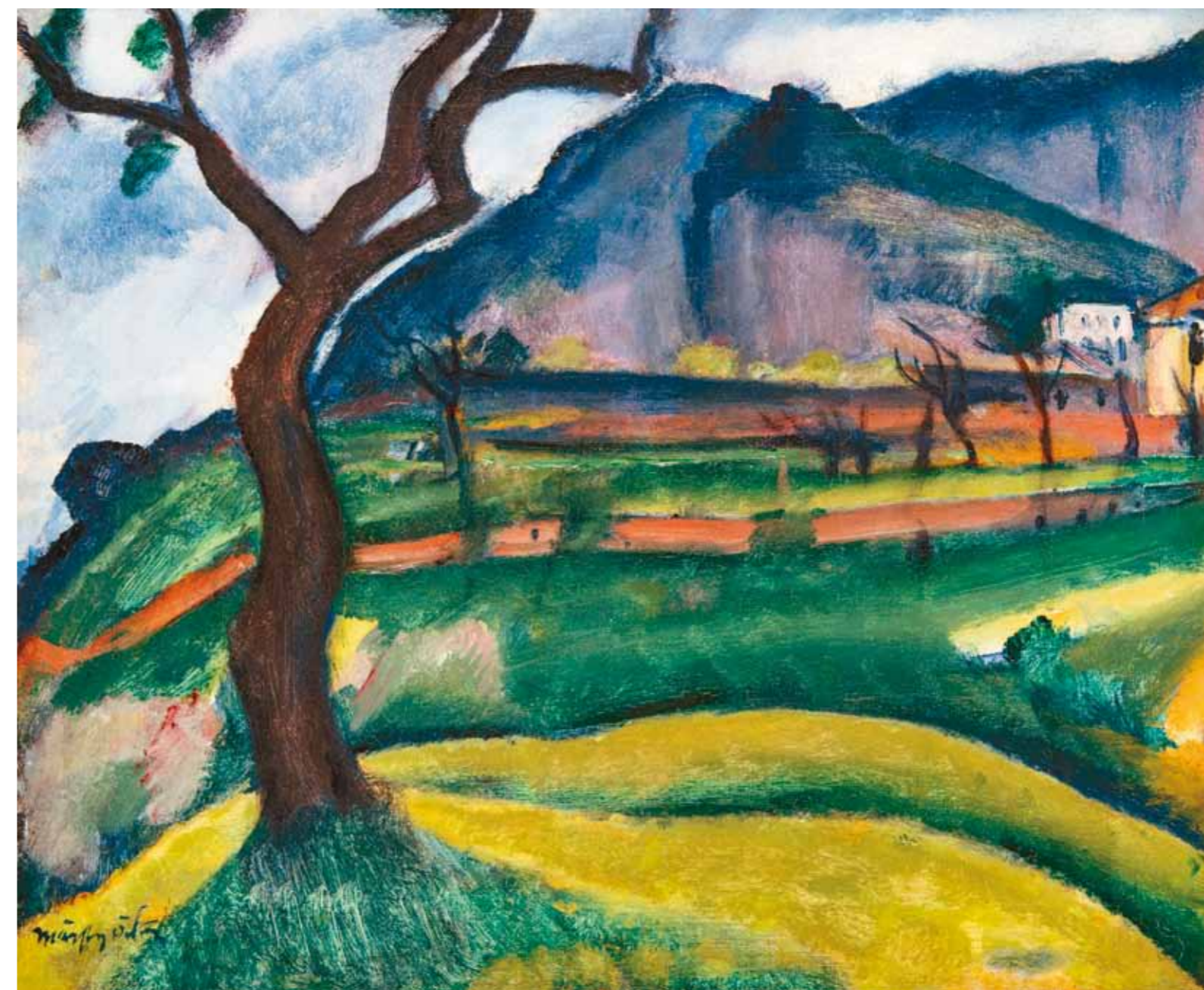
Márffy magángyűjteményekben. Szerk.: Polgár Árpád, Budapest, 1998 (tévesen *Nagybányai táj* címmel)

Márffy Ödön 1907-ben második alkalommal állított ki a párizsi Őszi Szalonon, azonban az emiatt érzett öröm semmi sem volt ahhoz a lelkesedéshez képest, amit ugyanezen a tárlaton bemutatott Paul Cézanne képek váltottak ki belőle. A francia festő előző évben halt meg, és retrospektív tárlata számos művészre, gondolkodóra revelációként hatott. Franciaországból hazatérve, a tízes évek fordu-

lóján, Márffy a fauves-okra jellemző színvilágú, cézanne-i alapelveken nyugvó festészetet hozott létre. A konstruktív szerkesztésben nem jutott el odáig, mint akár a magyar aktivisták, nem érdekelte a kubizmus vagy az absztrakció, inkább a színek világában érezte otthon magát, ahogy mondani szokták, vérbeli kolorista volt. Az analitikus képalkotás és -gondolkodás ugyanakkor megtanította építkezni és szelek-

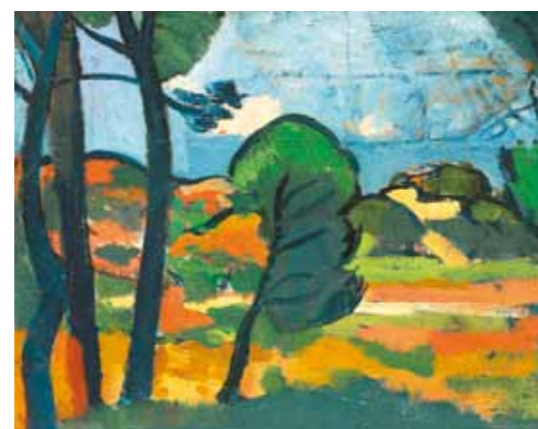
tálni, ahogy erről önvalomásában is szól: „Csak nagy fegyelmességgel lehet egy tájképet megfesteni jól, előre felépíteni, kihagyni a felesleget, hangsúlyozni a lényegest s újra átkölneni az egészet”.¹ Másfelől abban érezte hatását, hogy a korai fauves-képek harsogó színekontrasztjaihoz képest, a színek egymást segítő, kiegészítő tulajdonságai kaptak több szerepet az 1912 körüli évektől festészetében. Bálint Aladár műkritikus

1. Paul Cézanne: A nagy fenyő, 1889
Museo de arte de Sao Paulo, Brazília

2. André Derain: Tájkép Cassis közelében, 1907
MoMA, New York
© 2021 Artists Rights Society (ARS), New York / ADAGP, Paris

3. André Derain: Provence-i tájkép, 1908
Brooklyn Museum, New York

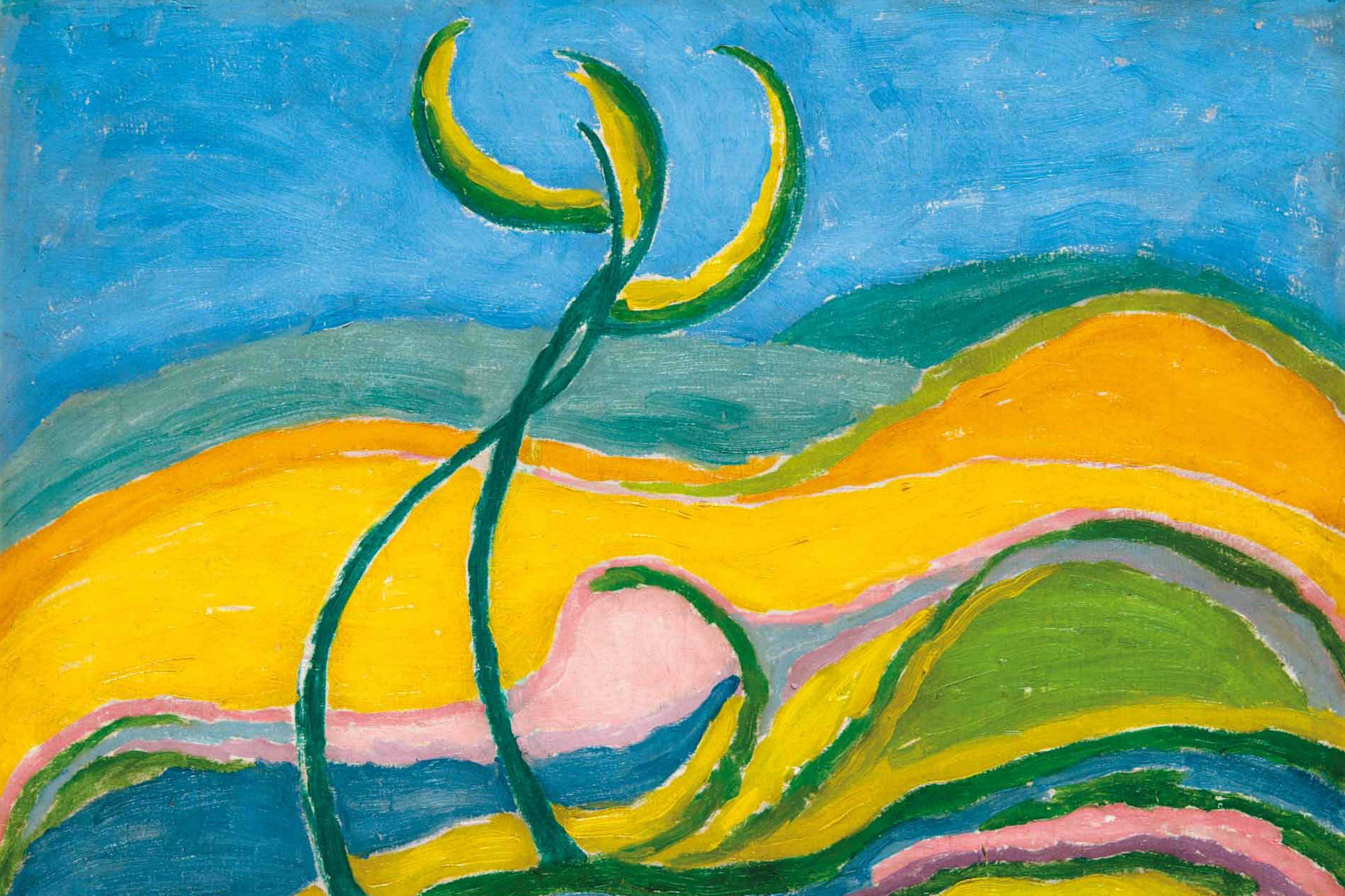
a *Nyugat* című folyóiratban erről a következőket írta: „Melegen izzó mély színek, erőteljes struktúrájú vonalak nemesen egybehangolt ritmusa lüktet Márffy Ödön tájképeiben és kompozícióiban. Lapidáris összevontsággal szinte matematikai szabotossággal fejleszti ki motívumait. Színskálája: meleg kék, zöld, lila és égő narancs. Ezt a skálát szuverén biztossággal irányítja és fokozza izgató harmóniákba. Színegységei formáival annyira egybekapcsolták, hogy teljesen együttesen jelentkeznek”.² A *Tájkép fával* valamikor az első világháború után, a húszas évek elején készülhetett, ami-

kor is Márffy a posztimpreszionista hagyományokhoz tér vissza és fejleszti azokat tovább. A motívumok körvonalai fellazultak, a valóságtól elrugaskodó színek már nem írják át merőben a látványt, tartózkodnak az éles ellentétektől, de már nem is töri meg a fény prizmaszerűen a tárgyak, növények felszínét. Márffy a színeket vastagon, tömören, nagyobb foltokban helyezi egymás mellé, ecsetjárása nem olyan fegyelmezett, mint a konstruktív tájkép kísérleteinél, de még nem is olyan könnyed, mint a későbbi periódusok lazúrosabb, már-már akvarell hatá-

sú olajképeinél. A kompozíció Márffyra jellemző módon kimódolt és igen bátor: a hegy vonulata szinte a kép egyik átlóját jelöli ki, az előtérben meredező fa viszont a folyamatos lefelé tartó mozgást függőleges testével hirtelen megszakítja, majd törzse és ágai hajladozásával finoman visszairányítja a szemet a hegy csúcsához, ezáltal egyféle természetes keretként is funkcionál. Az expresszionizmus hatása érezhető az egymás mellé helyezett színegységek ritmikus mozgásából, amely a képe aljától indulva a sárgától finoman eljut a hegytető sötétkéjéig.

FÖLDES LÉNA

1 idézi Rockenbauer Zoltán: Márffy Ödön Mediterrán táj, 1912 körül. 32. VJG aukció, 132. tétel
2 Bálint Aladár: Három kiállítás. In: *Nyugat* 1913/10., 788.

MATTIS TEUTSCH JÁNOS (1884-1960)

Táj, 1917 körül | Landscape, around 1917

Olaj, papírlemez | Oil on paperboard, 49,5 x 60 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: MT

Kezdő ár | Starting price: 30 000 000 Ft / 85 714 EUR
Becsérték: 50 000 000 – 70 000 000 Ft
Estimate: 142 857 – 200 000 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

▪ a Bach család gyűjteményében, majd Éber Miklós tulajdonában

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

- The Hungarian avant garde: The eight and the activists. Hayward Gallery, February 27 to April 7 1980, (kat.: 101.)
- L'art en Hongrie, 1905-1930: art et révolution: [exposition], Musée d'art et d'industrie, Saint-Étienne, 4 janvier - 4 février 1980 (97. tétel)
- L'art en Hongrie, 1905-1930: art et révolution, Musée d'art moderne de la ville, Paris, 22 octobre 1980 - 4 janvier 1981, 4 janvier - 4 février 1980
- Nyolcak és aktivisták. Janus Pannoniusz Múzeum - Magyar Nemzeti Galéria, Budavári Palota, 1981. február 5. - április 26., (kat.: 104.)
- Mattis Teutsch János kiállítása. Virág Judit Galéria, Budapest, 2021. június 12.

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

- Remekművek egy magángyűjteményből Mattis Teutsch János. Szerk.: Szegeci Merse Pál. Virág Judit Galéria, 2020, 50. oldal, (kat.: 12)

*„Állomásaim tulajdonképpen nem voltak.
Mestereim se voltak.
A huszadik század gyermeke vagyok”*

Mattis Teutsch János.¹

Mattis Teutsch János a brassói faipari iskolában eredetileg szobrászatot tanult, majd a kor szokásához híven Budapesten és Münchenben képzőművészeti forradalma zajlott, ekkor határozta el véglegesen, hogy művész lesz. Noha első támogatója és méltatója, Kassák Lajos szerint Mattis Teutsch „(r)észben passzív természet volt”,² ez nem akadályozza meg abban, hogy a

következő évtizedekben a frontvonalról aktív részese és alakítója legyen a modern művészetnek. A MA-kiállítások után rövidesen a Herwarth Walden-féle berlini Der Sturm galéria absztrakt szekciójának egyik oszlopos tagja, majd 1928 után csatlakozik a kölni, Bauhaus-mintájú A bis Z-csoporthoz. Egyik irányzat mellett sem köteleződik el, a maga útját járja, mégis figyelemre méltó, hogy mindvégig olyan körökhöz húz, akik aktív szerepet kívántak vállalni a társadalom

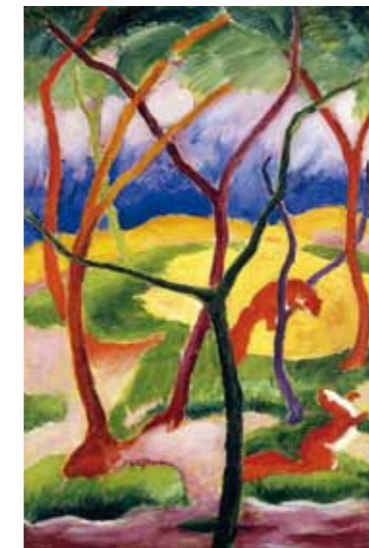
átalakításában, igazságosabbá tételében. Végül saját formatanát Művészetideológia címen 1931-ben jelenteti meg. Mesterei lehet, hogy nem voltak, de Mattis Teutsch, aki 1916-ban már mint érett, önálló stílussal rendelkező művész jelenik meg a magyar képzőművészeti színtéren, ahogy a fenti idézet interjút folytatva maga is mondja, „*elejétől fogva biztos szemszögből*” figyeli azt, ami körülötte történik.³ Elsőként a posztimpreszionisták és

fauves-ok hatása említhető. Hazatérve Párizsból Mattis Teutsch a szobrászkodást egy kis időre félrerakja, és elmerül a színek és vonalak világában. Legkorábbi akvarell és tempera-képein a változatos Brassó környéki táj és a Forráshegy vidéke tűnik fel, amelyek fia visszaemlékezései szerint is kiapadatlan témául szolgálnak egy festő számára. Az első kisméretű festményeken még jól felismerhetőek a motívumok (házsorok, cseréptető, egy-egy alak vagy pad, hegyek, bú-

zatáblák), és már itt is különös figyelem irányul a hol magányosan, hol csoportokban álló fákra. A sajátos jellegű és geometriájú tájnak kétségtelenül fontos szerepe van Mattis Teutsch művészetének alakulásában, hiszen rajta kísérletezi ki a különböző színű, ritmikusan hullámzó vonalakkal építkező stílusát, valamint vizsgálja a függőlegesek és vízszintesek egymáshoz való viszonyát, műveinek egyik alapproblémáját. A tízes évek közepére, a Der Blaue Reiter és a

német expresszionizmus, különösen Kandinszkij 1909-1914 között festett tájképeinek hatására, Mattis Teutsch művészete fokozatosan távolodik a konkrét látvány rögzítésétől, az árnyékok és valőrök teljesen eltűnnek, és a táji elemek kavargó, örvénylő vonalrendszerekké vagy folttá egyszerűsödnek. Ekkor kezd hozzá első nagyobb méretű olajképei megfestéséhez, valamint fekete-fehér linóleummetszet-sorozatához. Ez utóbbi szinte szükségszerűvé teszi

1. Vaszilij Kandinszkij: Táj nyáron, 1909
The Russian Museum, Szentpétervár

2. Gabriele Münter: A kék hegy (Murnau), 1908
magántulajdon

3. Franz Marc: Táj lóval, 1910
Folkwang Museum, Essen, Németország

4. Franz Marc: Játszó kistrókák, 1911
magántulajdon

5. Edvard Munch: Táj nyáron, 1896
Munch Museum, Oslo

a további egyszerűsítést és absztrakciót, de a szigorú geometria helyett az organikus formák, dekoratív vonalak jellemzőek, melyek leginkább a norvég Edvard Munch szimbolista-expresszionista művészetével rokoníthatók. Az akvarelek és grafikák egy része a MA galéria első kiállításán szerepelnek 1917-ben, amely egyben a művész első önálló bemutatkozása, és amelyet rövidesen még egy követ. Kassák később is egyengeti útját, Mattis Teutsch lesz a *Tett* és a *MA* aktivista folyóiratok legtöbbször reprodukált művésze.

A korabeli kritikák többsége felismeri e művekben rejlő zeneiségét és szubjektivitást. Hevesy Iván Mattis Teutsch alkotói módszeréről a következőket írja: „a természet reális formáiból absztrakt művészi formákat teremt, amelyek így már nem tárgyak szimbólumai, hanem az érzések kifejezői. [...] A lelket, a lélek mozgását, lüktetéseit, dinamizmusát fejezi ki, mindazt a sokszerű és sokirányú hullámzást, ami benne az impresszió nyomán megindult [...] Ez az érzés-festészet nem holmi naiv allegorizálás, hanem a belső érzet-állapotok közvetlen expressziója, abszolút festői eszközök-

kel. Közele rokonságban van a zenével, tartalmilag is, formailag is analóg vele.”⁴ A fák mintha emberi alakot ölténének, színeikkel, hajladozásukkal, örvénylő vonaljátékaikkal, érzések, lélekállapotok kifejezői, melyet a táj minden egyéb mozgó vonalaival továbbberősít. A természet, tehát antropomorfizálódik, amelynek feltehetően egyik forrása Rudolf Steiner, a korszakban igen népszerű antropozófikus elméletei. Jelen festményünkön egy magányos, fiatal fa hullámszik, és képviseli egymaga a kép függőleges tengelyét, vagyis Mattis Teutsch rendszere szerint, a

tevékenységet, aktivitást.⁵ Egyszerre kétirányú mozgást végez, hiszen a szél ereje kilibbenti az egyensúlyi helyzetéből oldalirányba, míg hoszszú, megnyúló „végtagjainak” köszönhetően azt az érzetet kelti, mint aki folyamatosan növekszik, ágaskodik az ég felé a szél ellenében. Mintha teste két fa törzsének egyesüléséből születne, ez adja fiatalos energiáját, lendületét. A kép szélei nyitottak, így az egymásra épülő vízszintes síkok hullámszik vonalai tovább rezegnek, attól kifelé. A mozgalmasságot a harmonikus színvilág „tompasága” egyensúlyozza,

amely ugyanakkor a finom lilákkal és kékekkel tükrözik is az egyedüli fa magányosságát, a friss zöldek és sárgák pedig az életerejét, fiatalosságát. Nem hiába mondják, hogy Mattis Teutsch ezeken a lírai tájképeken első feleségével való kapcsolatát festi meg. Hosszú betegség és szenvedés után, körülbelül ekkor veszíti el őt, éppen akkor, amikor készen áll arra, hogy műveivel immáron érett, öntudatos művészként megjelenjen a világ előtt.

FÖLDES LÉNA

JEGYZETEK

- 1 Idézet Mattis Teutsch 1932-es interjújából. Idézi Banner János: Mattis Teutsch János (1884-1960). In: *Művészettörténeti Értesítő* 1969/4., 295.
- 2 Kassák a MA kiállítás előszava. Újraközölve: *MA* 1917. december 5.
- 3 Idézet Mattis Teutsch 1932-es interjújából. Idézi Banner János: Mattis Teutsch János (1884-1960). In: *Művészettörténeti Értesítő* 1969/4., 295.
- 4 Hevesy Iván: Mattis Teutsch. In: *MA* 1918/11., 128-129.
- 5 Id. Mattis Teutsch János: Művészetideológia (Stabilitás és aktivitás a műalkotásban). In: *Korunk* 1970/4., 604.

125
t é t e l

BIAI FŐGLEIN ISTVÁN (1905-1974)

Párizsi nő | *Parisian Woman*

Akvarell, papír | Aquarelle on paper, 43 x 28 cm
Jelezve középen lent | Signed bottom center: Etienne Biai Főglein

Kezdő ár | Starting price: 240 000 Ft / 686 EUR
Becsérték: 400 000 – 600 000 Ft
Estimate: 1 143 – 1 714 EUR

126
t é t e l

NAGY ISTVÁN (1873-1937)

Barabásné Bartha Margit portréja | *Portrait of Mrs. Margit Barabás Bartha, 1917*

Pasztell, papír | Pastel on paper, 69,5 x 49,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Nagy István 1917
Hátoldalon felirat | Inscription on the reverse:
Nagy István Barabásné Barabásné Bartha Margit 1917.

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

KIÁLLÍTVA | **EXHIBITED:**
Tavaszi Tárlat valamint
Kemény Nándor és Bardócz Árpád gyűjteménye,
Budapest, Nemzeti Szalon, 1917. május
(kat. 232. Nagy István: *Barabásné*, pasztell, mgt.)

RIPPL-RÓNAI JÓZSEF (1861-1927)

Zorka, 1918

Pasztell, karton | Pastel on cardboard, 52 x 42 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Rónai 1918
Jelezve jobbra fent | Signed above right: Zorka

Kezdő ár | Starting price: 7 500 000 Ft / 21 429 EUR
Becsérték: 10 000 000 – 15 000 000 Ft
Estimate: 28 571 – 42 857 EUR

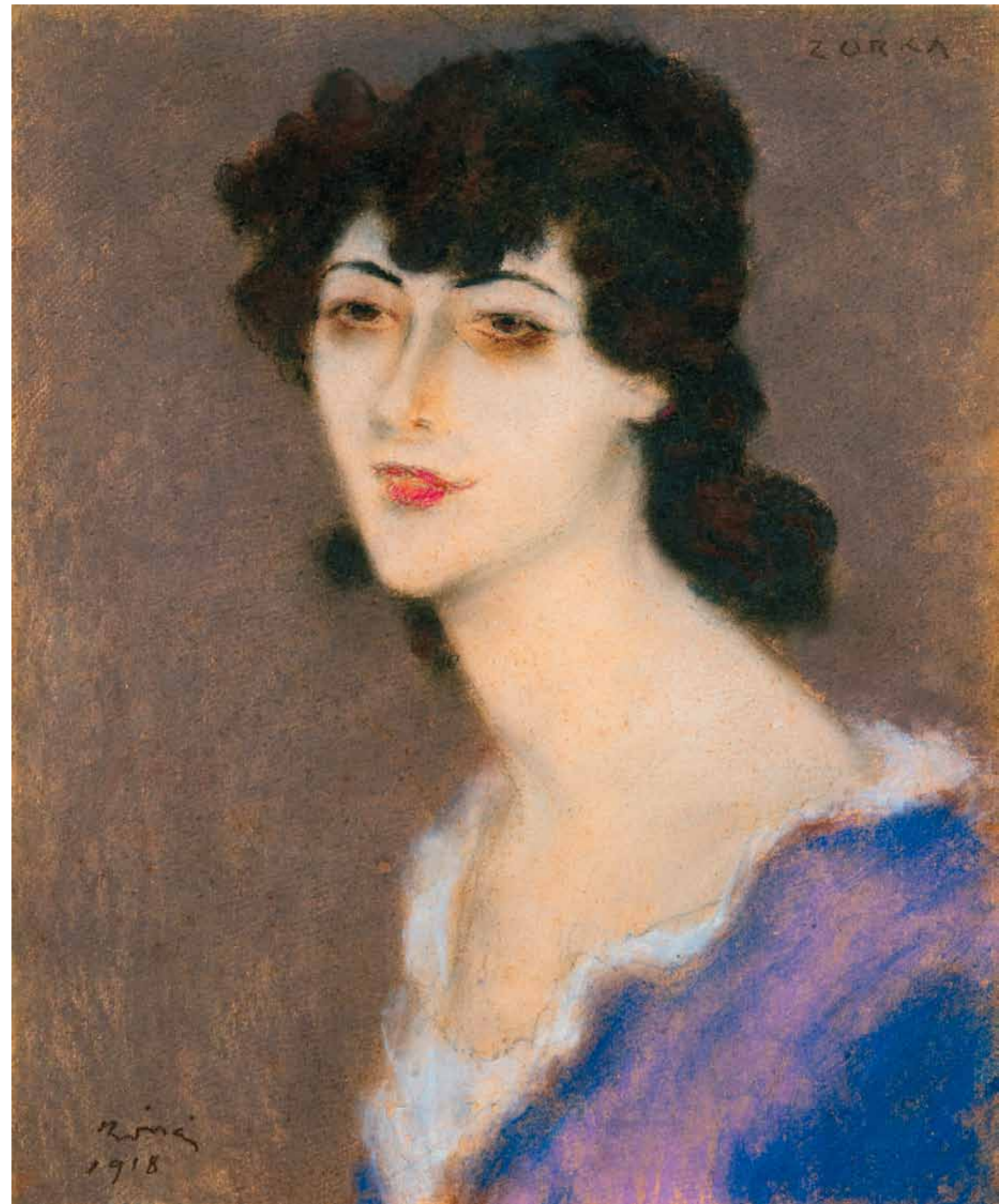
1. Bányai Zorka fényképe az 1910-es évek második feléből, magántulajdon

2. Rippl-Rónai József: Pihenő Zorka magántulajdon

„Mondják, hogy szép - Őszinte legyek? Tekintve, hogy egyik személy sem él, talán már megtehetem. A dolog egyébként sem egészen ismeretlen. Az öreg Rippl mestert megismertem a Centrálban 19 őszén vagy 20 elején. Többször vacsoráztunk is együtt a kávéházban, középtájon, a nagy óra előtt a kerek asztalnál. Megszeretett az öreg. Fiatal voltam és rendkívül szerelemvágó. Ekkor már rég ifjú barátnője volt az öregúrnak az a fiatal lány, akit igen sok rajzon vagy festményen is megörökíthetett, a nevezetes Zorka. Egy tanár barátjának volt a lánya, a Keleti mellett, azt hiszem, az Elemér utcában lakott. Rippl az ifjúságot csodálta és élvezte benne, s képekkel segítette az árva lányt és édesanyját. Hűséget nyilván nem is kívánt tőle, sokkal bohémabb és tapasztaltabb volt. Zorkával tehát megismerkedtem a Centrálban, és másnapra randevút beszélünk meg; eléggé összebújva beszélgettünk, az öregúr mosolygott rajtunk. Én még nem ismertem Pest környékét, Zorka volt a kalauz. A Svábhegyre, onnan az Erzsébet kilátóra vitt. Középtavas lehetett. A Normafa táján, aztán a Ligetben sokat csókolóztunk, rengeteg szűnyog csípett. A kilátóba is fölmentünk, majd alatta, az akkor még fennálló vadászkastélyszerű vendéglőben ettünk. Engem nagyon boldoggá tett a nap és a lány. Sohase tudtam örvendező mosoly nélkül gondolni Zorkára. A madarak szerelmi dala a versben a mi mámorunkat óhajtotta jelezni, miattuk nem éreztük a szűnyogokat. Zorkának vörösesbarna haja volt (nem tudom, valódi színű-e), tehát a megjelölés, hogy bronz, jogos. Nagy szeme, és ő maga hamar sértődékeny. Mindenesetre sokan udvaroltak neki, Ripplnek egész környezete, ő volt az első híres nő, akit megismertem. Egyébként velem egykorú lehetett, vagy egy kicsit idősebb. Mint a Rippl-festmények is mutatják, az álla félrecsúszott és hegyes volt, erre utal a vers.”

Szabó Lőrinc: Vers és valóság (Részletek) HOLMI, 1990, 2. évf., 6. szám

128
tétel

SCHEIBER HUGÓ (1873-1950)

Kánkán | Cancan

Gouache, papír | Gouache on paper, 69,5 x 49 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Scheiber H.

Kezdő ár | Starting price: 3 400 000 Ft / 9 714 EUR
Becsérték: 5 000 000 – 7 000 000 Ft
Estimate: 14 286 – 20 000 EUR

129
tétel

VASZARY JÁNOS (1867-1939)

San Remo, 1937

Pasztell, ceruza, papír | Pastel, pencil on paper, 40 x 50 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Vaszary János hagyatéki bélyegző | legacy stamp

Kezdő ár | Starting price: 2 600 000 Ft / 7 429 EUR
Becsérték: 4 000 000 – 6 000 000 Ft
Estimate: 11 429 – 17 143 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
| egykor Zoltán Frigyes (1947),
| majd Garzó Gyula gyűjteményében

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:
| Vaszary János emlékkiállítás, Budapest, Fókusz Galéria,
| 1947. február 15. – március 2. (kat. 19. *San Remo*, pasztell)

ZIFFER SÁNDOR (1880-1962)

Nagybánya nyáron | *Nagybánya (Baia Mare) at Summer, 1946*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 80 x 60 cm

Jelezve balra lent | Signed bottom left: Ziffer Sándor 1946

Kezdő ár | Starting price: 3 400 000 Ft / 9 714 EUR

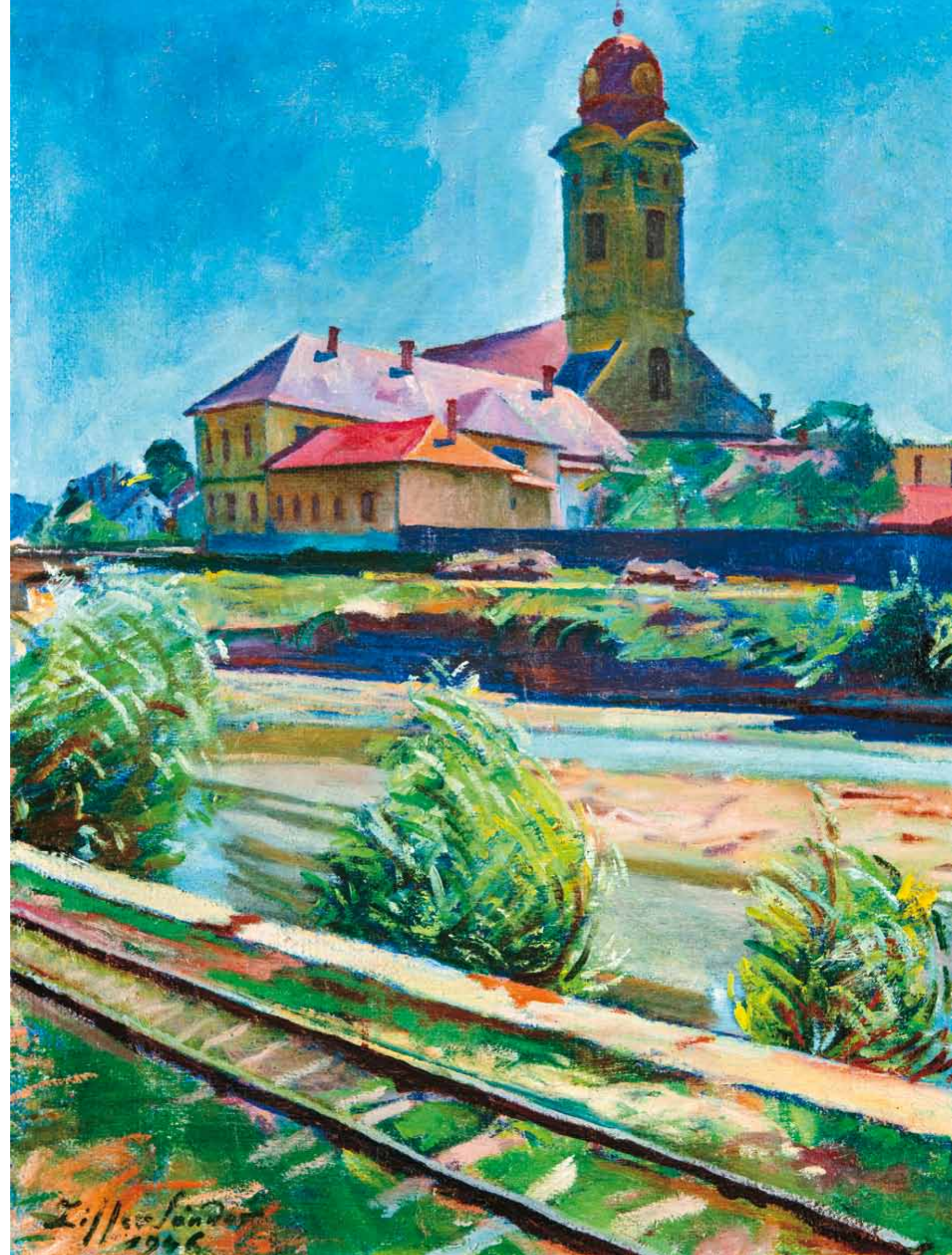
Becsérték: 4 600 000 – 6 000 000 Ft

Estimate: 13 143 – 17 143 EUR

Ziffer Sándor

1. Ziffer Sándor műtermében

131 tétel

NAGY VILMOS (1874-1953)

Bárcák a kikötőben | *Barges in the Harbor, 1907*

Olaj, papírlemez | Oil on paperboard, 17 x 21,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Nagy Vilmos 1907

Kezdő ár | Starting price: 480 000 Ft / 1 371 EUR
Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
| Dér Tamás gyűjteményében

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVA | PRESUMABLY EXHIBITED:
| Nagy Vilmos, Frecskay Endre, Halász Elemér festőművészek és Kisfaludy (Strobl) Zsigmond szobrászművész kiállítás, Budapest, Uránia, 1908. október, (kat. 65. *Tanulmány*, 240 Korona)

132 tétel

ORBÁN DEZSŐ (1884-1987)

Avignon, 1926 körül | *Avignon, around 1926*

Olaj, fa | Oil on wood, 50 x 65 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Orbán

Kezdő ár | Starting price: 950 000 Ft / 2 714 EUR
Becsérték: 1 500 000 – 2 000 000 Ft
Estimate: 4 286 – 5 714 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
| Dér Tamás gyűjteményében

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:
| Orbán Dezső festőművész gyűjteményes kiállítása, Kecskemét és Békéscsaba, 1926, (kat. 21. *Avignon*, olajf.)

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVA | PRESUMABLY EXHIBITED:
| Az Ernst Múzeum XCII. Csoportkiállítás, Budapest, 1927. október, (kat. 62. *A híd*, olajf.)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:
| Egy európai, vándorúton. Orbán Dezső Emlékkiállítás, kiáll. kat. 2009, (67. kép)

SCHUBERT ERNŐ (1903-1960)

Csendélet | Still-life

Olaj, vászon | Oil on canvas, 58 x 45 cm
Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Schubert Ernő

Kezdő ár | Starting price: 2 800 000 Ft / 8 000 EUR
Becsérték: 4 000 000 – 6 000 000 Ft
Estimate: 11 429 – 17 143 EUR

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVA | PRESUMABLY EXHIBITED:
| Tamás Galéria, Budapest, 1932

1. Aleksandr Archipenko: Glass on a table, 1920
MoMA, New York

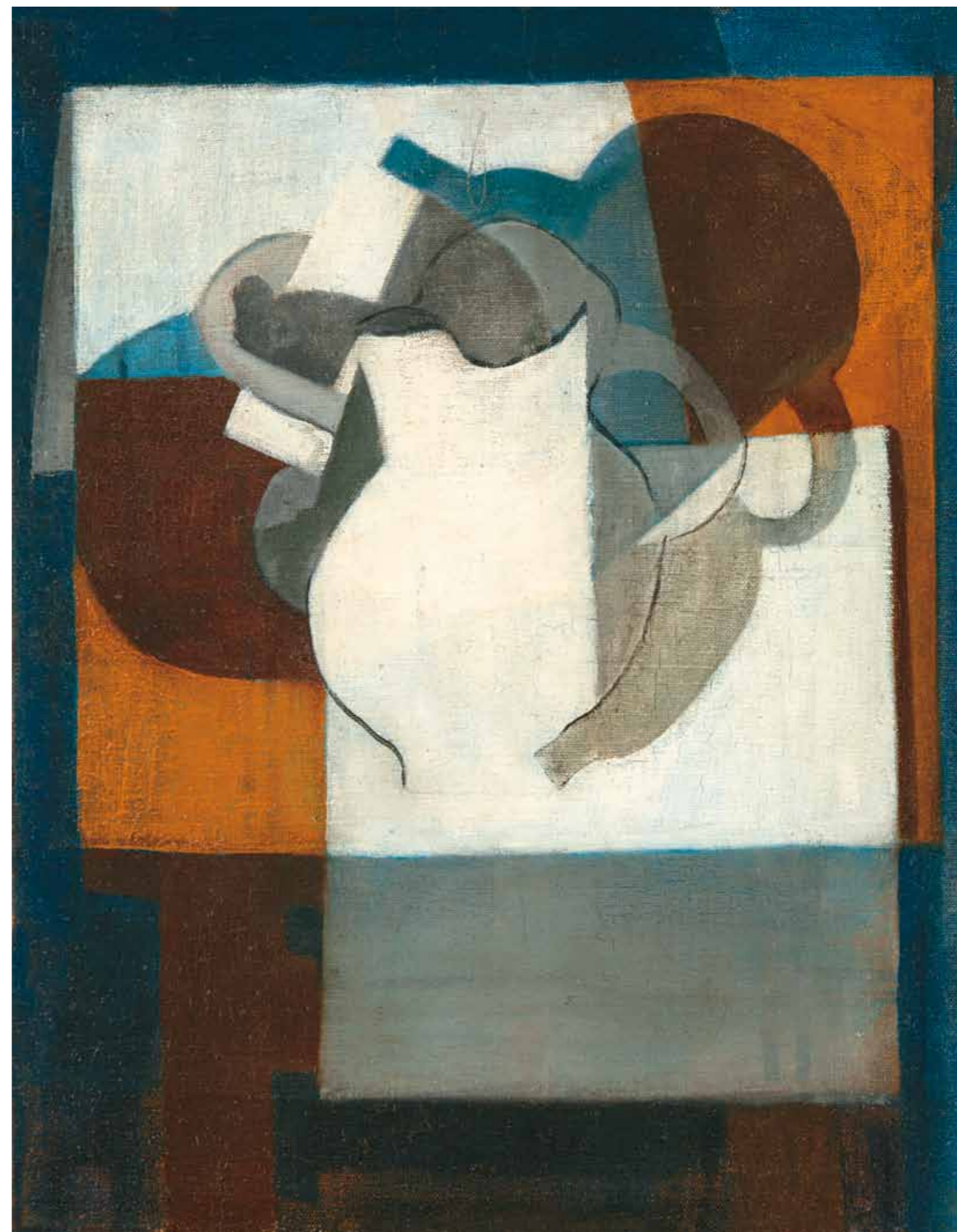

2. Juan Gris: Still-Life, 1916
MoMA, New York

1927 körül a Képzőművészeti Főiskolán szerveződő művészcsoporthoz tagjai Schubert Ernő, Kepes György, Korniss Dezső és Trauner Sándor voltak, akiket kezdetben a kubizmus és az orfizmus érdekelt, majd egyre erőteljesebben fordultak a Bauhaus munkássága és az orosz avantgarde művészei felé. Az iskola konzervatív szemléletű tanárai nem nézték jó szemmel a Csók tanítványok „szélsőséges” kilengéseit, s a többi növendékre való esetleges befolyásuk veszélyét elhárítva, kizárták őket a főiskoláról.

A művészcsoporthoz tagjai 1930-ban a Tamás Galériában rendeztek nagyszabású csoportkiállítást, amely nyilvánvalóvá tette, hogy új avantgarde mozgalom született Magyarországon.

„Konstruktív művészetük, amely a racionális és konkrét térszervezésen, a belső képi-plasztikai egyensúly megteremtésén, elvont szellemi viszonylatok reprezentálásának igényén alapult, ugyanakkor a sajátos hazai társadalmi helyzet megragadására is irányult. A művészek szociológiai helyzetének, a hazai társadalmi feszültségeknek, a

3. Juan Gris:
Still-Life with Fruit Dish and Mandolin, 1919
Beyeler Foundation, Riehen, Svájc

4. Kmetty János: Kubista csendélet Revue folyóirattal, 1930
magántulajdon

munkanélküliségben és nyomorban élők kilátástalan világának kifejezését összekapcsolták egyfajta elvont, »ideális« viszonylatrendszer ki-fejezésével. Az elvont minőségek és a nagyon is konkrét, társadalmi és politikai jelentések egy struktúrában való összekapcsolása, a konkrét »negatív« és az elvont »pozitív« egymásra vetítése adja esztétikai programjuk legsajátosabb karakterét.¹

Schubert Ernő a Cézanne-i elvek híve volt, munkáját Picasso, de még inkább Braque inspirálta. A festményen szereplő tárgyakat mértani formákká tördeli szét, és különböző nézőpontból szimultán jeleníti meg. Az asztal, a kancsó egymásba hatoló síkjai, a több szögből ábrázolt testek így módon elveszítik plasztikusságukat, és a kompozíció sík jelleget ölt. A képen megjelenik az idő mint negyedik di-

menzió. Ezzel a térábrázolási technikával a hagyományos, a téma egy nézőpontból, egy pillanatban való megfigyelése helyett a festő azt közvetíti, amit tudunk a tárgyról. Ez különösen a kancsó kékes árnyékának formáján figyelhető meg: szinte látjuk, ahogy a Nap fénye mozog, és ezáltal máshová kerül az árnyék. A néző szerepe is az idő dimenziójába illeszthető, ugyanis a mi dolgunk felfedezni és összeilleszteni a különböző alkotórészeket a képen. A színek a formaszerkesztésnek vannak alárendelve. A szinte monokróm paletta visszafogottsága, semlegesége a felület formai egységét hangsúlyozza. A most aukcióra kerülő festmény erőteljes szerkezetével, minimalista, átgondolt formakeresésével olyan szintiszta megnyilvánulása az analitikus kubizmusnak, ami igazán ritkán bukkan fel a magyar műtárgpiacon.

BÁN GABRIELLA

¹ Hegyi Lóránd: A magyar konstruktivista művészet korszakai.
In: *Művészettörténeti értesítő* (Szerk.: Mojzer Miklós). Akadémiai Kiadó, Budapest, 1982, 24. oldal

134

l t é t e l

BERNÁTH AURÉL (1895-1982)

Őszi dombok Érdligeten | *Autumn Hills in Érdliget, 1944*

Pasztell, velúrpapír | Pastel on suede paper, 71 x 99 cm
 Jelezve balra lent | Signed bottom left: BA.

Kezdő ár | Starting price: 1 800 000 Ft / 5 143 EUR
 Becsérték: 3 000 000 – 5 000 000 Ft
 Estimate: 8 571 – 14 286 EUR

ÉLETMŰ-JEGYZÉKSZÁM | OEUVRE CATALOGUE NR.: 1944/19.

135

l t é t e l

LAKATOS ARTÚR (1880-1968)

Erdő széle | *Edge of the Forest, 1928*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 53,5 x 70,5 cm
 Jelezve balra lent | Signed bottom left: Lakatos Artúr Komló 1928

Kezdő ár | Starting price: 1 000 000 Ft / 2 857 EUR
 Becsérték: 2 000 000 – 4 000 000 Ft
 Estimate: 5 714 – 11 429 EUR

136
t é t e l

MEDVECZKY JENŐ (1902-1969)

Hölgy kutyával | *Lady with Dog*

Olaj, farost | Oil on wood-fibre, 80,5 x 60 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Medveczky

Kezdő ár | Starting price: 850 000 Ft / 2 429 EUR
Becsérték: 1 000 000 – 1 500 000 Ft
Estimate: 2 857 – 4 286 EUR

137
t é t e l

CZENE BÉLA (1911-1999)

Esőben | *In the Rain*, 1963

Olaj, farost | Oil on wood-fibre, 80 x 60 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Czene Béla 1963.
Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Czene Béla: Esőben 60x80

Kezdő ár | Starting price: 1 000 000 Ft / 2 857 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

68 | 138
aukción | tétel

MOLNÁR JÓZSEF (1821-1899)

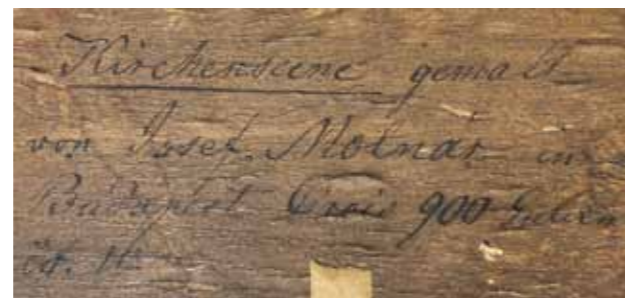
Templomban | *In the Church*

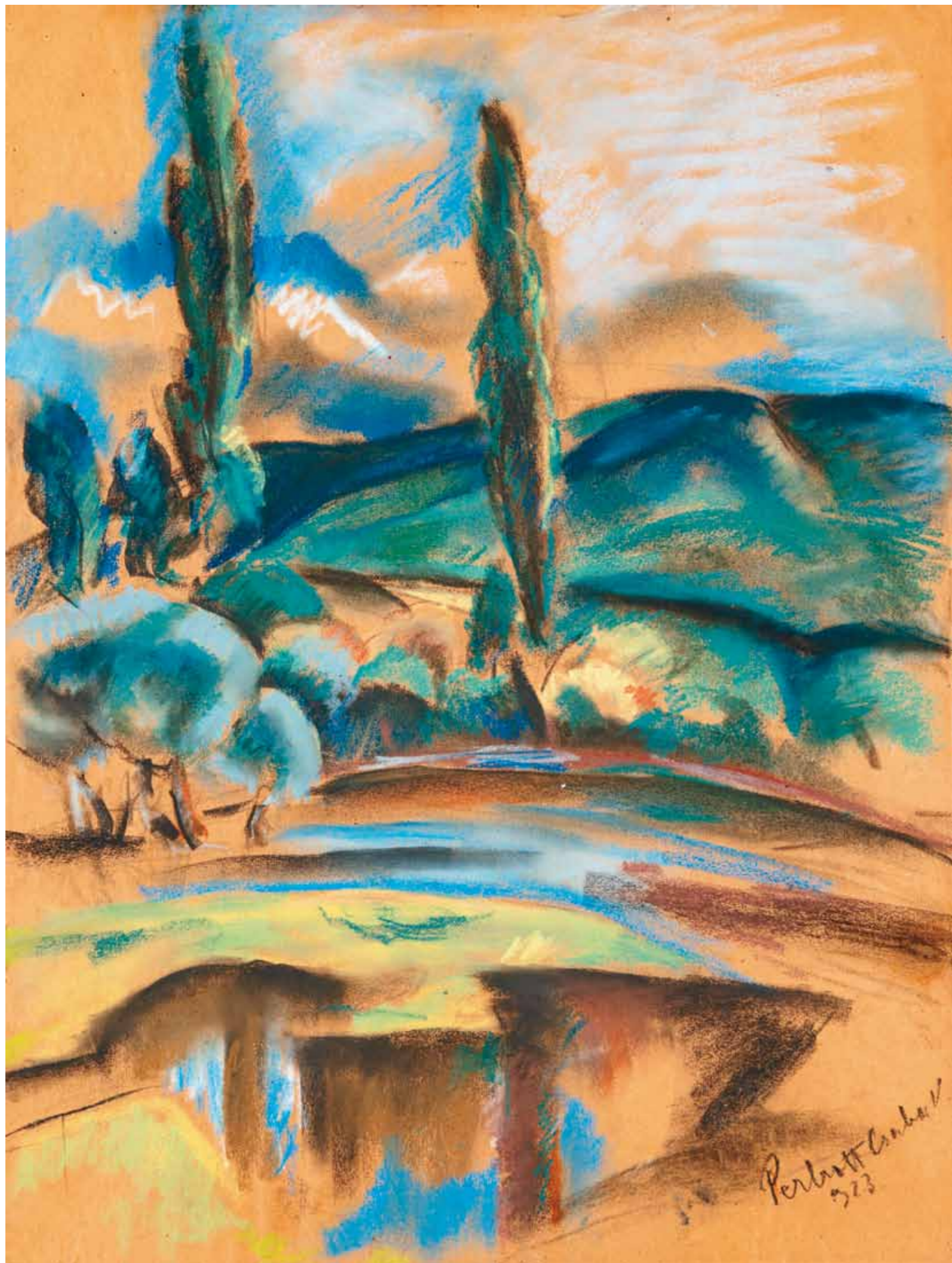
Olaj, vászon | Oil on canvas, 147,5 x 117 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Molnár J.

Kezdő ár | Starting price: 5 000 000 Ft / 14 286 EUR
Becsérték: 7 000 000 – 10 000 000 Ft
Estimate: 20 000 – 28 571 EUR

AUKCIONÁLVA | AUCTIONED:

■ BÁV 65. Képaució, 195. tétel (1984) (*Templomi jelenet* címmel)

139

l t é t e l

PERLROTT-CSABA VILMOS (1880-1955)

Dombos táj | *Hilly Landscape*, 1923

Pasztell, papír | Pastel on paper, 47 x 36 cm
 Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Perlrótt Csaba V. 923

Kezdő ár | Starting price: 700 000 Ft / 2 000 EUR
 Becsérték: 1 200 000 – 1 500 000 Ft
 Estimate: 3 429 – 4 286 EUR

140

l t é t e l

NAGY OSZKÁR (1883-1965)

Napsütéses utca | *Sunny Street*

Olaj, papírlemez | Oil on paperboard, 33,5 x 46 cm
 Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Nagy Oszkár

Kezdő ár | Starting price: 850 000 Ft / 2 429 EUR
 Becsérték: 1 500 000 – 2 500 000 Ft
 Estimate: 4 286 – 7 143 EUR

SCHÖNBERGER ARMAND (1885-1974)

Aktok gyümölcscsel | Nudes with Fruit, 1932

Olaj, vászon | Oil on canvas, 79 x 69 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Schönberger A. 1932.

Kezdő ár | Starting price: 30 000 000 Ft / 85 714 EUR
Becsérték: 50 000 000 – 70 000 000 Ft
Estimate: 142 857 – 200 000 EUR

Schönberger

„A művészet semmi mást nem fejez ki, csak önmagát.
Egészen független léte van, mint a gondolkodásnak és
csak saját törvénye szerint fejlődik.”

(Schönberger Armand)

1. Tamara de Lempicka: Perspektiva, 1920-as évek
Petit Palais, Genf

Schönberger Armand 1930 körül érte el legnagyobb művészi sikereit. 1927-ben Nagyváradon és Pozsonyban volt gyűjteményes kiállítás. A tárlatokat méltató kritikusok kivétel nélkül hangsúlyozták a művész modernségét, konstruktív formalitását, expresszivitását és kifinomult színvilágát. Mindkét kiállítás jelentős erkölcsi, és nem csekély anyagi sikerrel acélozta meg Schönberger önbizalmát és művészi hírnevét. Ezt követte 1930-ban a budapesti Tamás Galériában rendezett gyűjteményes tárlat, melyen olajképeken kívül temperák és rajzok is szerepeltek. Elek Artúr, a korszak egyik legkiválóbb kritikus a ekkor kiemelte, hogy bár Schönberger munkáin tetten érhetőek a kubista, futurista és expresszionista stílusok tanulságai, de mind-

ezek együttesen olvadnak össze egy, csak a művészre jellemző egyéni stílusban. Bár Elek nem használta az art deco kifejezést, de 1930 körül már ez volt az a trend, mely a képzőművészetek minden ágában éreztette hatását úgy Európaszerte, mint a tengerentúlon egyaránt.

1932-ben a korabeli Budapest legprogresszívebb, azaz a legmodernebb és legfrissebb műveket kiállító intézményeként híressé vált Tamás Galéria, *Az új magyar művészet keresztmetszete 1932-ben* címmel rendezett kiállítást. A tárlaton a két háború közötti hazai művészeti élet legjelentősebb alkotóinak színéjára szerepelt, egy-egy művel kiállva az örökké megújuló modernizmus ideája mellett. Aba-Nováktól Bernáth Aurélig, Farkas Istvánon kereszt-

2. André Lhote: Toilette

3. Jean Metzinger: Naposzó akt, 1935

4. Pablo Picasso: Aktok, 1920-as évek

tül Márffy Ödönön át, Perlrott-Csabától Vaszary Jánosig szinte valamennyi jelentős hazai kortárs modern alkotó képviseltette magát ezen a kiállításon. A tárlat katalógusában Kárpáti Aurél a következőkben foglalta össze a bemutató lényegét: „Tanulságos, megnyugtató seregszemle ez, amelyen szabad egyesülésben, de szerves, benső összetartozásában mutatkozik meg a progresszív magyar művészek teljes frontja, függetlenül a zárt csoportokba, társaságokba és egyesületekbe való elkülönüléstől. Mert körülbelül mind itt vannak és együtt vannak itt, akiket 1932-ben Magyarországon nem a tegnap, hanem a ma korszerű művészi problémái érdekelnek, akik a legaktuálisabb jelen művészi formanyelvének kialakításán fáradoznak s akik nem a múlt eredményeinek szorgalmas ismétlését, hanem a jövő lehetőségeinek kikutatását és kihasználását vallják minden igazi művész feladatául.” A korszak modern festészetének és szobrászatának keresztmetszetét felmutató tárlaton, a körülbelül félszáz kiállító között természetesen ott volt Schönbberger Armand is, aki éppen ebben az évben alkotta meg a most aukcióra kerülő *Aktok gyümölcscsel* című képét.

1932-re Schönbberger tehát bekerült a „legjobbak” közé, művészete a par excellen-

5. Tamara de Lempicka: A modell, 1925

ce modernizmus egyik mintapéldája lett. A pályájának egy korábbi pontján a szobrászattal is kacérkodó művész festészetébe a plasztikus alakítás tanulságait is sikerrel ötvözte, melynek egyik legékeesebb példája az *Aktok gyümölcscsel* nőalakjainak szinte faragott, és simára csiszolt márványszoborként való megformálása. A hűvösen kristálytisza aktok és a belső fényben izzó gyümölcsök, a színeesebb részletek és a gyöngyházfényű testek valamint drapériák rendkívül dekoratív és ünnepélyes hangulatú együttese, nem csupán Schönbberger közönség által leginkább kedvelt műtípusába tartozik, de aktos kompozícióinak is egyik leggyönyörűbb darabja.

1932-ben Schönbbergernek alkalma nyílt az ismételt külföldi bemutatkozásra. Ez alkalommal a svédországi Malmöben rendezett önálló kiállítást. A tárlaton legnagyobb számban olajképekkel szerepelt, és ezek között több aktkompozíciót is feltüntet a bemutató katalógusa. Szinte teljesen biztos, hogy az *Aktok gyümölcscsel* ekkor nem szerepelt a svédországi kiállításon, mert ha így történik, akkor szinte bizonyosan megvásárolták volna, és manapság egy svéd magángyűjtemény vagy múzeum gyűjteményét gazdagítaná.

RUM ATTILA

142
t é t e l

ROMÁN GYÖRGY (1903-1981)

Virágcsendélet | Still-life with Flowers, 1965

Olaj, vászon papírlémezen | Oil, canvas on paperboard, 60 x 50,5 cm
Jelezve jobbra fent | Signed above right: Román György 1965.

Kezdő ár | Starting price: 300 000 Ft / 857 EUR
Becsérték: 500 000 – 700 000 Ft
Estimate: 1 428 – 2 000 EUR

143
t é t e l

TIBOR ERNŐ (1885-1945)

Csendélet | Still-life

Olaj, papírlémez | Oil on paperboard, 70 x 99 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Tibor Ernő
Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Tibor Csendélet

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 400 000 – 3 600 000 Ft
Estimate: 6 857 – 10 286 EUR

144

tétel

MEDNYÁNSZKY LÁSZLÓ (1852-1919)

Duna | Danube

Olaj, vászon | Oil on canvas, 21,5 x 26,5 cm
 Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Mednyánszky
 Hátoldalon | On the reverse: Hagyatéki pecsét,
 Leltározta Pálmai József | Legacy stamp, inventory by József Pálmai

Kezdő ár | Starting price: 650 000 Ft / 1 857 EUR
 Becsérték: 1 000 000 – 2 000 000 Ft
 Estimate: 2 857 – 5 714 EUR

145

tétel

TORNyai JÁNOS (1869-1936)

Alkony | Twilight

Olaj, papírlemez | Oil on paperboard, 17 x 20,5 cm
 Jelezve balra lent | Signed bottom left: Tornyai

Kezdő ár | Starting price: 240 000 Ft / 686 EUR
 Becsérték: 400 000 – 600 000 Ft
 Estimate: 1 143 – 1 714 EUR

VASZARY JÁNOS (1867-1939)

Fekvő akt, 1919 körül | *Lying Nude, around 1919*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 100,5 x 132,5 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Vaszary J.

Kezdő ár | Starting price: 12 000 000 Ft / 34 286 EUR
Becsérték: 20 000 000 – 30 000 000 Ft
Estimate: 57 143 – 85 714 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

- LX. Tizenegyedik csoportkiállítás: Vaszary, Kosztolányi, Czencz, Belányi, Lukátsovits Ily. Ernst Múzeum, Budapest, 1920. február-március, (kat. 104)
- Vaszary János emlékkiállítás magánygyűjtők műveiből. Kuny Domokos Múzeum, Tata, 1967. október
- Vaszary János magánygyűjteményekben. Virág Judit Galéria, Budapest, 2015. március 28. – 2015. április 25.

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:

- Vaszary János gyűjteményes kiállítása. Ernst Múzeum, Budapest, 1919. március
- Vaszary János gyűjteményes kiállítása. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2007. október 18. – 2008. február 10. (kat. 114)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

- Lázár Béla: Vaszary János képei. Budapest, 1923, XI. képtábla
- Haulisch Lenke: Vaszary. Budapest, 1978, 118. kép

Vaszary J.

1. Vincent Van Gogh: Fekvő akt, 1887

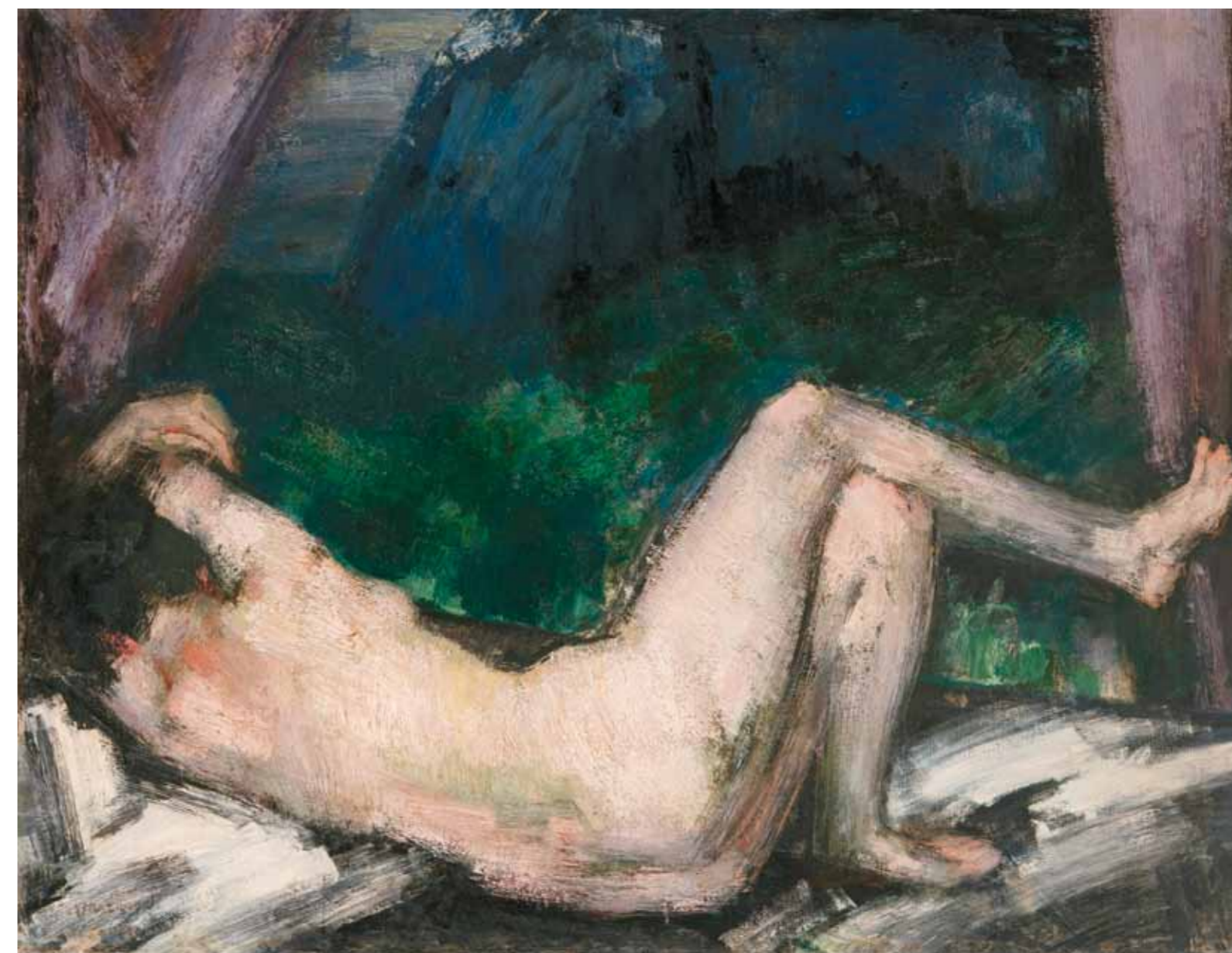
2. Pierre-August Renoir: Fekvő akt, 1850-1860
Magántulajdon

Vaszary János 1919 márciusában, az Ernst Múzeumban rendezett gyűjteményes kiállítását a korabeli sajtó egyöntetű lelkesedéssel fogadta, és valamennyi cikk egyetértett abban, hogy a festő munkásságában új korszak vette kezdetét. A sikert még az sem tudta csorbítani, hogy a hét év kihagyás után megvalósult önálló bemutatót az éppen zajló események, a Tanácsköztársaság kirobbanása miatt, idő előtt bezárták.¹ Lázár Béla már a műveket bevezető katalógus-

szövegében megjegyzi, hogy Vaszary háború alatt és után formálódó, átalakuló új művészete a színek köré épül, egyben felismeri a fekete jelentőségét a korszak képein. Utóbbiról azt írja, hogy Vaszarynál „elvesztette teljesen festék jellegét, de mint szín csupa árnyalat, mely helyzetével is az érzést szolgálja”.² Michel Pastoureau *A fekete: egy szín története*, eredetileg 2000-ben megjelent könyvében kronologikusan és tematikusan haladva, valamint a különböző műv-

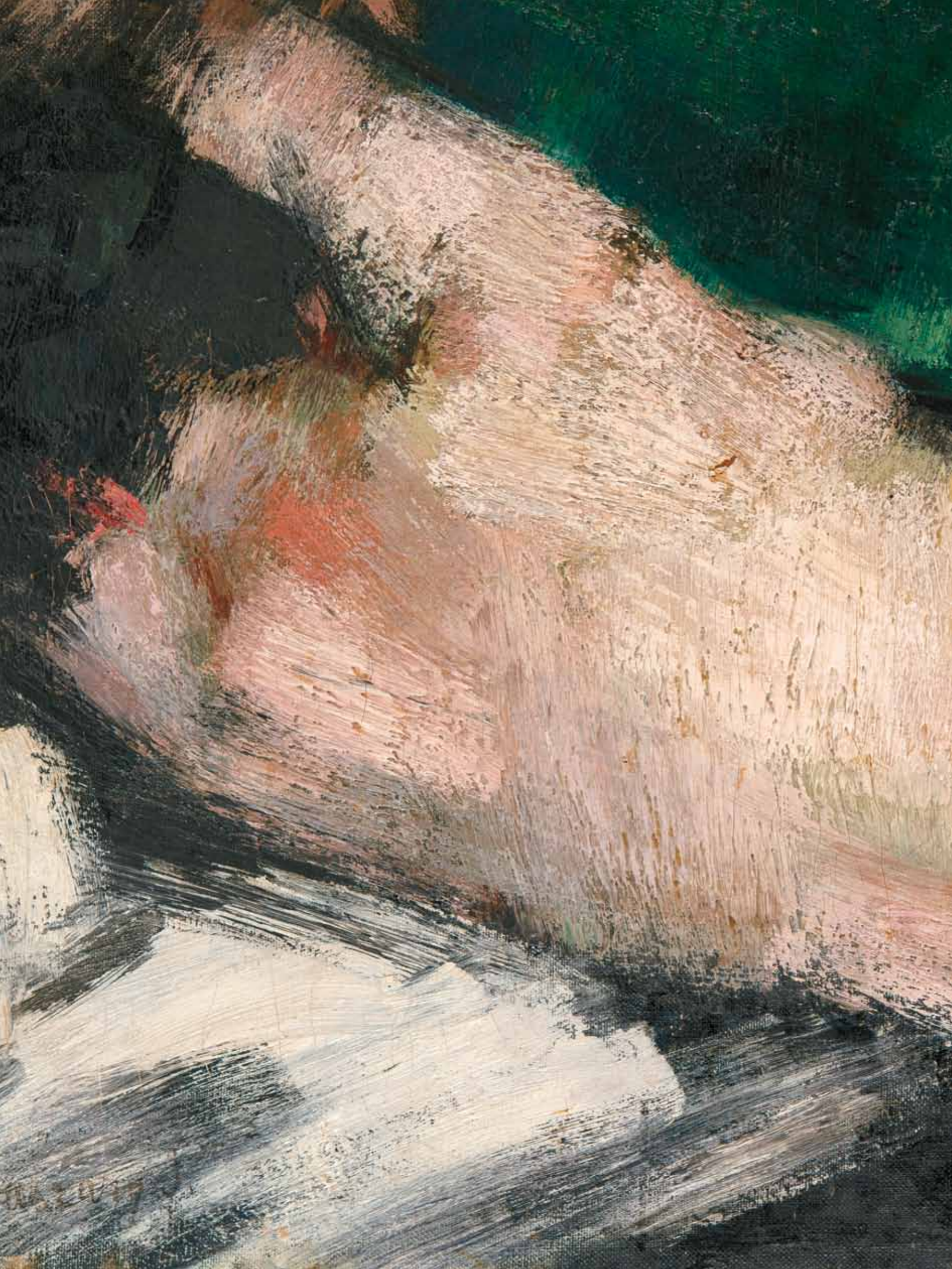
szeteket, kultúrákat, társadalmakat felölelve dolgozza fel a címben is elhangzó témát. Szerinte ugyanis a színek „nem tanulmányozhatók időn és téren, konkrét kulturális kontextuson kívül”.³ Így a fekete mint társadalmi jelenség egész mást jelentett az ókori görög-római, a keresztény vagy a modern kultúrák számára, de akár egy korszakon belül is. A romantika festői például a nyugtalan pszichéjük érzékeltetésére szívesen alkalmazták a fény-árnyék, fény-sötétség

szimbolikát, ezért nem vetették el a fekete szín használatát. Míg a 19. század második felében, a tudományos forradalmak és a pozitivisták gondolkodás hatása alatt kibontakozó impresszionizmus nem tekintette a feketét teljes értékű színnek, és egy időre száműzni is tudta szinte az egész európai festészet palettájáról. A 20. század első két évtizedében a fekete ismételt előbukkanása elsősorban az avantgárd irányzatok művein érhető tetten. A kubista ké-

peken a fekete a japán és afrikai kultúra révén szivárgott vissza a képekre, az orosz avantgárdra viszont inkább az urbanizáció, a tömegkultúra (film, plakátművészet, reklámgrafika) befolyása volt a mérvadóbb, és a német expresszionizmussal egyetemben, elsősorban a szín érzelmi vagy mozgósító erejére építettek. Itthon az aktivisták plakátjain és tusrajzain vált jellemző kompozíciós és hangulati elemmé a fekete, melynek nyilvánvaló társadalmi, gazdasági okai

között említhető, hogy egyfelől figyelmük az elnyomott rétegek felé irányult, másfelől anyagi forrásaik is korlátozottak voltak, a tus olcsóbban és könnyebben beszerezhető volt. Vaszary ún. „fekete alapos” korszaka viszont mindezek ellenére szokatlanul hathatott a kor magyar festészetében. Jobb híján expresszionistának is mondják e periódusát, a színválasztása és erős gesztusokkal, széles ecsetvonásokkal megalkotott mozgalmas képfelületei vagy a szándékos

3. Rippl-Rónai József: Akt, 1910-1911
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

4. Csók István: Rossz az, aki rosszra gondol, 1925
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

torzításai miatt. Ugyanakkor – néhány háborús és biblikus kép kivételével – ezek a művek nem borúsak: aktok, csendéletek, portrék, amelyeken a fekete feladata, hogy a többi szín mélységeit jobban kiadja.

A *Fekvő akt* (1919 körül) a korszak aktsorozatának egyik legelső, fontos darabja. Ezeken a képeken (pl. *Akt a műteremben*, 1920 körül; *Fekvő akt*, 1920 körül; *Alvó akt*, 1920; *Ébredés*, 1921) Vaszary kerül mindenfajta külsőséget, a feketés-zöldes-kékes, plasztikusan megfestett

háttérből tűnik elő az érzéki, rózsaszín, meztelen női test valójával, bármiféle történeti vagy tárgyi utalás nélkül. A beállítás hasonlít Csók István korabeli aktjainak mozdulataihoz, valamint Rippl-Rónai József erotikus tusrajz-sorozatán szereplő női alakokhoz. Vaszarynál a sötét háttér mozgalmassága, az ellentétes irányú, vastag, zsíros, ugyanakkor a színeket áteresztő festékfoltok, és a hol kicsavarodó, hol magabiztosan elterülő, pihenő meztelen női test bemutatása újfajta térérzetet keltenek. Az életművön

belüli szakaszok átjárhatóságát mutatja, hogy a festmény két felső oldalán belógó lila függöny kapcsolatot teremthet Vaszary cirkusz-, és színház tematikájú képeivel. Továbbá maguk a pózok később visszaköszönnek a fehérrel alapozott képeken is, mint a *Kislány a réten* (1930-as évek második fele) vagy épp, az ugyancsak a mostani aukción szereplő *Akt buddhával* (1926 körül) című művön.

FÖLDES LÉNA

- 1 Veszprémi Nóra-Szűcs György szerk.: Vaszary János (1867-1939) gyűjteményes kiállítása. A Magyar Nemzeti Galéria kiadványai 2007/3., 44.
- 2 Lázár Béla katalógus bevezető. In: Vaszary János gyűjteményes kiállítása. Ernst Múzeum, Budapest, 1919. március, 9.
- 3 Michel Pastoureau: *Black – The History of a Color*. Princeton University Press, Princeton and Oxford, 2008

5. Edward Munch: Hátakt, 1917-19
Munch Museum, Oslo

6. Ernst Ludwig Kirchner: Fekvő akt, 1909
The Museum of Fine Arts, Boston

147

tétel

TÓTH MENYHÉRT (1904-1980)

Falu | Village

Olaj, vászon | Oil on canvas, 60 x 80 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: TM

Kezdő ár | Starting price: 2 400 000 Ft / 6 857 EUR
Becsérték: 3 000 000 – 4 000 000 Ft
Estimate: 8 571 – 11 429 EUR

148

tétel

BALÁZS JÁNOS (1905-1977)

Virágos táj arcokkal | Floral Landscape with Faces

Olaj, farost | Oil on wood-fibre, 41,5 x 70 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Balázs János

Kezdő ár | Starting price: 750 000 Ft / 2 143 EUR
Becsérték: 1 500 000 – 2 000 000 Ft
Estimate: 4 286 – 5 714 EUR

BERNÁTH AURÉL (1895-1982)

*Születésnap (Marili születésnapja; Marili kék háttér előtt) |
Birthday (Marili's Birthday, Marili in front of a Blue Background), 1939*

Pasztell, papír | Pastel on paper, 76 x 62 cm
Jelelve jobbra lent | Signed bottom right: BA

Kezdő ár | Starting price: 3 000 000 Ft / 8 571 EUR
Becsérték: 5 000 000 – 7 000 000 Ft
Estimate: 14 286 – 20 000 EUR

ÉLETMŰ-JEGYZÉKSZÁM | OEUVRE CATALOGUE NR.: 1939/24.

AUKCIONÁLVA | AUCTIONED:

- | XXII. Esposizione Biennale Internazionale d'Arte di Venezia, 1940, (kat. 13. *Il genetliaco*)
- | Bernáth Aurél újabb képeinek és Rippl-Rónai József válogatott műveinek kiállítása, Budapest, Gróf Almásy-Teleki Éva Művészeti Intézete (volt Ernst Múzeum), 194. tétel

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

- | egykor Dr. Somló Dezső,
- | majd Helmut Turck gyűjteményében

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

- | XXII. Esposizione Biennale Internazionale d'Arte di Venezia, 1940, (kat. 13. *Il genetliaco*)
- | Bernáth Aurél újabb képeinek és Rippl-Rónai József válogatott műveinek kiállítása, Budapest, Gróf Almásy-Teleki Éva Művészeti Intézete (volt Ernst Múzeum), 194

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

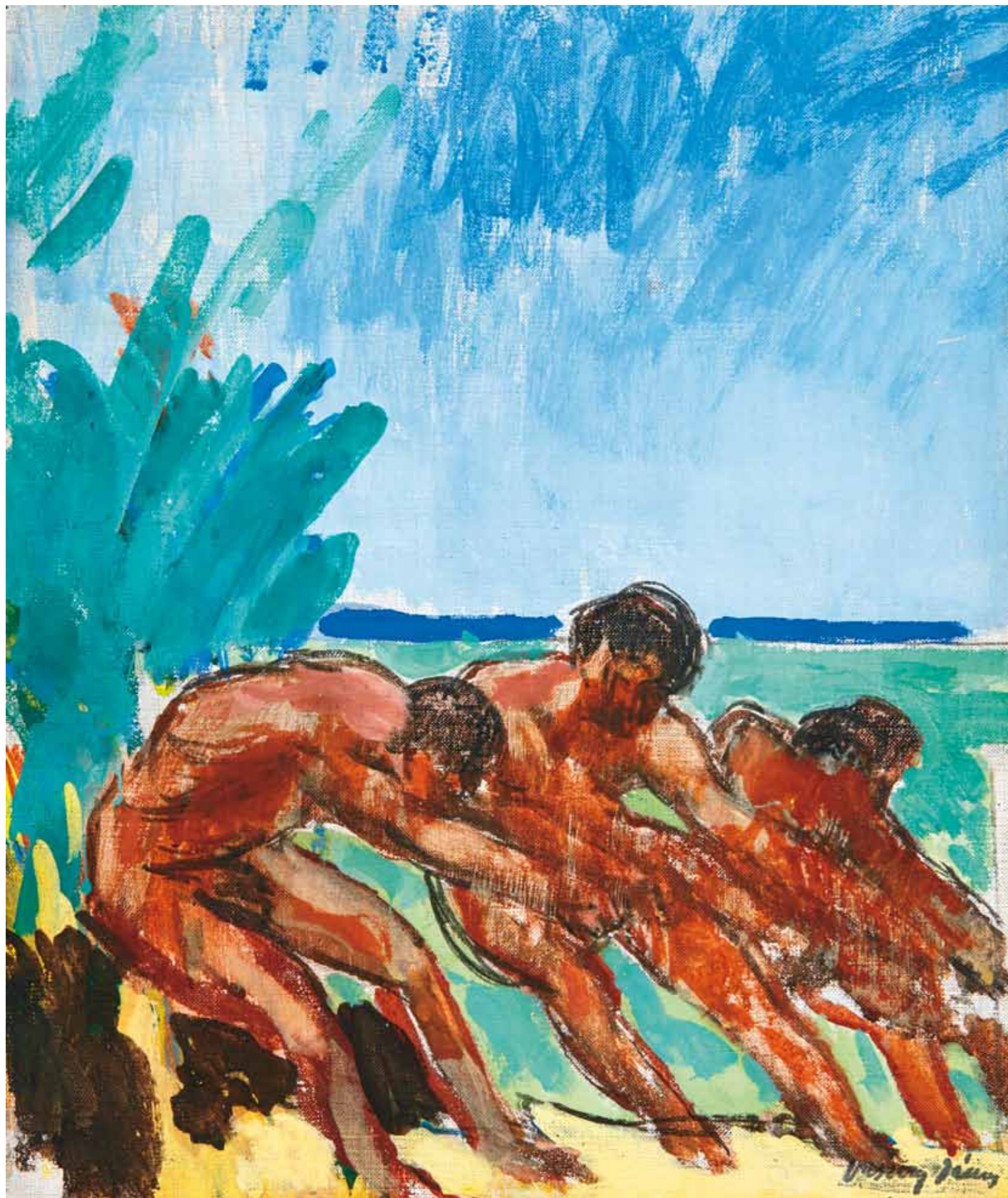
- | Rum Attila: Bernáth Aurél, Budapest, Kossuth Kiadó – MNG, 2009, 59, (47. kép)
- | Angyalokra szükség van. Tanulmányok Bernáth Mária tiszteletére, Szerk.: András Edit, Budapest, MTA Művészettörténeti Kutatóintézet, 2005, 239.

„Szubjektív nyilatkozat Bernáth Aurél: Születésnap c. képéről.

Apámnak 1935-től, születésemtől kezdve újra és újra modellje voltam. Különösen születésnapjaimon igyekezett megörökíteni, – a legjobb képeket készülésük körül kiállításra küldte. E képet, még mielőtt a háború Magyarországra elért, az 1942-es kiállításán eladta, ennek köszönheti megmenekülését. A rólam festett korai portrékat apám ugyanis nagy ládákból a Kereskedelmi Bank safe-jébe helyezte 1944-ben, hogy megmentsse az ostrom elől, – a safe-eket azonban kirabolták, a képek nagy valószínűséggel a volt Szovjet-unióba kerültek. Rajta szerepelnek a magyar állam által visszakövetelt művek listáján. Tudomásom szerint összesen két, gyerekkoromban engem ábrázoló, portré maradt meg, – egyik Pál jugoszláv régensherceg vétele volt és jelenleg a belgrádi Szépművészeti Múzeumban van (Mikulás, 1929), – és e kép a másik megmaradt mű. Budapest, 1995. február 20. Bernáth Mária”

150

tétel

VASZARY JÁNOS (1867-1939)

Halászok
 (Tanulmány a „Halászat a Balatonon” című, a tihanyi Élettani Intézet számára tervezett festményhez) |
 Fishermen
 (Study for 'Fishing at Balaton', a painting for the Institute of Physiology, Tihany), 1926-1928

Olaj, vászon | Oil on canvas, 40 x 33,5 cm
 Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Vaszary János, hagyatéki bélyegző | legacy stamp
 Hátoldalon | On the reverse: Ez a kép férjem műve özv. Vaszary Jánosné,
 hagyatéki bélyegző | Certification of the Artist's Widow, legacy stamp

Kezdő ár | Starting price: 1 400 000 Ft / 4 000 EUR
 Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
 Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

151

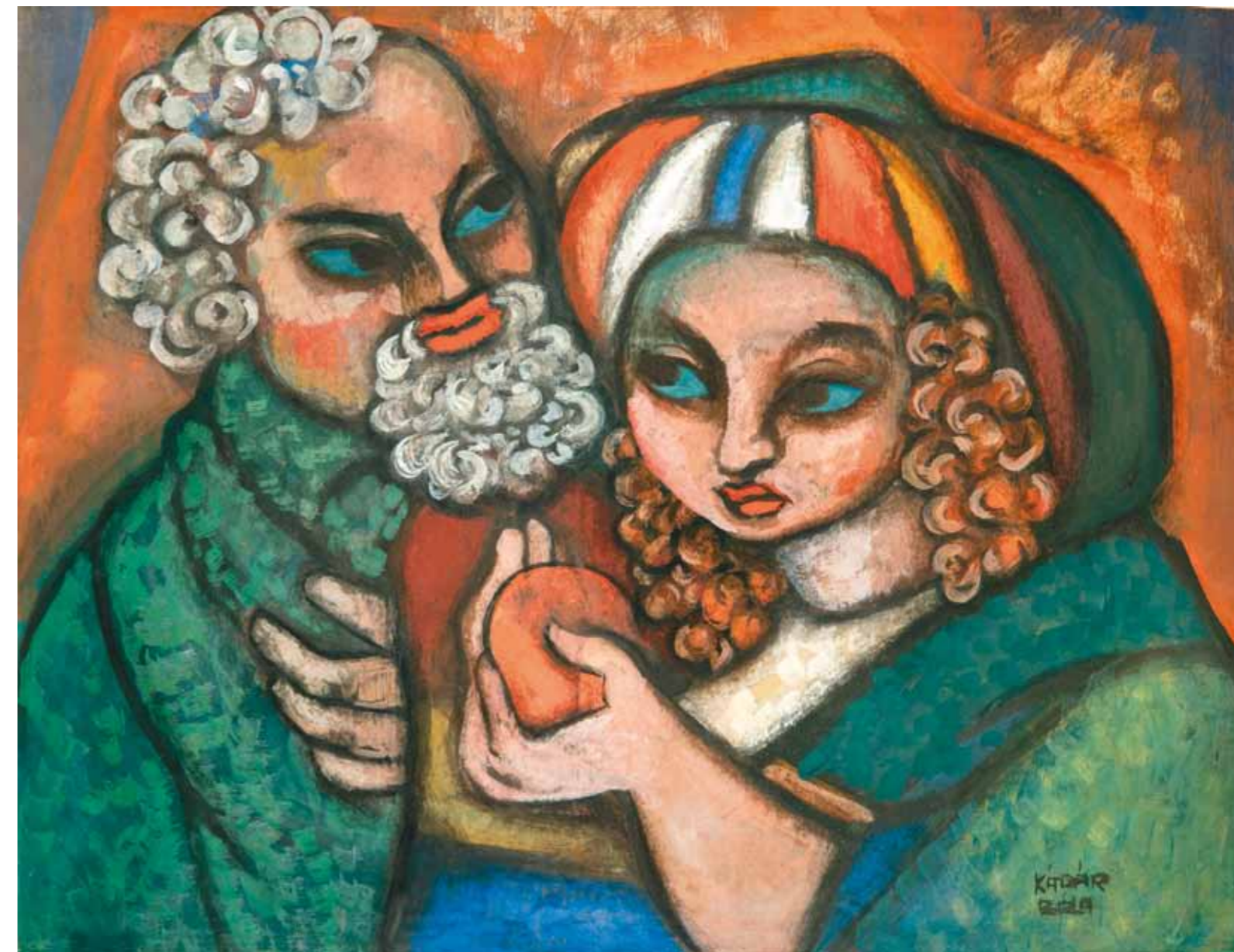
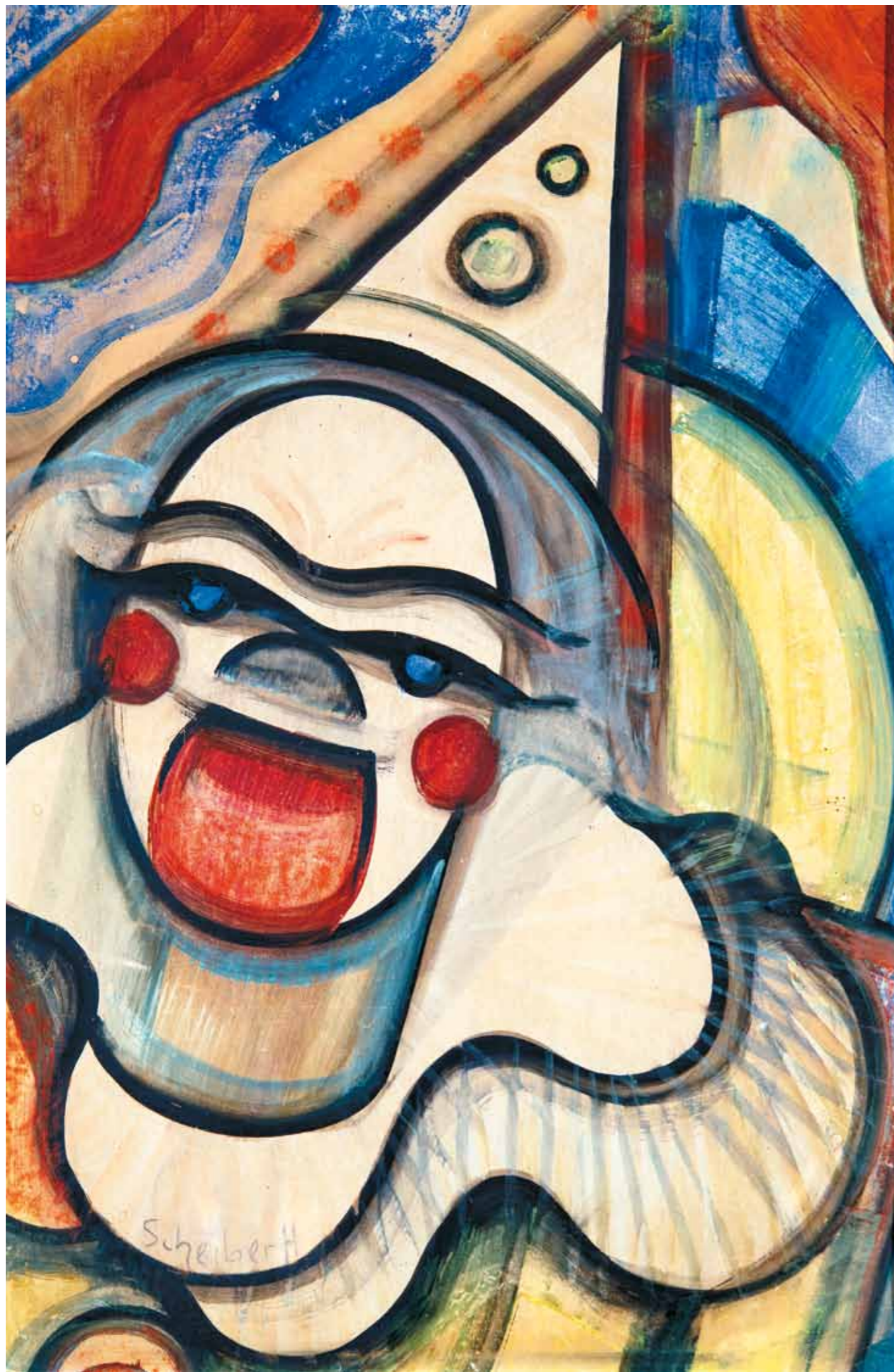
tétel

RIPPL-RÓNAI JÓZSEF (1861-1927)

Aktok | Nudes

Diópác, papír | Walnut mordant on paper, 28,5 x 46,5 cm
 Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Rónai

Kezdő ár | Starting price: 380 000 Ft / 1 086 EUR
 Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft
 Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

152

tétel

SCHEIBER HUGÓ (1873-1950)

Bohóc | Clown

Gouache, papír | Gouache on paper, 50 x 33 cm
Jelzve balra lent | Signed bottom left: Scheiber H.

Kezdő ár | Starting price: 1 800 000 Ft / 5 143 EUR
Becsérték: 2 500 000 – 3 500 000 Ft
Estimate: 7 143 – 10 000 EUR

153

tétel

KÁDÁR BÉLA (1877-1956)

Udvarlás, 1950 körül | Courtship, around 1950

Gouache, papír | Gouache on paper, 53 x 68 cm
Jelzve jobbra lent | Signed bottom right: Kádár Béla

Kezdő ár | Starting price: 3 000 000 Ft / 8 571 EUR
Becsérték: 5 000 000 – 7 000 000 Ft
Estimate: 14 286 – 20 000 EUR

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

Gergely Mariann: Melankolikus utazás. Kádár Béla.
Mű-Terem Galéria, Budapest, 2004, katalógus: 245. (*Idős férfi, fiatal nő* címmel)

154

tétel

EGRY JÓZSEF (1883-1951)

Badacsonyi domboldal | *Hillside in Badacsony*

Pasztell, akvarell, papír | Pastel, aquarelle on paper, 30 x 39,5 cm
 Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Egrý József Badacsonyi

Kezdő ár | Starting price: 550 000 Ft / 1 571 EUR
 Becsérték: 800 000 – 1 200 000 Ft
 Estimate: 2 286 – 3 429 EUR

155

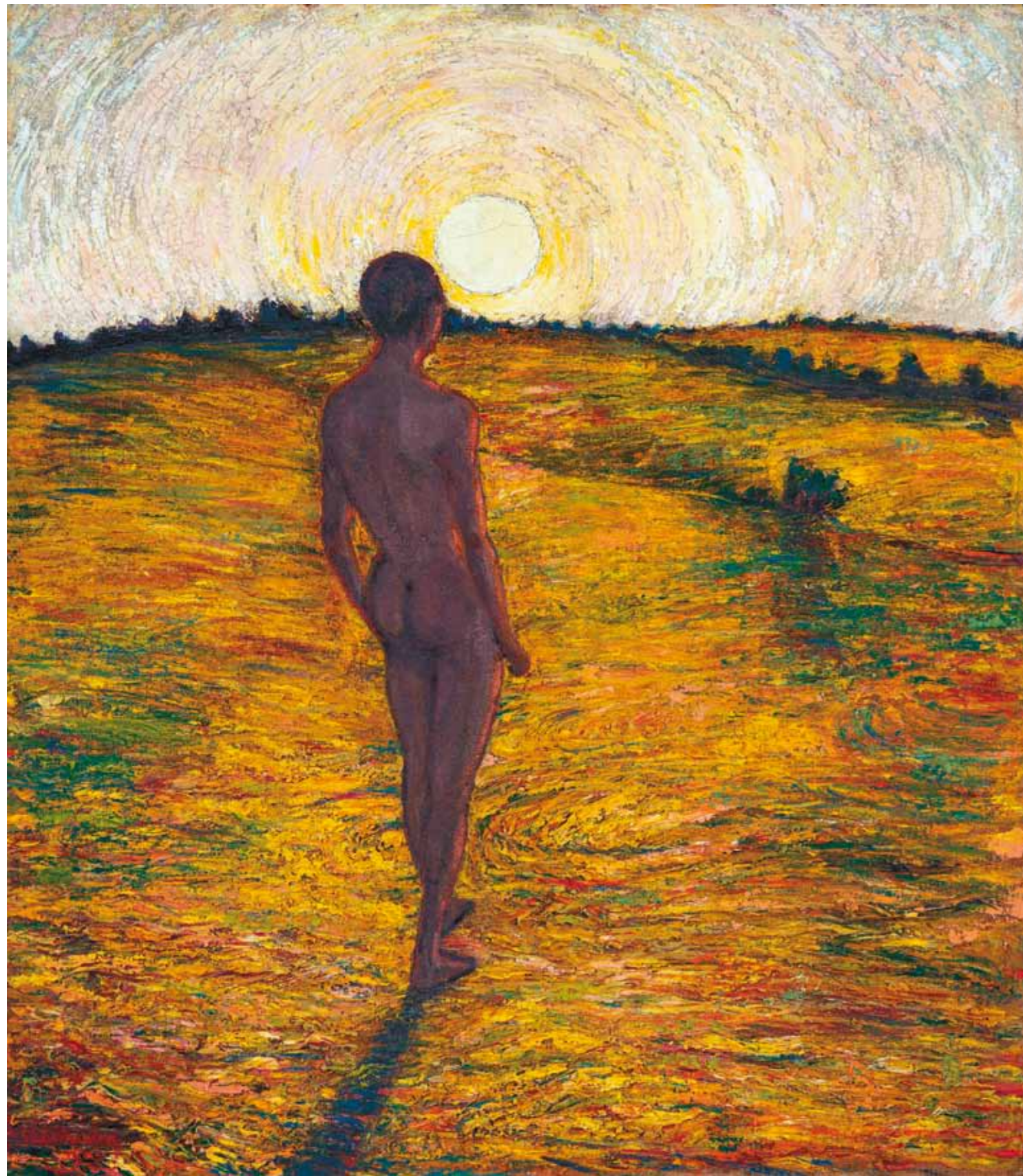
tétel

SZŐNYI ISTVÁN (1894-1960)

Zebegényi utca | *Street in Zebegény*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 60,5 x 80,5 cm
 Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Szőnyi I.

Kezdő ár | Starting price: 3 000 000 Ft / 8 571 EUR
 Becsérték: 5 000 000 – 7 000 000 Ft
 Estimate: 14 286 – 20 000 EUR

156
t é t e l

WALLESHAUSEN ZSIGMOND (1888-1978)

Napnyugvás | *Sunset, 1913*

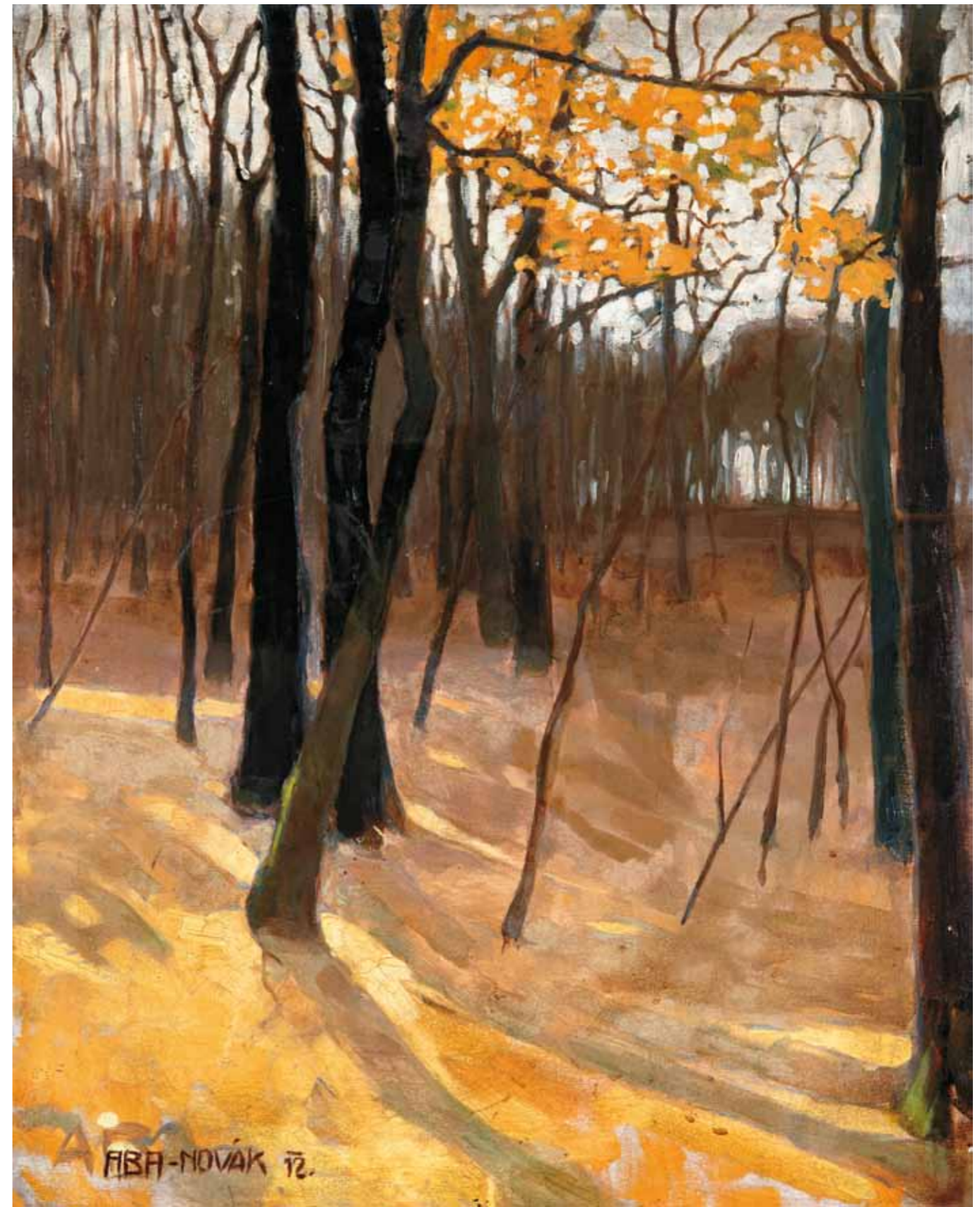
Olaj, vászon | Oil on canvas, 93 x 80 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Walleshausen

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
| Dér Tamás gyűjteményében

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:
| Zsűrimentes kiállítás a Művészházban. Művészház, Budapest, 1913, katalógus: 198.

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:
| A Művészház 1909–1914. Modern kiállítások Budapesten.
Magyar Nemzeti Galéria, 2009/2, 51. oldal

157
t é t e l

ABA-NOVÁK VILMOS (1894-1941)

Őszi hangulat | *Autumn Mood, 1918*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 69 x 55 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Aba-Novák 18
Hátoldalon felirat | Inscription on the reverse: Aba-Novák V. "Őszi hangulat"

Kezdő ár | Starting price: 4 000 000 Ft / 11 429 EUR
Becsérték: 6 000 000 – 8 000 000 Ft
Estimate: 17 143 – 22 857 EUR

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:
| Molnos Péter: Aba-Novák. Népszabadság könyvek,
Budapest, 2006, 2. kép (*Őszi erdő* címmel)

158
t é t e l

GYARMATHY TIHAMÉR (1905-2005)

Kupola | Cupola, 1970

Filc, papír | Felt-tip on paper, 62 x 43,5 cm

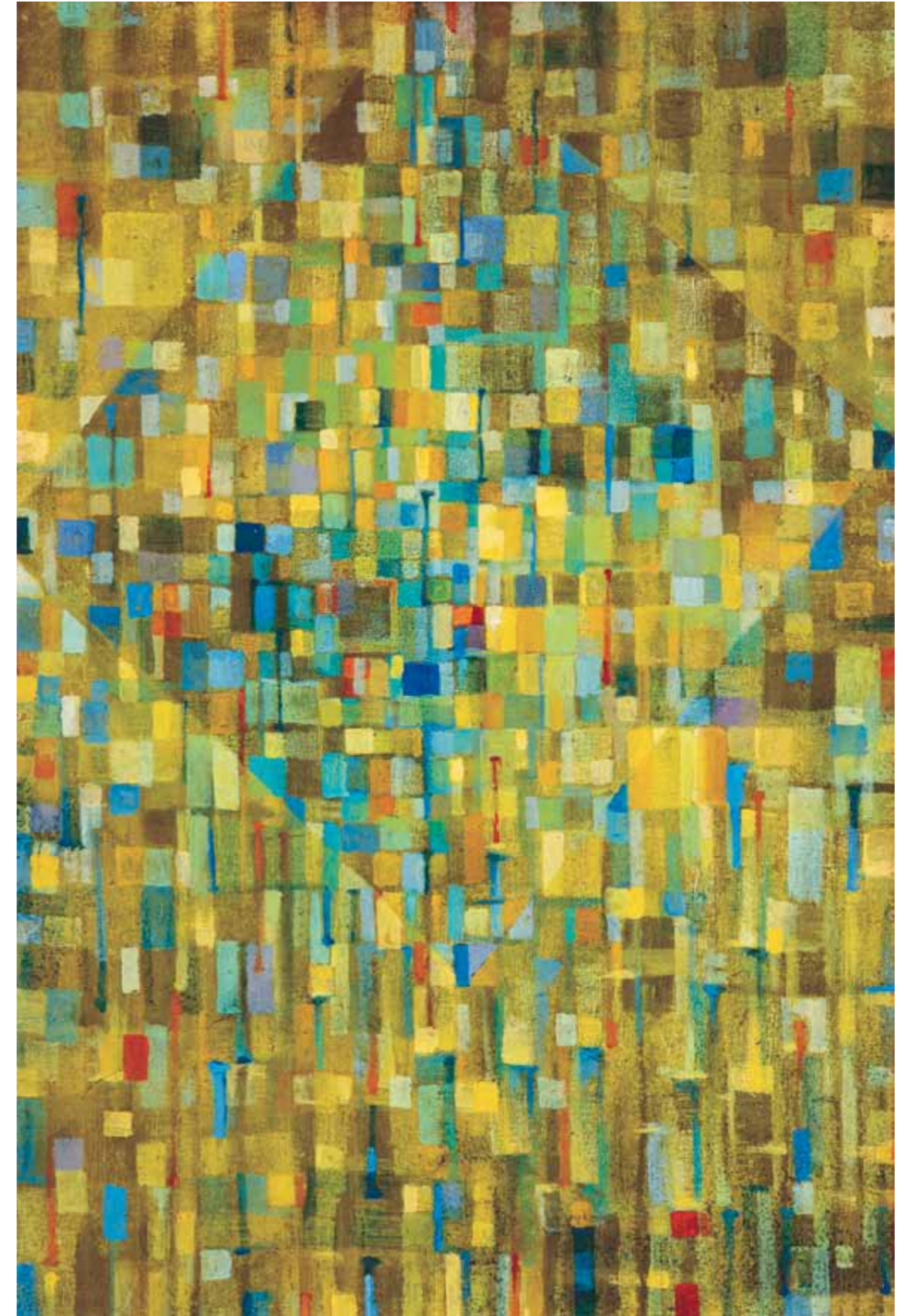
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Gyarmathy 70

Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: 70/13 Kupola Gyarmathy 62 x 43,5 cm

Kezdő ár | Starting price: 550 000 Ft / 1 571 EUR

Becsérték: 700 000 – 1 000 000 Ft

Estimate: 2 000 – 2 857 EUR

159
t é t e l

GYARMATHY TIHAMÉR (1915-2005)

Plener árnyékban (Afrika sorozat) | In the Shadows of Plener (Africa series), 1975

Olaj, vászon | Oil on canvas, 60,5 x 40,5 cm

Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Gyarmathy Tihamér 75 (Afrika) "Plener árnyékban"

Hátoldalon felirat | Inscription on the reverse: 75/10.

Kezdő ár | Starting price: 650 000 Ft / 1 857 EUR

Becsérték: 1 000 000 – 2 000 000 Ft

Estimate: 2 857 – 5 714 EUR

SZŐNYI ISTVÁN (1894-1960)

Dunai alkonyat, 1935 körül | *Twilight at the Danube, around 1935*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 60 x 80 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Szőnyi

Kezdő ár | Starting price: 6 000 000 Ft / 17 143 EUR

Becsérték: 10 000 000 – 12 000 000 Ft

Estimate: 28 571 – 34 286 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

Moderné Ungarsk Malerkunst, Oslo, Kunstneres Hus, 1937. január 7-24. (kat. 120. *Aften på Donau* címmel)

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVA | PRESUMABLY EXHIBITED:

Szőnyi István festőművész gyűjteményes kiállítása, Budapest, Szépművészeti Kiállítások (a későbbi Fränkel Szalon), 1935. január 19. - február 6. (kat. 16. *Este a Duna mellett*)

Szőnyi

„A nagyszerű magyar tárlatot Hubay Andor festőművész, a Nemzeti Szalon fiatal igazgatója szervezte és rendezte. Hubay Andor most érkezett vissza Norvégiából, és kérdésünkre a következőket mondta a nagy sikert aratott magyar kiállításról: – Norvégia legelőkelőbb kiállítási helyiségében – kezdte Hubay Andor – a Kunstneres Hus-ban rendeztük meg az első nagyszabású magyar kiállítást, amelynek fővédnökségét József főherceg volt kegyes elvállalni. Kisebbségi kollekciókat vittünk ki a legkiválóbb magyar festőktől, Aba Novák Vilmostól, Berény Róbertől, Bernáth Auréltól, Csánky Dénestől, Csók Istvántól, Diener Dénes Rudolftól, Egry Józseftől, Fényes Adolftól, Glatz Oszkártól, Hubay Andortól, Iványi Grünwald Bélától, Kézdi Kovács Elemértől, Márffy Ödöntől, Molnár C. Páltól, Pekáry Istvántól, Rudnay Gyulától, Szőnyi Istvántól, Vass Elemértől, Vaszary Jánostól és Vidovszky Bélától. Az anyagot két 48 méter hosszú teremben helyeztük el, válaszfalakat alkalmazva. Örömmel mondhatom, hogy a kiállítás kellemesen harmónikus képet nyújtott.”

(A magyar ecset újabb kulturális fegyverténye.

A nagyszerű oslói magyar kiállításról beszél Hubay Andor, aki most jött vissza Norvégiából, Nemzeti Ujság, 1937. február 7.)

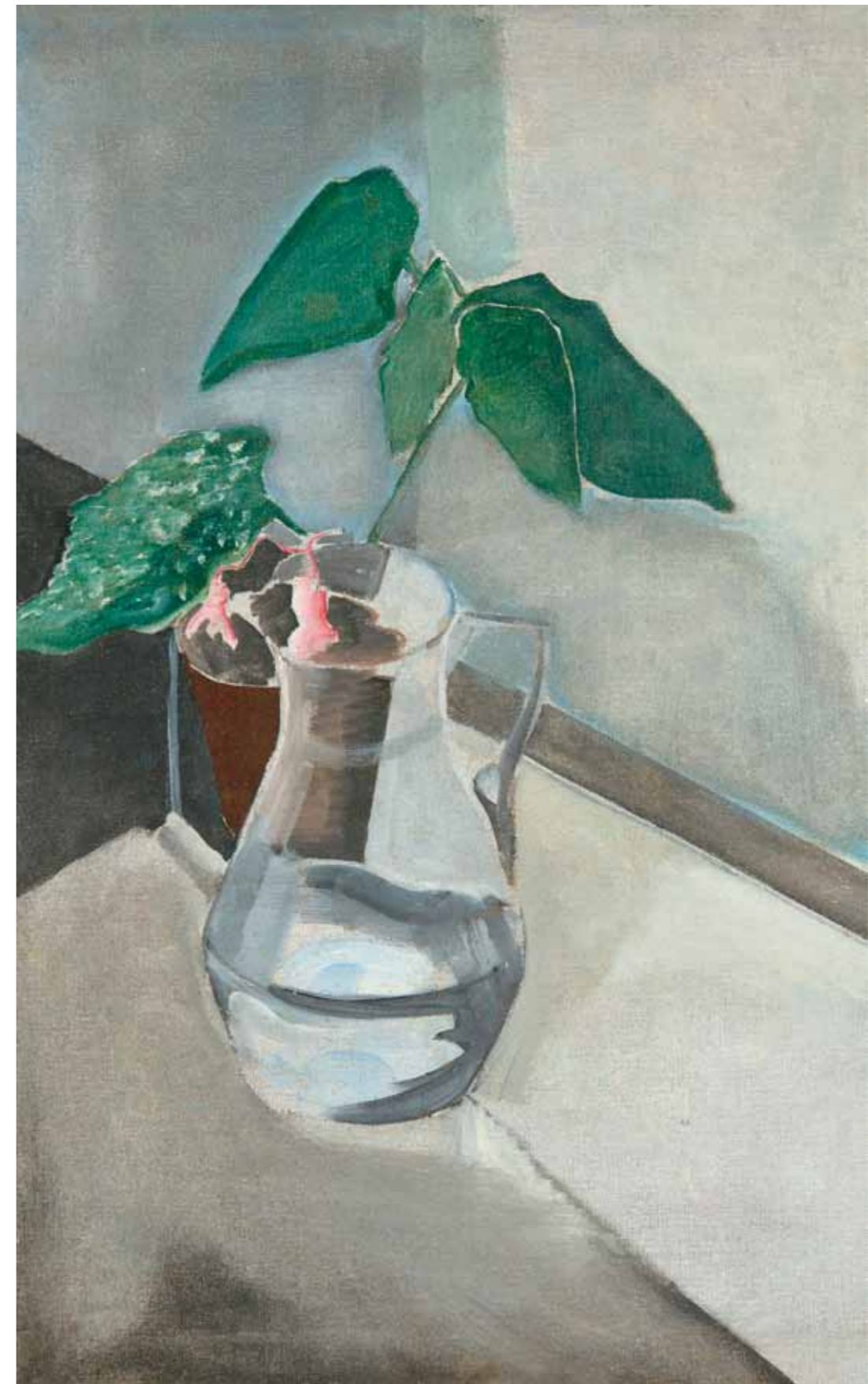
161
t é t e l

TÓTH MENYHÉRT (1904-1980)

Virágcsendélet | *Flower Still-life*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 81 x 60 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: TM

Kezdő ár | Starting price: 1 400 000 Ft / 4 000 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 2 500 000 Ft
Estimate: 5 714 – 7 143 EUR

162
t é t e l

VASZKÓ ÖDÖN (1896-1945)

Csendélet vizeskancsóval, hátoldalon: Női portré | *Still-life with a Water Jug, on the reverse: Portrait of a Woman*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 85,5 x 55 cm
Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 1 000 000 Ft / 2 857 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

163
t é t e l

SCHÖNBERGER ARMAND (1885-1974)

Városkép, 1930-as évek | *Cityscape, 1930s*

Olaj, papír papírlemezen | Oil, paper on paperboard, 54,5 x 45 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Schönberger

Kezdő ár | Starting price: 1 300 000 Ft / 3 714 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
| egykor Gát György tulajdonában

KIÁLLÍTVÁ | EXHIBITED:
| "Nekem szülőházam..." Magyar zsidó festők kiállítása,
Budapest Galéria, 2000. augusztus 27. - szeptember 3. (kat. 72.)

164
t é t e l

SCHEIBER HUGÓ (1873-1950)

Nagyvárosi kereszteződés | *Metropolitan Intersection*

Pasztell, papír | Pastel on paper, 60 x 42 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Scheiber H.

Kezdő ár | Starting price: 2 200 000 Ft / 6 286 EUR
Becsérték: 3 000 000 – 4 000 000 Ft
Estimate: 8 571 – 11 429 EUR

KMETTY JÁNOS (1889-1975)

Nagybányai utca, 1920-as évek második fele | Street in Nagybánya, second half of the 1920s

Olaj, vászon | Oil on canvas, 55 x 67 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Kmetty

Kezdő ár | Starting price: 5 000 000 Ft / 14 286 EUR
Becsérték: 8 000 000 – 10 000 000 Ft
Estimate: 22 857 – 28 571 EUR

Kmetty

1. Nagybánya a református templommal

KMETTY A NAGYBÁNYAI MŰVÉSZTELEPEN

Kmetty János művészi pályájának fontos állomásait jelentették a különböző művésztelepeken eltöltött időszakok. A tízes években a kecskeméti, a háború után a nagybányai, majd a harmincas évektől kezdődően a szentendrei művésztelepen dolgozott a jó barát Perlrott Csabával és Gräber Margittal együtt.

Kmetty és Perlrott dokumentálhatóan 1924-től a harmincas évek elejéig járt rendszeresen Nagybányára. (Kmettyt 1929-ben a Nagybányai Festők Társasága tisztaggá is választotta.) Szerepeltek a kolónia kiállításain, közös tárlatokat rendeztek. Nagybányai útjukat együt-

tal összekötötték különböző nagyvárosokban (Kolozsvár, Nagyvárad, Temesvár) szervezett kiállításokkal, melyek művészi sikerük mellett, rendszerint anyagi haszonnal zárultak. Többek között a gazdasági válság idején, 1931-ben Szatmáron Perlrotttal és Gräber Margittal rendezett közös kiállításon tizenöt képet adtak el. (Murádin 1988)

Kmetty Nagybányán festett képeivel 1926 körül jelentkezett először Budapesten. Fontosnak tartotta az ott készült utcaképeit, hiszen ezekkel szerepelt a KUT harmadik nagy kiállításán. Sikereket mutatja, hogy Rabinovszky Máriusz a Ma-

gyar Grafikában ugyanekkor Nagybánya-képeit méltatta, a Szépművészeti Múzeum pedig egy ott készült akvarelljét vásárolta meg. (Nagybányai utca, 1926 k. MNG) Szerencsére számos mű fennmaradt az ott festett képek közül, melyek stílusukban ugyan eltérnek egymástól, témaválasztásukban rendszerint a várost, annak utcáit, parkjait jelenítik meg. Kmetty 1927-es párizsi útja után a húszas évek közepére jellemző naturalisztikusabb szemléletét a kubizmus, illetve a konstruktivizmus elveit közvetlenül felhasználó elvontabb képalkotás váltotta fel. Ugyanakkor művészetét a cézanneizmushoz való kötődés a kezdetektől mindvégig jellemezte.

EGY TÉMA KÜLÖNBÖZŐ NÉZETEI

Festményünk, melynek egy változata (*Kisvárosi utca*, reprodukálva: Ury, 1978) ismert, a szabadban festés naturalisztikusabb, oldottabb felfogását képviseli. Mindkét művön a város szimbóluma, a református templom áll a kép központi tengelyében, a *Nagybányai utca* más látószögéből néhány méterrel hátrább készült párdarabjánál. A szándék világos. Kmetty a látványhoz való

viszonylag pontos ragaszkodásban kereste a szabályosságot, egyfajta geometriai rendet. Ehhez próbálgatta a különböző nézeteket. Képünk geometriája a jegenyefák által kijelölt egyenlő szárú háromszög, a fák, a villanyoszlopok és a templomtorony képezte vertikálisok, illetve a kanyarodó út által kirajzolt görbe áthataisából áll össze. A sematikusan megfestett

staffázsalakok beleillenek, egyúttal életet is lehelnek ebbe a szabályosságba.

Kmetty következetes, kitartó festőalkatára jellemző volt egy kép apró változtatásokkal történő többszöri megfestése. Ezek a művek nem tekinthetők önisméltéseknek, sokkal inkább egy probléma újabb és újabb megoldási kísérleteinek.

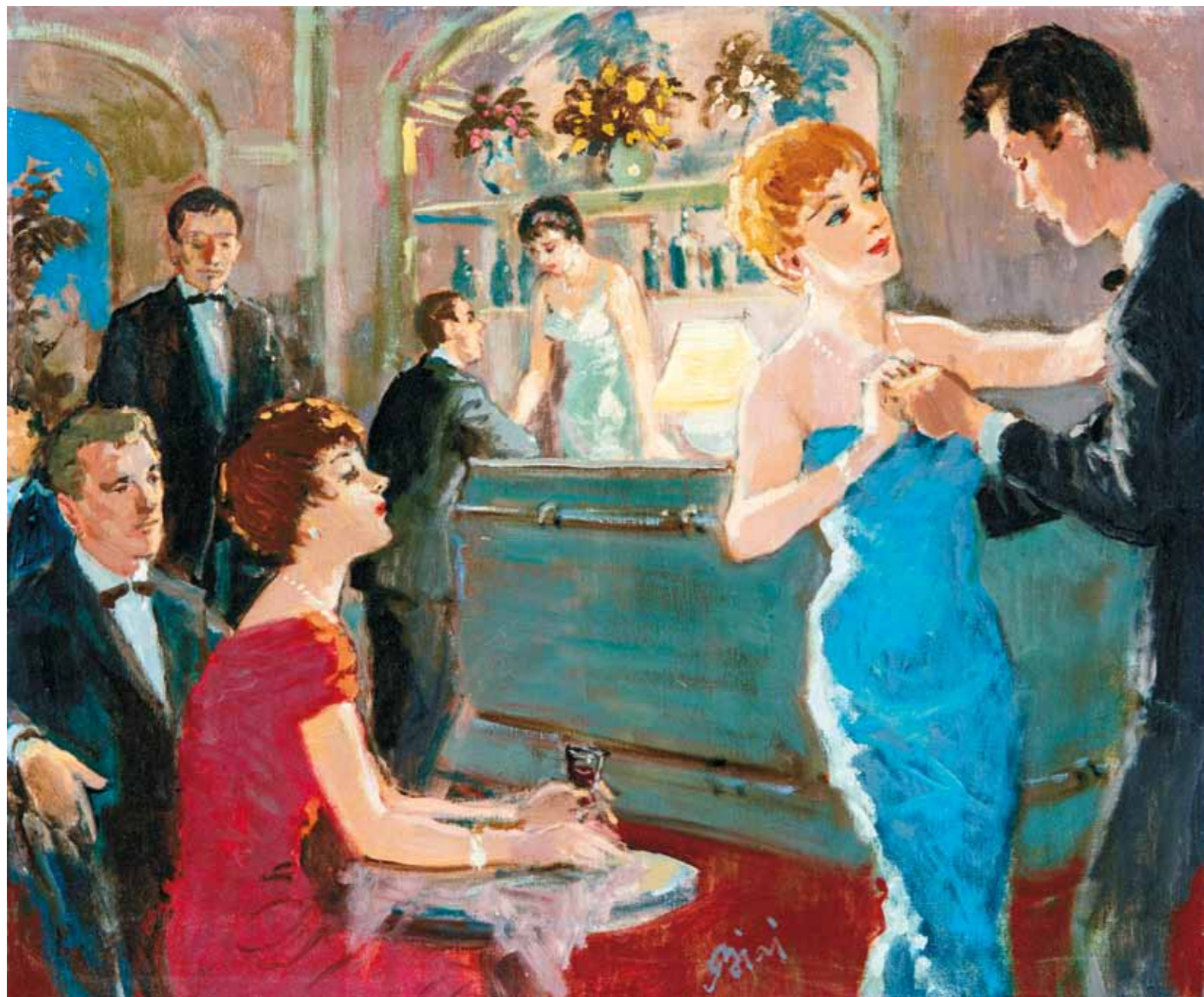
KMETTY HATÁSA A NAGYBÁNYAI FIATALOKRA

Kmetty János nagybányai tartózkodása nem múlt el nyomtalanul. Művészetével hozzájárult Nagybánya „harmadik forradalmának” (Murádin) megszületéséhez, az ifjú generáció művészi kibontakozásához. 1931-ben Perlrott Csabával és Mattis Teutsch Jánossal közös kiállítást rendezett, mely az egyre jobban elszigetelődő

művésztelepen a nyugati modernizmus manifesztációjaként hatott. „Még Nagybányán is, ahol nemegyszer láthattak modern műveket, meghökentően újnak hatott ez a bemutatkozás.” (Murádin 1988) „Elragadtatva bámultuk, az egész kiállítás alatt újra és újra visszatértünk a képekhez, s úgy tapasztaltuk, hogy a mesterek is jólesően veszik

tudomásul az érdeklődést a fiatalabb nemzedék részéről” – emlékezett vissza Csizér Lilla, az új festőcsoport egyik tagja. Ez a kiállítás és időszak Kmetty művészetének valóban egyik csúcspontját jelentette. Nem sokkal ezután útja Szentendrére vezetett, ahol festészetének új korszaka kezdődött.

KOPÓCSY ANNA

166
| t é t e l

BIAI FÖGLEIN ISTVÁN (1905-1974)

Táncdélután | *Afternoon Dance*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 51 x 60,5 cm
Jelezve középen lent | Signed bottom center: Biai

Kezdő ár | Starting price: 200 000 Ft / 571 EUR
Becsérték: 300 000 – 400 000 Ft
Estimate: 8 57 – 1 143 EUR

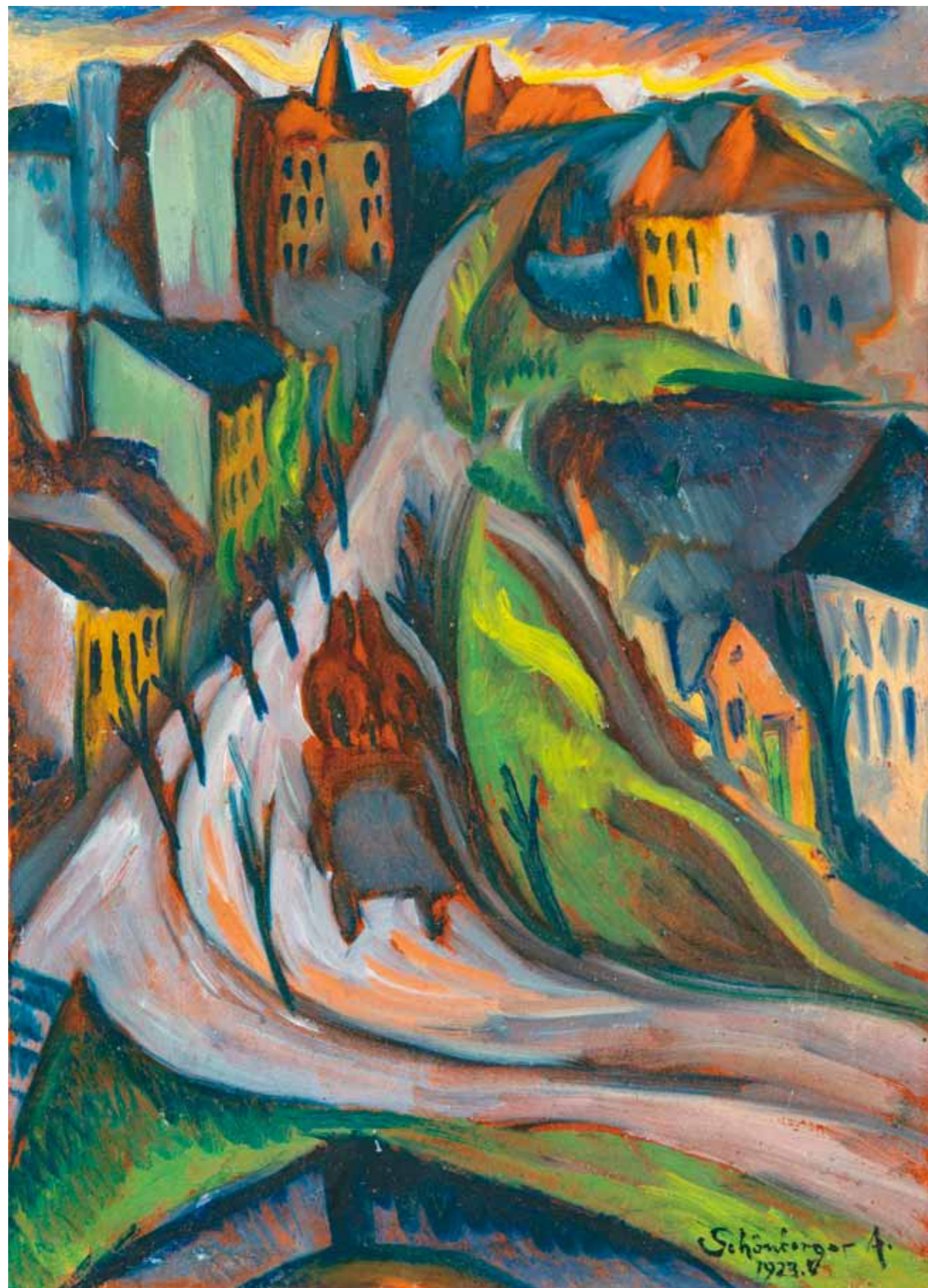
167
| t é t e l

UDVARY DEZSŐ (1891-1975)

Lány mandolinnal | *Girl with Mandolin*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 70 x 80,5 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Udvary Dezső

Kezdő ár | Starting price: 480 000 Ft / 1 371 EUR
Becsérték: 800 000 – 1 200 000 Ft
Estimate: 2 286 – 3 429 EUR

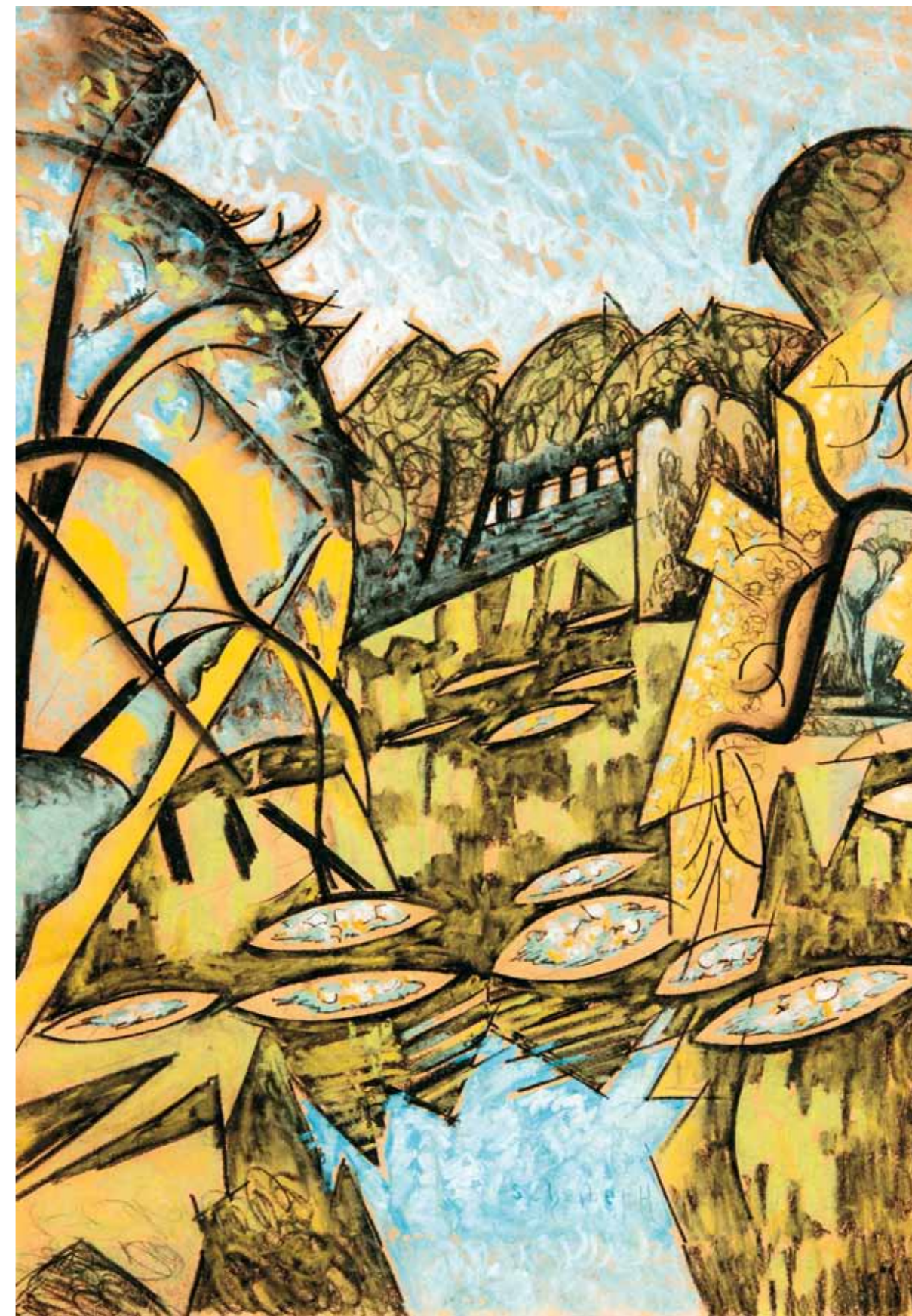
168
t é t e l

SCHÖNBERGER ARMAND (1885-1974)

Városrészlet lovaskocsival | City Scene with Horse-carriage, 1923

Olaj, papírlemez | Oil on paperboard, 43 x 30,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Schönberger A. 1923. V.

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

169
t é t e l

SCHEIBER HUGÓ (1873-1950)

Tópart | Lakeside

Gouache, pasztell, papír | Gouache, pastel on paper, 60 x 41,5 cm
Jelezve középen lent | Signed bottom center: Scheiber H.

Kezdő ár | Starting price: 2 000 000 Ft / 5 714 EUR
Becsérték: 3 000 000 – 4 000 000 Ft
Estimate: 8 571 – 11 429 EUR

MÁRFFY ÖDÖN (1878-1959)

Olasz táj cédrussal | Italian Landscape with Cypress

Olaj, vászon | Oil on canvas, 50,5 x 73 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Márffy Ödön

Kezdő ár | Starting price: 7 000 000 Ft / 20 000 EUR
Becsérték: 12 000 000 – 16 000 000 Ft
Estimate: 34 286 – 45 714 EUR

OEUVRE-JEGYSZÉK SZÁM | OEUVRE-CATALOGUE NR.: 5.6.4.8.
In: Rockenbauer Zoltán: Márffy. Életmű-katalógus, Maklár Artworks Kft., Budapest, 2006, 365. oldal

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
Egykor Földváry Imre tulajdonában,
majd a Bozsán gyűjteményben

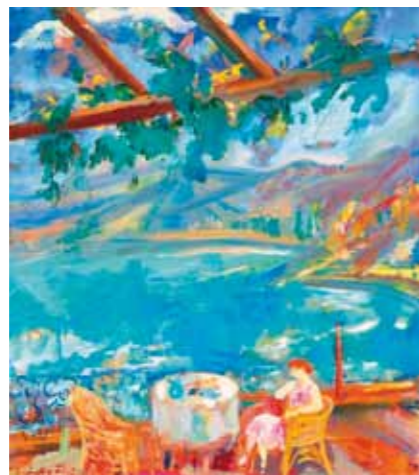
KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:
Márffy Ödön festőművész gyűjteményes kiállítása.
Ernst Múzeum, Budapest, 1958. május 24. – június 15. (kat.: 59)
Márffy Ödön festménykiállítása.
Muzeum Historyczne Warszawy, Varsó, 1958. december – 1959. január (kat. 52.)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:
Márffy magángyűjteményekben. Szerk.: Polgár Árpád, Budapest, 1998 (28. kép *Lankás táj* címmel)
Bozsán gyűjtemény. A könyvet szerkesztette és kiadja a Bozsán család, Budapest, 2010, 37. oldal

Márffy Ödön

1. Márffy Ödön: Halászkor az öbölben (Vitorlás), 1937 körül magántulajdon

2. Márffy Ödön: Kilátás az erkélyről, 1948 körül magántulajdon

3. Márffy Ödön: Fák házzal, 1940 körül magántulajdon

Márffy Ödön élete folyamán többször járt Olaszországban. A turizmus elterjedésével, növekedésével párhuzamosan napfényes tengerpartjai az európai polgárság körében is egyre népszerűbb úti célok lettek, de a 20. század első évtizedében a művészek és értelmiségiek még inkább a városokba mentek, hogy helyben tanulmányozzák az itáliai művészetet. Márffy 1907 novemberében utazott először pár hónapra Firenzébe, ahol már egy kisebb magyar művészeti kolónia volt kialakulóban (Fülep Lajos, Vedres Márk, Kalmár Elza, Lukács György). Keveset dolgozott, inkább pihent és élményeket szerzett, valamint korabeli levelezése szerint már ekkor is inkább az olasz táj szépsége ragadta meg: „Azok a nagy magános séták, melyeket

Fiesoléba és a Cascinákba tettem, mily lelki öröm azt a nagy szomorúságot átérezni, a mit a firenzei tájak magukon viselnek!” – írta már Pestről Fülep Lajosnak.¹ Ugyanakkor a természet szeretetén túl más okai is voltak, hogy olaszországi képeinek témája szinte kivétel nélkül a táj. Egyfelől a magyar kolónia „érettsége” is nyomásztóan hathatott az éppen szárnyait bontogató fiatal művészre, hiszen kinti barátai teljesen tudatosak voltak abban, hogy Itáliában mit keresnek: Fülep a kereszténységet kutatta, Vedres és Kalmár pedig az itáliai reneszánsz formanyelvét tanulmányozták szobrászatukhoz. Másfelől Márffy, az itáliai művészetet lezártnak és folytathatatlannak tekintette, ahogy önkritikusan maga is megfogalmazta: „Kiállítás után

[A Nyolcak első kiállításáról van szó] volt pénzem, mindjárt kiszöktem, először városokba, de itt nem tudtam dolgozni, a renaissance műveknek gigászi, nyomasztó hatása volt. Kezdő művészeknek nem volt alkalmas. A tenger vonzott, itt egy kis faluban szabadon, bátran éreztem magam. Lesina szigetén, egy dalmát szigeten festettem. Sokat voltam külföldön s mindig nosztalgiám volt a tenger után. A legjobb hatást váltotta ki belőlem. Olaszországról még annyit, hogy helytelen volt épp ott modern festő iskolát nyitni. Lezárt művészet, a levegőben van, hogy nem mer az ember újítani. A Liguriai tengerpartra mentem, ott tudtam dolgozni, Firenzében, Rómában nem. Modern művészek között kevés van, aki ott letelepedett és nagy eredménnyel tudott volna dolgozni.²

CZÓBEL BÉLA (1883-1976)

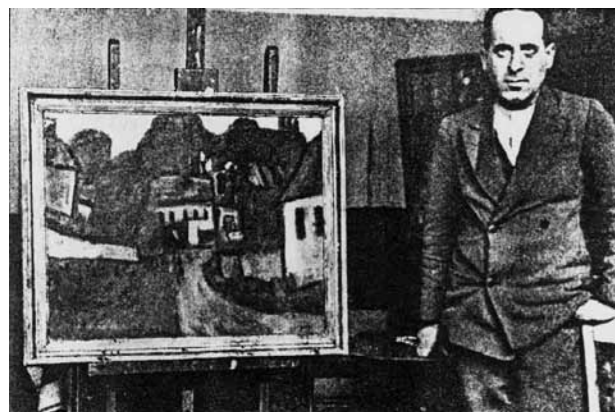
Grosrouvre-i táj | Grosrouvre, 1925

Olaj, vászon | Oil on canvas, 65 x 81 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Czóbel

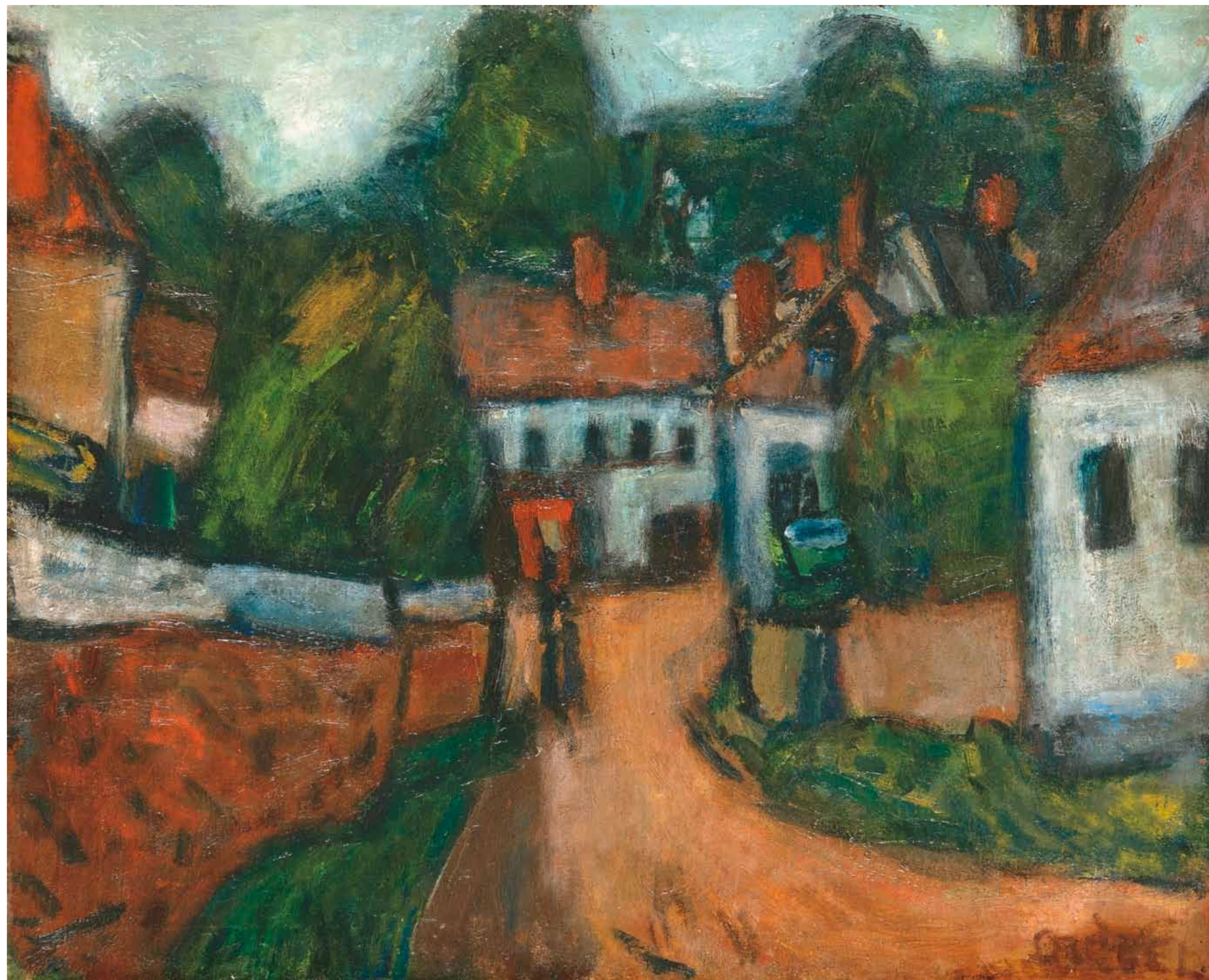
Kezdő ár | Starting price: 3 800 000 Ft / 10 857 EUR
Becsérték: 5 000 000 – 8 000 000 Ft
Estimate: 14 286 – 22 857 EUR

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

■ Genthon István: Czóbel, Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata, Budapest, 1961, 2-es tábla

1. Lehel Ferenc STYL folyóiratában
Czóbelről megjelent cikk képmelléklete
2. Czóbel Béla Puys près de Dieppe-ben
a Les Pensées fogadó kertjében
az 1920-as évek végén

3-5. Grosrouvre a 20. század elején (képeslap)

Czöbel Béla különböző korszakainak nevét jellemzően azokról a nagyvárosokról, helységekről kapta, ahol épp tartózkodott. Így beszélhetünk párizsi, hollandiai, berlini vagy akár szentendrei periódusairól. Ezeknél természetesen nemcsak a helyszín és az időpont más, hanem jellemzően művészete is megváltozott. Az ún. második párizsi időszak 1925-től a világháború kitöréséig tartott, amikor is Czöbel 1914 után immáron másodszer kényszerült arra, hogy választott otthonát elhagyja.

Tárgyalt korszakunkban Czöbel festésmódja átalakult, sokkal tömörebbé, pasztózusosabbá, felületkezelése differenciáltabbá vált: a festéket vastagon viszi a vászonra, a színek tónusgazdagok, egymás alól-felett bújnak elő újabbnál újabb rétegek. Az elmosódó háttérből tűnnek elő a puha, bársonyos színek. A föld színei kapják a főszerepet: terrakotta barnák, bíborvörösek, mélykékek, lilák, sárgák. Az érett korszakában született képein ismét félhomály dereng, fullasztó légkör uralkodik. Frank János

írta, hogy „ugyanannyi szexet talállok Czöbel nyakig begombolt ruhájú leányportréjában, sőt, a tájképeiben is”.¹ A művek az építkezésről szólnak. A látványból indul ki, de voltaképpen nem érdekli, hogy mi van előtte. Ennél fogva tárgykörei sem igénylik a nagy változatosságot: „Azt mondják, szűk a témám – nyilatkozta a festő –: intérieur, tájkép, figura. Lehet. Én minden egyes képnél, akár ugyanazokban a motívumokban is mindig új problémát találok”.²

Czöbel fiatal kora óta bárhol is élt, a teleket a nagyvárosban, a nyarakat vidéken töltötte. Először Párizs-Nagybánya, Párizs-Nyergesújfalu, Amszterdam-Bergen és Berlin-Würzburg. Ekkoriban az észak-franciaországi Grosrouvre-ba ment, a harmincas évektől pedig a magyarországi Hatvan, végül Szentendre volt az ideiglenes otthona. Ezek az utazások nem voltak véletlenszerűek, és nem pusztán a kikapcsolódásról szóltak, hiszen a városi szűk műtermek nem adtak lehetőséget az együttlétre, az eszmék kicserélésére, a természetben festésre, Czöbel pedig mindehhez ragaszkodott.

Ezek során régi-új barátaival (pl. Le Facounnier, Gertraud Rostosky, Otto Modersohn) alkotott együtt, és a közösségi munka adta plusztól, valamint a burjánzó környezettől felvezetve, ugyanúgy folytatta a festést, mint a városban. A Grosrouvre-ban született képek otthonosságot, bensőséges hangulatot árasztanak. Czöbel a kisváros intim részleteit festi meg, csendes utcasarkokat, jellegzetes fehérkazettás, csukott ablakokat, hátsó kerteket és ösvényeket, amelyek meleg tónusokban derengenek. 1926-ban megfesti akkori vendéglátója, Henri Le Fauconnier műteremházát, ami ma a Ferenczy Múzeumban van. Jelen képünk baloldalán felismerhető a kőfal, amely a középkori várost körbefogta, valamint a háttérben látható a román kori templom zömök tornya. „Olyan fesztelenül bánik motívumaival, mintha kezdetleges játékszereket hordana egybe, reprezentatív igényesség és hierarchikus megkülönböztetés nélkül. A dolgoknak ebben a bizalmasodó együttlétében szelíd nyugalom és béke fogadja a nézőt” – írta találoán Kállai Ernő a festőről 1934-es monográfiájában.

FÖLDES LÉNA

6. Czöbel Béla: Sárga házak, piros tetők (Tájkép, Gros Rouvre-i házak), 1927 magántulajdon

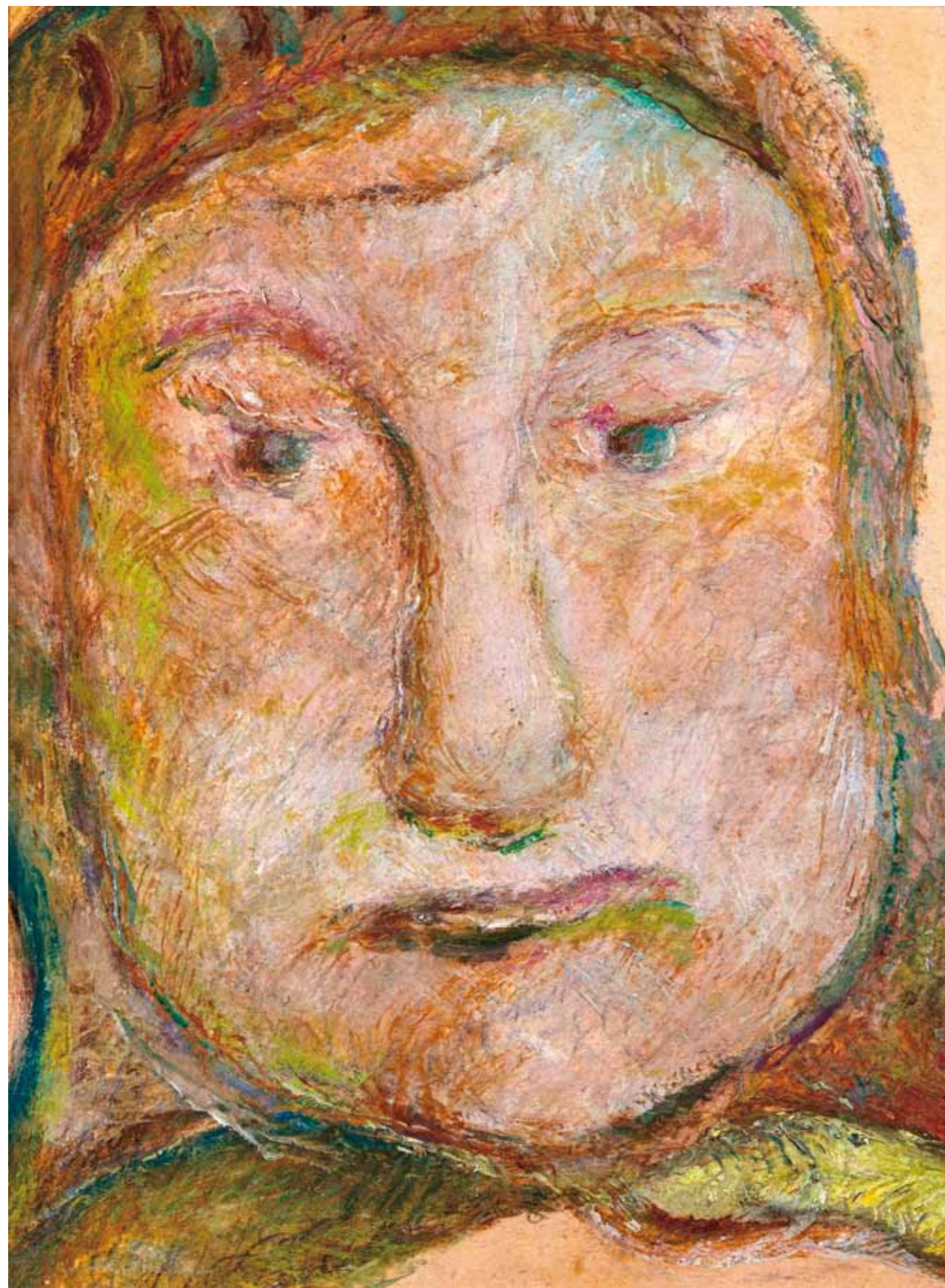

7. Czöbel Béla: Gros Rouvre, 1926 magántulajdon

8. Henri Le Fauconnier: Liget Gros Rouvre mellett, 1946 magántulajdon

¹ Frank János: Czöbel kortársunk. In: *Budapest* 21. évf. 11. sz. (1983), 26.
² idézi: Frank János: Czöbel kortársunk. In: *Budapest* 21. évf. 11. sz. (1983), 25.

172
| t é t e l |

TÓTH MENYHÉRT (1904-1980)

Asszony | Woman

Olaj, papír | Oil on paper, 27 x 21 cm
Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 300 000 Ft / 857 EUR
Becsérték: 500 000 – 700 000 Ft
Estimate: 1 429 – 2 000 EUR

173
| t é t e l |

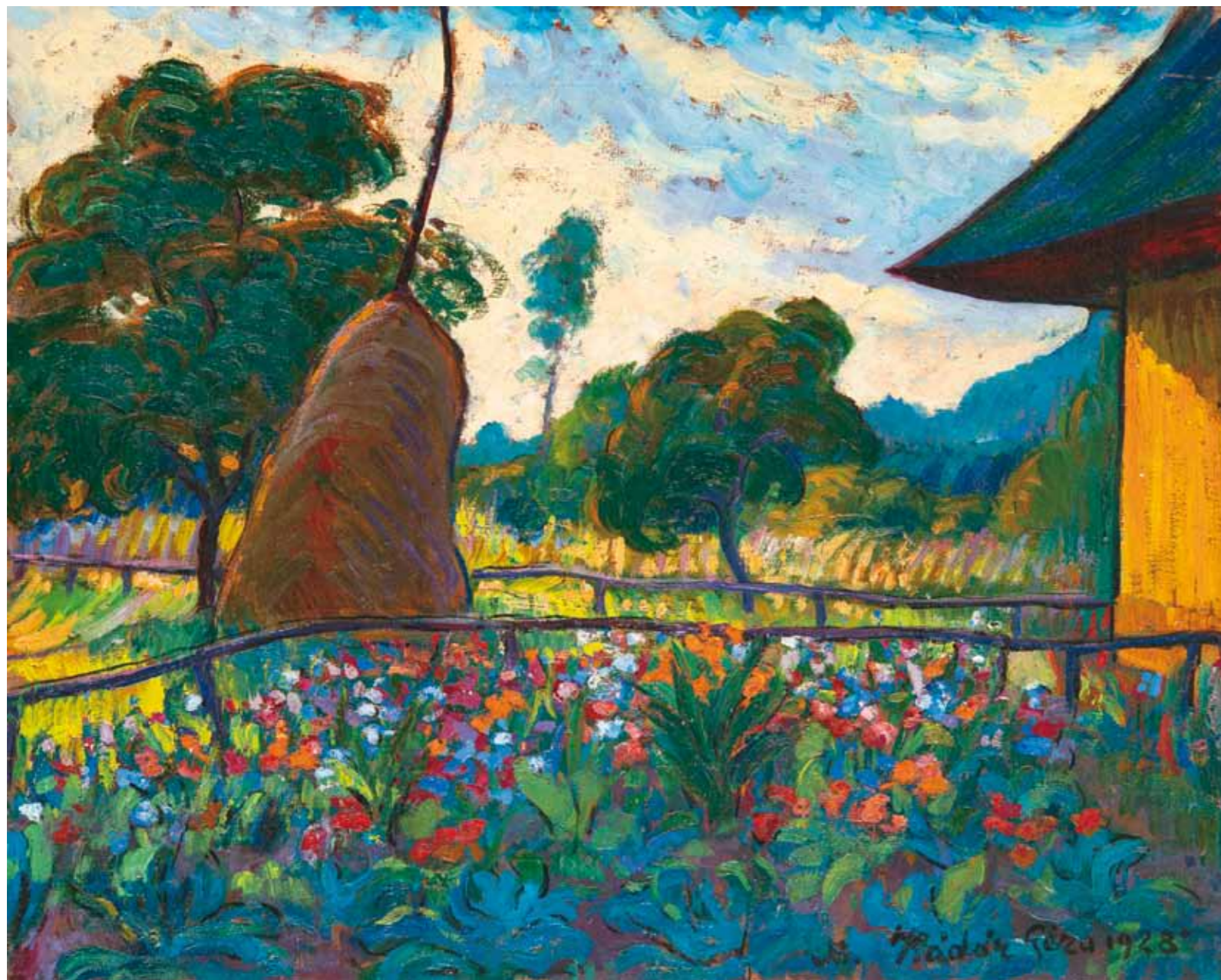
KMETTY JÁNOS (1889-1975)

Önarckép | Self-portrait

Olaj, papírolemez | Oil on paperboard, 45 x 30 cm
Jelzve jobbra lent | Signed bottom right: Kmetty

Kezdő ár | Starting price: 1 000 000 Ft / 2 857 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

174

tétel

KÁDÁR GÉZA (1878-1952)

*Nagybánya nyáron, (Virágözön a kerti boglya árnyékában) |
Nagybánya (Baia Mare) at Summer (Flowers in the Shadow of the Garden Rick), 1928*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 59 x 74,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: NB. Kádár Géza 1928

Kezdő ár | Starting price: 1 700 000 Ft / 4 857 EUR
Becsérték: 3 000 000 – 5 000 000 Ft
Estimate: 8 571 – 14 286 EUR

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

| Vida György-Murádin Jenő: Kádár Géza. Séfer Kft, Nyíregyháza, 2005, XVI. kép

175

tétel

TAGYOSI RÁTZ PÉTER (1879-1945)

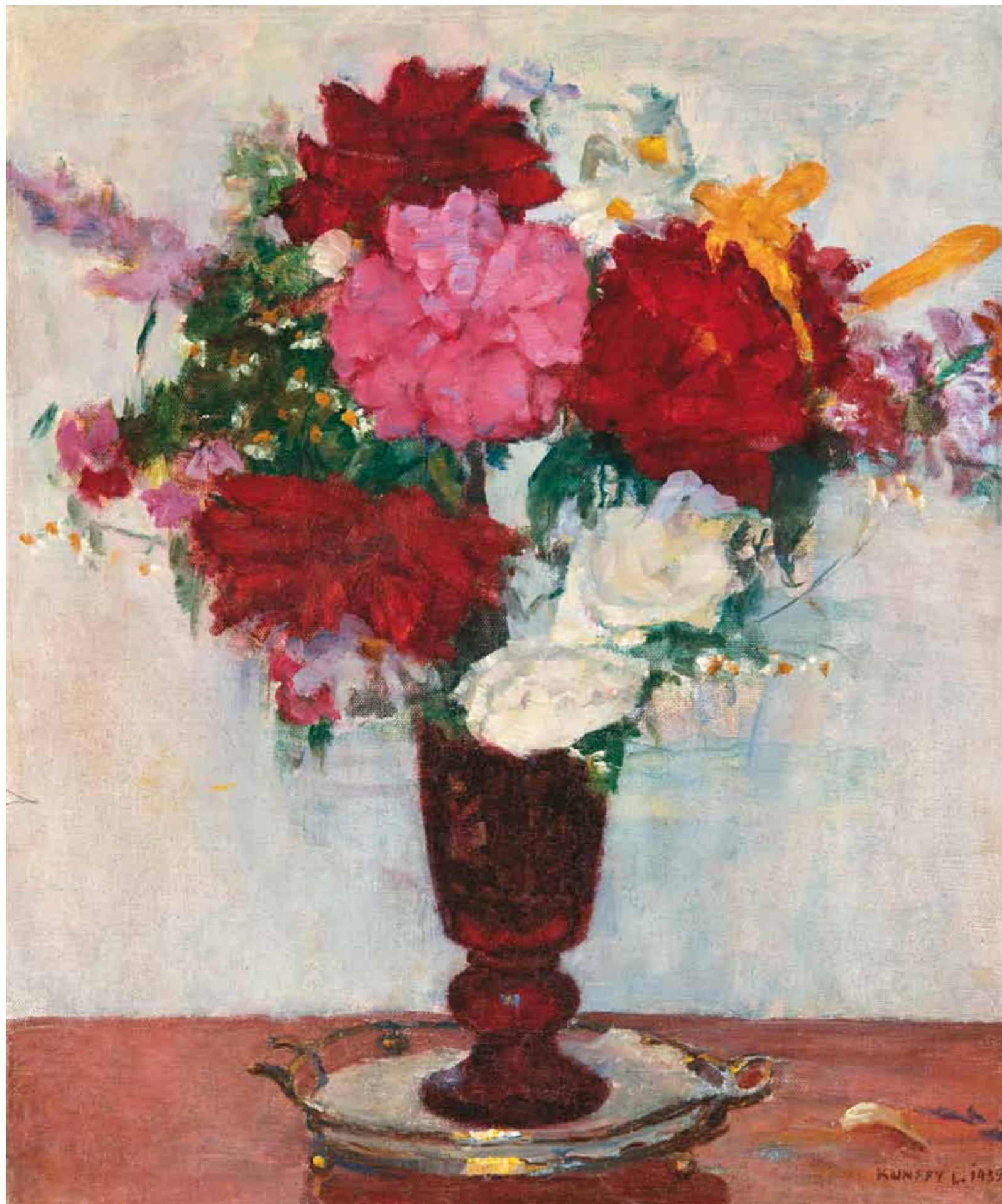
„Egy dalmát városkából” | 'From a Dalmatian Town', 1918

Olaj, vászon | Oil on canvas, 80 x 80 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Tagyosi R. P.
Jelezve vakrámán | Signed on the stretcher: Tagyosi Rátz Péter Nagybánya

Kezdő ár | Starting price: 850 000 Ft / 2 429 EUR
Becsérték: 1 400 000 – 2 400 000 Ft
Estimate: 4 000 – 6 857 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

| Országos Magyar Képzőművészeti Társulat Tavasz Tárlat,
Budapest, Szépművészeti Múzeum, 1918, (kat. 417. *Egy dalmát városkából* címmel)

176
| t é t e l |

KUNFFY LAJOS (1869-1962)

Virágcsendélet | Still-life with Flowers, 1939

Olaj, vászon | Oil on canvas, 55,5 x 42 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Kunffy L. 1939

Kezdő ár | Starting price: 380 000 Ft / 1 086 EUR
Becsérték: 500 000 – 700 000 Ft
Estimate: 1 429 – 2 000 EUR

177
| t é t e l |

BERKES ANTAL (1874-1938)

Téli város | City at Winter, 1910

Olaj, vászon | Oil on canvas, 68,7 x 98,7 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Berkes 1910

Kezdő ár | Starting price: 600 000 Ft / 1 714 EUR
Becsérték: 900 000 – 1 200 000 Ft
Estimate: 2 571 – 3 429 EUR

IVÁNYI GRÜNWARD BÉLA (1867-1940)

Parkrészlet Kecskeméten (Kecskeméti Kaszinó kert) | Park in Kecskemét (Casino Garden in Kecskemét), 1911-1912

Olaj, papír | Oil on paper, 42,5 x 55 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Iványi Grünwald Béla Kecskemét

Kezdő ár | Starting price: 6 000 000 Ft / 17 143 EUR
Becsérték: 9 000 000 – 12 000 000 Ft
Estimate: 25 714 – 34 286 EUR

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVA | PRESUMABLY EXHIBITED:

Iványi-Grünwald Béla festményeinek és Magyar műgyűjtemények bemutatása I. Dr. Sonnenfeld Zsigmond gyűjteményéből. Ernst Múzeum, Budapest, 1913

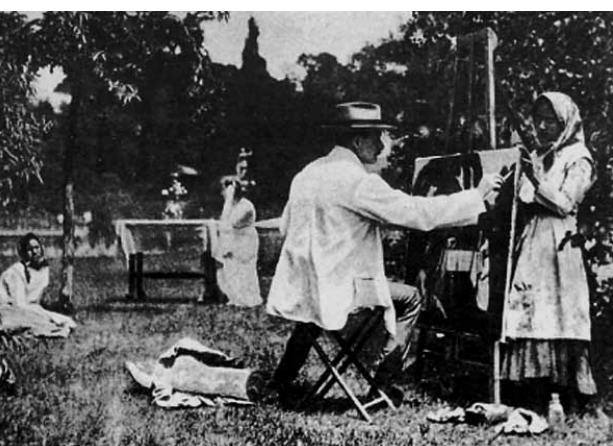
KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:

Magyar Vadak Párizstól Nagybányáig 1904-1914. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2006. március 21. – július 30. katalógus: 144.

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

Szabó László: Iványi-Grünwald. Corvina Kiadó, Budapest, 2007, 39. kép

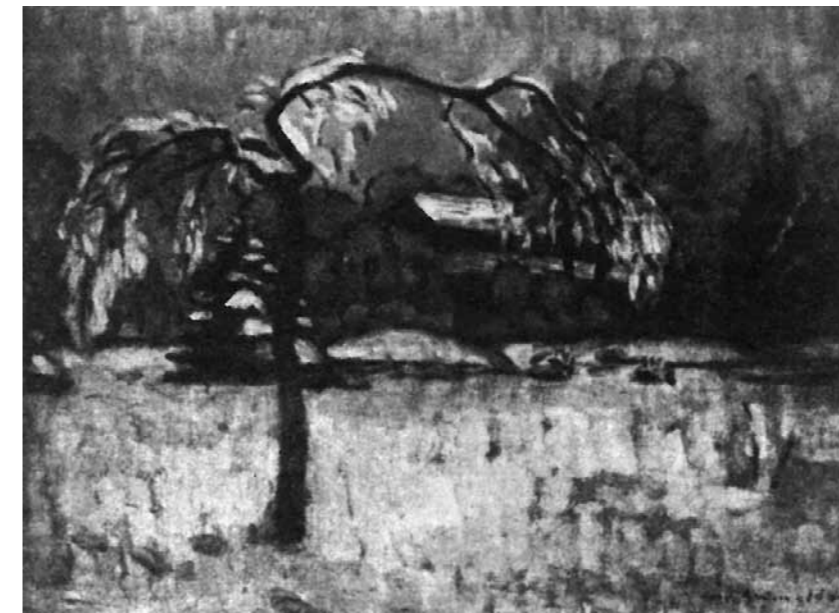
GRÜNWARD B.

1. Iványi-Grünwald Béla a kecskeméti művésztelepen, 1912

Iványi-Grünwald Béla szerepe és jelentősége közismert a magyar „neós” mozgalomban. A nagybányai alapítók közül egyedülként állt a friss, párizsi fauve festészet hatása alatt dolgozó fiatalok mellé. Fokozatosan eltávolodott az idősebb generáció naturalista, plein air modorától, hogy aztán a szecesszió és posztimpresszionizmus hatására a századelő egyik meghatározó művészevé váljon. Az 1910-es évek elején a korszak egyik legmarkánsabb, legerőteljesebb életműve bontakozik ki műtermében, amely személyét a kecskeméti művésztelep vezető mesterévé avatta.

Az itt bemutatott alkotás minden bizonnyal a Schiffer-villa pannójának kivitelezése során született. A *Parkrészlet* és a pannó vázlatainak felszabadult, dekoratív szellemisége ugyanis meglepően közel áll egymáshoz. A pannó tanulmányainak keveretlen színei, a színes kontúrok alkalmazása, az oldottan kezelt formák erőteljes hasonlóságot mutatnak képünkkel. A *Parkrészlet* két legközelebbi analógiájának a *Nyár*, és az *Uzsonna a kertben* (egyaránt 1912 körül) tekinthető. Ez a két darab abban is megegyezik a *Parkrészlet* című képpel, hogy mindkettőn felbukkan a kompozíció vertikális tengelyét hangsúlyozó fa motívuma is.

2. Iványi-Grünwald Béla: A kecskeméti művésztelep télen, 1914 körül magántulajdon

3. Iványi-Grünwald Béla: Uzsonna (Kertben), 1912 körül Katona József Múzeum, Kecskemét

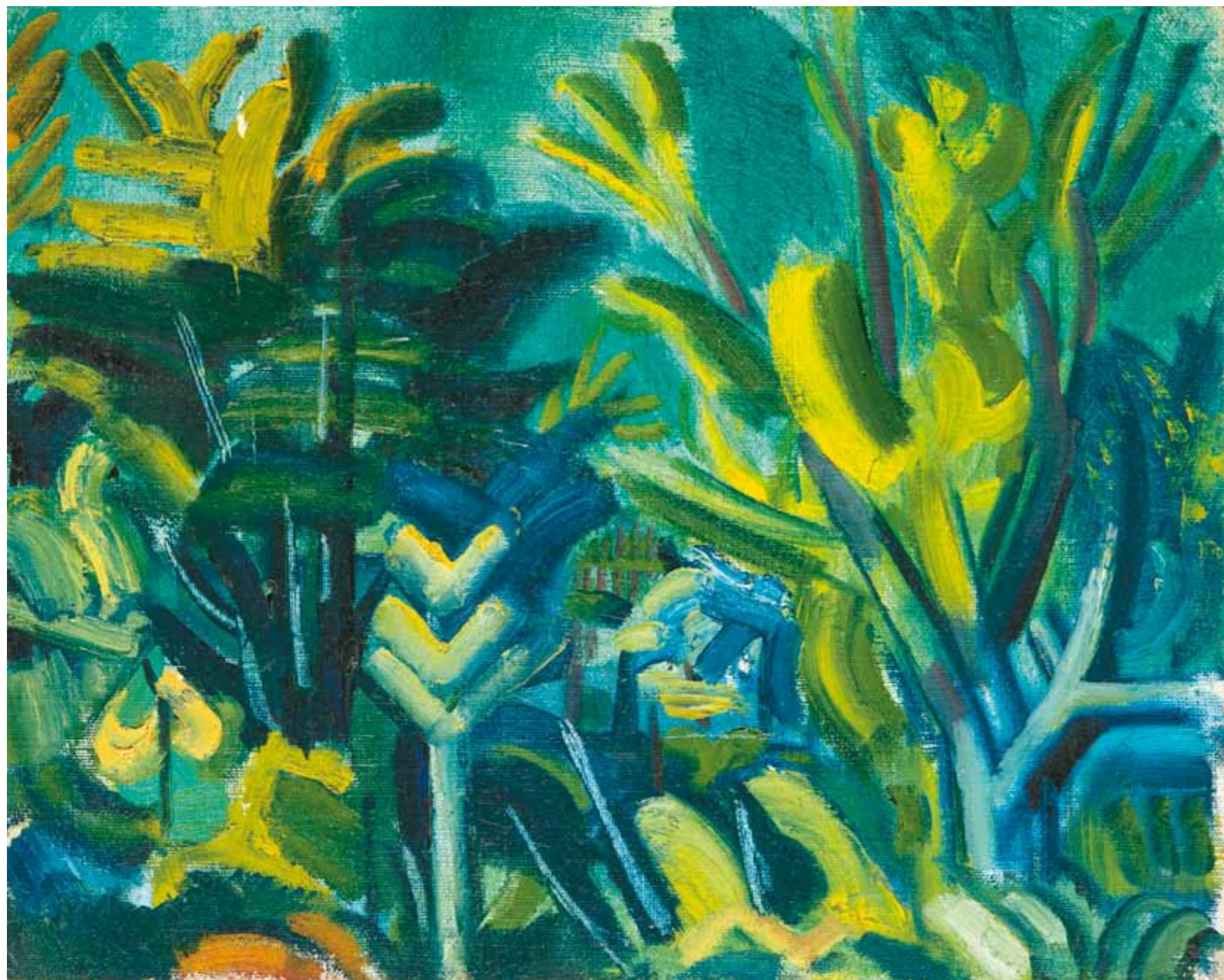
Ezekből a párhuzamokból arra következtethetünk, hogy Iványi 1913-as, az Ernst Múzeumban rendezett kiállításán, a fenti két analógia mellett, a *Parkrészlet Kecskeméten* is ott függhetett. A katalógusban található címek alapján nehéz a beazonosítás, azonban a stiláris hasonlóságokat figyelembe véve ez a mű is helyet kaphatott a tárlaton a Schiffer Villa, valamint a Kecskeméti Kaszinó homlokzatára készült alkotásokhoz kapcsolódó művek és tanulmányok között.

Bár az eddigi szakirodalom, mint a nyári kaszinó kertjét ábrázoló képként tárgyalja ezt a festményt, szinte egészen biztos, hogy az egy

másik helyszínen készült. A kecskeméti Úri Kaszinó, a későbbi Katona József Múzeum oszlopos, portikuszos épülete jellegében messze elüt a festmény háttérében álló részletektől. Nagyobb a valószínűsége annak, hogy a kaszinó mögött álló parkosított rész másik felén, a Rákóczi út jobb oldalán található 1903-ban kialakított kerti mulatóhely, vigadó környezetét ábrázolja. (Ez a parkrész a KTE pálya építésének esett áldozatul 1945-46-ban.) De az sem elképzelhetetlen, hogy a Műkertben, a művésztelepi épületek bejárata mellett található nyári vendéglő látható a festményen. Ez utóbbi eshetőséget erősíti Iványinak egy másik, a *Parkrész-*

lettel szinte azonos beállítású tájképe, amely *A kecskeméti művésztelep télen* címet viseli. Mintha csak képünket szemlélve írná az alábbi sorokat Farkas Zoltán a művésztelepről: „*A természet erre a képre a maga festékes tubusából keveretlenül, vakító erejükben rakta fel a maga színeit; nem a megszokott alföldi nagyszerű egyhangúság ez, hanem valóságos Szinyei-utánezat. Annak, aki itt éli művészetét, nem kell messzire cipelnie festőkésztségét, csak kiül a kertbe, s bármire fordul, máris fösthet. Sötétlő akáclombok vakítva világító házfalakra borulnak, előttük vakító vörös virágok, felettük ultramarinkék az ég, és máris készen van a kép.*”

KASZÁS GÁBOR

179

tétel

HINCZ GYULA (1904-1986)

Kertben | *In the Garden*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 60 x 75 cm
Jelezve jobbra fent: | Signed above right: Hincz

Kezdő ár | Starting price: 650 000 Ft / 1 857 EUR
Becsérték: 1 000 000 – 1 500 000 Ft
Estimate: 2 857 – 4 286 EUR

180

tétel

BÁLINT ENDRE (1914-1986)

Amorf figura | *Structureless Figure*

Olaj, vászon fán | Oil, canvas on wood, 32 x 21 cm
Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 600 000 Ft / 1 714 EUR
Becsérték: 1 000 000 – 1 400 000 Ft
Estimate: 2 857 – 4 000 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

| Vajda Lajos és Bálint Endre művei Axel Rohlf's gyűjteményéből.
Mű-Terem Galéria, Budapest, 2002. október 11. – november 8., katalógus: B. 29.

68 | 181
aukción | tétel

VASZARY JÁNOS (1867-1939)

Tengerpart három alakkal, 1930-as évek első fele
Seashore with three Figures, first half of the 1930s

Olaj, karton | Oil on cardboard, 35 x 45 cm
Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 10 000 000 Ft / 28 571 EUR
Becsérték: 15 000 000 – 20 000 000 Ft
Estimate: 42 857 – 57 143 EUR

Vaszary J.

1. Vaszary János: Tengerpart, Rimini, 1928
magántulajdon

Rimini 1928: „Mintha a hatalmas, régi, cézári Róma összes kolóniái, keleti és afrikai tartományai adtak volna itt egymásnak randevút vakmerő szín- és formagazdagságban, kiapadhatatlan változatosságban ... Lila, citromsárga, cinóber, terrakotta, sáfrányszínű pizsamák, – a hölgyek fején átkötött bíbor, sötétkék vagy narancsszínű szalagokkal; atlétaférfiak bronz, kékeslila és feketebarna lesüléssel ... És ez az örökké mozgó, lármás, önmagát élő és megsokszorozó tömeg színes kabinok és még színesebb ernyők és vitorlaszerűen kifeszített tendellák közt zajlik ... Talán valamikor napnyugtakor Alexandria fárosza körül, vagy egy néri cirkusz tájékán lehetett ilyen mozgalmas, színgazdag életet látni. Ez itt a festő bazárja, Mekkája és Szent Gangesze. ... A nap lángol és a tenger ontja a hűs szelet. Itt ülök és festek, – mögöttem és körülöttem az elmaradhatatlan érdeklődők, akik ha megszólalnak, mindig csak ezt hajtogatják: bell'colori. A nap fia, a szín szerelmesei.”

A fenti sorokat Vaszary János festőművész írta, aki az 1930-as években szinte minden évben hosszabb-rövidebb időt töltött a francia és olasz Riviéra, az Isztria, az Adria vagy éppen a Genovai-öböl divatos, felkapott üdülőhelyein. Itt festett műveivel rendkívüli sikert aratott itthon és külföldön egyaránt. Az 1930-tól kiállított műveinek javát ezek a mozgalmas, dekoratív, az egyszerűsítés és sűrítés bravúros megoldásaival elkápráztató strandképek alkotják. A nyaralás és strandolás újkeletű divatja, addig soha nem látott tömegeket vonzott a tengerhez, itthon pedig a Balatonhoz. Vaszary már 1926-os velencei útjáról a következőket írta:

„Üde, friss szellő árad a tenger acélos tömegéről. A plage-on, mint exotikus madarak, élénk színű ruhákban hölgyek sétálnak, gyermekek nyüzsögnek; úrlovasok, labdázók, az elmaradhatatlan cukrászok fehér ernyős kocikkal; a horizonton narancsszínű vitorlák, halászbárkák – mindenütt szín, fény, mozgás, élet: a Lido berámázatlan, pompás képei.” Vaszary a Velencei Biennáléről szóló cikkét ezzel, a művészeti produktumok hatását messze felülíró élményével zárta. Ettől kezdve, művészetelméleti és művészetpolitikai írásai mellett, egyre gyakrabban jelentek meg ezek a festészetének kiapadhatatlan forrását bemutató nyári tudósításai.

Vaszary 1930-as évekbeli örömfestészete, e szín-, mozgás-, és ritmistanulmányokon megörökített, felszabadultan strandoló, napfürdőző, labdázó, vitorlázó embereket ábrázoló képein teljesedett ki. Az 1925 és 1939 között, különböző technikával készült strand- és kikötőképeinek legfontosabb jellemzői a nagyvonalú festésmód, valamint a virtuóz színkezelés és formaképzés. Vaszary most aukcióra kerülő strandjelenete is ebbe a remek sorozatba illeszkedik. Stílusa alapján az 1930-as évek első felében született. Bár a pár ecsetvonással, az egészen híg, szinte akvarell hatású olajfestékkel megörökített jelenet jelzetlen, mégis minden kétséget kizáróan Vaszary János hiteles, saját kezű műve. Erre utal a kép erőteljes, csak a mesterre jellemző színkezelése és nagyvonalú festésmódja. A mű legközelebbi analógiája, látásmódban és színvilágban is párdarabja Vaszary 1933-ban festett *Rimini tengerpart strandolókkal* című alkotása.

RUM ATTILA

RIPPL-RÓNAI JÓZSEF (1861-1927)

Női portré (Klárka) | Portrait of a Woman (Klárka), 1926

Pasztell, papír | Pastel on paper, 51,5 x 41,5 cm
Jelezve balra fent | Signed above left: Rónai 926

Kezdő ár | Starting price: 5 500 000 Ft / 15 714 EUR
Becsérték: 9 000 000 – 12 000 000 Ft
Estimate: 25 714 – 34 286 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

Országos Magyar Képzőművészeti Társulat, Őszi kiállítás, Budapest, Múcsarnok, 1926. október – november (kat. 93. Klárka, pasztell, magántulajdon)

Rónai

1. Paul César Helleu: Peggy Letellier, 1905 magántulajdon

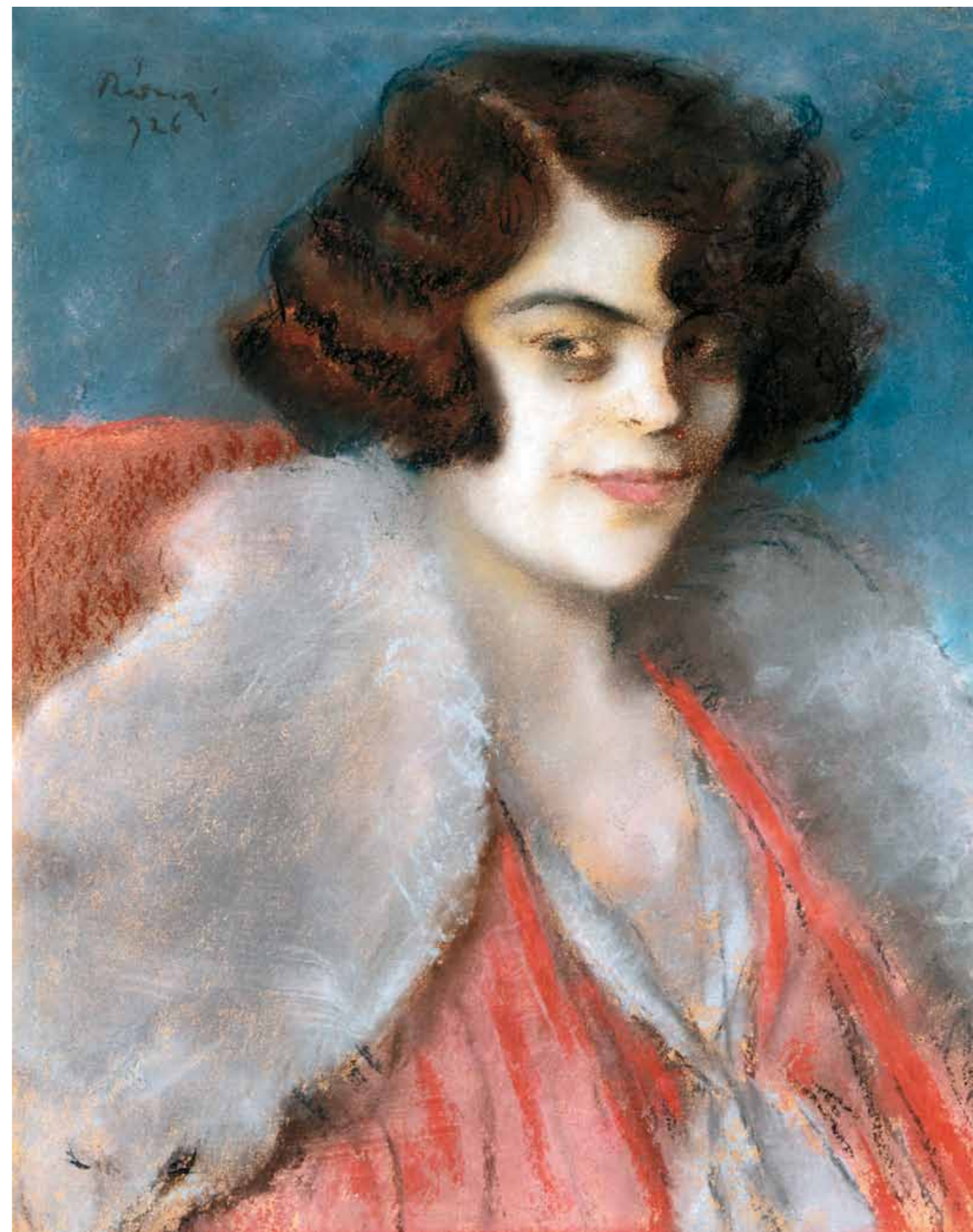

2. Diego Rivera: Guadalupe Marín, 1926 magántulajdon

„Rippl-Rónai az 1920-as években számtalan budapesti leány és asszony arcképét készítette el. Nagyra becsülte a harmonikus szépséget: »Mily gyors iramban lesz valaki szép – csudás szép – és mily rettenetesen gyorsan tűnnek el a bájos, hamvas színek – a sármja a mindenségünknek életünknek, munkakedvünknek, gyönyöreinknek« – vallotta. Rippl hangulatának megfelelően sokszor órák alatt gyorsan, virtuózan készítette el a kívánt portrékat. Ebben az időszakban szinte csak rafinált női arcképeket festett, a művek mennyiségét egyelőre nem is vagyunk képesek felmérni. A pasztell mestere egy egész sorozatát festette meg a szép nőknek. »... Minden képe nem is azt mondja, milyen volt a modellje, hanem inkább azt, hogy az élet minő hangulatát szívta magába a látott jelenségekől.«

Idézet Farkas Zsuzsától.

in.: Rippl-Rónai József gyűjteményes kiállítása, Kiáll. kat., MNG, Budapest, 1998, 393.

183

tétel

MEDNYÁNSZKY LÁSZLÓ (1852-1919)

Híd télen ❖ *Bridge at Winter*

Olaj, vászon ❖ Oil on canvas, 35,5 x 52,5 cm
Jelezve jobbra lent ❖ Signed bottom right: Mednyánszky
Hátoldalon ❖ On the reverse: Leltározta május 15 Wien, 1919 május hó 16,
Pálmai József, hagyatéki bélyegző ❖ Inventory by József Pálmai, legacy stamp

Kezdő ár ❖ Starting price: 1 600 000 Ft / 4 571 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

184

tétel

TORNYAI JÁNOS (1869-1936)

Folyóparti táj, hátoldalon: Nyári verőfény ❖
Riverside Landscape, on the reverse: Sun Glare at Summer

Olaj, fa ❖ Oil on wood, 50 x 40 cm
Jelezve balra lent és hátoldalon ❖ Signed bottom left and on the reverse: Tornyai

Kezdő ár ❖ Starting price: 380 000 Ft / 1 086 EUR
Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

→
a kép hátoldala

A Virág Judit Galéria a kép eladásából származó teljes bevételét az Élő Tudatosan Egyesület számára ajánlja fel. Az összegből egy közösségi- és játszótér kialakítását támogatja, ami hátrányos helyzetű gyerekek részére jön létre a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Tiszadob településen.

MOLNÁR C. PÁL (1894-1981)

Mária a kiseddel | *Mary with the infant Christ*

Tempera, fa | Tempera on wood, Átmerő | diameter: 124 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: M.C.P.

Kezdő ár | Starting price: 4 000 000 Ft / 11 429 EUR
Becsérték: 8 000 000 – 10 000 000 Ft
Estimate: 22 857 – 28 571 EUR

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

| Bozsán gyűjtemény.
A könyvet szerkesztette és kiadja a Bozsán család,
Pauker nyomda Kft., Budapest, 2010, 31. oldal

1. Francesco Botticini: *Madonna, tondó*
Cincinnati Art Museum, USA

2. Raffaello Sanzio: *Madonna del Prato*, 1505-6
Kunsthistorisches Museum, Bécs

186

l t é t e l

PEKÁRY ISTVÁN (1905-1981)

Falú | Village, 1968

Olaj, vászon | Oil on canvas, 68,5 x 82 cm
 Jelezve balra lent | Signed bottom left: 19 Pekáry 68

Kezdő ár | Starting price: 2 600 000 Ft / 7 429 EUR
 Becsérték: 3 400 000 – 4 600 000 Ft
 Estimate: 9 714 – 13 143 EUR

187

l t é t e l

VADÁSZ ENDRE (1901-1944)

Vásár | Fair

Tempera, karton | Tempera on cardboard, 49,5 x 60 cm
 Jelezve balra lent | Signed bottom left: Vadász
 Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Vasárnap délután

Kezdő ár | Starting price: 480 000 Ft / 1 371 EUR
 Becsérték: 800 000 – 1 000 000 Ft
 Estimate: 2 286 – 2 857 EUR

TORNAI GYULA (1851-1928)

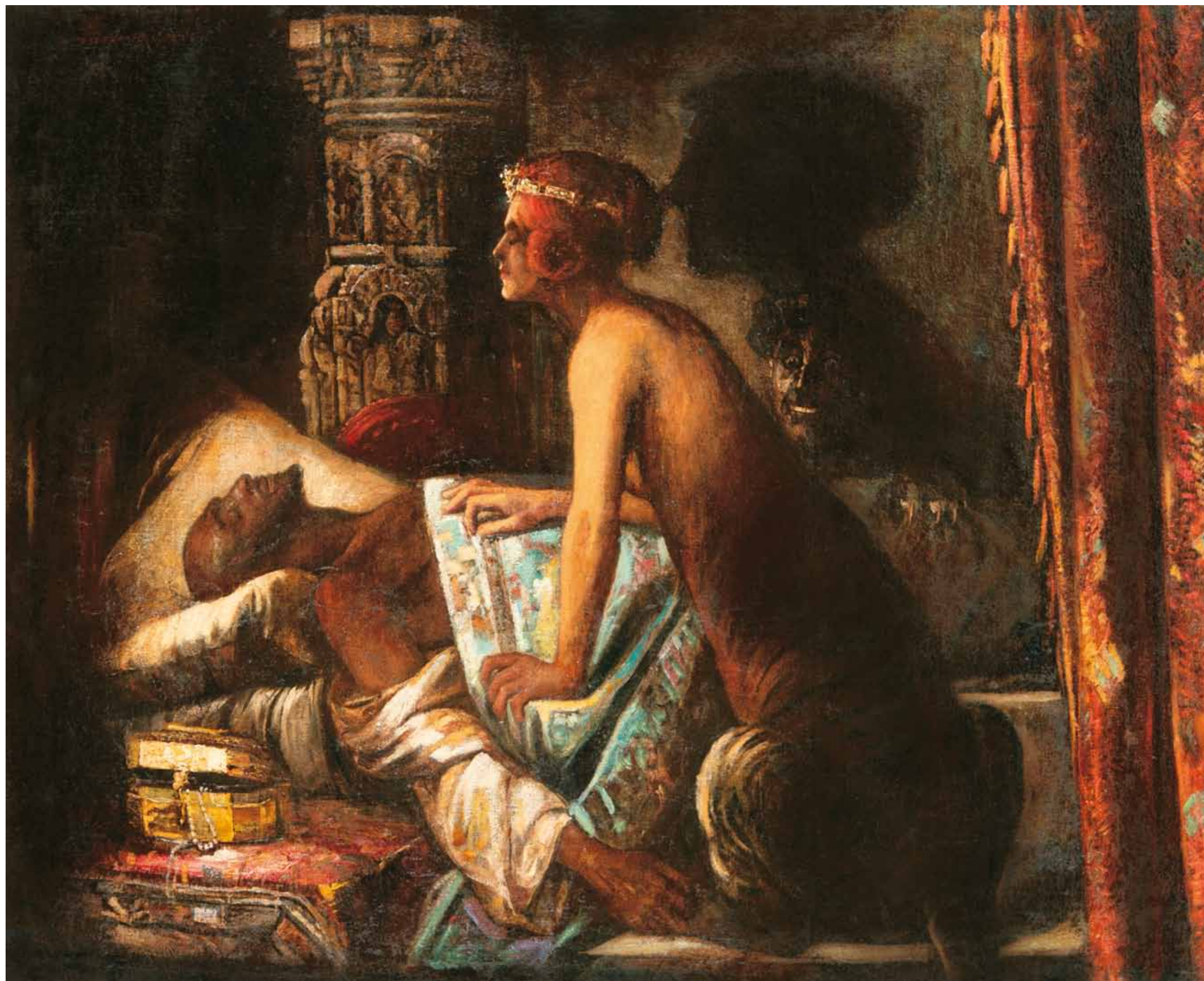
Szfinx | Sphynx

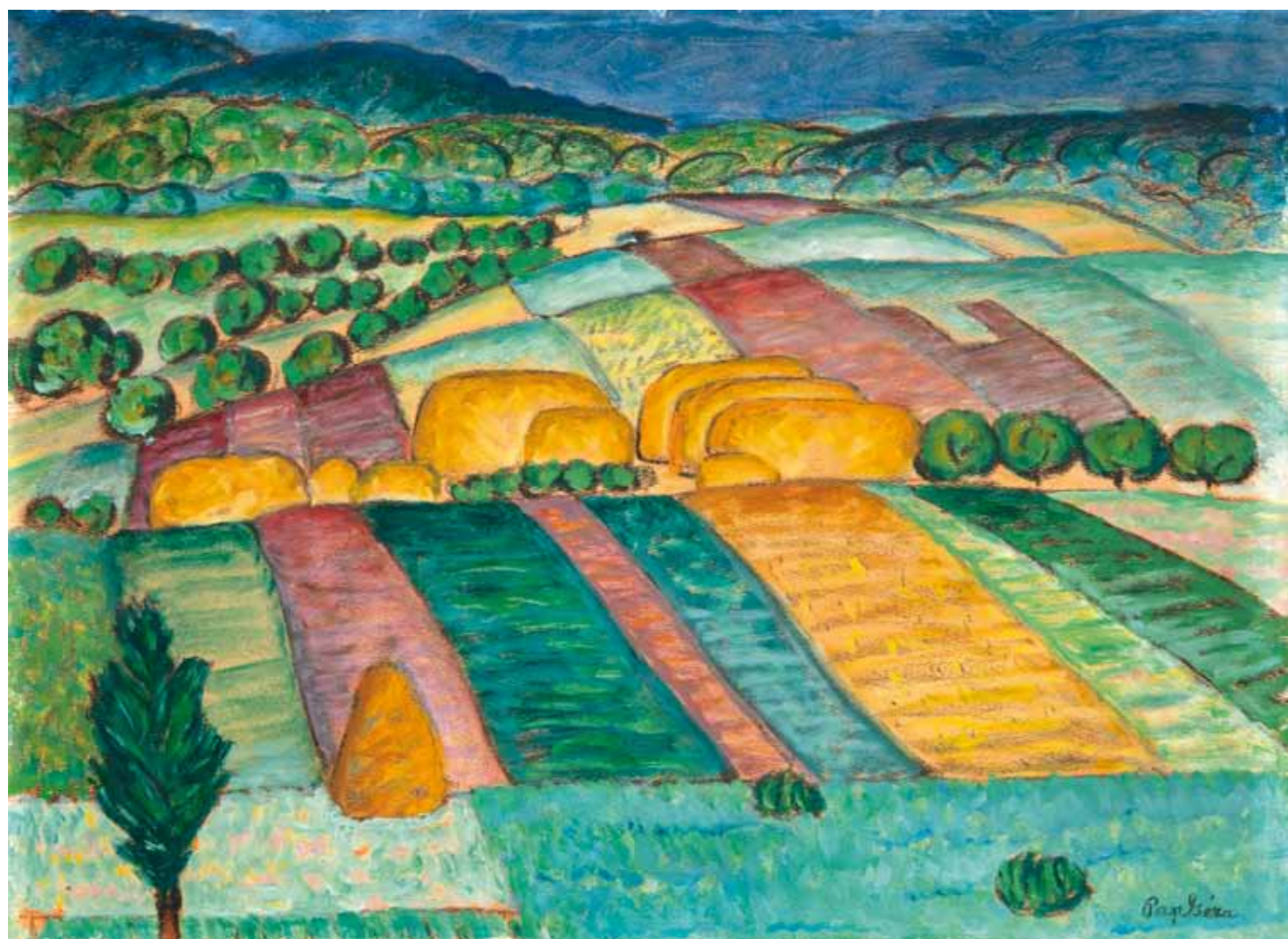
Olaj, vászon | Oil on canvas, 113,5 x 142 cm
Jelezve balra fent | Signed above left: Tornai Gy.

Kezdő ár | Starting price: 2 400 000 Ft / 6 857 EUR
Becsérték: 4 000 000 – 6 000 000 Ft
Estimate: 11 429 – 17 143 EUR

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVA | PRESUMABLY EXHIBITED:

Tornai Gyula külön kiállítása, Budapest,
Műcsarnok, 1904. január 23.-? (kat. 242. *Sphynx*)

189

tétel

PAP GÉZA (1883-?)

Dombok | Hills

Olaj, papír papírlémezen | Oil, paper on paperboard, 44 x 60 cm
 Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Pap Géza

Kezdő ár | Starting price: 500 000 Ft / 1 429 EUR
 Becsérték: 800 000 – 1 000 000 Ft
 Estimate: 2 286 – 2 857 EUR

190

tétel

GALAMBOS TAMÁS (1939)

Balatoni korcsolyázók | Ice Skaters at Balaton

Olaj, vászon | Oil on canvas, 40,5 x 60 cm
 Jelezve balra fent | Signed above left: Galambos

Kezdő ár | Starting price: 280 000 Ft / 800 EUR
 Becsérték: 400 000 – 600 000 Ft
 Estimate: 1 143 – 1 714 EUR

FERENCZY KÁROLY (1862-1917)

Patak híddal | *Brook with a Bridge*, 1912

Olaj, vászon | Oil on canvas, 50 x 60 cm

Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 6 000 000 Ft / 17 143 EUR

Becsérték: 10 000 000 – 15 000 000 Ft

Estimate: 28 571 – 42 857 EUR

ÉLETMŰ-JEGYZÉKSZÁM | OEUUVRE CATALOGUE NR.: 344

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

| egykor Lőránt Henrik gyűjteményében (1963-1979)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

| Ferenczy Károly (1862-1917) gyűjteményes kiállítása.

szerk: Boros Judit, Plesznivy Edit.

Magyar Nemzeti Galéria, 2011. november 30. – 2012. május 27., kat.: 344.

| Genthon István: Ferenczy Károly.

Corvina kiadó, Budapest, 1979, kat.: 322. (*Táj híddal* címen)

| Genthon István: Ferenczy Károly. Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata,
Budapest, 1963, kat.: 309. (*Táj híddal* címen)

FÉRENCZY K.

192 tétel

POLL HUGÓ (1867-1931)

Tengerpart | Seashore

Pasztell, velúrpapír papírlémezen | Pastel, velours paper on paperboard, 37 x 52 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Poll H.

Kezdő ár | Starting price: 750 000 Ft / 2 143 EUR
Becsérték: 1 000 000 – 2 000 000 Ft
Estimate: 2 857 – 5 714 EUR

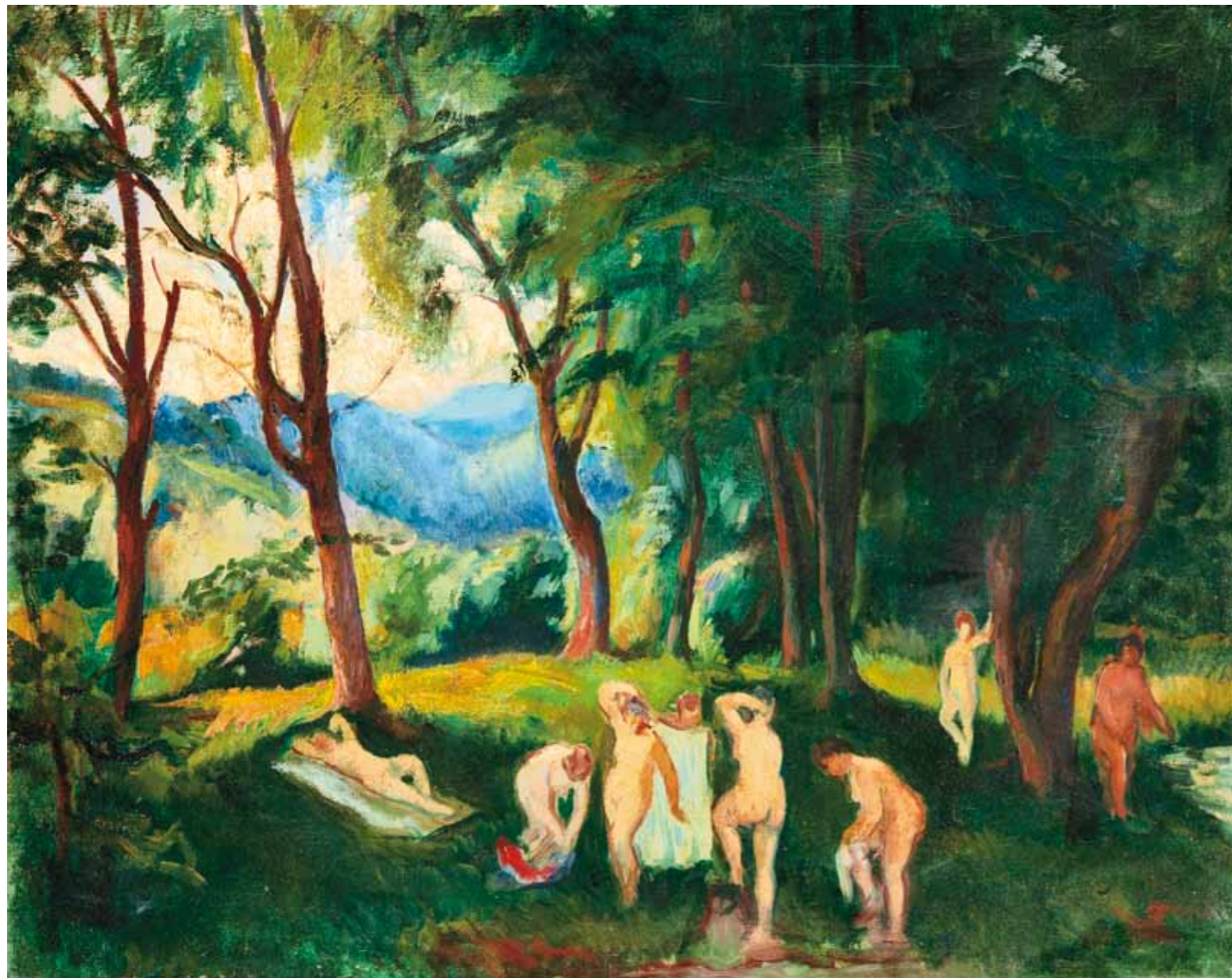
193 tétel

CZENE BÉLA (1911-1999)

Lányrablás | Abduction

Olaj, vászon | Oil on canvas, 100,5 x 122 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Ifj. Czene B.

Kezdő ár | Starting price: 650 000 Ft / 1 857 EUR
Becsérték: 1 000 000 – 1 500 000 Ft
Estimate: 2 857 – 4 286 EUR

194

tétel

BOLDIZSÁR ISTVÁN (1897-1984)

Fürdőzők | *Bathers*, 1930

Olaj, vászon | Oil on canvas, 80,5 x 104 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Boldizsár I. 1930

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR

Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft

Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

195

tétel

JÁNDI DÁVID (1893-1944)

Sardanapal halála | *Death of Sardanapalus*, 1931

Pasztell, papír | Pastel on paper, 70 x 101,5 cm

Jelezve jobbra fent | Signed above right: Jándi D 931

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR

Becsérték: 2 400 000 – 4 000 000 Ft

Estimate: 6 857 – 11 429 EUR

68 | 196
aukción | t é t e l

SCHEIBER HUGÓ (1873-1950)

Parkban | *In the Park, 1917*

Olaj, papírlemez | Oil on paperboard, 68 x 96 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Scheiber Hugó 1917

Kezdő ár | Starting price: 2 200 000 Ft / 6 286 EUR

Becsérték: 3 000 000 – 4 000 000 Ft

Estimate: 8 571 – 11 429 EUR

Scheiber
Hugó

68 | 197
aukción | t é t e l

VÖRÖS GÉZA (1897-1957)

Lány virággal, 1920-as évek | Girl with Flower, 1920s

Olaj, vászon | Oil on canvas, 101 x 71,5 cm
Jelezve balra fent | Signed above left: Vörös Géza

Kezdő ár | Starting price: 4 000 000 Ft / 11 429 EUR
Becsérték: 6 000 000 – 8 000 000 Ft
Estimate: 17 143 – 22 857 EUR

1. Henri Matisse: Ülő nő, 1919
magántulajdon
2. Henri Matisse: Bolgár blúz, 1920 körül
The Fitzwilliam Museum

198

tétel

MÁRFFY ÖDÖN (1878-1959)

Ágaskodó ló alakkal | *Prancing Horse with Figure*

Akvarell, szén, papír | Aquarelle, coal on paper, 36,5 x 26 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Márffy

Kezdő ár | Starting price: 280 000 Ft / 800 EUR
Becsérték: 400 000 – 600 000 Ft
Estimate: 1 143 – 1 714 EUR

199

tétel

VASZARY JÁNOS (1867-1939)

Autók a Carrousel-tér mögött, Párizs | *Cars Behind the Carrousel Square, Paris, 1929*

Akvarell, papír | Aquarelle on paper, 33,5 x 43 cm
Jelezve jobbra fent | Signed above right: Paris 929 Vaszary J

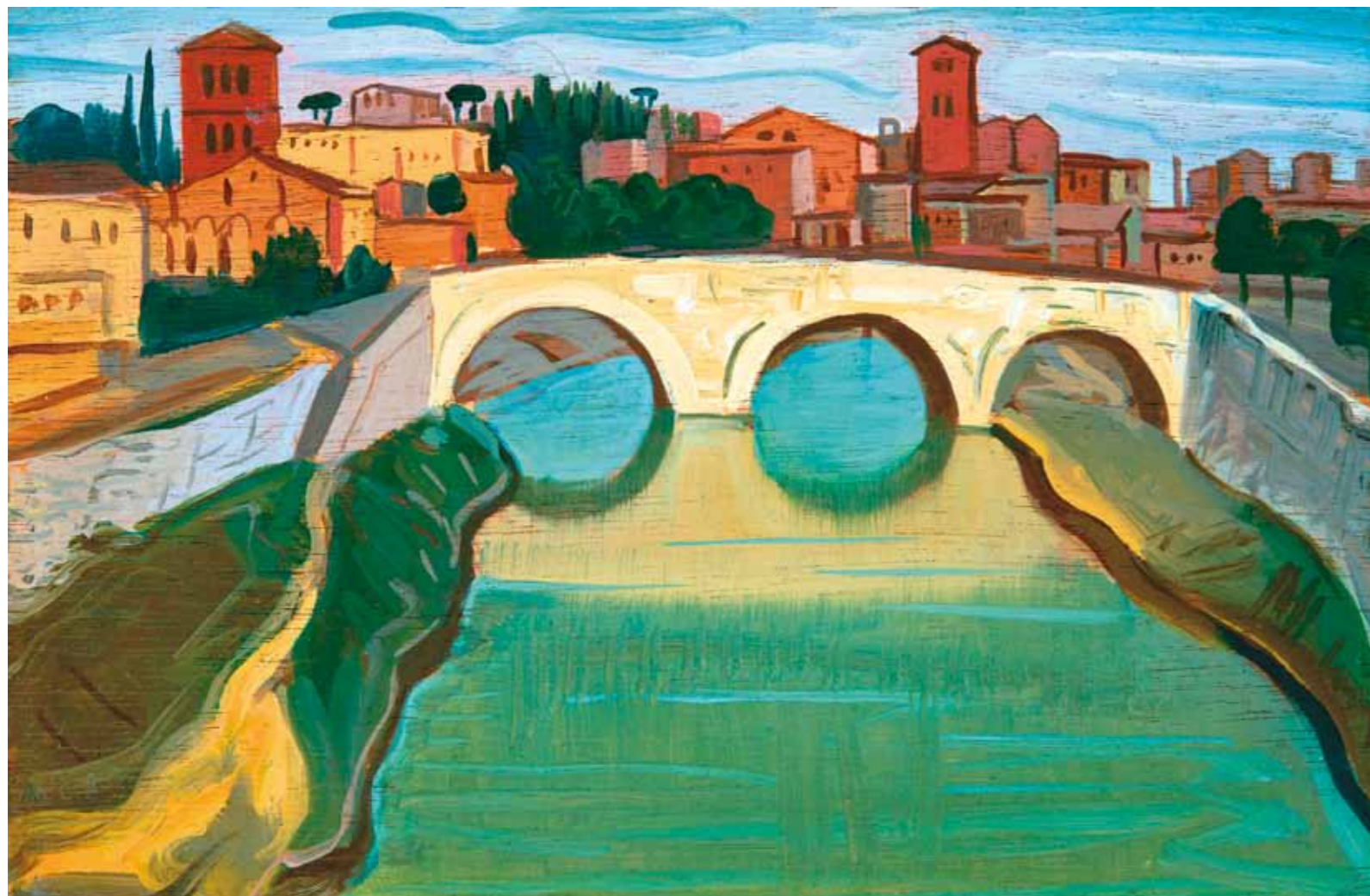
Kezdő ár | Starting price: 1 400 000 Ft / 4 000 EUR
Becsérték: 2 400 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 6 857 – 8 571 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

- | Vaszary János képei, Budapest, Ernst Múzeum, 1930. február (kat. 114. *Autók a Carrousel-tér mögött*, 500.-)
- | Vaszary János emlékkiállítás, Budapest, Magyar Nemzeti Galéria, 1961. március, (kat. 264. *Eiffel torony*, mgt.)
- | Vaszary, Zürich, Galerie Semih Huber, 1964. december – 1965. január, (kat. 51. *Eiffelturm*)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

- | Virág Judit: *Senki többet? Harmadszor!* Budapest, Korona Kiadó, 2004, 78. oldal
- | Vaszary János gyűjteményes kiállítása, kiáll. kat. Budapest, Magyar Nemzeti Galéria, 2007, 331. oldal
- | Párizs-Budapest 1890-1960, Budapest, Virág Judit Galéria, 2017, 316. oldal

200
t é t e l

MOLNÁR C. PÁL (1894-1981)

Róma : Rome

Tempera, fa : Tempera on wood, 15,5 x 24,3 cm
Jelezve balra lent : Signed bottom left: MCP

Kezdő ár : Starting price: 850 000 Ft / 2 429 EUR
Becsérték: 1 000 000 – 2 000 000 Ft
Estimate: 2 857 – 5 714 EUR

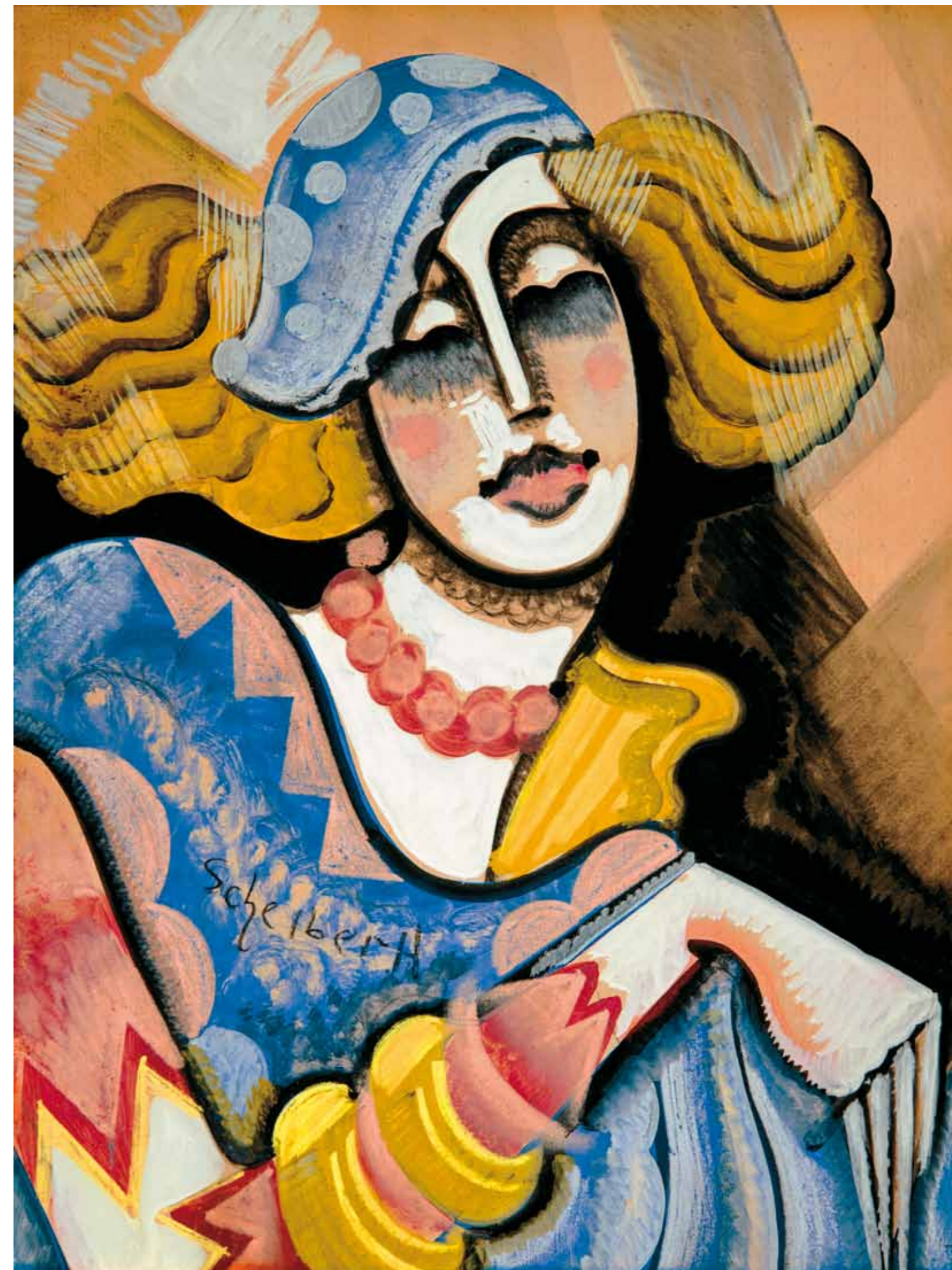
201
t é t e l

SCHEIBER HUGÓ (1873-1950)

Női portré : Portrait of a Woman

Gouache, pasztell, papír : Gouache, pastel on paper, 60 x 46,5 cm
Jelezve középen lent : Signed bottom center: Scheiber H

Kezdő ár : Starting price: 2 400 000 Ft / 6 857 EUR
Becsérték: 4 000 000 – 6 000 000 Ft
Estimate: 11 429 – 17 143 EUR

68 | 202
aukción | t é t e l

REITZER JENŐ ÉS REITZER ELEMÉR

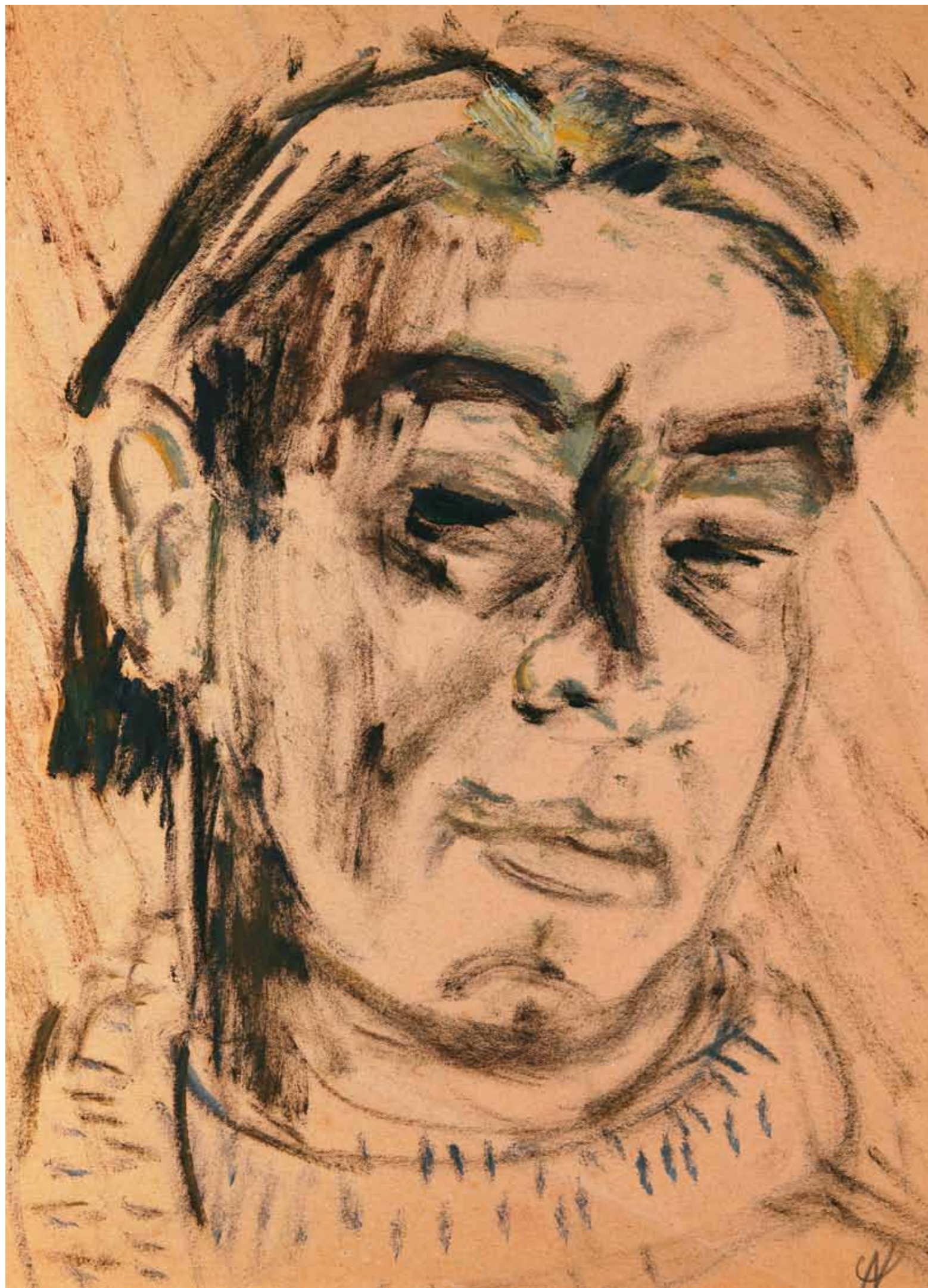
Kutyák | Dogs, 1930

Gouache, kollázs, papírlemez | Gouache, collage on paperboard, 70 x 127,5 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Reitzer Jenő Reitzer Elemér 1930

Kezdő ár | Starting price: 750 000 Ft / 2 143 EUR

Becsérték: 1 500 000 – 3 000 000 Ft

Estimate: 4 286 – 8 571 EUR

203
t é t e l

ÁMOS IMRE (1907-1944)

Önarckép | Self-portrait

Szén, olaj, papír | Coal, oil, on paper, 35 x 27 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: UAI

Kezdő ár | Starting price: 260 000 Ft / 743 EUR
Becsérték: 400 000 – 600 000 Ft
Estimate: 1 143 – 1 714 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

- | egykor Anna Margit tulajdonában
- | Sarah Ephraim gyűjteményében (Izrael)
- | svájci magángyűjteményben

204
t é t e l

CZÓBEL BÉLA (1883-1976)

Pipázó | Smoking a Pipe

Akvarell, ceruza, papír |
Aquarelle, pencil on paper, 42 x 41,5 cm
Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 500 000 Ft / 1 429 EUR
Becsérték: 800 000 – 1 000 000 Ft
Estimate: 2 286 – 2 857 EUR

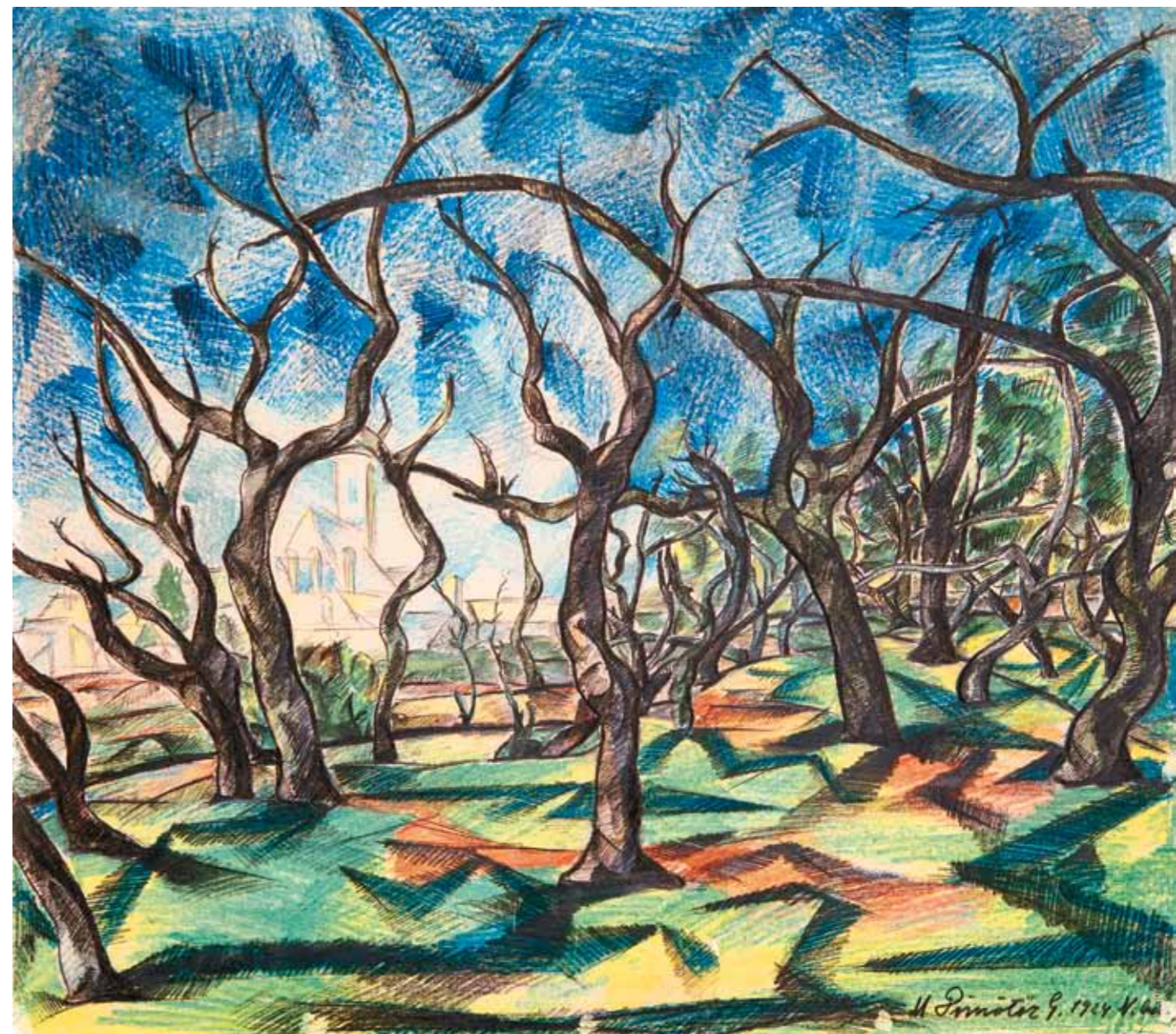
205
t é t e l

VASZARY JÁNOS (1867-1939)

Francia Riviéra ■ French Riviera

Akvarell, ceruza, papír ■ Aquarelle, pencil on paper, 33,5 x 43 cm
Jelezve jobbra fent ■ Signed above right: Vaszary J

Kezdő ár ■ Starting price: 220 000 Ft / 629 EUR
Becsérték: 400 000 – 700 000 Ft
Estimate: 1 143 – 2 000 EUR

206
t é t e l

DÖMÖTÖR GIZELLA (1894-1984)

Zazar-parti fák Nagybányán ■ Trees along the Bank of Sasar in Baia Mare, 1924

Ceruza, papír ■ Pencil on paper, 28,5 x 32 cm
Jelezve jobbra lent ■ Signed bottom right: M. Dömötör G. 1924 N. Bánya

Kezdő ár ■ Starting price: 550 000 Ft / 1 571 EUR
Becsérték: 800 000 – 1 000 000 Ft
Estimate: 2 286 – 2 857 EUR

68 | 207
aukción | tétel

PÜTTNER, JOSEF CARL BERTHOLD (1821-1881)

Szent Márk tér (Velence) | St. Mark's Square (Venice), 1873

Olaj, vászon | Oil on canvas, 80,5 x 157 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: J.C.B. Puttner 1873

Kezdő ár | Starting price: 4 200 000 Ft / 12 000 EUR
Becsérték: 7 000 000 – 10 000 000 Ft
Estimate: 20 000 – 28 571 EUR

AUKCIONÁLVA ÉS A KATALÓGUSBAN REPRODUKÁLVA |
AUCTIONED AND REPRODUCED IN THE CATALOGUE:
| BÁV 68. Képaució, 181. tétel (1985) (*Velence, a Riva degli Schiavoni* címmel)

VIRÁG JUDIT GALÉRIA

19. ÉS 20. SZÁZADI MAGYAR FESTÉSZET

KEDVES BARÁTAINK, ÜGYFELEINK!

2011-ben angolszász mintáknak megfelelően bevezettük aukcióinkon a becsértékes rendszert, mely meggyőződésünk szerint nagyban segíti a vásárlókat döntésük meghozatalában.

Ezzel egy időben jelentettük be, hogy galériánk bizonyos, indokolt esetekben, reális összeg erejéig limitárat fogad el, amely nem lehet magasabb, mint a tárgy első becsértéke. Aukcióinkon a limitár a tételek mintegy 10-15%-át érinti. Eddigi gyakorlatunk szerint a limitárat az árverező teljesítette; a licit megindulása után visszaküldte a tételt, amennyiben az nem érte el a tulajdonos által kért árat, azaz a limitet.

Annak érdekében, hogy a magyar aukciós piac még átláthatóbb legyen, most új fejezetet nyitunk. A limitárat nem az árverésvezető, hanem az 1-es tárcsa fogja teljesíteni. Amennyiben a tárgy nem éri el a tulajdonos által megszabott limitárat a licit során, a tétel nem kerül leütésre, és az árverésvezető a következő tételt kérve folytatja az árverést.

Köszönjük megértésüket, és együttműködésüket.

VIRÁG JUDIT GALÉRIA ÉS AUKCIÓSHÁZ

Virág Judit Galéria és Aukciósház (Mű-Terem Galéria Kft.) ■ 1055 Budapest, Falk Miksa u. 30.
Tel/Fax: 36-1-312-2071, 36-1-269-4681 ■ [http:// www.viragjuditgaleria.hu](http://www.viragjuditgaleria.hu) ■ E-mail: info@viragjuditgaleria.hu

VÉTELI MEGBÍZÁS – ABSENTEE BID FORM

Művészeti Aukció:
Sale no.:

Dátum / Date:

Megbízom a Mű-Terem Galériát, hogy nevemben a fenti aukción az alább felsorolt tételeket megvegye az általam limitált, de a többi licitáló által lehetővé tett legalacsonyabb leütési áron. A katalógusban leírt árverési feltételeket elfogadom.

Please bid on my behalf at the above sale for the following lots up to the hammer prices mentioned below. These bids are to be executed as cheaply as is permitted by other bids. I agree to be bound by the Conditions of Sale as printed in the catalogue.

Tétel szám Lot number	Cím, leírás Title or description	Leütési ár Hammer price

Előleg /Deposit:

Fizetési határidő
Payment deadline:

Aláírás – Signature

Név /
Name:

Cím /
Address:

E-mail:

Tel. /
Phone:

Dátum /
Date:

Fizetési mód – Methods of payment:

Készpénz
Cash:

Banki átutalás
Wire Transfer to our Bank
Mű-Terem Galéria Kft.
10300002 - 20116523-00003285

Hitelkártya
Credit card:

Szállítás – Transport

Saját megoldás - On my own

Kérem a szállítást - I require the transport

Aláírás – Signature

ÁLTALÁNOS SZERZŐDÉSI FELTÉTELEK

1. A Mű-Terem Galéria, mint Árverési Ház, az árverést az árvezetetőк megbízásából, mint kereskedelmi megbízott szervezi, rendezi és vezeti. A tételek a katalógus sorrendjében kerülnek kikiáltásra úgy, hogy az árverésvezető a sorra kerülő tárgy katalógusszámát, valamint kikiáltási árát előszörval kihirdeti, amire a venni szándékozók kézfeltartással vagy online – a következő licit elküldése gomb megnyomásával – teszik meg ajánlatukat.

2. A tárgy tulajdonjogát az az árverési vevő szerzi meg, aki a legmagasabb ajánlatot teszi, erről az aukciót követően értesítést kap és a tárgy árát teljes mértékben megfizeti, kivéve, ha a katalógusban jelzett védett tárgy esetében a 2001. évi LXIV Tv-ben biztosított elővásárlási jogát valamely állami szerv vagy személy érvényesíti.

3. Az Árverési Ház, mint kereskedelmi megbízott, az árvezetető megbízó nevében és képviselőtében, annak teljeskörű meghatalmazása alapján jogosult az aukció során legmagasabb vételárat kínáló vevővel az adásvételi szerződés megkötésére és a vételár átvételére. Ennek értelmében az adásvételi szerződés a megbízó (árvezetető) és a vevő (árvezező) között jön létre.

4. A vevő a vételár 20%-át foglalóként az árverésen készpénzben, vagy bankkártyával azonnal tartozik kifizetni. Amennyiben a teljes vételár egy összegben az árverésen kifizetésre kerül, úgy a tárgy a helyszínen átvehető. Az egyes fizetési módokat az Árverési Ház pénzmosási szabályzata, továbbá a Pmt. korlátozhatja, melyet a Vevő tudomásul vesz. Az Árverési Ház biztosítja annak lehetőségét, hogy az árverési vevő a foglalt meghaladó vételárrészt az árverés időpontjától számított 7 napon belül egyenlítsé ki. A vételárba a foglaló összege – határidőben történő teljesítés esetén – beleszámít. Amennyiben az árverési vevő a megadott határidőig az árvezetetőnél a teljes vételárat nem rendezi, az Árverési Ház az árvezetető nevében az adásvételi szerződéstől elállhat. Ebben az esetben a vevő a foglalt elveszíti.

5. A vevő az Árverési Ház részére közvetítői (megbízási) díjat tartozik fizetni, amely **a leütési ár összegének 23%-a**. A közvetítői díj az ÁFA-t tartalmazza.

6. A vevő a vételár kiegyenlítését követően köteles gondoskodni a megvett tárgy elszállításáról saját költségére és felelősségére. Ennek elmulasztása esetén az Árverési Ház nem felel a tárgy sérüléseért és a kárveszélyért, még akkor sem, ha az vis maior vagy bűncselekmény következménye (pl. a tárgyat eltulajdonítják). Amennyiben a vevő a megvett tárgyat az árverést követően felszólítás ellenére sem szállítja el, úgy 6 hónap elteltével a kereskedelmi képviselő a tárgyat szabadon értékesítheti (a költségei levonását követően) a fennmaradt összeget pedig a vevő számára letétbe helyezi, melyhez a vevő jelen szabályzat ráutaló magatartással történő elfogadásával kifejezetten is hozzájárul.

7. A leütött tárgyat visszavenni, és újra árverezésre bocsátani tilos. Amennyiben a már leütött tárgy esetén a vevő személye pontosan nem állapítható meg, az árvezetető jogosult a tárgyat újra árverésre bocsátani. Ennek a kockázata, hogy a vevő személye, adatai nem pontosan állapíthatóak meg, a vevő felelősségébe tartozó kérdés, melynek valamennyi következményét egyedül köteles viselni, ezzel kapcsolatban az Árverési Ház a felelősségét kizárja.

8. Tilos mindenféle összebeszélés vagy vállalkozás, amely arra irányul, hogy harmadik személyeket, a piaci árát lényegesen meghaladó vételár kínálatára rávegyen, illetve így megkárosítson. Ez esetben az Árverési Ház büntetőfeljelentést tesz.

9. Az árverés előtti kiállításon és az árverésen minden tárgy megtekinthető. A katalógusban szereplő leírások és illusztrációk kizárólag azonosításul szolgálnak, így a vevőknek saját maguknak kell – az árverést megelőzően – meggyőződniük az árverési tételek állapotáról és arról, hogy azok megfelelnek-e a katalógus leírásainak. A tárgyak minden hibájukkal és hiányosságukkal együtt abban az állapotban kerülnek eladásra, amelyben az árverés idején vannak.

10. A Mű-Terem Galéria valamennyi árverésre kerülő tárgy eredetiségéért garanciát vállal. Leütés után semmilyen felszólamlást nem veszünk figyelembe, kivéve, ha a tárgy hamis, bár a katalógusban eredetinek van feltüntetve. Ebben az esetben az árverési vevő írásban, a tárgy származásával vagy eredetiségével kapcsolatban felmerült első kételyétől számított három hónapon belül, de nem később, mint az árverés napjától számított 5 év elteltével felszólamlással élhet. A kereskedelmi képviselő vállalja, hogy a szerződés megkötésétől számított 5 éven belül a felszólalótól az értékesített tárgyat a megfizetett vételár ellenében visszaveszi, amennyiben arról a festő monográfusa / független igazságügyi szakértő és anyagvizsgálat megállapítja, hogy nem eredeti.

11. Az eladásra szánt tárgyak a kikiáltási ár alatt nem vásárolhatók meg. Az árvezező által tett ajánlatért, a lefizetett árverési árért az Árverési Ház felelősséget nem vállal, és nem kötelezhető, hogy a nevezett tételt ugyanezen az áron egy későbbi időpontban újra árverésre ajánlja, vagy forgalomba hozza.

12. Az árverési katalógusban „VÉDETT” jelzéssel szereplő tárgyakat Magyarországól kivinni nem lehet. A „VÉDETT” jelzésű tárgyak tulajdonosait a hatóság nyilvántartásba veszi, továbbá a tulajdonosváltozás kötelezően bejelentendő a hatóság részére.

13. Az árverés végén az el nem kelt tárgyak újra árverezését lehet kérni a kereskedelmi képviselőtől. A katalógusban jelzett EUR árak kizárólag információs céllal szerepelnek a katalógusban. Az elszámolás alapja minden esetben a vételár kiegyenlítése napján érvényes, MKB vételi árfolyam.

14. Jelen üzleti feltételek pontjaiban nem szabályozott kérdésekben a Ptk. rendelkezései irányadóak, vitás kérdések esetén a felek alávetik magukat a Budapesti II. és III. kerületi Bíróság kizárólagos illetékességének.

ONLINE AUKCIÓN VALÓ RÉSZVÉTEL FELTÉTELEI

Az online aukcióinkon előzetes regisztráció után lehet részt venni. A regisztráció során meg kell adnia nevét, lakcímét, telefonszámát, email címét, felhasználó nevét, jelszavát. Az Ön által megadott adatokat az Adatvédelmi Szabályzat szerint eljárva, bizalmasan kezeljük. Regisztrálni utoljára az aukció kezdete előtt 24 órával lehet. A Virág Judit Galéria és Aukciósház (Mű-Terem Galéria Kft.) nem vállal felelősséget az online aukciók esetében előre nem látható technikai, vagy természeti események következtében meghibásodás okozta üzemzavarból eredő károkért, e körben felelősségét előre és teljes mértékben kizárja. Technikai hiba esetében (pl. szerverleállás) az aukciót megszakítjuk és az utolsó tételtől folytatjuk az árverést. Amennyiben a technikai hiba az aukció napján nem orvosolható, az árverés folytatására az Aukciós Ház másik napot jelölhet ki, mellyel kapcsolatban az Aukciós Ház a felelősségét kizárja.

Licitálásra kizárólag előzetes regisztrációt követően van lehetőség.

TECHNIKAI INFORMÁCIÓK

A Virág Judit Galéria aukcióin a következő módokon licitálhat:

1. A Virág Judit Galéria online aukciós felületén, mely a www.viragjuditgaleria.hu oldalon az aktuális aukció menüpont alatt érhető el.

2. Személyesen - Amennyiben személyesen vesz részt árveréseinken, az aukció megkönnyítése érdekében kérjük kedves vásárlóinkat, hogy tárcsával árvezezenek. A számozott tárcsák megkönnyítik az aukció vezetőjének, hogy az Ön licitjét azonosítani tudja. Abban az esetben, ha Ön a sikeres licitáló, kérjük, győződjön meg arról, hogy az aukció vezetője az Ön számával ütötte le a tételt. Kérjük, bármilyen probléma esetén azonnal jelezzen az aukció vezetőjének. Az Ön kényelme érdekében lehetőség van regisztrálásra. Ez esetben az Önnél leütött tételket tárcsaszámával gyűjtjük, melyet licitálása befejezése után egy alkalommal rendezhet.

3. Írásbeli vételi megbízás útján - Írásbeli vételi megbízást leadhat személyesen, email-en, telefonon, valamint a Virág Judit Galéria online aukciós felületén. Vételi megbízás esetén, az Ön által adott megbízás alapján, a kereskedelmi megbízott – a megbízásnak megfelelően – hivatalból árvezez. A tételt a többi licit függvényében a lehető legalacsonyabb áron biztosítjuk. Ugyanolyan összegű megbízás esetén a korábban beérkezőt részesítjük előnyben. Kérjük, azt az összeget határozza meg, amelyet – személyes részvétel esetén – megadna a tárgyért. A vételi megbízáson feltüntetett összeg leütési árként értendő. Amennyiben az árverés során azonos összegű ajánlat érkezik a teremből, mint a vételi megbízáson megadott maximális összeg, a vételi megbízás élvez elsőbbséget. Az online rendszeren keresztül leadott vételi megbízások és licitek elsőbbséget élveznek a személyes licitekkel és a helyszínen teljesített vételi megbízásokkal szemben, mivel az online liciteket automatikusan teljesíti a rendszer. Online rendszeren keresztül leadott vételi megbízást legkésőbb 24 órával az aukció kezdetét megelőzően tudunk fogadni. Online leadott vételi megbízását az aukció időpontját megelőzően 24 órával vonhatja vissza. Vételi megbízás esetén a meghatározott összeg 20%-a foglalóként készpénzben vagy bankkártyával fizetendő, amiről a megbízó fél átvételi elismervényt kap. Ha ugyanarra a tárgyra harmadik személy magasabb összegű megbízást ad, vagy az árverés résztvevői magasabb ajánlatot tesznek, akkor a megbízó az árverés után – eltérve a Ptk. foglaló szerinti jogkövetkezményeitől, mivel nincs szerződésszegés – a vételi megbízás elismervényének ellenében levonás nélkül visszakapja. Amennyiben a megbízás sikeres, az árverési vételár 20%-a foglalónak tekintendő.

4. Telefonon - Telefonos megbízást adhat emailen, telefonon, vagy személyesen a galériában.

5. A vételár kiegyenlítése történhet készpénzben (az Árverési Ház mindenkori pénzmosási szabályzata, és a Pmt. rendelkezései keretei között és az ezekben megjelölt értékhatárig), bankkártyával, vagy átutalással. Banki átutalás esetén a következő adatokat kérjük figyelembe venni: NÉV: Mű-Terem Galéria Kft. CÍM: 1055 Budapest, Falk Miksa u. 30.

BANK NÉV: Magyar Külkereskedelmi Bank Rt.

BANK CÍM: 1056 Budapest, Váci u. 36.

BANKSZÁMLASZÁM: IBAN: HU17 10300002-20116523-00003285 (Külföldi utalás esetén az első nyolc számjegy a banki azonosítót jelenti és az azt követő 2x8 számjegy jelöli a bankszámlaszámot)

SWIFT: MKKBHUHB Az esetleges árfolyamkülönbségekből adódó problémák elkerülése miatt kérjük külföldi utalás esetén a vételár összegét Ft-ban megadni.

6. A megvásárolt tárgyak kiadása az árverés napján a helyszínen, azt követően munkanapokon 10-18 óra között a Mű-Terem Galériában (Budapest, Falk Miksa u. 30.) történik. Amennyiben az árveréssel kapcsolatban további kérdése van, érdeklődni a kiállítás ideje alatt a Mű-Terem Galériában, a 00-36-1-312-20-71, 00 36-1- 269-46-81 telefonszámokon lehet. Online aukciós tételek kiadása az árverést követő naptól kezdődik, amennyiben a teljes vételár kiegyenlítésre került.

Budapest, 2021. február 8.

CONDITIONS OF SALE

1. Mű-Terem Gallery, as Auctioneer organises, handles and conducts the Auction on behalf of the vendors and acts as a commercial agent. The lots are called up in the same succession as in the catalogue in a way that the auctioneer announces the catalogue number, painter and starting price of the lot to be auctioned. The buyers then indicate their intention to bid by raising their numbered bidding paddles, or online by clicking on the place bid button.
 2. The buyer offering the highest bid will be informed following the sale, shall acquire the title of the lot, and pay its full price. In the case of items marked in the catalogue as 'protected – VÉDETT', all Hungarian museums have priority to purchase the lot at the hammer price. The protected items cannot be exported from Hungary. Owners of these items are registered by the Ministry and any change in ownership must be reported to the relevant authorities.
 3. The Auction House as a commercial agent is authorised by the commissioning party to sign the sale and the purchase agreement of the lot with the highest bidder and receive the purchase price on behalf of and to the benefit of the commissioning party. Under this arrangement the sale and purchase agreement shall be settled between the commissioning party (owner of the lot) and the buyer.
 4. The buyer shall pay a deposit of 20% of the purchase price in cash or credit card upon the successful bid. In case the full purchase price is paid in one amount after the auction, the buyer can take immediate possession of the object. The Auction House allows a seven-day period from the date of the auction for the payment of the balance amount between the deposit and the full purchase price. The purchase price includes the amount of the deposit provided the deadline set for the balance payment has been met. The Auction House reserves the right to terminate the sale and purchase agreement unilaterally if the purchase price has not been paid in full by the set deadline. In this case the paid deposit is not reimbursable to the buyer.
 5. Beside the hammer price, the buyer shall pay a **buyer's premium equalling 23 %** of the hammer price to the Auction House. The buyer's premium includes VAT, but it is not refundable.
 6. The buyer is responsible for the package and transport of the purchased item at his own cost and risk once the full purchase price has been paid. Failure to do so on the part of the buyer shall release the Auction House from any responsibility for any loss of or damage to the purchased item. If the buyer does not take the purchased item after the auction despite the request, after 6 months the sales representative is free to sell the item (after deducting the buyer's costs) and deposit the remaining amount to the buyer, to which the buyer expressly agrees to.
 7. Once awarded to the highest bidder, the item may not be repurchased or re-auctioned again, unless the identity of the buyer cannot be established. In this case the Auctioneer is entitled to re-auction the item.
 8. All collusion or conspiracy on behalf of any party, planning to force a third party to make an unreasonable high bid, and thus inflict any loss on the third party is strictly forbidden.
9. All lots shall be on display at the exhibition prior to the Auction. All descriptions and illustrations in the catalogue are only for identification purposes. The bidder is responsible for inspecting the condition of the auction lots – prior to the auction – and for deciding whether this is in accordance with the catalogue description.
 10. Mű-Terem Gallery guarantees that all items in the Auction are genuine. All items are sold with the defects and imperfections they may have at the time of the Auction. Once awarded to the Buyer, no objections to the physical condition of the item will be considered, unless the item is fake though marked genuine in the catalogue. In this case the buyer may contest the sale in writing within 3 months of the initial doubt to the provenance or genuineness of the item, but no later than 5 years from the date of the Auction. The Auction House undertakes to repurchase the item from the Buyer for a price including the hammer price and the buyer's premium within 5 years from the Auction date if an independent expert establishes that the item is not genuine.
 11. Auction items may not be purchased below the starting price. The Auction House cannot be compelled to re-enter the same item in another auction at a later date.
 12. Items marked „PROTECTED” in the auction catalogue cannot be exported from Hungary. The owners of the objects marked “PROTECTED” are registered by the authorities, and the change of ownership must be notified to the authorities.
 13. Unsold items may be re-auctioned at the end of the Auction upon request to the Commercial Agent. The EUR prices listed in the catalogue are only published for information purposes. The current daily exchange rates will be used on the day of actual payment.
 14. In matters not regulated in the clauses of the current listed business conditions the Civil Code should be followed. In case of disputes, the parties submit to the exclusive jurisdiction of Budapest II. and III. District Courts.

PARTICIPATION IN ONLINE AUCTIONS – TERMS AND CONDITIONS

You can participate in our online auctions following the pre-registration. During registration you must provide your personal information – address, telephone number, e-mail address –, username and password. The information you provide will be treated confidentially in accordance with the Privacy Policy. You can register last until 24 hours before the start of the auction.

In the case of online auctions Virág Judit Gallery and Auction House (Mű-Terem Galéria Kft.) is not liable for damages resulting from malfunctions. The Civil Code shall govern in any matter unregulated in the present Conditions of Sale. Should any dispute arise, the Parties accept the competence of the Municipal Court of Budapest.

You are eligible to bid online only after Pre-registration.

TECHNICAL INFORMATION FOR BIDDERS

You can bid on Virág Judit Gallery's auctions the following ways: Through the online auction platform of Virág Judit Gallery, in person, by a written absentee bid, and by phone.

You can place a written absentee bid form in person, via email, by phone, and on the online auction platform of Virág Judit Gallery – www.viragjuditgaleria.hu -.

We can accept an absentee bid submitted through the online system no later than 24 hours before the start of the auction. It is possible to cancel your online absentee bid 24 hours before the auction date. You can place a telephone absentee bid via email, by phone, or in person in the gallery.

1. Bids can be made in person, through the commercial agent or over the phone. The following rules shall apply: All bidders are requested to use their paddle when bidding in order to help make the auction process more effective. The use of numbered paddles will help the auctioneer to identify one's bid. In case one's bid has been accepted, please ascertain that your paddle number has been registered. In case of any problems, please notify the auctioneer immediately. Bidders can have their paddle numbers registered for their convenience. All items awarded to the bidder will then be collected under the registered paddle number and the bidder will have the right to settle payment for all items in one amount at the end of the bidding.
2. Absentee bids will be made on the bidder's behalf by the commercial agent in accordance with the authorisation given by the bidder to agent. Such bids can be submitted to the Virág Judit Gallery / Mű-Terem Gallery, during the exhibition, in a postal letter or through fax (fax no.: +36-1-269-46-81). Such bids must be received by the auctioneer no later than 24 hours before the auction date. The Commercial agent will make every effort to secure the item at the lowest price to the absentee bidder. In case two absentee bids of the same price indication are submitted for one auction lot, the one submitted first will take precedence. Please always indicate your price limit where you would stop bidding for the item if you participated in person at the auction. Absentee bids submitted without a price limit indicated will not be accepted. If during the auction the same amount is received from a bidder in the room as the maximum amount specified within the absentee bid form for the very same lot, the absentee bid enjoys priority.
3. For absentee bids, 20% of the indicated limit price amount will be paid in cash or credit card as a deposit, for which a receipt will be given to bidder. If another absentee bid with a higher price limit indicated is submitted for the same lot, or higher bids are placed during the auction, the paid deposit will be returned to the bidder against the issued receipt without any deduction after the auction. If the absentee bid is successful, the deposit will be included in the purchase price.
4. The purchase price shall be settled in cash in accordance with Points 4 and 5 of the Conditions of Sale.

In case of wiring please indicate the amount in HUF in order to avoid Exchange rate differences.

NAME: Mű-Terem Galeria Kft.
ADDRESS: Falk Miksa u. 30., 1055 Budapest, Hungary
IBAN: HU17 10300002-20116523-00003285
ACCOUNT NUMBER: 20116523-00003285 BANK ACCOUNT: 10300002
SWIFT: MKKBHUHB BANK: Magyar Külkereskedelmi Bank Rt. – Hungarian Foreign Trade Bank Ltd.
BANK ADDRESS: Váci u. 38., 1056 Budapest, Hungary

Buyers can take possession of purchased items at the auction venue on the day of the auction or in the Virág Judit Gallery / Mű-Terem Gallery (30. Falk Miksa utca, Budapest between 10:00 a.m. and 6:00 p. m. on workdays.)

Should you have further questions with regards to the Auction, please contact Virág Judit Gallery / Mű-Terem Gallery in person or on the phone.